2023 Booker Ödülü

Peygamberin Şarkısı

2. baskı

Paul Lynch

Türkçeleştiren:
Mert Doğruer

Deli Dolu

Paul Lynch

Peygamberin Şarkısı (Prophet Song, 2023), *Beyond the Sea, Grace* (2019), *The Black Snow* (2013) ve *Red Sky in Morning* (2013) olmak üzere beş romanın ödüllü yazarıdır. Son romanı *Peygamberin Şarkısı*, 2023 Booker Ödülü'nü kazanmıştır. Bu roman için Booker Jürisi Başkanı Esi Edugyan, "Zamanımızın sosyal ve politik kaygılarını yakalayan bir roman" tanımlamasını yapmıştır. Lynch, ele aldığı konularla birlikte dili olabildiğince zorlayan, teknik ve biçimin yanı sıra şiirsel ve zengin diliyle de çağa damgasını vuran bir yazardır. Lynch'in eserleri daha önce Kerry Group Yılın Romanı ve Fransa'da En İyi Yabancı Roman dalında Prix Libr'à Nous ödüllerine de layık görülmüştür. Ayrıca Walter Scott Ödülü ve Fransa'nın Prix du Meilleur Livre Étranger, Prix Littérature-Monde ve Jean Monnet Avrupa Edebiyatı Ödülü de dâhil olmak üzere birçok uluslararası ödülde finale kalmıştır. Lynch hâlen Dublin'de yaşamakta ve çalışmalarına devam etmektedir.

Mert Doğruer

11 Aralık 1989'da Bursa'da doğdu. Bursa Anadolu Lisesi'nin ardından bir vakıf üniversitesinin uluslararası ilişkiler bölümünden mezun oldu. On bir yıllık kitap çevirmenliğinde Philip K. Dick, Jim Thompson, Robert Louis Stevenson, Charlie Kaufman, Leonard Gardner, George Orwell, Ray Bradbury, Diana Gabaldon, Tim Marshall gibi yazarların eserlerini tercüme etti; sekiz yıldır editörlük de yapıyor.

PEYGAMBERİN ŞARKISI

© 2024, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2023, Paul Lynch

İlk baskı 2023 yılında, *Prophet Song* adı ile Oneworld Publications tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Simon Trewin Ltd ve AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Paul Lynch
TÜRKÇELEŞTİREN: Mert Doğruer
EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın
DÜZELTİ: Seza Özdemir
KAPAK TASARIMI: Jack Smyth
GRAFİK UYGULAMA: Aslı Kurt

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 640 16 23

Birinci Baskı: Eylül 2024 (2000 adet)
İkinci Baskı: Ekim 2024 (2000 adet)

ISBN: 978-625-6084-02-5
Yayınevi sertifika no: 45041
Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

PEYGAMBERİN ŞARKISI

Paul Lynch

Türkçeleştiren: Mert Doğruer

Deli Dolu

Anna, Amelie ve Elliot'a...

Evvelde ne vardıysa, yine o var olacak; evvelde ne yapıldıysa, yine o yapılacak; gökkubbenin altında değişen bir şey yok.

VAİZ 1:9

Karanlık zamanlarda
söylenecek mi şarkılar da?
Evet, şarkılar da söylenecek,
karanlık zamanlar hakkında.

BERTOLT BRECHT

1

Gece gelip çattı ve Eilish pencere kenarında durmuş, bahçeye bakarken, kapının çalındığını henüz duymadı. Karanlık, nasıl da kiraz ağaçlarını ses çıkarmadan bir araya topluyor. En uçtaki yaprakları bir araya getiriyor, yapraklar da karanlığa direnmektense fısıltıyla kabul ediyorlar onu. Günü neredeyse tamamlayan Eilish artık yorgun, yatmadan önce yapılması gereken onca şey var hâlâ, çocuklar salona kurulmuşlar, o da cam kenarında birazcık dinleniyor. Karanlığa gömülen bahçeyi izliyor, bu karanlıkla bütünleşmeyi, dışarı çıkıp onunla yan yana uzanmayı, düşen yaprakların üstüne yatıp gecenin akıp gitmesine izin vermeyi, sonra şafak sökünce uyanıp gelen sabahla tazelenmiş hâlde uyanmayı arzuluyor. Ama kapı çalınmakta. Eilish bu keskin, ısrarcı takırtıların, düşüncelerine girdiğini duyuyor, kapı tokmağı her takırtıda öyle sert vuruluyor ki Eilish kaşlarını çatmaya başlıyor. Sonra Bailey de mutfağın cam kapısını tıklatıyor, Anne, diye sesleniyor Eilish'e ve gözlerini ekrandan ayırmadan holü işaret ediyor. Eilish kollarında bebekle vücudunun hole yöneldiğini fark ediyor, ön kapıyı açıyor, veranda camının önünde yüzleri karanlıkta neredeyse hiç görünmeyen iki adam var. Eilish verandanın ışığını açıyor ve adamların kim olduğu duruşlarından hemen belli oluyor, Eilish veranda kapısını yana çekerek açarken gecenin soğuk havası iç çekiyor âdeta, banliyö sessiz, yağmur St. Laurence Sokağı'na ve evin önüne park edilmiş siyah arabanın üstüne neredeyse çıt çıkarmadan yağıyor. Adamlar gece hissini üstlerinde taşıyorlar sanki. Eilish de onları kendi korumacı hissiyle gözlüyor, soldaki genç adam ona kocasının evde olup olmadığını soruyor ve Eilish'e bakışında, o

mesafeli ama dikkatli gözlerde, Eilish'in içindeki bir şeyi zaptetmeye çalışıyormuş gibi bir hâl var. Eilish göz açıp kapayıncaya kadar sokağı tarıyor, şemsiyesinin altında köpeğiyle birlikte yalnız başına yürüyen birisini, yağmurla eğilen söğütleri, sokağın karşısında Zajacların evindeki geniş televizyon ekranının yanıp sönen ışıklarını görüyor. Sonra da neredeyse kahkaha atarak, kapınıza polis geldiğinde gösterdiğiniz evrensel suçluluk refleksiyle durduruyor kendisini. Ben kollarında kıpırdanmaya başlıyor, Eilish'in sağındaki daha yaşlı sivil polis de çocuğu seyretmekte, adamın yüzü yumuşar gibi olunca Eilish ona hitap ederek konuşuyor. Çünkü bu adamın da baba olduğunu anladı, böyle şeyler hep belli olur, öteki adam fazlasıyla genç, düzgün ve kasıntı, Eilish konuşmaya başlarken sesinin apansız titrediğinin de farkında. Yakında gelir, bir saate falan, aramamı ister misiniz? Hayır, lüzumu yok Bayan Stack, kendisi eve geldiğinde bizi ilk fırsatta aramasını söyler misiniz? Buyrun kartvizitimi de. Eilish deyin lütfen, acaba benim yardımcı olabileceğim bir konu mudur? Hayır, maalesef değil Bayan Stack, kocanızla ilgili bir konu. Kıdemli sivil polis, çocuğa bakarak kocaman gülümsüyor, Eilish de bir an adamın ağzının kenarındaki kırışıklıkları seyrediyor, ciddiyetin bozduğu bir surat bu, işe uygun olmayan bir yüz. Endişelenecek bir şey yok Bayan Stack. Neden endişeleneyim ki memur bey? E, tabii endişelenmeyin Bayan Stack, biz de sizin daha fazla vaktinizi almak istemeyiz, hem bu akşam ev ziyaretleri yüzünden yeterince ıslandık zaten, arabanın kaloriferiyle de zor kururuz. Eilish kartviziti elinde tutarken veranda kapısını kaydırarak kapatıyor, iki adamın arabaya dönüşünü, aracın sokakta ilerleyişini seyrediyor, kavşağa gelince fren yapan arabanın arka farları daha da parlayıp iki ışıltılı gözü andırıyor. Eilish akşam sessizliğine yeniden kavuşan sokağa bir kez daha bakıyor, içeri girerken holden gelen sıcaklığı hissediyor, ön kapıyı kapatıyor, sonra bir an durup kartviziti inceliyor ve nefesini bir süredir tuttuğunu fark ediyor. Eve bir şey girmiş gibi bir his içinde,

bebeği kucağından indirmek, durup düşünmek istiyor, şekli şemaili olmasa da hissedilen bu şeyin o iki adamla yan yana durduğunu, sonra da kendi arzusuyla hole girdiğini gördü çünkü. Salonda çocukların yanından geçerken bu şeyin de peşinden sinsice geldiğini sezebiliyor, o sırada Molly uzaktan kumandayı Bailey'nin başının üstünde tutmakta, elleri havada çırpınan Bailey de yalvaran gözlerle annesine doğru dönüyor. Anne, söyle şuna, benim dizime dönsün. Eilish mutfak kapısını kapayıp çocuğu beşiğe koyuyor, masasındaki laptopu ve günlüğü oradan kaldırmaya yelteniyor ama sonra durup gözlerini kapatıyor. Eve gelen bu his onu takip etmekte. Telefonuna bakıyor, cihazı eline alıyor, tereddütlü eliyle Larry'ye mesaj atıyor, kendisini yine pencere kenarında dışarıyı seyrederken buluyor. Karanlığa gömülen bahçede artık özenilecek bir taraf kalmadı çünkü o karanlığın bir parçası eve girdi.

Larry Stack elinde o kartvizitle salonda dolanıyor. Kaşlarını çatarak baktığı kartı sehpaya koyup başını iki yana sallıyor, kendisini tekrar koltuğa bırakıyor, sakalını kavrıyor, bu sırada Eilish onu sessizce izliyor, o tanıdık biçimde yargılıyor. Erkekler belli bir yaştan sonra, erkekliğe adım atmak için değil gençliklerine set çekmek için sakal bırakırlar ve Eilish onu en son ne zaman sinekkaydı tıraşlı gördüğünü hatırlamıyor bile. Koltuğunda oturup ayaklarının terlikleri arayışını izlerken yüzü düşen Larry, sanki başka bir şey düşünüyor, ta ki alnı gerilip kaşları ağır ağır çatılana dek. Birden öne eğilip kartviziti tekrar eline alıyor. Muhtemelen bir şey yoktur, diyor. Eilish çocuğu kucağında hoplatırken gözünü ondan ayırmıyor. Nasıl bir şey yoktur yani Larry? İç geçiren Larry, elinin tersini ağzına sürüyor, koltuktan kalkıyor, masanın etrafında bir şey aranmaya başlıyor. Gazeteyi nereye koydun? Odada gezinirken etrafa görmeyen gözlerle bakıyor, gazeteyi şimdiden unutmuş bile olabilir, kendi düşüncelerinin

gölgesindeki bir şeyi arıyor ama bir türlü bulamıyor. Sonra dönüyor, çocuğu emziren eşini inceliyor ve bu manzara onu bir yönüyle rahatlatıyor, şerre son derece zıt bu görüntüyle duyduğu yaşam hissi sayesinde Larry'nin zihni sakinleşmeye başlıyor. Eilish'e doğru gidiyor, elini uzatıyor ama Eilish delici bakışlarını ona çevirince Larry elini geri çekiyor. Garda Ulusal Hizmetler Bürosu, diyor Eilish, GUHB, her zamankilerden değiller, kapımıza dedektif komiser gelmiş, ne istiyorlar senden? Larry tavanı işaret ediyor, bir kerecik alçak sesle konuşsan olmaz mı? Dönüp dişlerini gıcırdatarak mutfağa giriyor, bulaşıklıktaki ters duran bardaklardan birini çeviriyor ve musluğu açarak suyun akıp gitmesine izin veriyor, kendi yansımasından öteye, karanlığa bakıyor, kiraz ağaçları yaşlı, yakında çürüyecekler, baharda kesilmeleri gerekebilir. Koca bir yudum içtikten sonra salona giriyor. Bak, diyor, fısıltıya dönen sesini neredeyse gözleriyle takip ederken. Bir şey çıkmaz bunun arkasından, hatta kesin bile diyebilirim neredeyse. Konuşurken, içtiği suyu ellerine dökmüşçesine, bu inancının kayıp gittiğini fark ediyor. Eilish onun kendisini bir kez daha koltuğa bırakışını seyrediyor, Larry'nin vücudu hemen koltuğun şeklini alıyor, otomatikleşmiş eli televizyonda zap yapıyor. Döndüğünde göz hapsinde olduğunu görüyor, sonra da öne eğilip iç çekiyor, sakalını vücudundan sökmeye çalışır gibi çekiştiriyor. Bak Eilish, biliyorsun bu adamların nasıl çalıştığını, neyin peşinde olduklarını, bilgi topluyorlar, bunu gizli gizli yapıyorlar ve sanırım bilgiyi onlara öyle ya da böyle vermen şart, öğretmenin teki hakkında bir dosya oluşturuyorlardır muhakkak, yani benimle konuşmak istemelerinin mantığı var, bizi durumdan haberdar ediyorlar, belki de birisini tutuklamadan önce, bak, ben yarın ya da öbür gün ararım onları, sorarım ne istediklerini. Eilish onun yüzünü incelerken kendi varlığının ortasında bir boşluk olduğunun farkında, zihni ve vücudu uykunun o yüceliğini aramakta, biraz sonra üst kata çıkıp geceliğini giyecek, bebeğin beslenmek için uyanışına dek saatleri sayacak. Larry, diyor Eilish ve

eline sanki elektrik çarpmış gibi irkilişini seyrediyor Larry'nin. İlk fırsatta aramanı söylediler, hemen telefon et onlara, numaraları kartta yazıyor, göster gizleyecek bir şeyin olmadığını. Şimdi kaşlarını çatan Larry, önünde beliren bir şeyi ölçüp tartar gibi ağır ağır nefes alıyor, dönüyor ve öfkeyle kısılan gözlerini Eilish'in yüzüne dikiyor. Neyi kastediyorsun, göster gizleyecek bir şeyin olmadığını derken? Biliyorsun kastımı. Hayır, bilmiyorum. Bak, lafın gelişi söyledim onu Larry, hadi lütfen git ara onları hemen. Neden hep böyle zorluyorsun insanı sen ya, bak, aramam ben onları bu saatte. Larry, ara hemen, lütfen, GUHB bir daha kapımıza dayansın istemiyorum, biliyorsun söylentileri, birkaç aydır olup bittiği söylenen şeyleri hani. Larry koltukta öne eğiliyor, ayağa kalkmaya mecali yok gibi, kaşlarını çatıyor, ardından Eilish'e doğru gidip bebeği kollarından alıyor. Eilish, lütfen, birazcık dinle şimdi, saygı dediğin karşılıklı gösterilir, bunlar benim meşgul bir adam olduğumu biliyorlar, İrlanda Öğretmenler Sendikası genel sekreter yardımcısıyım ben, bunların her emrine amade olmam. Yahu, Larry, hepsi iyi hoş da, bu adamlar neden bu saatte eve geldiler de gündüz işyerine gelmediler, onu söyle. Aşkım, bak, ben yarın ya da öbür gün ararım bunları, şimdi bu gecelik kapatabilir miyiz konuyu? Vücudu hâlâ Eilish'in önünde dikilse de gözleri televizyona dönmüş durumda. Saat dokuz, diyor Larry, haberleri dinlemek istiyorum, Mark nerede kaldı sahi? Eilish kapıya doğru bakıyor, uykunun kolu beline dolanmış, Larry'ye doğru gidip bebeği onun kollarından usulca alıyor. Bilmiyorum, diyor, bıraktım artık peşini, futbol antrenmanı vardı bu akşam, yemeği de herhâlde bir arkadaşının evinde yemiştir, belki de Samantha'ya gitmiştir, şu sıra yedikleri içtikleri ayrı gitmiyor, ne buluyorsa o kızda artık.

Larry arabasını şehirde sürerken kendisinden bıkmış durumda, aklına binbir türlü şey geliyor, gereken şeylere odaklanıp sonra da

bunlardan kaçınma ihtiyacı hissediyor. Telefondaki ses o kadar duygusuzdu ki neredeyse nazik sayılırdı, bu geç saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim Bay Stack, çok vaktinizi almayacağız. Kevin Sokağı Karakolu'nun ara sokağına park eden Larry, anayolun çoğu gece ne hâlde olduğunu düşünüyor, daha yoğundu kesinlikle, bu şehir o zamandan beri çok sessizleşti. Danışmaya doğru yürürken dudaklarını ısırdığını fark ediyor, gülümsemek için ağzını rahat bırakıyor, çocukları düşünüyor, Bailey onun dışarı çıktığını kuşkusuz fark edecek, o çocuğun duymadığı şey yok ki. Larry telefonda konuşan ama ne dediği duyulmayan nöbetçi polisin solgun, çilli elini seyrediyor. Takım elbiseli, incecik ama enerjik, genç bir dedektif karşılıyor onu, Geldiğiniz için teşekkür ederim Bay Stack, beni takip edin lütfen, çok vaktinizi almamak için elimizden geleni yapacağız. Metal bir merdivenin ardından kapıları kapalı bir koridorda onu takip eden Larry, gri sandalyeleri ve gri panel duvarları bulunan, her şeyi yeni görünen bir sorgu odasına getiriliyor, kapı kapatılıyor ve Larry yalnız bırakılıyor. Oturuyor, ellerine bakıyor. Telefonunda bir şeyler okuyor, sonra ayağa kalkıp odada volta atıyor, nasıl köşeye sıkıştırıldığını, saygısızlık gördüğünü düşünüyor, saat akşamın onunu geçeli çok olmuş. Adamlar odaya girdiğinde, Larry önceden kavuşturduğu kollarını açıyor, sandalyelerden birini yavaşça çekip oturuyor, aynı cılız memurun ve kendi yaşlarındaki bir adamın sert tavırlar takınışını izliyor, adamın elindeki kupanın kenarında geniş bir kahve lekesi var. Adam, Larry Stack'i çok hafif bir gülüşle inceliyor, gerçi ağzının çizgilerinde yatan bu şey sevimlilikten ibaret de olabilir. İyi akşamlar Bay Stack, ben Dedektif Komiser Stamp, bu beyefendi de Dedektif Burke, size çay veya kahve ikram edebilir miyim acaba? Larry ıslak fincana bakıyor, el işaretiyle reddediyor ve konuşan adamın yüzünü, tanıdığını hissettiği bir görüntüyü arayarak incelediğini fark ediyor. Tanışmıştık, diyor, Dublin bölge futbol takımıydı, değil mi, Dublin Koleji'nde orta saha oynuyordunuz, Gaels maçınızda görmüş ol-

malısınız beni, çok kuvvetliydik o zamanlar, hatta sizi yerin dibine soktuğumuz seneydi o. Dedektif komiser, Larry'nin yüzüne uzun uzun bakıyor, ağzının kenarındaki kırışıklıklar artık yok, bakışları da donuklaştı, odaya esrarlı bir sessizlik çöküyor. Adam, başını iki yana sallamaksızın konuşuyor. Neyden bahsettiğinizi bilmiyorum. Kendi sesine karşı hassaslaşan Larry, konuştuğunda sanki kendisi de odada sorguyu izliyormuş, kendisini masanın karşısından görebiliyormuş, kapıdaki gözetleme deliğinden izleyebiliyormuş gibi hissediyor, içeri bakmanın başka yolu yok, televizyonda gördüğünüz tek taraflı ayna bile yok. Sesine yabancılaşıyor, biraz fazla gevezeleşti belki de. Yok, kesin sizdiniz, UCD'de orta saha oynuyordunuz, ben rakiplerimi asla unutmam. Memur, kupasından bir yudum alıyor, kahveyi dişlerinin arasından çekiyor ve Larry'ye dik dik bakmaya başlıyor, ta ki Larry gözlerini masaya çevirdiğini fark edene dek, bir parmağını çentikli cilanın üstünde gezdirdikten sonra tekrar yukarı, dedektif komisere bakıyor. Yüz kemikleri kalınlaşmış tabii, cüssesi de irileşmiş ama gözlerin anlattığı hikâye asla değişmez. Bakın, diyor, ben bu işi bir an önce bitirmek istiyorum, eve dönmem lazım, ailem de şu sırada yatmaya hazırlanıyor, o yüzden söyleyin hadi, nasıl yardımcı olabilirim? Dedektif Burke elini açarak bir işaret yapıyor. Bay Stack, meşgul bir adam olduğunuzu biliyoruz, sizinle konuşma fırsatı bulduğumuza da memnunuz ama son derece önemli bir ithamda bulunuldu ve bu itham sizi doğrudan ilgilendirmekte. Larry Stack iki adamın bakışlarını takip ediyor, ağzının kuruduğunu hissediyor. Odada bir şey hareket hâlinde, Larry şu an sezebiliyor onu, bir an donakalıyor, sonra bakınca bombeli tavan lambasının içinde hapsolmuş güveyi görüyor, çılgınca dövüyor camı, kehribar rengi ıslak kubbeciğin içi ölü güvelerin cesetleriyle dolu. Dedektif Burke bir klasör açıyor ve Larry Stack önünde bir papazın solgun ellerini görüyor, masaya bir çıktı koyuluyor. Kâğıdı okumaya başlayan Larry, gözlerini ağır ağır kırpıştırıp dudağını ısırıyor. Uzun koridordan ayak sesleri duyuluyor ve

kapanan bir kapıyla sesler son buluyor. Larry güvenin çıkardığı boğuk pıtırtıları duyuyor, kendi içinde bir şeyin çürümeye başladığının farkına varıyor bir an. Yukarı bakınca masanın karşısında Dedektif Burke'ün onu izlediğini görüyor, genç adamın gözleri Larry'yi sanki onun düşüncelerinde özgürce gezinme kabiliyeti varmış, orada olmayan bir şeyi özgür bırakmaya çabalıyormuş gibi bakıyor. Larry ise şimdi kendisini açıkça inceleyen dedektif komisere doğru bakıyor, boğazını temizliyor ve iki adama gülümsemeye çalışıyor. Beyler, beni işletiyorsunuz herhâlde? Onları ağzındaki gülüşün solduğunu hissederek izliyor, sandalyesine yaslanıyor, kâğıdı kaldırıp havada sallarken buluyor kendisini. Ama delilikten başka bir şey değil bu, diyor, genel sekreterin kulağına bir gitsin de görün, hemen bakana gider, emin olun. Genç dedektif, yumruğunun içine doğru hafifçe öksürüyor, sonra dedektif komisere dönüyor, o da gülümseyip konuşmaya başlıyor. Bildiğiniz üzere Bay Stack, ülke zor zamanlardan geçiyor, önümüze gelen bütün suçlamaları ciddiye alma talimatı verildi bize— Ne saçmalıyorsunuz siz yahu, diyor Larry, bu bir itham değil, hiçbir mantığı da yok, çarpıtıyorsunuz, bir şeyi alıp başka bir şeye çeviriyorsunuz, bunu da kendiniz yazmışsınız sanki, öyle görünüyor. Bay Stack, ülkenin hâlen yaşadığı kriz dolayısıyla bu eylülde yürürlüğe giren Olağanüstü Hâl Kanunu'ndan mutlaka haberdarsınızdır, bu kanun GUHB'ye kamu düzenini koruması için bazı ek imkânlar ve yetki vermekte, yani durumun bize nasıl göründüğünü anlamanız lazım, davranışınız devlete karşı nefret besleyen, huzursuzluk çıkarıp nifak tohumları eken birinin davranışına benziyor – bir eylemin sonuçları, istikrarı devlet düzeyinde etkilediğinde önümüzde iki ihtimal olur, birinde fail, devletin çıkarlarına aykırı işler yapmaktadır, ötekindeyse kendi eylemlerinin anlamından bihaberdir, sehven yapmıştır, fakat iki türlüsünde de, Bay Stack, iki durumda da sonuç aynıdır, şahıs, devletin düşmanlarına hizmet etmektedir ve bu yüzden de Bay Stack, sizi vicdanınızla baş başa bırakıyor ve böyle bir şey yap-

madığınızdan emin olmanızı tavsiye ediyoruz. Larry Stack uzun süre sessiz kalıyor, kâğıda baksa da onu görmüyor, sonra boğazını temizleyip ellerini sıkıca kenetliyor. İzninizle sizi doğru anlamak isterim, diyor, benden davranışımın kışkırtıcı olmadığını kanıtlamamı mı istiyorsunuz? Evet, doğrudur Bay Stack. Ama ben sadece sendikacılık işimi yaparken, anayasal hakkımı kullanırken yaptığımın kışkırtıcı olmadığını nasıl kanıtlayabilirim ki? Orası size kalmış Bay Stack, tabii bunun daha geniş soruşturma gerektirdiğine karar verirsek değişir, o zaman size kalmaz, kararı biz veririz. Larry sandalyeden kalktığını, eklemlerini masaya bastırdığını fark ediyor. Karşısında gördüğü şey irade ve buraya bu iradeyle, eveti hayır, hayırı evet yapacak kudrete sahip mutlak bir gücün yaptırımı olan bu iradeyle çökertilmek için getirildiğini de görebiliyor. Bu konuda çok net olmak isterim, diyor, bakan bu konudan haberdar olmak isteyecek ve sorunlar çıkacak, siz bir sendika yöneticisini sırf işini yapıyor diye tehdit edemezsiniz, bu ülkede öğretmenlerin daha iyi şartlar için müzakerelerde bulunmaya ve barışçıl grevler yapmaya hakları var, ki bunların devlette sözümona yaşanan krizle de hiçbir alakası yok, şimdi sizin için bir sakıncası yoksa ben evime gidiyorum. İkinci dedektif, ağzını yavaşça açıyor, Larry o şeyi gördüğünden neredeyse emin, tekrar arabasına doğru yürürken bunu düşünüyor, uzun süre arabada oturup ellerinin kucağında titreyişini seyrediyor. O güve nasıl da memurun ağzından çıkıp özgürlüğüne doğru uçmuş gibi görünmüştü öyle.

Önce Ben kreşe, sonra çocuklar okula, Molly, Touran model arabanın ön yolcu koltuğundan başında kulaklığıyla iniyor, o sırada Bailey arka kapıyı çarparak kapatıyor, Eilish omzunun üstünden bakarken pencere kenarında parkasının başlığını çeken Bailey'nin görüntüsü sanki alacalı beneklerden ibaret. Eilish yola çıkarken bir el, pencereye sertçe vuruyor, Molly durması için bağırıyor ona, kapı çekilerek

açılıyor ve Molly yerden spor çantasını alıp gözden kayboluyor. Eilish soğuk bir leke gibi duran bu kış aydınlığında trafikte yol alırken kendi bitkinliğini sezmekte, hareketleri otomatikte, kırmızı ışıkta dururken önündeki günü değil, günün nasıl da iz bırakmadan geçip gideceğini görüyor, unutulacak ve sessiz sedasız uç uca eklenen günlere karışacak bir diğer gün, kendisini işyerinde görüyor, işini artık kariyerden saymayışını düşünüyor, mikrobiyologların asıl işi uzun saatler boyunca laboratuvarda durup kanıt aramak, hipotezi gerçekliğe karşı, bir bireyin inanmaya uğraşabileceği her neyse onca şeye karşı test etmektir, cevap doğru da olsa yanlış da olsa sonuçta bulunur. Eilish ise şimdi günlerini epostayla, telefonlarla geçiriyor, uzman önlüğünü çıkarıp genel yetkili oldu, personel yönetiyor, toplantılarda dalıp gidiyor, yanlış sorular soruyor. Masasına oturup epostalarına bakıyor ve bir telefon konuşmasını 17.30'a erteliyor. Telefonunu eline alıp Larry'yi arıyor. Pasaport formlarını doldurmanı istemiştim ya, doldurdun mu? diyor. Aşkım, bak, benim aklım hâlâ karman çorman, konuyu kafamdan atamıyorum. Sanki uyurken içindeki tüm hava boşaltılmış, uyandığında kendisini bitik hâlde bulmuş da yatağın ucuna oturup gözlerini yere dikmiş gibi konuşuyor. İştekilere söyledin mi? diyor Eilish. Larry'nin telefonun mikrofonunu eliyle kapatıp bir iş arkadaşıyla konuştuğunu duyuyor. Üst kattaki masaya bıraktım. Neyi üst kattaki masaya bıraktın? Pasaport formlarını. Larry, senin Sean Wallace'ı arayıp konuşman lazım, olağanüstü hâl olsun olmasın, bu ülkede hâlâ anayasal haklar mevcut. Ben meseleyi doğrudan genel sekretere taşımak istiyorum ama bugün yok, bir virüs kapmış. Peki Sean o genç parçayla takılıyor mu hâlâ? Sean Wallace taşaklarına kadar o Fitzgerald davasına gömülmüş hâlde şu an, rahatsız etmek istemem onu, sahi ya, bu akşam kim yapıyor yemeği? Bence yine de ara onu, yemek sırası sende. Şahane, 18.30'da toplantım vardı ama iptal ederim, havamda değilim. Larry. Efendim aşkım? Ha, yok bir şey, dün biraz kıyma almıştım da, hamburger yapabilirsin,

şimdi kapamam lazım. Eilish aramayı sonlandırsa da oturduğu yerde bir süre telefonu elinde tutarak kalakalıyor, içine kötü bir his doğuyor. Telefona bakıp aramayı tekrar ediyor, kendi sesini Larry'nin telefonuna doğru takip ediyor, sinyalin Larry'nin cep telefonuna ulaşması için iletilmesi gerekiyor, ses bir ağ vericisi tarafından alınıp nakledildiliyor. Aniden kendi sesini başka bir odadan dinliyormuş gibi duyuyor. Arayıp konuşman lazım, olağanüstü hâl olsun olmasın, bu ülkede hâlâ anayasal haklar mevcut. Eilish birden üşüyor, ani bir hareketle sandalyesinden kalkıp ofis mutfağına doğru gidiyor, o sırada şöyle düşünüyor, başka ülkelerde var, evet ama bizde o tip bir uygunsuzluk yok, polisin de devletin de telefonları dinleme izni yok, olsaydı infial çıkardı. Dün gece evin önüne park eden arabayı düşünüyor, GUHB'yi ve kulağına gelen söylentileri düşünüyor, şimdi mutfağa girerken bir an bu odayı tanımıyormuş gibi hissediyor. Paul Felsner, yeni küresel hesap müdürü, kahve makinesinin başında durmuş, gömleğinin manşetini çekiştirmekte. Makine vızıldamayı yumuşak bir şapırtıyla kesiyor, Felsner arkasına döndüğünde gözlerine varmayan bir gülüşü var. Aa, Eilish, ben de seni görmeyi umuyordum, sesli mesajıma cevap vermedin, Asakuki'yle görüntülü aramayı akşam altıya ertelemeleri gerekti. Felsner'ın yüzünde bir gariplik var, diye düşünüyor Eilish, gözlerinin koyu renkli olması lazım ama yeşil ve Eilish gözlerinin adamın yakasındaki Ulusal Birlik Partisi rozetine, bu yeni devlet sembolüne çekildiğini fark ediyor. Tekrar adamın ellerine bakıyor, biraz fazla küçük olduklarını görüyor. Aa, görmemişim, diyor, zaten o görüşmeyi yapamayacağım maalesef ama bilgi için teşekkürler.

Kıyıda mavi bir at var, Eilish'e gidiyor, şimdi suyun kenarında biniyor ata Eilish ve hiç yaşlanmıyor, ışıklar içinde sürüyor hayvanı, alt katta holde telefon çalıyor, Eilish atı rüyasından dışarı çıkarıp odaya getiriyor. Larry yatağın ucuna oturmuş, gözlerini ovalıyor. Tövbe

tövbe, diye fısıldıyor Eilish, biri çeyrek geçmiş, kim arar bu saatte? Kardeşin değildir inşallah, diyor Larry. Öne eğiliyor, kapıya doğru yürüyüp uzandığı gölge iki yana açılıp robdöşambra dönüşüyor. Terlikli ayaklar merdivenden sessizce aşağı inerken Eilish karyoladaki Ben'in nefesini dinliyor, bitişik odadaki oğlanlardan boğuk bir öksürük sesi geliyor. Larry'nin sözcükleri üst kata homurtu gibi çıkıp odaya biçimsizce giriyor, Eilish telefonun kimden gelmiş olabileceğini merak ediyor, Toronto'daki kız kardeşi Áine'yi düşünüyor, yıllar önce bir kez olmuştu, aman tanrım, çok üzgünüm kardeşim, saat dilimlerini karıştırmışım, birkaç kadeh içtim de. Eilish gözlerini kapatıyor ve mavi atı kumsalda arıyor, hafızasında arıyor, kaç yaşındaydın sen? Şimdi kış gelmiş, gökyüzü denizin üstüne çökmüş, topuklarıyla hayvanın yan taraflarına dokunuyor, derinin altında titreyen canlılık, Larry'nin ağırlığı Eilish'in yanında şilteyi göçertiyor. Tam yeniden dalıyordum, diyor Eilish. Larry konuşmaksızın gözlerini duvara dikiyor, canı sıkılmış gibi, ritmik nefesler alıp veriyor, Eilish de uzanıp onun kolunu sıkıyor. Ne oldu Larry? Eilish lambayı açıp doğruluyor, ışığın şefkati altında Larry çocuk gibi görünüyor, dönüp boğazını temizlerken kaşları çatık, garip bir ifade var yüzünde. Arayan Carole Sexton'dı, Jim'in eşi, telaştan kendisini kaybedecek gibiydi, Jim dün ofisten çıkmış, eve hâlâ dönmemiş. O kadar mı Larry, ben de birisinin öldüğünü söyleyeceksin diye korktum bir an. Bak, Eilish, Carole onun götürüldüğünü söyledi. Kim götürmüş? Kim sence, GUHB tabii. GUHB mi? Evet, Carole öyle dedi. Ama hiç mantıklı değil bu Larry, ne demek götürüldü yani? Tutuklanmıştır herhâlde, gözaltına alınmıştır, birisi onun bir arabaya bindirildiğini görmüş ama kimseye haber vermek aklına gelmemiş, Carole sonradan etrafı soruşturunca öğrenmiş. Jim Sexton, büyük sözcü, kime ne zararı dokunmuş ki onun? Durum şu ki Eilish, o zamandan beri kimse haber almamış ondan. Jim, sendika avukatını aramış mı? Michael Given'ı mı, hayır, hiç kimseyi aramamış, karısını bile. Ama insanı yasal müracaat

hakkı vermeden öylece tutuklayamazsın ki bu işlerin kuralları var. Carole diyor ki Michael Given şu an Kevin Sokağı'ndaymış ama adamı oyalıyorlarmış, o da evine dönecekmiş, telefon bile edemiyormuşsun GUHB'ye anlaşılan, doğrudan irtibat numaraları yokmuş, beni neden sendikadan kimse aramadı, ben de onu anlamıyorum, feci bir durum gibi duruyor bu. Yoo, var ya. Ne var? Geçen gece buraya gelen dedektif komiserin kartvizitinde bir numara var, cep telefonu numarası, sen bizzat aradın ya hani, neler oluyor Larry, söylesene. Bilmiyorum canım, adam küplere binmiş anlaşılan. Hangi adam? Michael Given. Mutlaka ver ona kartı bak. Evet, düşünememiştim onu, şimdi gidip bulayım, nereye koymuştun? Salonda şömine rafına koymuştum, sonra saatin altına ittirdim. Eilish, bak, Carole dedi ki Jim'i geçen hafta götürmüşler, ona kendisine bir suç isnat edildiğini söylemişler, Carole diyor ki Jim gülüp geçmiş onlara, tanırsın ya Jim'i, sonra tutuklu olup olmadığını sorunca olmadığını söylemişler, o da Madde 40.6.1'in üçüncü paragrafını adamların gözlerinin önünde ezberden ve eksiksiz okumuş, vatandaşların birlikler ve dernekler kurma hakkı, biliyorsun ya işte, bir de grev yapılırsa Leinster'daki ortaokul öğretmenlerinin yarısını otobüslerle şehre getireceğini anlatmış. El yordamıyla komodini arayan Eilish, o tarafa bakmadan su bardağını kavrıyor ve biraz içiyor. Larry, bunlar bu olağanüstü hâl kanunlarıyla anayasal haklarımızın ne kadarını yok sayabilirler? Bilmiyorum, bu kadarını alamazlar, böyle yapamazlar, tutuklama yetkilerinin tümü hâlâ kanuna tabi ama böyle şeyler yaşanıyorsa kanun dediğin nedir ki, bak, bu şimdilik aramızda kalsın, çocuklara söyleme. Larry, bu saatte yapabileceğin hiçbir şey yok, lütfen yatağa dön.

Eilish ayakta, babasının bahçesini seyrediyor. Eski anılar ıslak yaprakların üstüne kazınmış, halatın üstünde sallanmakta, çalıların arasında toplanmış, birileri maziden sesleniyor, önüm arkam sağım solum,

saklanmayan ebe. Onuncu doğum gününde babasının hediye olarak diktiği, dar arsanın üstünde yükselen dişbudağı izliyor. Bailey uzun çimlerin arasında hışırtılarla ilerliyor, yapraklara tekmeler savuruyor, Molly de kışın etkisi altındaki bitkilerin fotoğraflarını çekmekte. Eilish babasının burnunu gazeteye gömüp oturduğu masadan gözlerini çeviriyor, Ben ayak dibindeki araba koltuğunda uyuyor. İki kupayı eline alan Eilish, içlerine bakıyor, parmağını bardakların ağzında gezdiriyor. Baba, şu kupaların hâline bak, bulaşık makinesini niye kullanmıyorsun ki, temizlik yaparken gözlüğünü takman lazım gerçekten. Simon gözlerini gazeteden kaldırmıyor. Şu an gözlüğüm gözümde, diyor. Evet ama temizlik yaparken de takman lazım, bu kupaların ağzında çay kalıntısı var. Buraya gelen o beceriksiz temizlikçi kadını suçlayabilirsin, annen hayattayken bir tane bile kirli fincan olmazdı bu evde. Eilish şimdi babasını seyrederken çocukluk hissine kapılıyor, babasını eski hâliyle görüyor, gagamsı burnu ve etrafını dikkatle inceleyen seri gözleriyle, şimdiyse bedeni sandalyede ufacık ve yün hırkasının içinde kamburu çıkmış, parmaklarının cılız kemikleri incecik teninin altından pörtlemiş. Gazeteyi katlıyor, çay koyuyor ve parmaklarını masada tıklatmaya başlıyor. Niye okuyorum bunu hâlâ, bilmem, diyor, içinde yalan dolandan başka hiçbir şey yok. Eilish gazeteyi alıp bir kalemle çapraz bulmacaya girişiyor. Simon'ın parmakları tıkırdamayı bıraktı, Eilish o tarafa bakmasa da onun kendisini incelediğini sezebiliyor ama gözlerini kaldırdığında Simon'ın kaşları çatık. Şu kim, bahçede, Eilish'in yanındaki? diyor Simon. Bir an dışarıya bakan Eilish, babasına dönüp onun elini tutuyor. Baba, dışarıda Molly'nin yanındaki Bailey, ben burada oturuyorum. Yüzünden şaşkın bir ifade geçen Simon, gözlerini kırpıştırıyor, Eilish'e elini havada hafifçe savurarak karşılık veriyor, sandalyesini arkaya itiyor. Evet, tabii, diyor, ama o da somurtup duruyor senin gibi, hiç kız kardeşin gibi neşeli değil. Eilish şimdi acı bir gülüşle bakıyor ona. Yani ikimiz de tıpkı senin gibiyiz ha, diyor. Dışarıyı

izliyor, Molly'ye bakıyor, kendisini aynı bedende görüyor, zamanda geri gittiğinde çocukluğundaki koridor zilleri üç kez çalınıyor. Bu kızda hiçbir terslik yok, diyor, on dört yaşında, o kadar, farklı bir yaş bu, çok iyi hatırlıyorum. Gözleri çapraz bulmacaya dönüyor. Resmî onurlandırma rozeti, diyor, beş harf, yukarıdan aşağı, üçüncü harfi Ş. Simon sanki uzun süredir bunu bekliyormuş gibi, bir anda nişan diye ağzından kaçırıveriyor. Eilish onun için mutlu olarak yüzüne bakıyor, sarkmış gerdanı görüyor, gözler o buruşuk derinin ardına çekilmekte, zihin de koyvermekte. Çay koyan Eilish bir yandan, daha bir şey söyleme adama, diye düşünüyor, bir yandan da Bailey'yi izliyor, Bailey'nin kemikleri incecikken Mark babası gibi güçlü kuvvetli. Yukarı bakan Eilish diyor ki, Larry sendikada bazı sorunlar yaşıyor, hükümet Öğretmenler Sendikası'nın greve gitmesini istemiyor, onu karakola çağırdılar baba, sonra da neredeyse tehdit ettiler, inanabiliyor musun? Kim çağırdı? GUHB. Simon dönüp Eilish'i konuşmadan inceliyor, sonra başını iki yana sallayıp parmaklarına bakıyor. Larry'nin onların yanında dikkatli olması lazım, GUHB'nin yanında, Ulusal Birlik iktidara geldikten hemen sonra onları Özel Dedektif Birimi'nin yerine getirdi, bir hafta patırtı çıktı, sonra dindi, bastırıldı şüphesiz, şimdiye kadar bizim devlette gizli polisimiz yoktu. Baba, Leinster'ın bölge idarecisini götürmüşler, ne bir telefon ne bir avukat, gözaltında tutuluyor, sendika büyük gürültü çıkardı ama GUHB sessiz. Ne zaman oldu bu? Salı gecesi— Dışarıda Molly çığlık atıyor, oraya döndüklerinde Molly'nin kıvranarak kollarını havada savurduğunu, eskimiş halattan aşağı sallanan Bailey'nin ise onu bacaklarıyla kıstırdığını görüyorlar. Eilish'in babasından ani ve saldırgan bir bakış. Sen, diyor Simon, gerçekliğe inanıyor musun? O ne demek öyle baba? Basit bir soru, diplomanı da aldın, biliyorsun kastımı. Öyle diyorsan yani, evet, biliyorum kastını ama nutuk atmayıver bana. Simon sararmış bir sürü gazetenin, kenarları kıvrılmış haber dergilerinin dizildiği büfeye doğru kısa bir bakış atıyor, o

bilindik gülüşüyle dişlerini sergiliyor. İkimiz de biliminsanıyız Eilish, bir geleneğe bağlı olsak da gelenek dediğin herkesin üstünde anlaşabildiği şeylerden ötesi değildir – biliminsanları, öğretmenler, kurumlar, kurumların sahibini değiştirirsen gerçeklerin sahibini de değiştirebilirsin, inancın yapısını da değiştirebilirsin, üzerinde anlaşılmış şeyleri de, onların yaptığı da işte bu Eilish, gayet basit aslında, UBP senin benim gerçeklik dediğimiz şeyi değiştirmeye çalışıyor, suyu bulandırır gibi bulandırmaya çalışıyor, bir şeyin başka bir şey olduğunu söyler ve yeterince tekrar edersen o zaman onun öyle olması gerekir, tekrar tekrar söylersen de insanlar bunu hakikat bilir – eski bir fikirdir bu tabii, yeni bir şey sayılmaz ama sen de yaşadığın dönemde gerçekleşirken seyrediyorsun işte, kitaptan okumuyorsun. Eilish babasının gözlerinin uzak bir düşünceye dalıp gidişini izliyor, kafasından geçenleri görmeye çalışıyor, benekli eli pantolon cebinden kırışık bir kumaş mendil çıkarıyor, Simon burnunu silip mendili geri koyuyor. Er ya da geç, elbette, gerçeklik kendisini gözler önüne serer, diyor, gerçeklik karşısında biraz avansın olabilir ama gerçeklik bedel ödetip teraziyi dengelemek için hep bekler sabırla, sessizce— Ben mırıldanarak uyanıyor, etrafa bakınıyor. Ağlamaya başlıyor, Eilish de sandalyesini geriye itip Ben'e şşş diyor, onu kucağına alıp şalının altında memesine götürüyor. Eski avuntuları istiyor Eilish, çocukları içeri çağırıp bir araya getirmek istiyor ama onun yerine bir karanlık hissiyle, yayılmaya çalışan bir gölge alanla karşılaşıyor. Nefes alıp iç çekiyor, gülümsemeye çalışıyor. Paskalya tatilimiz için rezervasyon yaptırdık, önce Áine ve arkadaşlarıyla kalacağız, sonra bir hafta daha gezeceğiz, Niagara Şelalesi'ne gideceğiz fırsatımız olursa, Toronto çevresinde birkaç başka yere daha gideceğiz, çocuklar epey eğlenecek. Simon'ın gözleri ona dalgın dalgın bakıyor, o yüzden Eilish söylediklerini babasının duyduğundan emin değil. Simon bir süre masadan kaldırdığı ellerine bakıyor, sonra ellerini tekrar masaya koyuyor, yukarı bakıyor. Belki de, diyor, Kanada'da kalma ihtimalini düşünmelisindir biraz. Eilish kendisini çocuğun bağını açarken

buluyor, sandalyeden kalkmış, gözleri onun üstünde. O ne demek öyle baba? Yani ben artık herhangi bir şey yapamayacak kadar yaşlıyım ama çocuklar hâlâ küçük, kolay uyum sağlarlar, yeni bir başlangıç yapmaya vakit var hâlâ, aksanları hemencecik kapıverirler. Allah aşkına baba, şu söylediklerine bak, biraz abartmıyor musun, hem benim kariyerim, Larry'nin işi, çocukların okulları ne olacak, sonra Molly'nin hokeyi de var, bu sene Leinster okullararası genç kızlar ligini kazanacaklar, dokuz puan öndeler şimdiden, Mark da liseye yeni geçti, ayrıca sana kim göz kulak olacak, fincanları bile temizleyemiyorsun sen, Bayan Taft temizliğe haftada bir gün geliyor sadece, düşüp kalçanı kırarsan ne olacak, söylesene, ne olacak o zaman?

Kış yağmuru tüm serinliği ve bereketiyle yağıyor, geçen günler yağmurun içinde öyle uyuşuk kalıyor ki zamanın geçişini âdeta maskeliyor, her gün daha kasvetli bir güne bağlanıyor ve nihayet kışın en kara dönemi geliyor. Ev tuhaf, huzursuz bir havaya teslim. Kapıda biten o iki adamla birlikte gelen bu hava, evlerine iyice yayılmış hâlde, şimdi aileyi bir araya getiren şeylerden biri çözülmekteymiş gibi bir his var. Larry gece geç saatlere kadar çalışıyor, sabahları da sinirleri bozuk, içine kapanık, sessiz bir acımasızlık içinde hareket ediyor gibi, elleri gergin, vücudu büyük bir matkabın baskısı altındaymışçasına kasılıyor sanki. Artık birçok akşam eve geç geliyor, Eilish panjurların arasından izleyip sonra da görülmemek için onları bırakıyor, kız kuruları gibi, diye düşünüyor, meraklı komşular gibi, Larry kapıdan girerken onu holde bekliyor. Molly'yi antrenmana götürecektin güya Larry, ortaklarımızla bir görüşmeyi daha iptal etmek zorunda kaldım, zaten annelik izninden sonra işe yeni dönmüşüm, nasıl görünüyordur bu sence? Larry kapının ağzında duruyor, bir ayağının yarısını botundan çıkarmış ve o an, dövülmüş sefil bir köpek gibi indiriyor gözlerini, sonra birden başını iki yana sallıyor, Eilish'in

gözlerinin içine bakıyor ve Eilish onda bir değişim görüyor, Larry'nin sesi öfkeli bir fısıltı. Bizi parçalamaya çalışıyorlar Eilish, sendika içinde yalan dedikodular yayıyorlar, bugün duyduğum şeye inanmayacaksın— Eilish'in kısılan gözleri karşısında Larry'nin sesi titriyor, gözleri tekrar yeri arıyor. Bak, diyor, dediğini anlıyorum, üzgünüm. Eilish'e ufak, kontörlü bir cep telefonu gösteriyor, kullan-at telefon diyor buna. Dinlemek isteseler bile numarayı bilemezler. Eilish onu izlerken, holde fısıldaşarak onları dinleyen çocukları düşünüyor. Suçlular gibi davranıyorsun Larry, bak beni dinle, Bailey bir hastalık kapmış gibi görünüyor, üst kata çıktı— Larry elini havaya kaldırıp onun sözünü kesiyor. Bunlar sendikayı yıkmaya çalışırken, kurum üyelerimizi hiçbir suçlama yöneltmeden tutuklarken ben pek de suçlu sayılmam, bunların bu gidişatı değiştireceği de yok. Eilish'in yanından geçerek salona giren Larry, oradan mutfağa geçip kapıyı kapatıyor. Eilish onu camın ardından izlerken Larry çantasını sandalyeye bırakıp lavaboya gidiyor, ellerini yıkıyor, sırtını lavaboya dayayıp etrafa bakıyor. Eilish onun yanına gidip o bedendeki zihni, o zihindeki gururlu ve iyi kalpli, ısrarlı, ahlaklı, adanmış adamı incelemek istiyor, adını koyamadıkları bu şey karşısında Larry'nin içindeki savaş büyümekte. Son zamanlarda Larry'nin yalnız kalmayı ne kadar istediğini düşünüyor, en nihayetinde tüm erkekler aynı tecridi ister, Eilish bunun bir duvara grafitiyle yazıldığını görmüştü. Kapıyı açan Eilish, başını mutfağa sokuyor. Yemek ister misin? diyor. Yok, tokum, öğle yemeğini geç yedim, belki sonra bir şeyler atıştırırım. Molly yüzünde maskeyle odaya giriyor. Bir süredir kapı kollarını, muslukları, sifon düğmelerini dezenfekte etmekle meşgul, ayrıca oğlanların oda kapısının önüne seloteyple kordon çekti ve yemekleri masada yemeyi de reddediyor. Virüsü durdurmanın neredeyse imkânsız olduğunu söyleyen Eilish'i dinlemiyor, kafasında virüsün konak hücreyi işgal edip çoğaltışını görüyor, vücuttaki sessiz bir fabrika, bu görülmeyen virüs her nefeste keyfince dolaşmakta. Ertesi

gün Molly ile Mark yatak döşek hasta oluyorlar, sonra Larry de onlara katılıyor, Eilish hepsinin evde olmasından memnun, Larry bile eski hâline dönmüş gibi, Eilish'in ve bebeğin bağışıklık kazanmış olmalarına gülüyor, Mark saçı gözlerinin önüne düşmüş hâlde bir mendile sümkürerek kapıdan içeri girerken Larry onunla dalga geçiyor. Sıfata bak, diyor Larry, sokakta yanından geçsem zor tanırım seni. Babam hariç kahve isteyen var mı? diyor Mark. Film izlemek için toplanıyorlar, Mark içeceklerle birlikte dönüyor, Eilish onun uzun, güçlü vücudunu seyrediyor, Mark neredeyse on yedi yaşında ve babasının boyunda. Kay öteye, diyor Mark ve Eilish'in yanına oturuyor, kolunu omzuna atıyor, Eilish en son ne zaman herkesin böyle evde olduğunu hatırlayamıyor bile, Molly yanına kıvrılmış, Bailey armut koltuğa oturmuş dondurma kaşıklıyor, Larry televizyonun önünde, Ben annesinin kucağında uyumakta. Aa yeter ama be, diyor Mark, kaç kere izledik biz bu ağlak boku? Ben seviyorum, diyor Bailey. Evet, ben de, diyor Molly, çok tatlı film, anne, bir hatırlatsana, ikiniz nasıl tanışmıştınız? Larry gülüyor, Mark da homurdanıp diyor ki, bunu daha önce kaç defa duyduk, bilmiyor musun babamın büyük bir romantik olduğunu, annemi aylarca elinde ağla kovalamak zorunda kaldığını? Larry'ye gülümseyen Eilish, yok öyle bir şey, diyor. Yani, kısmen de doğru, diyor Larry, ben elbette büyük bir romantiğim, annenizi yakalamak için ise patates çuvalı kullanmıştım. Kucağındaki Ben uyanan Eilish, onun yüzüne bakıyor, nasıl bir adam olacağını görmeye çalışıyor, Mark da Bailey de böyle düşüncelerin hatalı olduğunu ispatladılar, elma ağacından armut da düşebiliyor, Ben'in de kendisine has bir adam olacağı kesin. Eilish buna rağmen çocukta Larry'yle bir benzerlik arıyor, Ben'in babasıyla aynı seviyeye gelmesini umuyor, bütün oğlanların büyüyüp dünyayı düzeltme kisvesi altında bozmak için evden ayrıldıklarını da biliyor Eilish, doğa böyle buyuruyor.

Çocuk ürkerek uyandığına şaşırmış gibi bir haykırışla uyanıyor ve Eilish uykusunda yukarı doğru yükseldiğini fark ediyor, ta ki uykusu karanlık odada bozulup öylece kalana dek. Bir ayağını Larry'ye doğru kaydırıyor ama onun yattığı taraf soğuk. Çocuğu karyolasından alıp göğsüne götürüyor, o küçük ağız sert bir nefes alıyor ve yumuluyor, ufak el Eilish'in etini tırmalıyor. Eilish ona parmağını uzatıyor ve Ben bu parmağı azıcık gücüyle öyle bir kavrıyor ki annesi onun doğuştan gelen dehşetini anlıyor, çocuk ona âdeta can havliyle tutunmakta, onu hayata annesinden başka hiçbir şey bağlamıyormuş gibi. Şafak kuşları sessizliği vurgularken Eilish sabahlığını kuşanıp Ben'i alt kata götürüyor. Larry karanlıkta masada oturuyor, yüzü laptopuyla aydınlanmakta. Eilish'in geldiğini duymadı, o yüzden Eilish onu özgürce seyrediyor, üzgün ve yorgun bir yüz, gözlerini kırpmasına engel olan bir meşguliyet. Eilish duvara uzanıp ışıkları açıyor, Larry de yukarı bakıp iç çekiyor, sonra gülümsüyor, çocuğu işaret ediyor, kucağında ayağa dikiyor, çocuğun kendisini salıvermesine müsaade ediyor. Bütün gece uyudu mu? diyor, uyandığını duymadım, sen neden bu kadar erken ayaktasın? Onu ben de sana sorabilirim Larry, hiç yatmamış gibisin. Larry çocuğu burnuna kadar kaldırıyor. Vay be küçük adam, önce bize sürpriz yaptın ama yakında artık sütten kesileceksin. Eilish kahve makinesinin yanında, kollarını kavuşturmuş, sonra dönüp Larry'yi öyle dikkatli gözlerle izliyor ki yüzü yabancılaşmaya başlıyor, gözler uykusuzluktan kan çanağı olmuş, saçlar yan yatmış, merinos yününden süveterin üstündeki balıksırtı desenli ceket hırpalanmış, Eilish bir an onunla kendisini kıyaslıyor, Larry'nin daha hızlı yaşlanmaya başladığı doğru, sakalının yarısı ağardı bile. İşte o anda Eilish onun eskiden nasıl göründüğünü hatırlayamadığının farkına varıyor, hücre yenilenmesi hem hızlı hem de yavaştır, hayata bir vücutla başlarsınız, zaman içinde o başka bir vücut olur, Larry hem aynı hem de farklı, yalnızca gözler aynı kalıyor. Ben'i onun kollarından alan Eilish, uzun uzun bakıyor Larry'ye. Çok geç

kalmış sayılmazsın, diyor. Larry de onu izliyor ve kaşlarını çatmaya başlıyor. Ne için? Devletle oynadığın bu oyunu bırakman için, hâlâ vaktin var. Bir an sessiz kalan Larry, sonra iç çekip laptopu kapatıyor, deri çantaya koyuyor, ayağa kalkıyor. Allah aşkına Eilish, düğmeye basıldı artık, böyle bir şeyden öylece el etek çekemezsin, kurum için muazzam bir utanç olur, öğretmenler bizi akın akın terk ederler, bu yürüyüşün devam etmesi lazım. Evet Larry ama Alison O'Reilly işe geri dönmedi henüz, peki o niye sence? Kocası grip olduğunu söylüyor. Geçmek bilmedi o grip üç haftadır. Evet, biliyorum, bütün olanlara bakınca kötü zamanlama gibi görünüyor, bak, benim işyerine erken gitmem lazım, önce basın bilgilendirmesi olacak, sonra— Ama Eilish ona sırtını döndü, duymuyor artık, dışarıdaki ıslak ve karanlık bahçeyi seyrediyor, her şey nemli bir askıya asılmış, ağaçlar soğuğa boyun eğmiş. Eilish arkasına dönmese de Larry'nin iradesinin kendi iradesine karşı koyduğunu sezebiliyor, iki irade sessiz bir düşmanlıkla birbirine kilitlenmiş, birbirlerinin etrafında dönüyor, boğuşuyor, sonra da yara bere içinde geri çekiliyorlar. Larry salona doğru yürürken duruyor ve diyor ki, dün gece Mary O'Connor'ın annesi ölmüş, gece yarısından hemen önce mesaj geldi, doksan dört yaşındaymış, eski toprakların en köklüsüymüş maşallah. Eilish başını iki yana sallıyor ve Ben'i beşiğe koyuyor. Gençliğinde acımasız biriydi o kadın, ne zamanmış cenazesi? Cumartesi sabahı Üç Aziz Kilisesi'nde. Eilish, Larry'ye doğru yürürken, keşke başka bir sabah olsaydı, diye düşünüyor, elini Larry'nin bileğine koyup sıkıyor. Larry, Alison O'Reilly hasta değil, bunu sen de biliyorsun. Eilish, ispatlayamazsın ki. GUHB'yle uğraşılmaz Larry, bu kapıyı açarsan ardından ne çıkacağını bilemezsin. Eilish, bak, rahat ol, GUHB Stasi gibi değil, biraz baskı yapıyorlar, o kadar, vazgeçelim diye biraz huzursuzluk çıkarıp rahatsız ediyorlar, ama biz on beş bin kişiyiz ve devlet gergin olmasına rağmen demokratik bir yürüyüşü durduramaz, bekle de gör. Eilish şimdi Larry'nin gözündeki benekleri görebilecek kadar

yakınında, bastırılmış kırmızı ve bal rengi tonları, hiçbir göz tek renk değildir. Peki şu an Jim Sexton nerede Larry? Gözlerini kırpıştıran Larry, kaşlarını çatıp arkasına dönüyor. Gerçekten mi Eilish? Larry başını iki yana sallayıp çantasını kaldırıyor, salona giriyor ama kapıya gitmiyor. Eilish onun hareketsiz kaldığını duyabiliyor, sonra uzun uzun iç çekerek oturuyor. Bir an bunaldığını hisseden Eilish, yine pencereden dışarı bakınca ağaçların bu kasvetli günde parıldadığını görüyor, şafak ne çabuk geçip gidiyor, diye düşünüyor, yaprakların üstünde gri ışık capcanlı, geveze saksağanların ağaçları gölge vermeye başlamış. Eilish ellerinde bir telaşla salona giriyor, koltukta hiç kıpırdamadan oturan ve gözlerinin önünde oluşmaktaki bir düşünceyi seyredermiş gibi görünen Larry'yi seyrediyor. Yukarı bakan Larry, başını iki yana sallıyor ve diyor ki, belki de haklısındır Eilish, zamanı değildir, işi tamamlamak deliliktir, şunları bir arayayım da hastalandım gelemeyeceğim diyeyim. Eilish zafer kazandığını sezerek ona gidiyor, tepesinden bakıyor. Konuşmaya kalkıyor ama içinde bir şeyler kopuyor, üçkâğıtçı bir saksağan kanatlanıyor ve Eilish, Larry'nin karşısında dikilip başını iki yana sallıyor. Hayır, diyor, bu işin hallolması lazım, mesele artık sen ben değiliz, UBP'liler kendilerini kanunun üstünde görüyor anlaşılan, bu olağanüstü hâl kanununun bir iktidar gaspı olduğunu herkes biliyor, peki anayasal haklarımıza öğretmenler sahip çıkmazsa başka kim çıkacak? Eilish, Larry'nin tereddütleri yüzünden oturduğu yerde kalakalışını izliyor, ellerinde yetişkin zihni tutan bir oğlan, sonra Larry bir anda ayağa kalkıyor ve o eski, metanetli tavrını takınıyor. Doğru tabii canım, bugün hava çok pis, hiç yürüyüşlük değil, yürüyüşten sonra içmeye gittiklerinde onlara katılırım ama kendim içmem, Molly'yi antrenmandan alabilirim yine. Larry holde yeşil yürüyüş botlarını giyerken Eilish de kapıya yaslanıp onu izliyor. Uzanıp yağmurluğunu alan Larry, bunu ceketinin üstüne giymeye çalışsa da yağmurluğun bir kolu tersyüz olmuş, kapı eşiğinde giysinin koluyla cebelleşirken bir süre duraksıyor,

Eilish onun hâlâ emin olamadığını düşünüyor, Larry yukarı bakınca onunla göz göze geliyor. Gülümseyen Eilish, git hadi, diyor, git de hallet işini.

Öğle yemeğinden sonra ofise girdiğinde Eilish'in kafasında dolambaçlı bir düşünce var. Gizlense de sorgulatan bir şey var, zihin bunu ararken başka şeylere rastlıyor, kreşe vermeyi unuttuğu Ben'in yedek giysileri, postalaması gereken pasaport yenileme formları. İşte o an, masasında bıraktığı cep telefonunu düşünüyor. Eline aldığında cevapsız aramalar görmeyi bekliyor ama arayan yok, Larry'nin bir yürüyüşe katılıp da onu aramaması pek görülmüş şey değil. Eilish mutfağa doğru gidiyor ve Rohit Singh'in gözleri ekranının üstünden onu yakalıyor, telefonda konuşsa da Eilish'e gözleriyle bir şeyler anlatıyor, Eilish'in okuyamadığı bir bakış bu, o yüzden omuz silkiyor, alt dudağını evrensel olarak üzüntüyü belirten sahte bir ifadeye sokuyor. Tam o anda kendisine seslenildiğini duyuyor ve döndüğünde Alice Dealy'nin tereddütlü bir yüzle ofisinden çıktığını görüyor. Eilish, haberleri izlemiyor musun? Hayır, yemekten şimdi döndüm. Konuştuğu anda, Alice'in yüzünün anlattığı şeyi anlıyor ve ofise doğru yürüyor, bir an yukarı doğru yüzermiş gibi yavaşlıyor, suda ileri doğru yürüyor, ofise girerken ağız dolusu nefes alıyor, insanların Alice'in geniş ekranının önünde toplandığını görüyor. Haberlerde gördüğüyse dumanlı, loş bir cehenneme dönmüş sokakta taarruz hâlindeki telaşlı atların çarpıcı görüntüsü. Coplu polisler görüyor Eilish, adamlar protestocuları döve döve harap ediyor, sokağın köşelerine sindiriyor, biber gazı canlı yayında sinsi sinsi yayılırken tekrar tekrar gösterilen görüntülerdeyse protestocular kaçışmakta. Giysilerinin boyunlarını burunlarının üstüne çekmiş biçimde kapı eşiklerinde büzüşüp kalıyorlar, bu arada bir öğretmenin sivil polislerce sürüklenerek sivil ekip aracına götürülüşü defalarca gösteriliyor. Eilish çaresizlik hissiyle

doluyor, kendisini masasında, kulağında telefonla buluyor, çalıyor, çalıyor, açan yok, Paul Felsner ofis panjurlarının arasından seyretmekte. Ekranının başına oturan Eilish zihninde onu, Larry'yi görmeye çalışıyor ama onun yerine Felsner'ın uzun uzun irdeleyen bakışını görüyor, kendisini otuz dakika önce yürüyüş zamanında sandviç yerken görüyor, zaman çoktan geçip gitmiş onun yanından. Eilish'in Larry'ye gitmesi şart, onu hissediyor şimdi, örtük bir suçluluk hissediyor. Geçiş kartını ve eşyalarını hemen çantasına atıyor, ofis boyunca paltosunun sadece bir kolunu giymiş şekilde yürüyor, merdiven sahanlığı ayakkabılarının takırtısıyla yankılanıyor ve Eilish kulağında telefonla sokakta dikiliyor, Larry'nin telefonu cevap vermiyor, tekrar aradığındaysa telefon kapalı. Eilish o anda yukarı bakıyor ve gün, sanki yabancı bir göğün altına girmiş gibi görünüyor, yağmur yüzüne ağır ağır damlarken bir çözülme hissi duyuyor.

2

Eilish kollarında bebekle arabaya doğru giderken çocuklara hızlanmalarını söylüyor, kendisini de sessiz bir dilekle cesaretlendiriyor. Döndüğünde Molly'nin iki alışveriş poşetiyle sessizce öfke kustuğunu görüyor, Bailey bebek arabasıyla oynarken onu da geri çağırıyor. Ben'in bebek koltuğunu bir tıkırtıyla yerine oturtuyor, Ben de uykulu bir gülüşle onunla göz göze geliyor, o sırada Molly ise poşetleri bagaja atıp ön yolcu koltuğuna geçiyor, kulaklığını başına yerleştiriyor. Eilish iletişim kurmak, dokunmak, konuşmak istiyor, Bailey kollarını savurarak arabaya doğru koşmakta. Arka koltuğa binen Bailey, kapıyı çarparak kapadıktan sonra iki koltuğun arasına eğilip dikiz aynasından annesini inceliyor. Anne, diyor, babam eve ne zaman gelecek? Eilish'in içi eziliyor, çöküyor, un ufak oluyor. Ağzından çıkmayacak sözcükleri arıyor, gözlerini oğlundan kaçırdığını fark ediyor, Molly'nin de kendisini izlediğini seziyor. Kararmaktaki sokağa bakıyor bir an, yanından geçen bir grup genci görüyor, o gençlerin pervasız ruh hâllerinin farkında, birbirlerine sataşmalarını ve eğlenmelerini izliyor, gelecekteki Molly'yi görüp onu kaybettiğini hissediyor, belki de Molly zaten gitmiş bile. Ağır ağır nefes alarak Bailey'ye dönüyor Eilish, aynada gözlerini arıyor ve onlara kilitleniyor. Dedim ya canım, iş için seyahate çıktı, ilk fırsatta dönecek. Yalanın ağzından çıkıp büyüyüşünü izliyor, işini görünmeden yapıyor bu yalan, Bailey oflayarak tekrar koltuğa bırakıyor kendisini, Eilish de söylediği her şeyi Bailey'nin hakikat bildiğini görüyor. Bailey uzanıp Molly'nin emniyet kemerini çekerek onu hapsediyor, ta ki Molly dönüp onun eline vurmaya kalkana dek. Annesine sert bir bakış atıyor Molly ve

Eilish öteye dönüyor, Molly'nin onu o gün hokeyden almaya kimse gelmediğinde bir şeylerin ters olduğunu anlamış olması gerektiğini düşünüyor, annesiyle babasına telefonda ulaşamamış, Bayan Dunne onu evine bırakana dek kulüp binasının önünde durup takım arkadaşlarının akşam karanlığına birer birer karışmalarını izlemiş. Molly kapıdan içeri girerken yüzü öfkeden mosmordu, sonradan da ağzını bıçak açmamıştı, o gece Mark ve Molly'ye söylenmesi gereken onca şey, sendikanın üst kadrosundan bazı yöneticiler gözaltına alındı, zor zamanlardan geçiyoruz, babanızı yakında bırakmak zorundalar, onun yanlış bir şey yapmadığını sakın unutmayın, devlet ona gözdağı veriyor ama şimdi ikinizin de dikkatli olması lazım, konuyu evin dışında konuşamazsınız ve okulda kimseye tek kelime edemezsiniz. Eilish, Molly'nin yüzündeki dehşeti görünce, bunu Bailey'den saklamaları için yalvarmıştı onlara, o daha çok küçük, anlamaz, demişti. Kızın siniri sessizliğe gömülmüştü, oda kapısı kilitliydi, Eilish dışarıda kalmış, kapıyı bizzat çalmaktan korkmuştu. Mark haberi tuhaf bir ihtiyatla karşılamış, tek bir soru sormuştu, neden avukat tutmasına izin vermiyorlar? Eilish şimdi kontağı açarken bundan sonra söylemek zorunda kalacağı yalanlardan, ağzından çıkınca daha da büyüyecek yalanlardan korkuyor, çocuklara söylenen her yalanın büyük hakaret olduğunu, geri almanın da mümkün olmadığını biliyor, yalan öğrenildikten sonra söyleyenin dilini öldüren bir çeşit zehirli şarmaşık misali ağzından dışarı sarkar, öyle kalır. Eilish yorucu trafikte ilerliyor, çocuklar arabada sessiz, eve neredeyse varmışlarken Molly'nin ayaklarının dibinde, Eilish'in çantasında telefonu çalıyor. Eilish telefonu istiyor, sonra tekrar istiyor ve birden Molly'ye feryadı basıp arabayı yolun kenarına çekiyor, çantasına uzanıp kulaklığı Molly'nin kulaklarından çıkarıyor, kız, annesine hayretler içinde bakıyor. Cevapsız arama tanımadığı bir numaradan, Eilish ekrana bakıyor ve geri dönmeye karar veriyor. Alo, evet, ben Eilish Stack, bu numaradan bana cevapsız arama gelmiş de. Konuşmak isteyen

Carole Sexton. Carole, bak, ben şimdi konuşamam, arabadayım, bu akşam arasam olur mu seni? Bailey aynadan asık suratla onu izliyor. Ben babama niye telefon edemiyorum anne, boşanıyor musunuz, olan biten bu mu? Eilish garaj yoluna park ettiğinde kapıyı açıyor ve dışarı adım atmaya kalkıyor ama sanki önünde, çakılların üstünde bir uçurum belirmişçesine tereddüt ediyor. Her adımında zemini, önündeki uzun geceyi yokluyor.

Michael Given görüşmelerini ev ev dolaşarak yapmakta, çünkü mevzuları telefonda konuşmak güvenli değil, daima dinlediklerinden şüphelenmeli insan. Eilish, Michael'ın eğilerek mutfağa neredeyse üzgün bir tavırla girişini, sonra otururken sararmış parmaklarını kenetleyişini, telefonun bataryasını çıkarıp kenara koyuşunu seyrediyor. Ben'i beşiğe yerleştiriyor ve Michael Given'i incelemeyi sürdürüyor, adamın öksürüklerine rağmen, acılar içinde sigara içtiğini görüyor. Yorgun görünüyorsun Michael, yiyecek bir şeyler hazırlayayım mı sana? Michael teklifi uzun elini kaldırarak reddetse de Eilish onun önüne bir tabak bisküvi koyuyor, Michael da birini eline alıp ağzına götürmeden, defalarca döndürüp duruyor. Bak, Eilish, onları başka bir yere götürecekleri konuşuluyor. Su ısıtıcısının ağzına fışkıran suyu izleyen Eilish'in kafası bir süredir yerinde değil, nefesini tutmakta, musluğu kapatıp ısıtıcıyı bırakıyor. Nereye götüreceklermiş? Curragh'taki gözaltı kampı konuşuluyor, söylentiden ibaret ama olsun, bu kadar insan tutuklanmışken hepsini şehirde tutamayacaklarını düşünmek lazım, savaşta tutukluları orada tutarlarmış, Curragh'ta, devletin o zamanlar güvenlik riski olarak gördüğü kişiler yani. Nasıl yani Michael, Larry güvenlik riski taşır mı oldu şimdi? Eilish, Michael Given'ın ellerini havaya kaldırışını izliyor. Yok canım, Eilish, lafın gelişi sadece, kullandıkları terim bu. Larry siyasi nedenlerle tutuklu Michael ve ben bu evde öyle laflar duymak

istemiyorum. Michael Given dudaklarını ağzının içine kapatıyor, gözleri şaşırmış çocuklarınki gibi büyüyor ve başıyla lavaboyu gösteriyor. Şu şeyi orada bırakmasan iyi olur, diyor. Eilish dönüp lavabodaki elektrikli su ısıtıcısını görüyor. Başını iki yana sallayıp, çok aptalım ya, değil mi? diyor. Isıtıcıyı kurulayıp standına oturtuyor, öfkesinin kaynağını arayarak Michael Given'a tekrar bakıyor, onu av olarak görüyor, masanın önündeki sarı ve iğrenç şey. Artık her yerden götürüyorlar insanları, diyor Michael, gazeteci Philip Brophy'yi de tutuklamışlar, duydun mu, gazeteci ulan, UBP'deki cürete bak, yabancı haberlerde manşet oldu ama burada sözü bile edilmiyor, şimdi haber merkezlerini de kontrol ediyorlar, gerçi sosyal medyada dillerden düşmüyor. Michael Given konuşurken Eilish onu izliyor, oturduğu yerde hafiften sallanışını düşünüyor, adam suyun altındaymış gibi vücudundan narin bir yorgunluk geçiyor. Karılar kocalar, anneler babalar suyun altına batıyorlar. Oğullar, kızlar, abiler, ablalar, kardeşler derinlere düşüyor, kaybolup gidiyorlar. Nefesinin kesildiğini fark ediyor Eilish, hava almak için yukarı dönüyor, oturma odasına giriyor, düşüncelerinde bir şeyler ararken bir yandan da uzaktan kumandayı eline alıp bir haber kanalı buluyor, televizyonu sessize alıyor. Şimdi başka bir ülkede yaşıyormuş duygusuna, bir kaos yayılıyormuş ve onları ağzına kadar çağırıyormuş duygusuna kapılıyor. Kendi gazabını hissederek mutfağa giriyor, sorunun boynuna ulaşmışçasına, elleriyle havayı sıkıyor. Michael, diyor, onu görmene izin verilmiyor ya, benim anlamadığım kısım da işte o, kanunu ben de araştırdım, anlaşmalara baktım, uluslararası hukuk alenen çiğneniyor, yani söyler misin bana, bunların istedikleri gibi davranmalarına neden izin veriliyor, neden kimse durun diye bağırmadı hâlâ? Eilish'in sözcükleri Michael Given'ın sessizliğine darbeler indiriyor, Eilish onun hem üzgün hem de şaşkın yüzünü inceliyor, alışık olmadığı bir ihtar alınca kafası karışmış bir köpek gibi, ellerini havaya kaldıran Michael konuşmaya kalksa da Eilish tekrar bastırıyor. Devlet dedi-

ğin, insanı rahat bırakır Michael, gulyabani gibi evlere dadanıp aile babalarına musallat olmaz, ben bu işi çocuklara anlatmaya nereden başlayabilirim, başlarındaki devletin canavarlaştığını nasıl söylerim? Geçecek hepsi Eilish, UBP er ya da geç geri adım atacak, bütün Avrupa ayakta— O zaman GUHB neden her gün daha çok insanı tutukluyor Michael, bir de olağanüstü hâl ilan ediyorlar, salı günü bizim ofise gelen sivil polisler Eamon Doyle diye bir genç adamı masasından aldı, istatistik bilimcisi bu adam, dünyada sorun çıkaracak son insan ve montunu alırken söylediği son şey neydi biliyor musun, annesinin aranıp haber verilmesini rica etti ve bu olay Noel'den iki hafta önce oluyor. Eilish oturup frençpresi agresif bir hareketle savurarak kahve koyuyor. Vücudundan çıkmış durumda, vücudunun onu takip etmesi lazım, yine televizyonun karşısında, haberleri izler gibi yapıyor, ağlamamak için tutuyor kendisini. Michael Given, Cork ve Galway'de bazı protestoların başlar başlamaz bastırıldığına dair söylentilerden bahsetmekte ama Eilish onu dinlemiyor, üst katta yataklarındaki çocukları düşünüyor, her an anahtarını kapıya sokup içeri girebilecek, bisikletini bütün ev boyu sürüp arkadaki verandaya götürecek Mark'ı düşünüyor, ona söyleyebileceği hiçbir şey yok. Michael Given, Eilish'e sesini duyurabilmek için ağzını oturma odasına doğru çeviriyor. Artık fazla ileri gittiler Eilish, haberlerde duymayacaksın bunu ama sivil itaatsizlik giderek artıyor, UBP bu ülkenin bir güvenlik devletiyle yönetilmesini istiyor, orduya zorunlu asker alımına başlayacaklarını da söylediler, bu ülkede hayal edebiliyor musun bunu, sokaklarda bir sürü söylenti var, insanlar bu işi hemen durdurmak istiyor, benim kulağıma gelen bu— Eilish birden mutfakta dikiliyor, ağzı öfkeyle açılmış. Madem ülkede bir sürü söylenti var, o zaman kim bu söylentiler sırasında oradan geçip kulak kabartıyor? Eilish onu izlerken Michael Given kederli bir havayla dudak büküyor ve öteye dönüyor. Şu hâlinize bakın, diyor Eilish, sendikalar boyun eğmiş, sesleri çıkmıyor ve ülkenin

en az yarısı bu rezalete destek oluyor, öğretmenleri hain bilip kenara atıyor— Konuşan, kafasında yeni oluşmaya başlamış, tam şekillenmemiş bir bir şey, Eilish korktuğunu hissediyor, bunu şimdi duyabiliyor ve kendi kendisine sessizce söylüyor. Hayatın boyunca uyudun, hepimiz uyuduk ve şimdi büyük uyanışlar başlıyor. Geceleri musallat olup yakasını bırakmayan bu his ona Larry'nin kapıda tereddüt edişini, yeşil botlarını ayaklarına geçirmesini, ardından yağmurluğunu giyme çabasını düşündürüyor. Larry bu adamların neyin peşinde olduğunu biliyordu ve hayır deme gücünü sana verdi, şu koltuğa oturup kendisini tamamen sana teslim etti. Geceler geçmek bilmiyor artık, Eilish masadaki solgun ellere bakarken bunu söylemek istiyor. Soğuk yatakta, yanındaki yastıkta Larry gibi kokan pijamalarla yatıyor günlerdir. Tekrar Michael Given'a dönen Eilish iç çekiyor, oturuyor, ellerini nereye koyacağını şaşırıyor. Böyle giderse işimden olacağım, diyor. Anlattın mı iştekilere? diyor Michael. Yani, bilirsin ya işte, şirkette yöneticiliğe yükselmeye çalışan partili tipler var, dikkatli olmak lazım, içerideki arkadaşlardan biri ne isterse yapabiliyor gibi. Yıllık izin alabilirsin Eilish, o hakkın daima saklı. Altı ay annelik izni aldıktan sonra izne çıkamam ki. Evet ama bunlar olağanüstü şartlar, ayrıca sıkıntın olursa sendikanın para fonu da var, istemen yeter. Evet Michael ama o fonları dağıtacak kim kalacak ki sendikada? Bir süre sessiz kalan Michael, uzun sarı parmakların dudaklara sigara soruşunu izliyor. Bacaklarının üstünde ellerinin huzursuzca durduğunu fark eden Eilish, tekrar sandalyesinden kalkıyor ve Michael'a karşı güç sahibi olduğunu hissederek tepesinden bakıyor. Michael, ben kocamı geri istiyorum. Bak Eilish, elimizden geleni yapıyoruz— Dinlemiyorsun ki, senden onu hâkim karşısına çıkarmanı istiyorum, hâkim onu çocuklarına geri gönderir. Eilish, başka bir zaman olsaydı yüksek mahkemeye yasadışı tutukluluk itirazında bulunurduk, çıkartırdık onu dışarı ama ulusal olağanüstü hâl kanunuyla birlikte ihzar emirleri iptal edildi, pratikte devlet süper güçlere sa-

hip ve yargıyı susturmuş durumda. Sen beni dinlemiyorsun ki Michael, dinle beni, bir şeyler yapmanı istiyorum, kocamı geri istiyorum ben. Bak Eilish, mantıklı konuşmuyorsun, emsali olmayan bir şey bu, ülkede bir isteri havası var, devletin sırf sen öyle parmaklarını şıklattın diye istediğini yapmasını bekleyemezsin— Eilish zihninde iki eliyle Michael'ın boğazına doğru atılıyor, gırtlağını kavrıyor, ağzını zorla açıp elini sokuyor, o ödlek dili çıkarıyor, ortasından biraz tutuyor, sonra da kökünden söküyor. Adamın masada ellerini açışını izlediğinde, sigarasız eller sanki Michael Given'ın gerçekten de gücünden feragat edişini anlatır gibi ruhsuz, yarı donuk. Michael başını kaldırıyor ve Eilish uykusuz bir adamın gözlerini görüyor, ona acıdığını hissediyor, çünkü ellerinin anlattığı şey şu ki, adam bu oyunun kuralları için eğitim almış ama oyun değiştirilmiş, peki bu adam ne oldu şimdi? Eilish'in içindeki öfke yaralarından birinin kabuğu kalkıyor. Gidip onu geri getirmeni istiyorum, diyor, sen gitmeyeceksen ben kendim gidip geri getireceğim onu, işte o kadar, onun yokluğunun çocukları etkileyişini görmektense ölürüm daha iyi. Michael Given ayağa kalkıp gözlerini ona dikiyor ve kararını verir gibi uzun süre bakıyor. Eilish, şimdi söyleyeceğimi dinlemen lazım, söylemek istemiyordum ama korkarım şimdi söylemek zorundayım, bize doğrudan GUHB tarafından söylenen şu ki, bu konuda baskı yapmayı sürdürürsek yani ihzar emri için dilekçe vermeyi sürdürürsek biz de tutuklanacakmışız. Eilish'in ağzı açılıyor ama ses çıkmıyor, vücudundan dışarı fırlatılıp tek bir kara düşünce hâline geldi şimdi, bu düşünce derinleşiyor, karanlığıyla genişliyor, ta ki bütün gerçekliği yutana dek. Kendisini tekrar vücudunda bulduğunda ağzından bir fısıltı çıkıyor. Michael Given masadan kalkıyor, lavaboya gidip ellerini yıkıyor. Geri dönünce televizyondaki hava durumu sunucusunu başıyla işaret ediyor. Fırtına çıkacak diyorlar, Bella Fırtınası'ymış adı da, bir-iki gün kendine mukayyet ol. Michael'in kendisini bu çılgınlığa bırakma arzusunu sezen Eilish ona dönse de

sonra pencereye yönelip dışarıya bakıyor. Kiraz ağaçları bu sabah Eilish uyandığında sulusepkeni tutmuşlardı ama şimdi, akılsız bir komplo içindeki ağaçlar karanlığa baş sallıyorlar.

Gece yatakta Larry'nin tarafında uyanıyor Eilish. Vücudunun karanlığında bir yerde, Larry için bir mum yansa da, Eilish vücudunun ötesini aydınlatmak için o mumu arayınca sadece karanlıkla karşılaşıyor. Uykusunda rüzgârın çağrısını duymuştu, şimdi de evin etrafında ön kapı açık bırakılmışçasına bir uğultu var. Pencere kenarına gidip dışarı bakıyor, turuncuya çalan bulutlar hızla ilerliyor, şehre bakıyor ve yağmak için sabırsızlanıyor. Işıkları kapalı evde dolanan Eilish, ayaklarının üşüdüğünü hissediyor, geçmişinin bir hayaleti hâline geldiğini hissediyor. Çocukların odalarının önünde durup onların uyuyuşunu dinliyor, o sırada dışarıda rüzgâr uğulduyor. Uyuyan bir çocuktan daha masum bir şey olabilir mi, bırak çocuklar uyusun, Larry dönünce devam ederiz. Yatağa giriyor, ayaklarını ovuyor ve çılgınca bir ışıkla uyanıyor, rüzgârdan boğuk bir haykırış duyuyor, pencereye ıslak çakıl taneleri vuruyor. Sersem sersem pencere kenarına giden Eilish, ev rüzgâra teslim olmuş da uçuyormuş gibi hissediyor. Sokağın karşısında Zajacların yeşil çöp kutusu yan yatmış, garaj yoluna kâğıtlar, teneke kutular, pizza kutuları dağılmış, rüzgâr bir tutam yağmuru çıplak söğütlerin üstüne fırlatmış. Sonra görüyor onu Eilish, bir ağaca tutunmuş yalnız bir saksağan var, kuşun kanatlarını çırpmasına rağmen, rüzgârla eğilen dala bağlı kalışını izliyor bir süre ve şimdi, dayanması gerekenin kendisi değil Larry olduğunu görüyor, Larry'nin dayanması ve ona ne çektiriliyorsa çekmesi lazım, onun gücünü sezen Eilish bunu biliyor artık, Larry'nin gücüne dâhil oluyor ve bunu kendi vücuduna kenetliyor.

Sabah olduğunda ön kapının yanında duran Eilish, Bailey'ye seslenerek aşağı inmesini söylüyor, sekizi yirmi geçti neredeyse, Molly okula geç kalacak, sen de öyle— Mark bisikletini sokağa doğru sürüyor, sonra durup gökyüzüne bakıyor. Bulanık havada sakinlik sezinleyen Eilish de gözlerini yukarı çeviriyor, Mark'ın veda etmeden, akıcı bir hareketle bisikleti ileri iterken bacağını selenin üstünden atışını izliyor. Dur bir dakika, diyor Eilish ve onun duruşunu izliyor. Dönüp ona baktığında Mark'ın yüzünü inceliyor, kestane rengi dalgalı saçların altında kaşlarından biri kalkık. Eilish ne söylemek istediğini de bilmiyor, hiçbir şey söylemek istemiyor ki, sadece bakmak istiyor ona. Saçların çok uzamış, diyor, akşam yemeğinde evde görmek istiyorum seni, hiç uğramıyorsun şu sıra. Gözlerini deviren Mark, sonra gülümsüyor, ben de seni seviyorum anne, diyor, dönüyor ve pedalı çevirip sokakta ilerliyor. Eilish yolun karşısına geçtiğini fark ediyor, orada Zajacların yeşil çöp kutusunu düzeltiyor, sonra da evi inceliyor, ışıkların açık olması lazım, ön kapının da açık, Anna Zajac'ın çocukları ite kaka Nissan araca bindiriyor olması lazım ama panjurlar çekili, ev de boş görünüyor, hâlbuki araba ön tarafta park hâlinde. Kapıdan çıkan Molly'yle karşılaşıyor Eilish. Kardeşin nerede? diyor, okula geç kalacağız, bir de bir şey soracağım, Zajaclar Noel için memleketlerine döndüler mi? Molly omuz silkiyor, ben ne bileyim, Bailey'nin de odasından çıktığını sanmıyorum, kahvaltıya inmedi. Eilish çocuk koltuğunu arabaya yerleştiriyor ve Molly'den Ben'in yanında beklemesini istiyor. İçeri giriyor, holde Bailey'ye sesleniyor, dönüyor ve kendisini aynada tüm gerçekliğiyle görüyor, çöküк gözlerle vurgulanan soluk, hâlsiz yüz, gözler de şu soruyu soruyor ve neredeyse kahkahayla gülüyor, ayna ayna, söyle bana. Eilish geçmişi bir an aynanın açık gözlerinde görüyor, ayna gördüğü her şeyi barındırıyormuş gibi, kendisini camın önünde uykusunda gezerken görüyor, yıllar boyunca sersem gibi gelişler gidişler, kendisinin çocukları arabaya bindirişini izliyor, hepsinin bütün yaşları gözlerinin önünde,

Mark bir ayakkabısını daha kaybetmiş, Molly mont giymeyi reddediyor, Larry okul çantalarını alıp almadıklarını soruyor ve Eilish mutluluğun o tekdüzelikte nasıl gizlendiğini, günlük koşturmacanın içinde nasıl durduğunu görüyor, mutluluk sanki görülmemesi gereken bir şeymiş gibi, sanki geçmişten gelene kadar duyulamayacak bir notaymış gibi, Larry arabada sabırsızlanırken kendisinin sayısız yansımasının bu camın önünde mağrur ve memnun durduğunu görüyor, Larry holde yağmurluğunu çıkarıyor, yeşil botlarını çıkarırken seslenerek terliklerini istiyor. Eilish, Bailey'ye sesleniyor, sonra üst kata çıkıyor ve çocuğun kapısını kilitlediğini keşfediyor. Kapı kolunu sallayan Eilish, kapıyı yumrukluyor. Sende ne zamandır duruyor bu odanın anahtarı, hemen aç şu kapıyı, geç kalacaksın okula. Anahtar kilitte dönünce kapıyı itip açıyor ve perdesi çekilmiş odanın kasveti içinde oğlunun yatağa girdiğini görüyor. Anahtarı kilitten çekip kendi cebine atıyor, yatağa gidiyor, yorganı çekiyor, ellerini beline koyup Bailey'nin tepesinde dikiliyor. Evet beyefendi, giyinip arabaya binmek için iki dakikan var. İşte o an yataktan gelen kokuyu alıyor, Bailey bacaklarını karnına doğru çekiyor ve Eilish onun pijamasının altının ıslak olduğunu görüyor. Susuyor, pencereye gidiyor ve perdeleri çekiyor, pis ışık odayı gözler önüne seriyor. Eğilip yerdeki giysileri alıyor ve Bailey'ye bakmadan konuşuyor. Git üstünü değiştir, hemen yıkan, bekletiyorsun herkesi. Bailey kapıya doğru gidiyor, Eilish de yatağın çarşafını çıkarmaya başlıyor ve kendisine Larry gittiğinden beridir bunun kaç kere olduğunu soruyor, Bailey ondan önce hiç ıslatmamıştı yatağını. Döndüğünde Bailey'nin kapının önünde keskin bir öfkeyle dikildiğini görüyor, ona haykırıyor Bailey, babamı sen gönderdin, değil mi, senin işin bu, yaşlı kaltağın tekisin sen. Eilish elleri titrer hâlde kalakaldığını fark ediyor, ağzı da seğiriyor, ıslak çarşafı tortop ediyor ve kendisini merdivenden aşağı koşarken görüyor. Bailey'nin gözündeki bu kötülüğü çıban söker gibi sökecek, ön kapıyı kilitleyecek, arabaya binecek ve Bailey'nin odasında

yalnız kalıp endişelenmesine izin verecek. Henüz hareket etmedi, gözleri aşağıda, ayaklarına bakıyor, o sırada ağzından çıkanları duyuyor, Bailey'nin babası hakkındaki gerçekler, Eilish yasadışı gözaltını ve tutuklamayı, Larry'yi hâkim karşısına çıkarmak için yapılanları ve Noel'den önce hiçbir şey olmayacağını anlatıyor. Oğlanın şaşkınlıkla kaşlarını çatışını, gözlerinin kayışını, ağzının açılışını izlerken Eilish'in kalbi ağrıyor, sonra Larry sessizce yere eğilip kollarını dizlerine kavuşturuyor. Eilish'in karşısında gördüğü, bir düzen fikrinin yıkılışı, dünyanın karanlık ve yabancı bir denize dönüşü. Bailey'yi kucaklıyor, oğlunun ayaklarının dibinde paramparça duran hukuk dünyasını fısıltılarla onun için yeniden birleştirip onarmaya çalışıyor, çünkü bir çocuğun gözünde babasının tek kelime etmeden ortadan kaybolmasının sağlanabildiği bir dünya nedir ki? Dünya kaosa yenik düşüyor, üstünde yürüdüğünüz yer havaya uçuyor ve güneş kafanıza karanlık ışıklar saçıyor. Molly kapıya yaslanmış. Ne oluyor, diyor, arabada bekliyoruz biz, okula gitmemiz lazım. Bailey doğruluyor, Molly'yi iterek banyoya giriyor.

Eilish kapının hafifçe tıklatıldığını duyduğunda saat dokuzu geçmiş. Panjurların ardına baktığında evin önüne küçük bir aracın park ettiğini görüyor, saçakların altında Noel ışıkları parıldıyor, pencerelerde elektrikli mumlar ışıldıyor ama Zajacların evi karanlıkta. Mark ile Samantha kanepeye kurulmuşlar, el eleler, akılları fikirleri ekranda, topuksuz ayakkabılarıyla bile fazla uzun görünen Carole Sexton tereddütlü bir gülüşle yanlarından geçip Eilish'in peşinden mutfağa girerken kanepedekiler gözlerini bile kaldırmıyor neredeyse. Eilish saate bir daha göz atıyor. Bailey ile Molly az önce yukarıya, yataklarına gittiler, Carole kapıdan dışarı çıkar çıkmaz Eilish, Samantha'ya da evine gitmesini işaret edecek. Elini bir alışveriş çantasına atan Carole, üç bisküvi paketi çıkarıyor. Gözleri gecenin uzun saatlerini yansıtıyor,

konuştuğunda sesi de yorgun. Kusura bakma sana böyle zahmet verdiğim için Eilish ama seni görmeye ihtiyacım vardı. Odayı gözleriyle tarıyor, tezgâhları inceliyor, hiç gelmemişti buraya, Eilish de kendi mutfağını âdeta ilk kez görüyor, lavabonun kenarındaki kupaların ve tabakların kargaşası, yarısı dolmuş ve kapağı açık hâlde duran bulaşık makinesi, yıkanmayı bekleyen ıslak giysilerle dolu sepet, Carole gelmeden aramış olsaydı Eilish'in etrafı toplamaya vakti olurdu. Harika bir ağacın var Eilish, keşke benim de öyle bir Noel ağacım olsaydı, bu sene hazırlamadım, sanki şey gibi göründü gözüme, ne bileyim işte, şey yani— Tekrar konuşmaya kalkıyor ama sonra elini havada hafifçe sallıyor. Neyse, ee, şöyle söyleyeyim, dün gece canım karbonatlı ekmek istedi, aslında sevdiğimden de emin değilim yani geleneksel çeşidini, ama birden canım çekti, ilk somun fena olmadı, ikincisi çok daha iyiydi ve o kadar çok yumurta almıştım ki, bir şeyler pişiresin geldi mi nasıl yapacağını bilmesen de durmak zordur, okulda ev ekonomisi dersinden beri hiçbir şey pişirmemiştim ama dün gece öyle bir yapasım geldi ki biraz da yulaf kurabiyesi yaparım diye düşündüm, fırından yeni çıktıklarındaki koku var ya, aman yarabbi, sonra biraz da meyveli çörek, oradan da meyveli pastaya geçtim, annemin yemek kitabından çıkardığım eski bir tarif, işte o anda geçen yıl Noel'de sana Noel pastası getirmediğim kafama dank etti, çok meşguldüm, biliyorsun, o da bir yorum yapmıştı, Jim yani, biraz Noel pastası yese hoşuna gideceğini söylemişti, ben de dün gece o pastalardan da bir tane yaptım, ama yani, işim bittiğinde epey güldüm, sırf ekmek pişireceğim diye kalkıp onca şeyi pişirdiğim için, üstelik hiç iştahım da yok, hâlbuki sen bir sürü çocuk besliyorsun, o yüzden işte birazını size getirdim, Noel pastası da getirdim, biraz çörek, biraz kırıntı pastası— Hamur işi kokusu Mark'ı cam kapıya getirdi, burnuyla seyrediyor, gözleri içeri girmek için müsaade istiyor. Eilish başını iki yana sallıyor ama Carole eliyle buyur ediyor ve Mark tabak alıp kek doldurmaya başlarken Carole da onu inceliyor. Kız

arkadaşına da götür, amma uzamışsın sen ya, diyor, omuzların genişlemiş baban gibi— Birden yüzüne bir gölge düşüyor, o sırada Mark mırıldanarak teşekkür ediyor ve pastayı ağzına tıkıştırarak kapıdan dışarı çıkıyor. Carole ellerini açarak Eilish'e dönüyor. Çok özür dilerim, diyor, düşünemedim. Eilish kadının huzursuzluğunu izliyor, taranmamış saçları ve diplerindeki iki-üç santimlik beyazları görünce bir an memnun da oluyor, Carole'ın birkaç yıl önce bir partide topuklularıyla erkeklerden uzun göründüğünü, çekici ağzından sataşmaların, kahkahanın eksik olmadığını, elini Larry'nin bileğine sinsice koyup onunla konuşurken elini hiç çekmeyişini hatırlıyor, hep çok sevimsiz olmuştu. Kısa süre sonra arabasına binecek ve çocuksuz, sessiz evine yollanacak. Eilish uzanıp Carole'ın elini tutuyor. Takma kafana, diyor, o sana kızmadı hiç, bana kızgın, dünyaya kızgın, öteki oğlum yüzüme bile bakmıyor, Mark'la olan biten hakkında konuşmayı da denedim ama gergin bir sessizlikten başka tepki alamadım, biliyor yani, ülkeye neler olduğunu gayet iyi anlıyor, gidip tıp okumak istiyor bu arada, bence iyi doktor olur ondan. Eilish, Carole'a çay koyuyor ve onun sözcüklerinin çok uzun süredir sessizlikte saklı kaldığını sezerek, konuşarak kendisini mantığa oturttuğunu görerek, saate bakmaksızın onun konuşmasına izin veriyor, kelimeler ağızdan çıkıyor, zihin de sözleri takip ediyor ve bir çeşit anlayışa varılıyor. Söylemek isteyip de söyleyemediklerini, kendisinin de akrabalarından ve arkadaşlarından nasıl saklanmaya çalıştığını, kendisine işe güce odaklanmayı öğütlediğini, içindeki boşluğu doldurmak için verilen saatleri aradığını, çocuklara odaklanıp kafa dağıtmaya çabalarken zihnini babalarına götürenin de yine onlar olduğunu düşünüyor. Carole çayını uzun uzun yudumluyor, sonra boşluğa bakıyor. Jim tutuklandığından beri kaç insanın sessiz kaldığını anlatamam sana, sanki bir şekilde bende kabahat, bize böyle bir kötülük yapılmışken niye biz kabahatli gibi gösteriliyoruz ki? Eilish saati izlerken buluyor kendisini, ayağa kalkıyor ve başını iki yana sallıyor. Şimdi konuşma

vakti değil, sessiz kalma vakti, herkes korkar oldu, kocalarımız bizden alınıp sessizliğe gömüldü, geceleri bazen bu sessizliğin ölüm gibi bağırdığını duyuyorum ama ölüm değil bu, sadece keyfî gözaltı ve tutuklama, bunu kendine tekrar tekrar söylemelisin. Yapacak işi olmamasına rağmen ayağa kalktığını fark ediyor, lavaboya gidip etrafı toplamaya başlıyor. Paskalya'daki aile tatilimizin rezervasyonunu yaptırdık, diyor, hâlâ gideceğimize inanıyorum. Döndüğünde Carole'ın sandalyesinde öne eğildiğini ve camdaki yansımasından dışarıyı izlediğini görüyor, bahçeye bakıyor Carole, gözleri karanlıkta bir alamet ararmış gibi kızgın. Şu dışarıdaki ne Eilish, şu ağaçtaki beyazlıklar? Kurdele onlar Carole, beyaz kurdeleler, babası gittiğinden beri Molly her hafta dışarı bir sandalyeyle çıkıp o ağaca bir kurdele bağlıyor. Bir süre sessiz kalarak alt dallardaki kurdelelerin dalgalanışını izliyorlar. İçimde bir his var Eilish, er ya da geç, dizginleri elime alacağım sanki. Eilish penceredeki gözlerini arkasına çeviriyor ve maske gibi sabit duran yüzü inceliyor. O ne demek öyle? Carole sessiz kalıyor, sonra daldığı hayalden çıkar gibi başını silkeliyor, masadaki kırıntıları eline topluyor ve ayağa kalkıp çöpe döküyor. Doktor bana uyku hapı verdi Eilish ama nasıl uyuyacaksın, Jim gittiğinden beri düzgün bir gece uykusu çekmedim, geçen gece gelinliğimi tavan arasındaki bir kutuda buldum, indirdim ve inanır mısın, bunca zaman sonra, hâlâ içine girebiliyorum.

Eilish öğle yemeğinden kırk dakika önce, dondurucu esinti karşısında sıkı sıkı sarınarak, sert adımlarla ofisten çıktı, kış aydınlığı bir var bir yok, havada ise kar kokusu. Bisikletli bir kurye, trafiğin arasında kırmızı ışığa yaklaşırken yavaşlıyor ve ayaklarını yere koymaksızın durup dengede kalıyor, Eilish de onu izlerken bir an sokağın karşısındaki belli belirsiz gölge haricinde bütün şehrin stop ettiği, zamanın durduğu hissine kapılıyor, ardından bisikletli uyanıyor ve yeşil ışığa

riayet ediyor. Nassau Sokağı'na sapan Eilish, vurmaya başlayan ayakkabılarını düşünürken yukarı bakıyor ve Rory O'Connor'ın bir çocuğun elinden tuttuğunu görüyor. Dönüp sokağın karşısına geçmeye kalkıyor ama Rory ona sesleniyor, Eilish de şaşırmış gibi yaparak dönüyor. Saçını yine uzatmışsın Eilish, neredeyse tanıyamayacaktım seni. Rory, diyor Eilish ve önce Rory'nin bir elindeki Noel alışverişi poşetlerine sonra öteki eliyle tuttuğu çocuğa bakıyor. Oğlun mu? diyor, bilmiyordum çocuğun olduğunu. Çocuğun tonton ve körpe yüzünde babasını görerek gülümsüyor ona, kafatası Eilish'in yıllar önce Rory'de gördüğünü hatırladığı kızılımsı saçların aynısıyla kaplı, artık seyrelmekteki bakır rengi ve gri telleri gördüğüne göre herhangi bir orta yaşlı adam da olabilirdi Rory. İkimizin de ender bir boş günü, değil mi Fintan, sen de iyi görünüyorsun Eilish, ne zamandır görüşemedik ya. Fintan, diyor Eilish yavaşça ve ismin bu yüze uyup uymadığını düşünüyor. Ne kadar oldu sahi Rory, on yıl falan herhâlde? Rory hemen eski zamanlardan bahsetmeye başlıyor, Eilish de onun yüzünün telaşlı hareketlerini gözleriyle takip ediyor, bir otobüs sıcak mazot dumanı salarak yola çıkınca Rory geri çekiliyor, atkısını yukarı çekince de ceket yakasındaki parti rozeti görünüyor. Bir adım geri giden Eilish, yutkunup gözlerini kapatıyor. Rory dişlerini göstererek gülümsüyor. Ee, Larry nasıl, bildiğimiz gibi mi? Eilish gözlerini parti rozetinden alamıyor, sokağın karşısına bakıyor, sonra kol saatine kaçamak bir bakış atıyor. İyi, gayet iyi Larry, diyor, işten güçten başını kaşımaya vakit bulamıyor, artık Mount Temple'da öğretmenlik de yapmıyor bu arada, tam zamanlı işi var artık şeyde— Bak, seninle konuşmak çok güzeldi ama gitmem lazım, tanıştığıma memnun oldum Fintan, aşırı acelem var da, pasaport bürosuna gitmem lazım, Paskalya'da çocuklarla birlikte Kanada'ya gideceğiz— Bir transit minibüsün önüne çıkan Eilish, ayakkabılarının vurduğunu hissederek hızla uzaktaki kaldırıma atılıyor, acelesi olduğunu ispat edercesine sakarca koşarak yoluna devam ederken kendisini Rory'nin gözleriyle

seyrediyor. Kildare Sokağı'na döndüğünde bir boşluk hissi duyuyor ve önünde eskiden tanıdığı Rory O'Connor'ı, yani Larry'yle arkadaşlık eden utangaç, acemi genç adamı görüyor, hayatı paralel yollarda iki defa gelişiyormuş gibi tüyler ürpertici bir çifte zaman hissine kapılıyor.

Molesworth Sokağı'ndaki pasaport bürosuna girdiğinde kapı ağzında hücum eden sıcak havayla karşılaşıyor ve sıra numarası alıyor, bir Noel ağacının yanında durup atkısını çözüyor, sandalyelerden birinin boşalmasını bekliyor. Çok işi var, bir deftere liste yapıyor ve yumurta kafalı, obez bir adamın on üç numaralı bölmeye doğru ağır ağır ilerleyişini seyrediyor, onun sandalyesine oturuyor ve bir forma bakarken küçük gözlerini kırpıştırarak geri dönüşünü izliyor. Tüm bunları daha sonrası için saklayacak, masanın karşısında Larry'nin yüzünü gördüğü zamana kadar, Rory O'Connor'dan bahsettiğinde Larry'nin yüzüne bir tiksinti gelecek, aciz geri zekâlının tekiydi zaten hep diyecek Larry. Eilish'in geç kalacağını söylemek için işyerini araması lazım. Sıra numarası ekranda belirdiğinde saat üçü dört geçiyor ve karşısına buz gibi bir kadın çıkıyor. Bu bana dün geldi, diyor Eilish, bir hata olmuştur mutlaka. Bir el, mektubu görmek için işaret ediyor, ardından parmaklar klavyeyi tıkırdatmaya başlıyor. Kimliğinizi verir misiniz? Eilish ehliyetini ekranın altından ittiriyor, kadın da kartı aldıktan sonra tekerlekli ofis sandalyesini geri itiyor ve kalkıp uzaklaşıyor. Eilish dudağının içini ısırıyor, kadın döndüğünde söyleyeceği şeyleri kendi kendisine söylüyor, yukarı bakıyor ve bir adamın yaklaştığını görüyor. Sandalyeye hünerli bir hareketle oturan adam, Eilish'e renksiz gözlerle bakıyor. Evet, diyor, Bayan Eilish Stack, bunu geri alabilirsiniz. Kimliğini camın altından geri ittiriyor ve Eilish'i açık açık gözlemeye devam ediyor, öyle ki Eilish gözlerini kaçırmak zorunda hissediyor. Yani,

Bayan Stack, ülkeden ayrılmayı planlıyorsunuz, doğru mu? Evet, tatile çıkacağız. Tatile çıkacaksınız. Evet, Paskalya'da Kanada'daki kız kardeşimi ziyaret edeceğiz, uçak rezervasyonları da yapıldı. Uçak rezervasyonları da yapıldı. Evet, öyle dedim, kusura bakmayın ama sizin için ne fark ettiğini anlamıyorum, ben sadece en büyük oğlumun pasaportunu yenileyip bebeğim için de yeni pasaport çıkarmak için başvuruyorum. Bölmenin öteki tarafından hafif hafif gelen mentollü sigara kokusunu alabiliyor. Prosedür değişti Bayan Stack, şimdi başvurmadan önce güvenlik ve sicil kontrolünden geçmeniz gerekiyor. Eilish kendisini onun yüzünü incelerken buluyor ve öyle keskin bakışlar atıyor ki kendisininkinden tamamen ayrı bir varoluş hissi duyuyor, gülüşünün yüzünden kopup gittiğini hissedebiliyor, çenesinden aşağı kayıp yere düşüyor o gülüş. Bir an kekeleyen Eilish, boğazını temizliyor. Kusura bakmayın, diyor. Neden bahsettiğinizi bilmiyorum, öyle bir şeyi hiç duymadım, daha önceki gibi pasaport başvurusu yapıyorum sadece. Evet ama ön aşamadan geçmediniz Bayan Stack, başvurmadan önce Adalet Bakanlığı'nda tam teşekküllü güvenlik ve sicil kontrolünden geçmeniz gerekiyor artık, tüm bunlar bu yıl getirilen olağanüstü hâl kanunlarında belirtiliyor. Cama yaslanan Eilish, adamın bir şeye uzanışını izliyor. Yani bebeğime ve oğluma pasaport almak için güvenlik ve sicil kontrolünden geçmem mi gerekiyor, onu mu söylüyorsunuz? Memur hafifçe gülümsüyor. Doğrudur. Ben haberleri takip ediyorum, diyor Eilish, böyle bir şey hiçbir yerde söylenmedi, müdürünüzle görüşmek istiyorum. Adam, pencerenin altından bir form uzatıyor. Bayan Stack, buranın müdürü benim, adım Dermot Connolly ve Adalet Bakanlığı'ndan geçici görevlendirmeyle buraya geldim, ihtiyacınız olan form budur, F107, doldurup mülakat talebinde bulunmanız yeterli, en iyi ihtimalle birkaç hafta alacaktır, yardımcı olabileceğim başka bir konu var mı? Eilish kendisini bu tekil ifadesini değiştirmeyen surata, renksiz gözlere, ağza ve konuşmasa da söylediği şeye dik dik bakarken buluyor –

kocanız tutuklu Bayan Stack, siz de güvenlik riski olarak görüldünüz. Eilish apansız arkasından içeri vahşi bir hayvanın girdiği ve odada dolanmaya başladığı hissine kapılıyor, formu alıp ağır ağır katlıyor, çantasına yerleştiriyor, müdürün sandalyesinden kalkışını izliyor, hayvanın sessiz adımlarını duyuyor, boynunda iğrenç nefesini hissediyor, arkasına dönmeye korkuyor. Sandalyelerdeki sessiz suratlar ağızları açık hâlde telefonlara bakıyor.

Eilish, Noel gününde çocuklarla birlikte deniz kenarında yürüyüşe çıkıyor, gökyüzü de deniz de çamur rengi, gündoğusu Bull Adası'na zemheri soğuğu getirse de kafayı serinletiyor, düşünmeye imkân veriyor. Ben göğsünde bağlı, çocuklar ise etrafa dağılmış durumda, Eilish onların kalplerindeki öfkenin farkında, yürüyüş tarzlarından biliyor, Molly yalnız başına ve vücudundaki bir şeyi yoklarmışçasına temkinli adımlar atıyor, Mark ellerini montunun ceplerine atmış, kendi hâlinde ama tetikte, ta ki bir yosun parçasını alıp Bailey'ye arkasından saldırarak kıçına indirene kadar. Eilish sahildeki başka aileleri izliyor, kumun üstünde ayak izleri yalnız, yanından geçenlerin yüzlerinde kendi hissettiği şeyi arıyor. Sahildeki ışığı izliyor, düşünüyor, ışığın bu zamanı, günler nasıl da gelip geçiyor ışığı toplayıp salarak, sabah geceye dönüyor ve biz geçip giden şeye ulaşsak da ne dokunabiliyoruz ne de alabiliyoruz geçip gidiyor gibi görünen bu şeyi, zaman dediğin rüyadan ibaret. Bununla birlikte bu günlerde kardelenler açmaya başladı. Eilish otoparkta tek başına duran ve havayı beyaza boyayan vahşi bir kardelen görünce incelemek için eğilmiş ve tam o anda, Larry'nin kaçırdığı bunca şey gözlerinin önüne gelmişti. Arkasına döndüğünde Ben'in destek almadan oturduğunu, başka bir gün ise kasılmaktan tostoparlak olmuş elleriyle kendisini kaldırarak ayakta durduğunu anlatacaktı Larry'ye. Neredeyse ablasının boyuna gelen Bailey'nin kaşlarının karardığını söyleyecekti. Larry'siz

onca zaman geçti ve Eilish kendisini hiçbir şey yapmazken, yapamazken görüyor, ama yapabileceğin hiçbir şey yok ki, diyor cılız bir ses, Eilish nefret ediyor bu sesten, neyi değiştirebileceğini sanıyorsun ki? Michael Given telefonlarına dönmüyor artık. Eilish bakanlığa, GUHB başkanına, insan hakları derneklerine, sesinin kısıldığını bilerek yazdı. Kardelenler yakında toprağa karışacak, yerlerini başka çiçekler alacak. Arabasını tekrar evlerin denize baktığı şehre sürerken yanından geçen her arabayı izliyor, sıvı gibi görünen camın ardındaki yüzleri arıyor. Bunlar mevcut zamana hayat veren isimsiz kişiler ama Eilish'in gördüğü yüzler kendisininkiyle aynı, gecenin bitmek bilmeyen soluklarını gündüze üfleyen bu şehirde her zamanki gibi gelip geçen yüzler.

Elinde anahtarlarla babasının ön verandasına doğru yürüyen Eilish, kapıda bir hırıltıyla karşılaşıyor. Eilish tereddüt içinde kalakalırken kapının arkasındaki hırıltı giderek yükselip gür bir havlamaya dönüşüyor. Yardım ister gibi arkasındaki arabaya bakıyor Eilish ve Molly'nin telefonuna baktığını görüyor. Hatırlanmak isteyen bir şey, zihninde olgunlaşıp düşünce hâlini almaya çalışıyor ama Eilish bunun ne olduğunu bilmiyor, Mark'la ilgili bir şey bu, Eilish kapıya doğru yaklaşıyor ve zili çalıyor, havlama sürerken pencereyi sertçe çalıyor, Simon sesleniyor, bekle, bekle, köpeği bağırarak susturuyor. Kapıyı açtığında esmer ve cüsseli köpeği tasmasından tutmuş hâlde, Eilish bunun benekli bir boksör cinsi olduğunu düşünüyor, Simon'ın bahçe eldivenlerini takmış, saçları önceki saatlerin yağmuruyla hâlâ nemli. Kaşlarını çatarak, Evet? diyor, ne istiyorsun? Evet mi? diyor Eilish ve onu iterek, gözlerini köpekten ayırmadan hole giriyor. Yani artık öz babamı görmeye geldiğimde saldırıya mı uğrayacağım, ne yapıyorsun sen bu köpekle? Eilish eğilip yerdeki postaları alıyor, hol ıslak köpek kokuyor, döndüğünde babasının gözlerinde şaşkınlık

dolu bir bakış görüyor. Baba, geleceğimi söylemiştim ya, hani seni alışverişe çıkaracaktık, geçen hafta sözleşmiştik. Simon postayı bir anda Eilish'in elinden alıyor ve şimdi kendine gelmiş gibi görünüyor. Sen neden işte değilsin? diyor. Baba, bugün cumartesi, kimin bu köpek? Simon ayağını yere hafifçe vurup boksörü mutfağa gönderiyor, köpek de dönüp kara dudaklarını yalıyor, kapının ağzında Eilish'i aç gözlerle süzüyor. Başkası sandım seni, diyor Simon, geçen gün kapıda bir sıkıntı oldu da. Sıkıntı mı, diyor Eilish, ne sıkıntısı? Tam anlamak mümkün değil, kapıya üç adam geldi, tiplerini de beğenmedim, bir partidenlermiş, haydut gibilerdi, yerel kayıtlarda olmadığımı söylediler, ismimi yazdırmak ister miymişim— Hangi partiydi baba, UBP'yi mi diyorsun, kim bu insanlar? Buraya bir daha gelmemelerini söyledim ama birkaç gün sonra yine geldiler, cama vurdular, birinin güldüğünü duydum, sonra yürüyüp gittiler. Eilish, köpeğin kara burnuna doğru bakıyor, köpek onu izlerken tekinsiz bir mırıltı çıkarıyor. Bana neden anlatmadın baba? Simon iki kez hapşırıp patilerinin üstüne çöken köpeği başıyla işaret ederek, Spencer'a anlattım, diyor. Eilish de başını iki yana sallayıp, Spencer, diyor, bu köpek yetişkin, nereden aldın sen bunu, söylesene, nasıl bakacaksın kendi başına? Simon askılıktan ceketini alıyor. Kaşla göz arasında bahçeyi istila ettiler, diyor. Kim? Gül çalıları, kimse yardım teklif etme zahmetine girmediği için kendi başıma buduyorum onları. Hadi gel, diyor Eilish, o kadar vaktimiz yok, yağmur yağacak yakında, Mark'tan yardım istesene, geçen yaz gelip epey yardım etmişti sana. Gerek yok, diyor Simon, kendim hallederim.

Eilish otoparkta ilerlerken, sağanakla birlikte asfalt kararıyor, insanların bazısı yağmurun altında kamburlarını çıkararak kaçışırken şemsiyeliler rahat takılıyor. Yavaşlıyor, bagajını doldururken yağış altında yan duran, sonra da mantosunun yakalarını kaldırıp ara-

basına binen, saçları seyrelmiş bir kadını izleyerek onun boşalttığı yere geçiyor. Molly'yi alışveriş arabası almaya gönderiyor, Bailey de parkasının başlığını örtüp tek kelime etmeksizin iniyor araçtan. Dirseklerini yapıştırarak koşan Molly'nin peşinden topuklarını savura savura gidiyor. Şu yeni avukatı tuttum, diyor Eilish, Sean Wallace tavsiye etmişti, Anne Devlin, böyle davalarda uzmanlaşmış galiba, bunlarla uğraşan bir biz değiliz tabii, kadının işi başından aşkın. Simon'ın parmakları gösterge panelini tıkırdatmaya başlıyor. Dilekçe verdi mi? diyor Simon. Toplantılarını dışarıda yapıyor, diyor Eilish, telefonumu arabada bırakmam gerekti, çok hızlı çalışıyor, sıradaki adım dilekçe. Paranla lüksüne lüks katacak ama sonuç sendikadaki o üçkâğıtçıyla aynı olacak. Baba, kadın hayır amaçlı çalışıyor, devletin yargıya yandaşlarını yerleştirip kontrolüne aldığını söylüyor, meselenin özü oymuş, kendi insanlarını koydun mu her istediğini yapıyorsun. Yağmur iyice şiddetlenip gürül gürül iniyor, su asfaltta kaynar gibi görünürken ikisi de dışarı bakıyor. Eilish, Molly'nin Bailey'yle arabanın kontrolü için kavga ettiğini görebiliyor, ardından Molly kardeşini iterek uzaklaştırıyor, Bailey de kollarını havaya savurup Touran model araca doğru öfkeli gözlerle bakıyor. Eilish diyor ki, bu sabah Molly'yi yatağından kaldırmakta zorlandım, antrenmana gitmek istemediği ikinci cumartesi oldu bu, takımın en iyi oyuncularından biri ama böyle giderse yerini kaybedecek. Eilish yağmurun sakinleyeceğinden emin gözlerle göğe bakıyor, yağmur da sakinliyor, bir anda sessizleşiyor, bulutların arasından gümüş rengi dağınık bir ışık geliyor. Eilish kapı koluna uzanıyor ama gözleri panikle yaşaran Simon, onun bileğine yapışıyor. Bunları seçimle başa getirecekler Eilish, bizimki gibi bir ülkede akla getirilmemesi gereken bir şey bu— Eilish onu duygusuz bir yüzle izliyor, bunun doğru olmadığını söylüyor kendisine, yüz daha da ciddileşmiş, gözler çökmeye devam ederken kapaklarındaki levator kasları güç kaybediyor, deri kemikleri uyuşuk bir çığ içinde sona doğru götürürken içerideki bulanık zihni

de rahat bırakmıyor. Eilish iç çekip başını iki yana sallıyor. Baba, onlar iktidara geleli iki sene oldu. Simon kaşlarını çatıyor, dönüp dışarı bakıyor, kafasını iki yana sallıyor. Evet, evet, tabii, biliyorum, yani şeyi diyorum— Eilish onun elinin kapıya gidişini seyrediyor. Baba, dur bir dakika, bagajda şemsiyem var. Simon kapıdan çıktı bile, Touran'ın önünden yünlü kazağı ve eşleşmeyen çoraplarının üstüne giydiği bahçe terlikleriyle geçiyor, yağmurun içinde yumruklarını savurarak ilerliyor, hiç de üşüyormuş, ıslanıyormuş, hatta yaşlı biriymiş gibi görünmüyor, Eilish onda bir zamanlar herkesi yöneten o hâli görüyor.

Eilish süpermarket koridorlarında dolaşırken babasının terliklerini izliyor, Simon topuklarına yapışmış çamur ve kuru çimlerle kızının önünde yürürken bir teneke şeftali konservesi alıyor, alışveriş arabasında oturan Ben ise o sırada bir yüzüğü dişliyor. Eilish balık reyonundayken Molly kızarmış bir yüz ve telaşlı bir havayla ona doğru gelip gözleriyle uyarıyor. Anne, diye fısıldıyor, gelmen lazım. Ne oldu? Gelsene işte ya. Eilish, Bailey'yi düşünerek Molly'nin arkasından gidiyor, yine ne yaptı bakalım bu çocuk, dün Molly'nin saçına ketçap sıkmış ve hışımla ortamı terk etmişti. Molly annesini kolundan çekiyor, sonra durup başıyla koridorun ilerisini işaret ediyor. Baktığını görmesin. Kim görmesin, Bailey'yi mi diyorsun? Hayır, onu, bu o değil mi? Eilish'in gözleri kızının işaretparmağını takip ederek elindeki listeye fısıldayan yaşlı bir kadının, deterjanların, tuvalet kâğıtlarının arkasına kayıyor ve kot pantolon giymiş toplu bir kadın ile onun yanında alışveriş arabasının başında hareketsiz duran adamın üstünde sabitleniyor. Molly'nin bu adamı kim sandığını biliyor ama o değil, adamın üstünde yanlış kıyafetler var, yürüyüş yağmurluğunun altına İrlanda futbol forması giymiş, Eilish adamın ayaklarına baktığında ucuz koşu ayakkabıları görüyor. Hiçbir işi olmayan bir

diğer adam bu, eşini hiçbir şeye kafa yormadan takip etmekte, Eilish, Molly'ye, bu adamı benzettiği o adamı nerede gördüğünü sormak istiyor, o gece kapının ağzında durduklarında pencereden görmüş olmalı. O anda adam dönüyor ve Eilish o olduğunu anlıyor, dedektif komiser, ağzının kuruduğunu hissederek gözlerini kaçırıyor, tekrar bu yüze bakıyor ve adamın diğer yüzünü düşünüyor, kapıda dikilen memur yüzünü, adam tamamen farklı görünüyor. Ne yapacağını bilmese de kendisini ona doğru yürürken buluyor, konuşacak onunla, evet, kaybedecek ne var ki, sıradan bir adamdan ötesi değil, karısının önünde sessizce konuşmak isteyecek onunla. Dedektif komiser de karşı tarafa bakıyor, Eilish'le göz göze geliyor ve aralarında bir an yaşanıyor, adam onu gördüğüne şaşırıyor, sonra gülümsüyor ve bu gülüş, sokakta selam vereceğiniz tipte birinin gülüşü, bir eş, bir baba, bir toplum gönüllüsü ama bu gülüşün ardında devletin gölgesi yatıyor. Birden arkasına dönen Eilish, çamaşır suyu şişesini eline alıyor, bir süre etiketi okurmuş gibi dikiliyor, sonra da koridorda geldiği yoldan hızla geri dönüyor.

İşleri yetişmiyor, çocukların önündeyse kafası dalgın. Müdürüne bir randevusu olduğunu söylüyor ve arabasıyla şehrin öteki tarafına gidip Bird Yolu'nu arıyor, dedektif komiserin evinden iki ev öteye park ediyor, adamın yaşadığı yeri bulmak kolay oluyor. Gösterge panelindeki saate bakıyor, yaklaşık on dakikadır burada olduğunu anlıyor, yakında işe dönmesi gerekecek. Garaj yolunun boş olduğunu kontrol ederken ellerini sıkıyor, bir rüyaya göz gezdiriyormuş, bir uçurum kenarında aşağı bakmaktan korkarak yürüyormuş gibi bir his içinde. Aynada makyaj yapıyor, saçlarını tarıyor. Şimdi de sokağı boylu boyunca aydınlatan ışığı izliyor, aniden netleşip sonra kararan yavaş titreşimin altında nelerin gizlendiğini düşünüyor Eilish, yumuşak ama güçlü ışığın altında günlük olayların meydana çıktığını

görüyor, sıradan şeylerle dolu merkez, herdemyeşiller ve ormangülleri, çocuk arabalarının sürülmesi için tasarlanmış patikalar, büyüyen ayakların bastığı çimento, maaile okula gidip gelenler, sportif arazi araçlarıyla gelip geçenler, köpekleriyle kambur kambur yürüyen ve durup konuşan yaşlılar, elektrik kablolarından aşağıyı seyreden kargalar, hepsini bayraklarla süslenmiş yaprakların altında muhteşem bir yaza götüren büyük yürüyüş. Eilish sokağın karşısına geçtiğinde vücudunun içinde hareket etmiyor, kendisini âdeta evin penceresinden izliyor, düşünce gücüyle ilerletiyor kendisini, vücuduna kendisini yoklaya yoklaya dönüyor, vücudun havadaki sınırı, kapıyı tıklatan el. Onu karşılayan kadının yüzü, süpermarketten hatırladığı yüz değil, daha yaşlı, sıradan ve makyajsız. Acaba biraz konuşabilir miyiz Bayan Stamp, özel bir konu bu, vaktinizi fazla almayacağım. Duvarlar kireç, Eilish'in önündeki açık yüz kırışıyor. Sean hakkında mı, diyor kadın, yine ne yaptı bu çocuk? Mutfağa girdiğinde buranın yağmurlu günlerde rahat etmek için yapıldığını görüyor, fonda radyo sohbeti, ocağın yanında öbek öbek kömür tozuna bulanmış bir panjur. Eilish bir sandalye çekip masanın dibine oturuyor, lafını etmeden önce nefes dahi alası yok, arka bahçeye bir an göz atıyor, olgunlaşan elma ağaçlarının üstünde kuş yemlikleri, bir saka bir an göze çarpıp yok oluyor. Eilish kocasından bahsederken kendi ellerini seyrediyor, parmaklar iç içe geçiyor, kenetleniyor, eller ıstırapla kıvranır gibi, acıyı masaya adak olarak koyuyor. Bayan Stamp'in çehresinin gözlerinin önünde sürekli değişimini seyrediyor, yüz hatları ışık oyunu oynar gibi, Eilish'in parlak olduğunu düşündüğü gözler kararmış, kadının elleri büyüyor. Dinleyen yüzün somurtmaya başladığını, dudakların aniden kasıldığını görüyor. Bayan Stamp sandalyesinden kalkıp tezgâha gidiyor, bir kutu sigara çıkarıyor. Sorun olmaz, değil mi? diyor. Eilish başını iki yana sallarken kadın sigarayı yakıyor, arka kapıya gidip derin bir nefes çekiyor, dumanı dışarı üflüyor, sonra da dönüp sandalyedeki Eilish'i tepeden tırnağa süzüyor.

Adın ne demiştin? diyor. Eilish geniş omuzları seyrediyor ama ismini söylemiyor. Lütfen, diyor, sadece soruyorum, yerimde olsanız muhakkak siz de böyle yapardınız. Kadın şimdi kaşlarını çatıyor, başını iki yana sallamaya başlıyor, sigarasını uzun uzun çekiyor. Gerçekten, diyor, çok saçma bir şey bu, benimle kocam sanki yanlış bir şey yapmış gibi konuşuyorsunuz, bir Garda dedektifi olarak, hem de böyle bir zamanda. Ben sizinle yalnızca bir eş, bir anne olarak konuşmak istemiştim— Hiç konuşmamış olsanız daha iyiydi. Göz göze geliyorlar, açık açık kin dolu bakışlar atıyorlar birbirlerine ve Eilish kendisinin konuştuğunu duyuyor, ağzından öyle sözcükler çıkıyor ki söyledikten sonra dehşet içinde kalakalıyor. Yani bu ülkedeki bütün ahmaklar gibi sessiz kalıp boyun eğmem mi lazım? Bir çöp kamyonu tiz bir ses çıkararak sokak boyu ilerliyor, Eilish de gözlerini kaçırıyor, sonra başıyla bahçeyi gösteriyor. Elma ağaçları güzel görünüyor, çok meyve alıyor musunuz? Bayan Stamp dönüyor, düşüncesinin efsunu bozuluyor, ağaçlara onları görmeden bakıyor, sonra elini havada sallıyor. Son birkaç yılda kendilerine geldiler, Kerry Pippin cinsi, John aile çiftliğinden getirdi. Bayan Stamp, benim kocam sıradan bir adamdan ibaret, bir baba, bir öğretmen, bir sendikacı, onun evinde, çocuklarının yanında olması lazım. Kısılmış gözlerle süzülüyor Eilish, sonra Bayan Stamp dudaklarını ıslatıyor ve pencereye doğru bir şey mırıldanıyor. Pardon, diyor Eilish, ne dediniz? Bayan Stamp küçümser bir yüzle dönüyor. Pislik, diyor, siz busunuz işte, sen de sendikacın da, evime gelip kocama hakaret ediyorsun, hayatının yirmi beş yılını bu devlete adamış yüksek rütbeli kocama, bak sana bir şey söyleyeyim, adın artık her neyse, senin kocan her nereye düştüyse kışkırtıcı olduğu için düşmüştür, ülkenin büyük tehdit altında olduğu böyle bir zamanda insanları devlete karşı provoke ettiği için, sizin gibilerin dışarıda, dünyada neler olduğu hakkında, bizi nelerin beklediği hakkında hiçbir fikri yok, siz hepimizi mahvedeceksiniz, ülkemizin birlik beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğu böyle bir zamanda

dört bir yanda sivil itaatsizlik ortaya çıkıyor, sizin gibileri sindirmek zorunda kalıyoruz, şimdi çabuk defol git evimden. Eilish kadının yüzünde partinin kibirli bakışını görüyor, kendisini ayağa kalkmış ve ellerini serbest bırakma arzusu içinde buluyor. Kadının, kocasıyla konuştuğunu, adamın biraz dedektiflik yaptıktan sonra Larry'nin hayatını daha beter ettiğini görebiliyor. Hol kapısına giderken Larry'yi yüzüstü bıraktığını hissediyor, parmakları kapı mandalını arıyor, Touran'ı sokağın karşısında park hâlinde görüyor, o sırada kadın da arkasından geliyor, dönüyor ve öteki tarafa yürüyor.

Uyandığında odaya birisinin girdiğini bilerek uyanıyor, gözlerini güçbela açıyor, ellerinin üstünde doğruluyor, hasır sandalyedeki siluetin nefesini duyabiliyor, Mark olmalı, gecenin bu vaktinde ne istiyor acaba? Gölge öne eğilirken sandalye yakınıyor ve holün ışığı adamın yüzüne geliyor. Dedektif Komiser John Stamp bu, Eilish'in dili tutuluyor, karyoladaki bebeğe korku içinde bakıyor, onun nefeslerini dinliyor Eilish. Nasıl girdin içeri? diye fısıldıyor, bütün kapılar kilitli, bu eve girmeye hakkın yok. Ses karanlıkta gülümsüyor. Bu eve girmeye hakkın yok. Evet. Ama senin bahsettiğin bir inançtan ibaret. İnanç değil, kanunlarla sabit bir gerçek. Bir gerçek. Evet, bu ülkede hukukun üstünlüğü var, haklarımızı böyle ihlal edemezsiniz. Hukukun üstünlüğü. Aynen öyle. Sen bu haklar lafını sanki anlıyormuş gibi söylüyorsun, göstersene bana hangi hakların insanla birlikte doğduğunu, hangi tablette yazdığını, doğanın bu hükmü nerede verdiğini. Eilish konuşmaya kalksa da Stamp sandalyeden kalkıp ona doğru gidiyor, gözlerinin içine bakmaya korkuyor Eilish, herifin leş kokusu onu olduğu yere çakıyor, yemek, sigara ve tenin altından gelen kötü kokunun karışımı, Eilish biliyor bunun ne olduğunu, dehşetini salıveren koku bu. Kendine biliminsanı diyorsun ama var olmayan haklara inanıyorsun, bahsettiğin haklar teyit edile-

mez, devletin yarattığı kurgular onlar, ihtiyaçlarına göre neye inanıp inanmayacağı da devletin kendisine bağlıdır, bu kısmı anlıyorsundur mutlaka. Stamp'in eli yorganın altına kayıyor, Eilish eli izlerken onu durdurursa olabileceklerden korkuyor, el onun boğazına doğru kayıyor, Eilish bileği tutup haykırmaya çalışıyor, eli boğazından sertçe çekiyor, şimdi bağırıyor, uyanmak istiyorum, adam da diyor ki, ama uyanıksın zaten— Eilish gözlerini odada açıyor, pencereden içeri soğuk mavi ışık girmekte, katlanmış kıyafetleri sandalyede. Sandalyeye bakarak oturduğunda kendisine odanın gerçek olduğunu, rüyanın gerçek olmadığını söylüyor, rahatladığını sezinlese de göğsünde, boğazında, ufak bir korku yumrusu baki kalıyor ve Eilish buna henüz tam olarak inanmıyormuş gibi kapıyı izliyor. Bir süre uyku sersemliği içinde uzanıyor, kapkara ve rüyasız uykunun dönüşünü bekliyor ama rüyanın kalıntısı onu hâlâ etkiliyor, o adam, o koku, adamın söyledikleri korku içinde kalmasına yol açıyor, alt kattaki çocukları duyuyor, bir kahkaha kopuyor ve ardından Bailey pazar sabahı televizyonunun yaygarasıyla birlikte ciyaklıyor.

3

Molly altında spor şortu, üstünde montuyla lavabo kenarında durmuş, musluğun altına bardağını tutarken eli irkilerek geri çekiliyor, bir iğrenti sesiyle bardağı lavaboya bırakıyor. Anne, diyor, su kahverengi akıyor. Eilish sırtında kızının gözlerini hissetse de bakmamayı tercih ediyor. Öne eğilmiş, Ben'in ağzına kaşıkla elma püresi sokmakla meşgul, asıl istediği babası, diye düşünüyor, evet anlamındaki hayırlar, asla hayır anlamına gelmeyen evetler. Dün gece rüyada Molly hakkında konuştular, Larry'nin söylediği bir şey uyandığında Eilish'in kafasını karıştırıyor. Aşağı akan püreyi kaşığıyla durduruyor ve bir an, yerin çok altındaki bir şeyi görüyor, aşınmış boru tesisatının bir parçasının kanalizasyonda yerinden fırlayışını, suyla sürükleniyor bu parça, su da borunun pası ve kurşunlu atıklarıyla kirleniyor, borunun içinden karanlıkta şehirdeki evlerine, işyerlerine, okullarına doğru süratle akıyor, musluklardan su ısıtıcılara, bardaklara, fincanlara geliyor, ağızlarına geçiyor, kurşun mide-bağırsak kanalınca emiliyor, dokularda ve kemiklerde, aortta ve karaciğerde, böbrek üstü ve tiroit bezlerinde saklanıyor, zehir görülmeden işini yapıyor, ta ki laboratuvarda bakılan idrar ve kanda kendisini tanıtana dek. Eilish dönüyor, hızla akan suyu inceliyor, bırak aksın biraz, diyor. Ön kapıda anahtar şıngırtısı. Molly diyor ki, evde neden şişe suyumuz yok? Kâseden bir elma alıyor ve oflaya puflaya salona yürüyor, o sırada Eilish yukarı bakıp kulak kesiliyor, kapı açılırken eve düşen ışığı içten içe görüyor, o tanıdık ayak sesini, şemsiyenin yerine bırakılırken çıkardığı takırtıyı, iç çekişi, sonra da montun çıkarılışını ve ortalıkta görünmeyen terlikler için seslenildiğini duymayı diliyor. Mark bisikletini

hol boyunca taşıyıp mutfağa getiriyor, Fransız kapılardan tek kelime etmeden geçiyor ve bisikletini döşemenin üstüne bırakıyor. Mama sandalyesindeki oğluna bakan Eilish, en büyük oğlunu düşünüyor, sessiz büyüme sürecini, kıkırdakların uzayıp kemiğe dönüşmesini, kemiklerin sağlamlaşmasını, çocuğu meçhul bir geleceğe götürmesini, üstelik böyle bir geleceğin bütün ihtimallerin toplamını içermesi de gerektiğini. Mark daha dün yerde emekliyordu, şimdiyse Eilish dönüp onun salona girişini izliyor, gelecek geldi bile. Fısıltılı konuşmalar duyuyor, Molly sesini yükseltiyor, ona söylemen lazım, diyor. Kime söylemesi lazım, diyor Eilish, ne oluyor? Kapı ağzında duran Molly, Mark'ı mutfağa itiyor ve Mark elinde bir mektupla Eilish'in önüne geliyor. Eilish, Molly'ye musluğu kapamasını söylüyor, mektubu Mark'ın elinden alıyor ve gözlüğüne uzanıyor. Ayağa kalktığının farkında değil, mektubu sanki anlayamıyormuş gibi tekrar yavaş yavaş okuyor, kelimelerin altında yatan anlam yitmiş, siyah metin anlaşılmaz durumda. Yukarı, oğlunun gözlerine bakıyor ve oradaki çocuğun yok olduğunu görüyor. Olamaz, diye fısıldıyor, el yordamıyla sandalyeyi arıyor ama oturamıyor. Gözlerini kapatınca gözkapaklarının ışıltılı karartısını görüyor. Ama daha on altı yaşındasın sen, diyor, seneye yeterlilik sınavına gireceksin, şu an bunu yapamazlar— Mark ceketini sandalyeye asıyor, bir an hassasiyet ve ciddi bir sessizlik içinde duruyor. Kayıt tarihi önümüzdeki ay doğum günümden bir hafta sonra, diyor. Lavaboya doğru gidip kendisine su doldururken Eilish onu görmüyor bile. Bardağı onun elinden alan Molly oluyor, içme o boku, diyor, su kahverengi akıyor, anneme şişe suyu almasını söyle, ayrıca yaptıklarını da söyle, okula geldiklerini anlat Mark, anlat anneme. Kim geldi okula? Eilish oğlunu seyrediyor, onu lavabonun başında açık seçik görüyor, iyice çatılmış kaşlarını, birbirine karışmış saçlarını, genç bir adamı ortaya çıkaran çene hattını. Sana anlatmayı düşünemedim, diyor Mark, bir doktorla kadının biri geldi, subaymış, bizim dönemdeki bütün erkekleri dersten

çıkardılar, zorla spor salonuna götürüldük, bizi teker teker incelediler, nedenini de söylemediler, ben bir paravanın arkasında külotumla dikilirken doktor boyumu ölçtü, ayaklarımı ve dişlerimi kontrol etti, bir şeye alerjim olup olmadığını sordu— Vücuttaki şu ani baskı hissi Eilish'in kalbinde başladı, sanki bir şey kalbine girmiş de orada şişmeye başlamış gibi, dışa doğru genişliyor, çığlık atma hissini dayatıyor ciğerlere. Eilish kendisini sandalyede otururken buluyor, bitkin düşmüş, fısıldıyor şimdi, bir hata olmuştur, sen daha on yedi yaşını dolduracaksın. Elleri oğluna uzanıyor şimdi, onu koruyup kollamak için, yanağına bastırmak için, öfkesinin merhemiyle ovmak için. Mark'ın elini tutarak, şimdi dinle beni, diyor, ama onun hiç dinlemediğini, gözlerini bahçeye diktiğini de görüyor. Bu evden çıkmayacaksın, duyuyor musun, okulu bırakmayacaksın, böyle askere alamazlar seni. Mark acılı yüzünü öteye çeviriyor. Peki nasıl durduracaksın onları, ne isterlerse yaparlar, babamı almalarına engel olabilmek için ne yapabilirdin ki? Abisine karşı çıkan Molly oluyor ve onu arkasındaki lavaboya doğru itiyor. Annemle öyle konuşma. Sen sus be, diyor Mark. Molly abisine ölümcül gözlerle bakıyor, yakınlarda bir çekicin tok sesi duyuluyor, ardından Ben kaşığı düşürüyor. Eilish kaşığı almak için eğiliyor ve lavaboya götürüyor. En azından sıcak su temiz, diyor. Odaya giren Bailey, ne oluyor? diyor. Mark mektubu masadan alıp dışarı çıkıyor, cebinden çakmak çıkarıp kapıyı kapatıyor. Gazı salıyor ama alevlendiremiyor, o sırada Eilish de onu camdan izliyor ama durdurmak için, çakmağı nereden bulduğunu sormak için bir dürtü hissetmiyor, çakmak kâğıdın köşesini yalayan turuncu bir alev çıkarıp sonra da siyah bir ağız oluyor, Eilish mektubun Mark'ın elinde dumana dönüşünü izliyor ve Mark mektubu bıraktığında dönüp camın ardından öfkenin en kara gözleriyle bakıyor.

İşyerinde kafası allak bullak olan Eilish, içeride volta atıp duruyor, önünde gölgeli bir engel görüyor, etrafından dolanabilmenin yolunu arıyor, oğlumu alamayacaklar, diyor kendisine tekrar tekrar. Şirketin kıyım yapacağına ve adım adım kapanacağına dair söylentiler var ama hiçbiri doğru olamaz. Toplantı odasına çağrılıyorlar ve genel müdür Stephen Stoker'ın görevden alındığı duyuruluyor, Stoker bu sabah işe gelmemişti zaten, yerini Paul Felsner'ın alacağı bildiriliyor. Paul Felsner ufak eliyle parmak uçlarını çekiştirerek karşılarına dikiliyor, keyfini gizleyemiyor. Eilish odayı izlerken Paul Felsner konuşuyor, alkış tutan ve gülümseyenlerin onun destekçileri olduğunu anlıyor, aralarındaki vahşi hayvanı görüyor, gizlenip numara yapmayı bıraktığını ve ortalık yerde sinsi sinsi dolandığını görüyor, o sırada bir değişim ve reform çağından, millet ruhunun evriminden, egemenliğin genişlemeye imkân tanıyacağından bahsettiği konuşmasında yalnızca şirket dili değil parti jargonu da beliren Paul Felsner elini abartılı jestlerle kaldırıyor, sonra odanın karşı tarafına yürüyen bir kadın, pencerelerden birini açıyor. Eilish kendisini zemin katta asansörden inerken buluyor. Sokağın karşısına geçiyor, gazeteciye giriyor, bir paket sigarayı işaret ediyor. Ofis binasının önünde tek başına dururken, uzun zaman oldu, diye düşünüyor, kutudan bir sigara çıkarıyor, kâğıt dokusunu okşuyor, kokusunu burnunun altından geçiriyor. Dalı yaktığında ağzına sıcak dumanla birlikte selüloz asetatın pamuksu tadı da geliyor, sigarayı son bıraktığı günü hatırlıyor, gençlik zamanlarındaymış gibi bir his, belki Larry de onunla birlikteydi, bilemiyor. Hafıza yalan söyler, kendisine özgü oyunlar oynar, bir görüntüyü doğru mu yalan mı belli olmayan bir diğerinin üstüne kapatır, zaman içinde bu iki katman ortadan kaybolur, duman gibi bir şey olur, ağzından çıkıp güne karışan dumanı seyrediyor Eilish. Sokağı başka bir şehre aitmiş gibi izliyor, hayatın nasıl olup da olayların dışında varolduğunu, tanığa ihtiyaç duymadan gelip geçişini düşünüyor, sıkışık trafiğin öfkeli dumanları da kasvetli havaya karışmakta,

insanlar acele içinde dalgın dalgın geçip gidiyor, birey olmanın sancısına mahkûm olmuşlar, şimdi bu arzudan kaçması lazım Eilish'in, benliğinden tamamen koparılana dek seyrediyor, ışık yavaş yavaş ton değiştiriyor, sokakta şeffaf bir pırıltıya dönene kadar, bir olukta yiyecek tırtıklayan martılar üzerlerine gelen bir kamyonun yolundan kaçarken kanatlarının altının kara olduğu görünüyor. Bak hele. Colm Perry, Eilish'in yanında durmuş, bir sigarayı hafifçe kutusuna vurmakta. Senin sigara içtiğini bilmiyordum Eilish. Sorulmamış bir sorunun cevabını görmek ister gibi gözlerini sıkan Eilish, başını iki yana sallıyor. İçtiğimi söyleyemem. Colm Perry sigarayı yakıyor ve nefesini yavaşça bırakıyor. Ben de. Eilish koyu renkli dalı içine çekiyor, biraz daha istiyor, Colm Perry'nin kırışık gömleğini inceliyor, içkicilere has kiraz kırmızısı yüzü tanıyor, onlara dışarıdan gülse bile işin sırrını gayet iyi bilen adamların gözündeki o sinsi bakışı da. Arka tarafa, otomatik kapıya doğru bir bakış atıyor Colm Perry. Bu herifin öyle bir kini var ki, diyor, çok yakında bir tasfiye olur, kendi tiplerini sever bunlar, o yüzden fazla dikkat çekme, o kadar diyeyim. Omzunun üstünden bir kez daha bakıp telefonunu çıkarıyor. Son haberleri gördün mü? Eilish'in telefonda gördüğü, pencerelerde ve duvarlarda polisi, güvenlik güçlerini ve devleti kınayan grafitiler, kırmızı sprey boyayla yazılmış muzafferane yazılar. Kan gibi görünüyorlar, bina da okula benziyor. Fairview'daki St. Joseph Okulu, diyor Colm Perry, müdür GUHB'yi aramış, onlar da gelip dört çocuğu tutuklamış, daha bırakmamışlar, birkaç günlük meseleymiş ama internete yeni yansımış, Store Sokağı Karakolu önünde aileler ve öğrenciler toplanmış, çocukların serbest bırakılmalarını bekliyor. Oğlum askere çağrıldı, diyor, on yedi yaşını doldurduğu hafta teslim olması gerekiyor, daha okul çocuğu o, üstelik babasını alıkoymalarından sonra yapıyorlar bunu. Colm Perry ona bakıyor, başını iki yana sallıyor. Piç kuruları, diyor. Elini ağzına kapatıyor, uzun bir nefes çekerken düşünüyor, sonra da sigarayı kutuda söndürüyor. Oğlunu dışarı çı-

karman gerekecek, diyor. Nereye çıkaracağım? Eilish onun omuz silkip ellerini açışını seyrediyor, Colm Perry sonra kot pantolonunun ceplerine sokuyor ellerini. Sokağın karşısındaki gazeteciye bakıyor. Şu anda, diyor, dondurma yemeyi çok isterdim, eski moda külahta, kalıp çikolatalı bir şey, bir kumsalda kıçımı üşütmek isterdim, annemle babamın hâlâ yaşıyor olmalarını isterdim, bak, Eilish, bilmiyorum, İngiltere, Kanada, ABD, öneri bunlar sadece ama çocuğu dışarı çıkarman gerekecek, bak, benim içeri dönmem lazım.

Eilish protestonun gelişimini internetten izliyor, veliler ve çocuklar karakolun önünde beyaz giysiler içinde. Beyaz mumlar tutuyorlar, konuşmuyorlar, oğlanların dönüşünü bekliyorlar. Sayıları gün boyu artıyor. Ertesi sabah iki yüzü geçiyorlar, hepsinin okuldan olduğu söyleniyor, karakolun önünde güvenlik güçleri karanlık bir kordon şeklinde duruyor. Eilish toplandıkları meydanı biliyor, granit oturma platformları bulunan, taş döşeli bir alan, merkezde paslanmaz çelikten bir sekizgen bipiramit, bir şeyin sembolü, belki de değil. Çok uzun olmayan bir süre önce bu meydan açıklık ve ışık için, oturulması veya boş zamanların geçirilmesi için tasarlanmıştı, şimdiki his de protestonun bir kapıyı zorla açtığı, ışığın karanlık bir odaya ulaştığı biçiminde. Eilish, Larry'nin yüzünün beklenti içindeymiş gibi yukarı baktığını görebiliyor, çocuklar yakında serbest bırakılırsa, diyor Eilish, başkaları da bırakılır. Cumartesi sabahı Molly beyazlar içinde mutfağa giriyor. Bak, diyor, bunu gördünüz mü? Telefonlar arasında viral mesajlar gönderiliyor, bunlardan birinde yakın bir arkadaşımın arkadaşı diyor ki çocuklar yakında bırakılacakmış, başka bir mesajda çocukların günler önce bırakıldığı, ailelerinin yanında oldukları, protestonun devlete leke sürmek için kurulmuş bir komplo olduğu yazıyor. Evet, diyor Eilish, bana da geldi o mesajlar, hiçbiri doğru değil, sana hatırlatmayı unuttum sahi, Saoirse'nın düğünü önümüzdeki

cumartesi. Mark'a ben eve dönene kadar evde kalması gerektiğini söyledim. Mark'ın bakıcılığına ihtiyacım yok benim. Biliyorum ama ikinizin de evde kalıp iki oğlana birlikte bakmanız daha iyi. Molly bir sandalye alıp dışarı çıkarıyor, ağacın altında çimlere koyuyor. Eilish onun sandalyenin üstüne çıkıp bir dalı kendisine doğru çekişini izliyor, Molly beyaz bir kurdele bağlayıp sallanışını izliyor, kurdeleler ağacın sessiz müziğini çalan uzun ve amaçsız parmaklara benziyor, Eilish onları saymak istemiyor. On dört hafta, diyor Molly, sandalyeyle birlikte kapıdan içeri giriyor, yere bırakıyor sandalyeyi, lavaboya gidip musluğu açıyor, eğilip gözlerini kısarak suyu inceliyor, bir bardak doldurup içiyor. Bardağı yarı dolu hâlde bırakıyor ve ağzını giysisinin koluyla siliyor. Ben dışarı çıkıyorum, diyor. Nereye? Şehre gideceğim. Eilish onu biraz inceliyor, üzerinde beyaz kot ceket, boynuna dolanmış beyaz bir atkı var. Şehre gidiyorsan, diyor, onları hemen şu an çıkarabilirsin. Molly dönüyor ve kendi vücuduna sahte bir şaşkınlıkla bakıyor. Neyi çıkarabilirim? Anladın sen beni. Nasıl anlayabilirim, nereden bilebilirim kimin neyden bahsettiğini, kimse konuşmazsa, kimse evde tek kelime etmezse nereden bilebilirim? Eilish masaya dönüyor, bir dergiyi kaldırıp tekrar bırakıyor. Hey yarabbi, diyor, nerede bu gözlük? Başının tepesinde duruyor gözlüğün. Ya, diyor, amma salağım ben de, değil mi? Arkasına döndüğünde Molly onu tuhaf gözlerle izliyor, sonra ağlayabilirmiş gibi ağzını büzüyor. Ben babacığımı geri istiyorum, diyor, dönsün istiyorum artık, sen niye hiçbir şey yapmıyorsun? Eilish onun gözlerine bakıp bir şeyler arıyor ama ne aradığını bilmiyor, eski Molly'den tutunabileceği bir şey, bir nevi uysallık, ama Molly onu itiyor, bir çeşit kozunu kullanıyor. Peki dışarı böyle çıkınca babanı geri getireceğini mi sanıyorsun? Yüzü aniden kararan Molly, dönüp bardağı kaldırıyor ve suyu ağır ağır yere döküyor. Sorun değil, diyor Eilish, istediğin gibi yap, dök suyu yere, çık dışarı o giysilerle, laf yemeden veya davranışın daha sonra yetkili mercilere bildirilmek üzere not alınmadan

belki otobüs durağına kadar gidersin, belki yanlış kişi tarafından görülmeden otobüsten de inersin, belki de görülürsün, belki arabanın birinde iki adam vardır, biri tipini beğenmez, belki sen sırf görünüşünü beğendiğin için beyaz giymişsindir, belki de başka bir şey söylemeye çalışıyorsundur, provokatif bir şey, adamın sevmediği bir şey, belki durup iner araçtan, alır ismini adresini, bir dosya açıp üstüne ismini yazar, belki sesini çıkarmazsın, belki yanlış şey söylersin, o da isminle adresini almak yerine seni alır, arabaya atar, peki o araba nereye gider Molly, düşün bir, belki bütün diğer arabaların gittiği yere gider, sessiz sedasız yanaşıp insanları o veya bu sebeple sokaklardan alıp götüren sivil polis araçları var ya hani, evlerine bir daha dönmeyen insanlar var ya, sen on dört yaşındasın diye her istediğini yapabilirsin sanıyorsun, devlet seni umursamıyor sanıyorsun ama o çocukları tutukladılar, daha bırakmadılar da, onlar da senin yaşında, sen benim hiçbir şey yapmadığımı sanıyorsun, öylece durup babanın dönmesini bekliyorum sanıyorsun ama benim yaptığım bu aileyi bir arada tutmak çünkü şu an bizi birbirimizden ayırmak için varmış gibi görünen bu dünyada en zor şey bu, bazen bir şey yapmamak, istediğini almanın en iyi yoludur, bazen sessiz olup dikkat çekmemen gerekir, bazen sabahları kalktığında renklerini seçmek için daha çok vakit harcaman gerekir.

Eilish babasının yatak odasında dolanıp bir kravat arıyor. Yeşil zambak figürlü halının üstü sararmış gazete ve dergi dolu, duvar kenarına yan yana koyulmuş iki sandalyenin üstüne giysiler yığılmış, kirli fincan ve tabaklar komodinin üstünde. Çekmecelerden birini karıştırdığında küf kokusuyla, rengi atmış beyaz gömleklerle ve iç içe dolanmış eski kravatlarla karşılaşıyor. Pembe bir kravat seçip burnuna götürüyor, ağır bir mazisi olsa da zamanla bu mazinin üstünün örtüldüğünü seziyor, ayağa kalkıyor, dönüyor ve annesinin rüzgârda

kaldığı bir fotoğrafına rastlıyor, genç kadın saçlarını tutmaya çalışmış, kızının müstakbel yüzü kendi yüzünde gizli. Eilish fincan ve tabakları yere koyup fotoğrafları sıralıyor. Jean soğuk bir plajda Simon'a yaslanmış, gözlerindeki su damlalarını siliyor. Gelinliği içinde dal gibi, Simon'ın kolunu tutmuş ama fotoğrafçıyı görmüyor. Kucağında iki kızıyla sandalyede otururken gözleri fotoğraf makinesine sert bakmış. Eilish gözlerini kapatıyor ve annesinin bu hâlini arıyor, ilk evlerine giriyor, gölgeli odalarda yürüyerek anımsıyor, parmakları trabzanda geziniyor, yukarıya çıkıp pencere önü koltuğunu geçiyor, eski odasına yöneliyor, tahtaların üstünde her adımı ses çıkarırken geniş tavanı arıyor. Şimdi annesinin sesini duyabiliyor ama bunu bir ses değil, hafızası zayıflarken asla körelmeyen bir his olarak hatırlıyor. Eski yataktan görebildikleri, göğe açılan pencere, uyuyan çocuğu kâbusa davet eden karanlığı açık duran kapaklarıyla abartarak vurgulayan gardırop. Bir fotoğrafta Jean'in ağzı büzülmüş, saçı omuzlarından kulaklarına çekilmiş. Çalı gülleri açarken bir bahçe sandalyesindeki Jean'in saçları ağarmakta. Sıska hâliyle Powerscourt'taki şelalenin kenarında bir sopaya yaslanmış ve şaşkın görünüyor, yüzünü son bir kez daha fotoğraf makinesinden öteye çevirmiş. Eilish kirli fincan ve tabakları alt kata taşıyıp bulaşık makinesine dizerken Simon ise masada pastırmalı yumurtasını çatalıyla karıştırıyor, gömleğinin yakası açık, göğsü tüysüz ve beyaz. Tuzluğu boynundan tutup yumurtalarının üstünde sallıyor, sonra Eilish'e kindar gözlerle bakıyor. Biliyorum yukarıda ne yaptığını. Eilish bulaşık makinesinin kapağını kalçasıyla kapatıyor. Baba, odan ahırdan beter, aşağıya o kadar çok tabak çanak bardak getirdim ki yani, gömleğinin düğmesini ilikle, şu kravatı da tak, gömleğine göre seçtim. Oradayken seni duymadığımı mı sanıyorsun, istediğin kadar arayabilirsin ama hiçbir şey bulamazsın. Eilish onun karşısında öfkelendiğini fark ediyor, çay içmeye zaman olmamasına rağmen ısıtıcıyı dolduruyor. Baba, lütfen, geç kalacağız, tören bir saate başlayacak. Bıçağı ve çatalı tabağın üs-

tünde doğrultan Simon, tabağı da ellerinin ayalarıyla ittirdikten sonra dönüp Eilish'e bakıyor, ağzının ucuna yumurtanın sarısı bulaşmış. Sence ben hepsini odamda mı zulalamışımdır, hiçbirinize zırnık yok. Eilish afallamış suratıyla bakıyor ona, sonra korkmaya başlıyor ve karşısındaki yüzün ardındakini, Simon'ın içinde değişmekte olanı arıyor, benliği karanlıkta soluk alıp veren bir alevmiş gibi görüyor, asla sabit değil o alev, şişkin alev söne söne en ince hâlini alıyor. Babam var ama yok, diye düşünüyor Eilish, ama aynaya doğru giderken Simon kendinde görünüyor, Eilish onun arkasında dururken adam yüzünü inceliyor, tıraşlı deri pembeleşmiş, kulağının arkasında sivilce kadar bir köpük kalıntısı, Eilish bunu başparmağıyla alıyor oradan. Simon'ı omuzlarından tutup döndürüyor, gömleğini ilikliyor, kravatı boynuna atıyor. Harika bir gün, tam düğünlük, değil mi, hava konusunda tuttu şansları. Simon ilgisiz gözlerle bakıyor ona, Eilish de onun tekrar kendinde olduğunu anlıyor. Şu kuzenin var ya, diyor Simon, gerdeğe girdiğini hayal bile edemiyorum onun. Baba, öyle şeyler söyleyemezsin, Saoirse senin yeğenin. Saoirse kırkına merdiven dayamış orta yaşlı bir kadın, babası da götün teki, kardeşim hiç zevk sahibi olamadı. Evet de yani, geç olsun güç olmasın, değil mi? Eilish orada durup kravatı bağlıyor, ardından babasının omzuna hafifçe vuruyor ve yukarı bakıyor, Simon'ın ona bakışında öyle bir şey var ki sanki anneme bakıyor gibi, diye düşünüyor Eilish. Gözlerini kaçırıyor, dışarıya, bahçede annesinin durduğu yere bakıyor, çalı gülleri artık bakımsız, duvara kadar gelmişler.

Düğün davetlileri üniversite kilisesinden çıkıp St. Stephen's Green Meydanı'na ayak basıyor. Parktan geçerlerken Eilish babasının koluna giriyor, tıkırdayan topuklularıyla gezen kadınlar başlarındaki kuş tüylü ve renkli şapkalarla ışıldıyor, ağaçlar dingin bir his veriyor. Göl kenarında gelinle damat fotoğraf çektirmek için bir araya gelirken

sağdıçlardan biri kravatını gevşetiyor. Parktan çıkıp sarmaşıklarla kaplı, George dönemi tarzı bir binaya doğru yürüyorlar, onlara kadar ulaşan frezya kokusuyla karşılanıyorlar, içeriye alındıklarında uzun pencereleri meydana bakan karşılama odasına götürülüyorlar. Odanın karşı tarafına bakan Eilish, Marie halasıyla konuşan babasına dönüyor, kadının pembe ojeli tırnaklarının ardında esneyişini bastırdığını görüyor, etrafa göz gezdiren Marie, Eilish'i gözleriyle çağırıp tuzağa düşürüyor. Ha, sen misin, diyor Simon, ben de Marie'ye UBP'nin geçirmeye uğraştığı yasayı anlatıyordum, akademiyi zaptetmeye çalışıyorlar, yandaşlarını koymak istiyorlar Marie, yönetime el koymak istiyorlar, kimse de bir şey yapamayacak gibi, garabet resmen, inanılmaz— Marie, Eilish'in kolunu sıkıyor ve onu kendisine saklamak ister gibi abisinden öteye dönüyor. Baban senin ufaklıktan hiç söz etmedi, diyor Marie, ben onu da getirmiş olabilirsin diye düşünmüştüm, senin yaşında harika bir sürpriz olmuştur kesin. Eilish pudralı yüze gülümserken pembe dudakların tükürükle yumuşadığını görüyor ve henüz konuşulmayan şeyi anlayınca moralinin bozulduğunu hissediyor, sohbetleri çocuklarla ilgili konulardan, Eilish'in işlerinin nasıl gittiğinden ibaretmiş, kimse Larry'den bahsetmek istemiyor. Halasının yüzüne bakıyor ve bugünün mutlak bir mutluluk içinde geçmesi yönündeki zımni kararı görüyor. Gülümsüyor, Larry de gelmeyi çok isterdi, diyor. Odada dolanıp konuşacak başka birilerini arıyor, burada kendi kuşağından çok az kişi var, babasının kuzenleri yaşlanıp kamburlaşmaya başlıyorlar ama aralarında o kadar yaş farkı da yok, yirmi beş-otuz yaş dediğin nedir ki, Eilish kendi hayatının bu bölümünün nasıl geçeceğini düşünerek bir içki söylüyor, zaten geçiyor hayatı, geçti bile, uzun pencerelerden içeri giren ışık oradaki herkese bu ânı veriyor, dünya kısılmış sesiyle mırıldayabiliyor ancak, gelin beyazlar içinde pek mutlu. Çan çaldığında kadehleriyle birlikte yemek salonuna geçip yuvarlak masalardaki yerlerini buluyorlar, damat konuşma yapacakmış gibi ayağa kalksa da elini

göğsüne götürüp millî marş söylüyor. Ellerindeki dövmelerde kuşlar, boynundakilerde esrarlı semboller. Sandalyeler geri itiliyor, insanlar ayağa kalkıp marşı söylemeye başlıyor, birisi Eilish'i kolundan çekiştiriyor, babasının kuzeni Niamh Lyons bu, Eilish'e kırışmış dudaklarıyla fısıldıyor, Eilish, Allah aşkına kalk ayağa. Babasının olması gereken yere bakıyor Eilish ama sandalyesi boş duran Simon, bir içki daha almak için bara gitmiş, tuvalete giderken yolunu kaybetmiş yine, Eilish tepesinde ağızları oynayan yüzlere bakıyor ve onu seyreden gözleri görüyor, ağzının kuruduğunu hissediyor. Niamh Lyons tekrar onun kolunu çekiyor ama Eilish ayağa kalkıp onlarla birlikte marş okumayacak, yalanı dillendirmeyecek. Farkında olmadan, önündeki beyaz mendille oynamaya başlıyor, yukarı baktığındaysa damadın yüzünde alenen ifade edileni, sağdıcın ve etrafındakilerin ifadesini görüyor, davetlilerin açık nefretini. Gelin gözlerini kapamış, damat alkışlanıyor ama odadaki herkes bu alkışa katılmıyor. Zarif ellere sahip, açık tenli, yaşlı bir kadın, Eilish'e sevecen bir yüzle kısaca gülümsüyor ama Eilish baktığı anda bu gülüş yok oluyor. Elini çantasına atan Eilish beyaz, şifon bir fular çıkarıp boynuna bağlıyor ve ötekiler otururken ayağa kalkıyor. Müsaadenizle ben gidip babamı arayacağım.

Fırının alarmı çalmaya başlıyor ve Eilish dönüp çocuklara sesleniyor, pilav koyduğu tabaklara kaşıkla güveç ekliyor, biriniz masayı kurabilir mi lütfen? Molly esneyerek içeri giriyor. Ondan önce giren günbatımı, annesinin üstünü örtmüş durumda. Işıkları açan Molly, çatal bıçak almak için çekmeceye atıyor elini ve bir an, düşünceleri çekmeceye düşmüş gibi, donakalıyor. Eilish tekrar sesleniyor, yemek hazır. Bailey'nin televizyonun karşısında, kilimin üstünde uzandığını görebiliyor. Molly'ye dönüyor, Mark'a söyle de insin aşağı. Nereden insin? diyor Molly, yukarıda değil ki. Nerede o zaman? Molly omuz

silkiyor ve masaya eğilip çatal bıçakları yerleştiriyor. Ben ne bileyim, yemekten sonra beni bir yere bırakabilir misin? Eilish merdivene gidip Mark'a sesleniyor, yukarı çıkıp odasına giriyor, alt kata dönüyor. Mark evde değil, bahçede değil, Eilish telefon açtığında yukarıdan Mark'ın telefonunun sesi geliyor, onu azarlayarak merdivenleri çıkarken, oğlunun vereceği tepkiyi de biliyor, ağzı kasılacak, gözlerini yere kilitleyip kurnazca bir yorum hazırlayacak. Eilish kendisini oğlanların oda kapısında dururken buluyor, Mark'ın telefonu yatağında çalıyor, yanına almamış olması tuhaf. Telefonu eline aldığında yasak bir nesneymiş gibi bakıyor, o sırada mutfaktan bağıran Bailey yemeğe girişeceğini söylüyor, Eilish iki sesin konuştuğunu duyuyor, biri hayır diyor, öteki evet, Eilish merdivenlerde hareketlilik olup olmadığını duymak için kulak kesiliyor. Oğlunun mesajlarını okuyor, izlediği son videoya tıklıyor, kırmızı tulumlu, kafası başlıklı bir mahkûm diz çökmüş, siyah giysili ve gözlüklü bir adam onun tepesinde, heyecan içinde bağırarak Arapça konuşan bir öğretmen veya entelektüel, mahkûmun başlığını yırtarak açıyor ve kavisli, büyük bir bıçak çıkarıyor, o sırada kamera kurbanın ölüm ânında gözlerinde bir şey yakalamaya çalışıyormuş gibi ağır çekimde zum yapmaya başlıyor. Telefonu yatağa fırlatan Eilish, tekrar eline aldığında vahşet ve cinayet dolu bir arama geçmişinde, kafa kesme videoları ve yargısız infazlar arasında dolaşıyor. Vücudunda bir his zuhur ediyor, konuşmuyor, içinde kapkara bir kördüğüm olarak duruyor, Eilish de akşam yemeğinde hemen hiç konuşamıyor. Evde sürekli bir şeyleri kurcalayarak dolanıyor, neyi eline alırsa hiç düşünmeden geri koyuyor, Bailey uzaktan kumanda için Molly'yle itişip kakışıyor, Molly onun başına şamarı indirip kumandayı odanın karşısına fırlatıyor, Eilish bağırarak sessiz olmalarını söylüyor. Kolunda bebekle sahanlıkta dururken, vücudunda zuhur edenin ölüm hissi olduğu kafasına dank ediyor, oğluna ölümün musallat olduğunu hissediyor, Eilish onu şimdi neredeyse on yedi yaşında ve öfkeyle, sessiz vahşilikle do-

ğası bozulmuş şekilde görüyor. Saat sekizi geçtiğinde, veranda kapısının kayarak açıldığını duyuyor, anahtar ön kapının kilidine giriyor, Eilish de onun yolunu kapamak için oraya gidiyor, onu orada durdurmak için elini bisikletin üstüne koyuyor, içinde büyüyen bir karanlık varsa görmek için gözlerini inceliyor, eski otoritesini arıyor. Mark'ın gözleri Eilish yüksek ve sert sesiyle konuşurken onun arkasına kayıyor. Akşam yemeğinde gelmeyeceğini söylemedin bana, neredeydin? Mark'ın arkasından Samantha'nın da geldiğini görmeyen Eilish, kızı anca kapıdan içeri girdiğinde fark ediyor, Samantha içeri girmekten korkuyormuş gibi duruyor, Mark da ona doğru dönüyor, ağzını büzerek annesi adına Samantha'dan sessizce özür diliyor. Bir sorun yok anne, sakin olur musun, yemeği Sam'lerde yedim, sana mesaj atacaktım ama telefonumu unutmuşum, numaran da aklımda hiç kalmıyor.

Arabasını yağmurun ve bir belirip bir kaçan günışığı altında süren Eilish'in telefonu çantasında vızıldıyor. İş çıkışı trafiğinin durmasını bekliyor, ardından çantasına uzanıp telefonu çıkarıyor. Mesajı okuyunca yukarı bakıp gözünün önündeki yolun yok olduğunu görüyor, eli uzanıp radyoyu kapatıyor ve sonra mesajı tekrar okuyor. Tutuklanan çocuklardan ikisi ölmüş, naaşları ailelerine teslim edilmiş. İşkence izleri görülen cesetlerin fotoğrafları halka açık ortamlarda sergilenmiş. Touran kendi kendisine ilerliyor şimdi, Eilish delikanlıların ailelerinin önüne bırakılışlarını, o harap olmuş cesetleri görebiliyor ve kendi kendisine fısıldıyor, bir evin babasını almak başka şey, çocuklarının cesedini iade etmek bambaşka. Yaklaşan çalkantıyı kalbinde hissediyor, bunun geleceğini biliyor artık, sessiz zeminden yükselip ağızlarına girecek öfke ve tiksinti. Eve geldiğinde masanın etrafında toplanıp uluslararası haber kanallarında gösterinin canlı yayınını izliyorlar, kalabalık, karakolun önünde yoğunlaşmış, insanlar çocuklarını

getiriyorlar, herkes beyazlar içinde, ellerde alevli mumlar. Mum ışığı toplantısı otobüs istasyonunun etrafına ve yakınlardaki sokaklara kadar uzanıyor, Eilish yatmaya gitse de uyuyamıyor, uzanırken gözlerinin önünde bir hortlak misali dolanan korkusunu seyrediyor, konuşmak isteyen ufak bir ses susturulmuş. Sabah olduğunda kalabalık o alana sığmayıp College Green Parkı'na doğru yürüyor. Eilish pencere kenarından dışarı bakarken Mark ile Molly de onu gözlüyor, konuşmasını bekliyorlar. Uyuşuk ağaçlar şişmeye başlıyor. Yakında tomurcuk verip bahar güneşini tekrar görecekler, bunu düşünüyor Eilish, ağaçların gücünü, karanlık mevsime nasıl katlandıklarını, gözlerini açınca ne gördüklerini. İşte o anda korkusunun yok olduğunu görüyor, vücudunda artık bir şeyler yapılabileceğini hissettiği için bir rahatlama hissi var. Arkasına dönüyor, beyaz giyineceğiz, diyor, gidip onlara katılacağız. Çocukların üst kata çıkışını izlerken, eve bir cesaret ve heyecan havası hâkim.

Carole Sexton bir somun yulaf ekmeği, biraz kırıntı keki ve beyaz mumlarla geliyor. Mark bisikletine binip çoktan gitmiş. Şehre girdiklerinde kontrol noktasına doğru sıkışan trafikle karşılaşıyorlar, Eilish arkadaki çocuklara dönüyor. Montlarınızın fermuarını çekin. Önlerindeki araba, arama şeridine alınırken polislerden biri de Touran'a doğru geliyor, dikkatle bakan bu üniformalı genç eğilip Eilish'in ehliyetini inceliyor, onun gözlerini arayıp dik dik bakıyor. Nereye gidiyorsunuz bugün? diyor. Eilish'in çillerle bezeli suratta gördüğü, oğlundan birkaç yaş büyük bir genç, Eilish'in ağzından kayıp gidiyor yalan, aralarındaki havada ilerliyor. Polis eğilip Carole'ı inceliyor, sonra elini yüzüne siper edip arka koltuktaki çocukları süzüyor, eliyle devam etmelerini işaret ettiğinde Bailey burnunu cama dayıyor. Rıhtım sokakları motosikletli polislerce trafiğe kapatılmış. Eilish bir kilisenin ara sokağında park yeri buluyor ve Ben'i bebek araba-

sına koyup yola yürüyerek devam ediyorlar, bir yaya geçidi onları boş bir sokağa götürüyor, rıhtımları bu kadar sessiz bulmak tuhaf, günışığı suyun üstünde batıp çıkıyor, coşkulu bir sükûnet hissi. Carole arabadan indiklerinden beri susmadı ama Eilish kendi hâlinde, çocuklarını çok yüksek bir yerden bakar gibi gözlüyor, içindeki korkuyu zaptetmenin peşinde. Larry hâlâ meçhullerde, âdeta ulaşılması imkânsız, karanlık bir hücrede olsa da Eilish onunla konuşuyor ve cevabını izliyor. Şimdi onlarla yan yana yürüyen ve açıkça beyazlara bürünmüş insanlar var, nehrin üstünden geçip Temple Bar'ın dar sokaklarından College Green'e doğru yürürlerken gürültüyü duyabiliyorlar ve nihayet kalabalık önlerine çıkıyor, muazzam bir irade gösterisi, protestocu sayısının elli bini bularak meydanı doldurduğu söyleniyor, Eilish'in morali o kadar yükseliyor ki nefes dahi alamıyor. Çocuklarını ellerinden tutuyor ve hep birlikte beyaz boyalı yüzlerin, beyaz bayrak ve pankartların arasından ilerliyorlar, Carole da arkalarından geliyor, bir sürü insan beyaz mumlar tutuyor, herkes çocuklarıyla gelmiş gibi. Genç bir kadın onlara yüzlerini boyamayı teklif ediyor, Molly saçlarını topluyor. Eski parlamento binasının önünde sahne kurulmuş, mikrofondaki genç bir kadın olağanüstü hâl kanunlarının yürürlükten kaldırılması ve bütün siyasi mahkûmların serbest bırakılması çağrısında bulunuyor. Genç kadın müthiş bir alkış alırken sahneye bir adam çıkıyor, mesele söylenen şeylerden çok vücut dilleri, diye düşünüyor Eilish, çünkü burada dünyanın gözü önünde saklanacak yer yok. Bailey protestoyu telefonda seyrediyor ve buradaki diri, devasa hâllerini gören Eilish korkusunun geçtiğini, hatta zıddına dönüştüğünü hissediyor, şimdi buna teslim olmak, bu büyük vücutla bir olmak, tek nefes olmak istiyor, kitlenin zaferiyle kuvvetlendiğini hissediyor. Bir an, yeni filizlenen bir ölüm hissi duyuyor, çok sayıda zafer ve katliamı, galibin ayaklarının altına serilen tarihi hissediyor ve elinde sanki koca bir kılıç varmış gibi duruyor, kılıcı indiriyor, bu büyük coşkuyla ürperiyor, sonra da ani bir nefes

alıyor, iki polis memuru göstericilerin arasında kameralarla yürüyor, kalabalığın yuhalama ve ıslıklarına rağmen insanların yüzlerini kaydediyor. Eilish yukarı baktığında çatılarda nişancılar, uzun menzilli kameralarını doğrultmuş adamlar, yağmur emaresi gösteren güneşsiz bulutlar görüyor ve yağmurlukları yanına almadığını, şemsiye de getirmediğini hatırlıyor. Carole sandviçleri ve su şişelerini dağıtırken geniş bir ekranda, ölen gençlerin yüzleri beliriyor, çocukluk fotoğrafları, bir tanesi sarışın ve gülümsüyor, ötekisi gözleri büyümüşken yakalanmış objektife. Bailey'nin dirseğini kavradığının da farkında değil, ta ki çocuk kolunu kıvırıp kurtarana dek, Eilish bu sırada Mark'ı düşünüyor, onun devlet tarafından okuldan zorla alınıp orduya gönderildiğini, sokaklarda kendi kardeşlerine karşı koymakla görevlendirildiğini, kalbindeki öfke ve direnişin farkında olduğunu görüyor, Eilish bunun olmasına izin vermeyecek. Kolunu Molly'nin omzuna doluyor, kendisine çekiyor onu, bunun gibi bir diğer protestoya katıldığını anımsıyor bir anda, sonra da bu anının yanlış olduğunu veya her nasılsa değiştirildiğini düşünüyor, başka bir ülkede başka birilerine ait bir anı bu, televizyonda defalarca gördü Eilish. Sert bir haykırışla uyanan Ben'e biberonunu veriyor, arabasında durmak istemiyor Ben ve haykırmaya başlıyor, ta ki Eilish montunu yere koyup Ben'i montun üstüne oturtana dek, şimdi Ben emeklemek istiyor. Taşınır sandalyeye oturmuş, yeşim rengi kıyafetler içinde, yaşlı bir kadın, Ben'i dizine oturtmak istiyor. Bailey kollarını savurmaya başlıyor, sonra da yılarak kendisini çantasının üstüne bırakıyor, eve gitmek istiyor, yakınlardan sosis kokusu gelmekte, Bailey çok acıktığını söylüyor, Eilish onu Carole'la sandviç almaya gönderiyor. Molly telefonda mesaj atmakla meşgul. Anne, diyor, Mark bizi bulmaya çalışıyormuş. Bir süre oradan ayrılıyor ve Mark ile Mark'ın daha önce hiç görmediği bir arkadaşıyla birlikte dönüyor. İkisi de beyaz tişört giymiş, ağızlarını beyaz bandanalarla örtmüşler, Eilish uzanıp maskeyi indiriyor. Ne yapıyorsun sen bununla, maganda değilsin

sen, barışçıl bir protesto bu. Mark'ın arkadaşının sırıtan gözlerini seyrediyor, çocukta Eilish'in hoşuna gitmeyen bir şey var, kim olduğunu bilmek istiyor. Carole, Mark'a bir sandviç uzatıyor ve sandviç üç büyük ısırıkta bitiyor. Bir tane de arkadaşına istiyor Mark. Sekizde evde olmanı istiyorum, diyor Eilish, Mark da sırıtarak Molly'ye bakıyor, Molly de Mark'la gitmek istiyor ama Eilish hayır diyor. Yağmur öncesi gelen his duyuluyor, ardından şemsiyeler açılıyor ve yekpare kalabalık hücrelere bölünüyor. Çocuklar bir kadının geniş şemsiyesinin altına sığınırken Bailey kâğıt mendil istiyor, burnunu temizliyor, sonra da Eilish'in koluna tutunuyor. Kalabalığın ortasından insanlar çocuklarıyla birlikte geçip evlerine gidiyor, hazırlanacak yemekler, gezdirilecek köpekler var, bırakın öğrenciler ve çocuksuz insanlar kalsın geceye. Gitmek üzere geri döndüklerinde, Eilish gözlerini bütün sokakta gezdirip Christ Church Katedrali'nin tepesindeki göğe çeviriyor, dünyayı yangın yeri gibi gösteren, ışıktan ibaret uysal bir fırın misali gökyüzü.

Carole Sexton geceyi onlarda geçirecek. Şehrin öteki tarafına gitmek riskli olur, diyor Eilish, köprülerden neşeyle evlerine dönen kalabalığı, pencerelerinden beyaz bayraklar sallayan arabaları ve onların karşılaşacağı barikatları, yapılacak aramaları, tutuklamaları düşünüyor, haber bütün uluslararası haber kanallarında yer buldu. Carole telefonunda banliyölere giren askerî kamyonları ve personel araçlarını gösteren videolar izliyor, kanal boyunca uzun kuyruklar hâlinde toplanıyorlar. İşgale hazırlanır gibiler, diyor Carole. İnternette diyorlar ki bazı araçlara sopalarla tuğlalarla saldırıyorlarmış, kar maskeli adamlar insanları arabalardan zorla çıkarıyormuş, yakılıyormuş arabalar. Eilish bolonez soslu makarnayı çözdürüyor ve Bailey'yle Molly'nin televizyon karşısında yemesine izin verdikten sonra Ben'i uyutuyor, bir süre bebeğin minik yumruklarını seyrediyor, Eilish onun

böyle kalmasını istiyor ama çocukluğu ne kadar uzun sürecek, Ben hayatının ilk yılları hakkında hiçbir şey bilmeyecek, hepsi masal olacak, babanın uzaklara gittiği zamanlar, sonra da eve döndüğü zamanlar. Eilish banyoya gidip yüzündeki makyajı siliyor, aynaya bakıyor ve Mark'ı görüyor, çocuk ne kadar temiz, ne kadar genç, Eilish gözlerini kapatıyor ve onun alıkoyulduğunu sezebiliyor, Mark'ın eli onu bırakıyor, hepsini karanlık bir denizdelermiş gibi görüyor, önce Larry koparılıyor onlardan, Eilish de Mark'a kıyıya doğru yüzmesini söylüyor, karanlığa bağırıyor duyulmak için. Gözlerini açıyor, aynaya doğru eğiliyor ve gözlerine uzanan pençeyi parmağıyla çekiyor. Carole laptopunda gösterinin canlı yayınını izliyor. Protesto, dinî bir etkinliğe hazırlanırmış gibi, sokakta kesekâğıtları içinde yanan mumlar tutarak sessizce oturan birkaç bin kişiye indirgenmiş, güvenlik güçleri su topları ve coplarla müdahaleye hazır bekliyor. Eilish saate bakıyor, kapıya kulak kesiliyor. Sekizi çeyrek geçmiş, dokuza on kalmış, yakında on olacak. Mark'ın telefonu hâlâ açılmıyor. Berbat bir şey olacakmış gibi bir his var içimde ve kurtulamıyorum bundan, diyor Eilish. Carole onu dikkatle izliyor. Şimdiye kadar yaparlardı ama, değil mi? Ne yaparlardı? Saldırırlardı, niyetleri olsa. Eilish saati izliyor. Mark'ı arayıp duruyorum, sesli mesajını dinliyorum, acelesi varmış gibi. Bailey ile Molly yine kavga ediyorlar, Eilish onların öteki odada olduklarını unutmuş. Kapıya gidip onları üst kata gönderiyor, lavabonun başında durup fincanını boşaltıyor. Çayın tadı bir tuhaf mı yoksa bana mı öyle geldi? diyor. Yine telefonuna dikiyor gözlerini. Mark'a bir şey olmaz Eilish, senin kavgan olduğu kadar onun da kavgası bu artık, bırak çocuğu yapsın yapacağını. Evet ama sekizde evde olmasını söylemiştim. Carole fincana bakıyor. Galiba haklısın Eilish, bu çayda küf tadı var, sudandır herhâlde. Eilish, Carole'ın yüzünü incelerken, sandalyede öyle dimdik oturan bu kadını, uykusuz gecelerin çökerttiği bu suratı tanımadığını düşünüyor, sanki Carole'ın özünü oluşturan şeyin ta kendisi ağır ağır yerinden sökül-

müş, üzüntüsü kemiklerine kadar işlemiş de ilikleriyle besleniyor gibi. Eilish elini kaldırıp kendi yüzüne götürüyor. Yorgun görünüyor muyum? diye soruyor, çok bitkin hissediyorum, düşünemiyorum da artık, yatmam lazım, Molly'nin yatağını hazırladım sana, o benim yanımda yatacak. Kapıya döndüğünde bir şey unuttuğu hissine kapılıyor ve odaya boş gözlerle bakınıyor. Doğum günü, Carole, iki haftaya, Mark'ın, diyor, Mark'ı diyorum, bu gösteriler işe yaramazsa ne yapacağımı hiç bilemiyorum. Askere gitmemek için bazı çocuklar sınırın öteki tarafına geçiyormuş, diyor Carole— Eilish saati izliyor, arka kapının kilitli olup olmadığını kontrol etmeyi unuttu, yerdeki sepette bir yığın çamaşır var. Ama nasıl kaçıracağım onu dışarı ben, diyor, pasaport vermiyorlar çocuğa, Adalet Bakanlığı'ndan mektup geldi, açıklama yapmadan reddetmişler başvurumuzu. Carole yerinden kalkıp Eilish'in elini tutuyor, öteki elini de üstüne kapatıyor. Eilish, çocuğun peşine düşerlerse, iş oraya gelirse, benim evimde kalabilir Mark bir süre, zamanı gelene kadar— bak, iş oraya gelmeyebilir bile ama arka tarafta bir ek bina var, ara sokağa açılıyor kapısı, orada kimse aramaz onu. Eilish elini Carole'ınkinden kurtarıyor ama dokunuşu teninde kalıyor. Elini ovarak o histen kurtuluyor, sert adımlarla arka kapıya gidiyor ve kapı kolunu kontrol ediyor, camın kenarında durup dışarı bakıyor. Gecenin sahte renkleri, verilen zararı gizleyen gölgelere rağmen yerinde kalan dünya. Oğlum, diye fısıldıyor, bir kaçak, ne zaman okula gidip akranlarıyla vakit geçirecek, futbol oynayacak? Arkasındaki Carole'ın camdaki yansıması âdeta hüzün dolu bir hayalet. Mark'ı sınırdan geçirip kardeşimin Portrush'taki evine götürebilirim, Eddie'yle konuşayım bir, o orada bir kadınla evlendi, yardım etmek isteyecektir. Anlamıyorsun Carole, Mark'ın okulu var, üniversiteye de gitmek istiyor çocuk. Eilish üst kata çıktığında Molly yatağında, uyumuş bile. Carole'ın ortalığı temizlediğini duyabiliyor, bunun yerine mutfakta kocasıyla oğlunun şakalaştığını, Larry'nin Mark'ı kafakola aldığını duymayı yeğliyor, yakında işler bunun tam

tersine dönecek. Mark'ı bir kez daha arıyor ama telefonu kapanmış veya şarjı bitmiş. Larry'nin pijama üstü tortop hâlde elinde, burnuna götürüyor, Larry'nin kokusu yavaş yavaş geçmeye başlamış. Uykuya daldığında gölgeli yüzlerin arasında, kalabalığın kargaşası içinde buluyor Eilish kendisini, geceleyin başka bir rüyanın içine uyanıyor, ikisi bir olmuş bu rüyada, kocasıyla oğlu, Eilish bu müştereği arıyor ama orada bulamıyor.

Yağmuru fısıldıyor pencere. Eilish hafızadan önde olma hissiyle yaşıyor uyku mahmurluğunu, bellek uyanana dek yağmur sesiyle dolan boş bir beden ve Eilish aşağı süzülüyor, sahanlığın öteki tarafına geçip oğlanların odasını ve Mark'ın boş yatağını görüyor. Kendi odasına dönüp gece lambasını açıyor, abajuru Molly'den öteye çeviriyor, karyolasında yatan Ben derin rüyalara savrulmuş gibi. Bu yaştaki bir çocuğun rüyasında görmekten korkacağı ne olabilir ki, yüksekten pat diye düşmek, tanınması imkânsız yüzlerin tehdidi, karanlık bir odada yalnız başına uyanma dehşeti. Sadece bir kez uyandı Ben, şimdi hatırlıyor Eilish, elleri laptopu açıyor, yabancı haberlere tıklıyor ve boğazından boğuk bir ses çıkıyor, o sırada Molly de yanında kımıldanıyor. Anne, diyor Molly, ne oluyor? Eilish bir yandan saçını çekerken sayfada aşağı iniyor, kızına bakarken bir yerden düşüyormuş gibi bir his içinde, ışıkları açıp bağıra çağıra herkesi uyandırmak istiyor. Gösteriyi gecenin köründe dağıtmışlar, binlerce kişi tutuklanmış, otobüslere bindirmişler hepsini— Mark'a ulaşmaya çalışıyor ama telefonu hâlâ kapalı Mark'ın. Şafağın ilk saatlerinde çekilmiş videoda güvenlik güçlerinin göstericilere flaş bombası, biber gazı ve coplarla müdahale edişlerini izliyorlar, protestocular yağmurun ve sodyum ışığının altında direniyorlar, ta ki gerçek mermiler ateşlenene kadar, haberlerde College Green'den kaçan binlerce insan gösteriliyor, otobüslere bindirilen-

ler gösteriliyor, sokakta yüzüstü yatan bir adam iki polis tarafından kollarından sürüklenerek götürülüyor, Eilish adamın ayakkabılarından birinin ayağında olmadığını görüyor. Merdivende yalınayak duran Eilish, cevap vermeyen telefonu arıyor, evin dört bir yanı sessiz. Mutfak masasının kenarında durup tekrar arıyor, sonra telefonu bırakıp sandalyelerden birine oturuyor. Sular kabarmış, Eilish bunu görebiliyor şimdi, o uyurken sular onları almış sürüklemiş, oğlunu götürmüş, metcezir sahil duvarında kırılmış. Carole alt kata indiğinde kıyafetlerini giymiş, meşgale arıyor. Eilish kollarını kavuşturup arkasını dönüyor, bu kadının evden çıkmasını istiyor. Ama nereden bileceksin? diyor Carole, bilemezsin ki doğru olup olmadığını, hiç olmazsa birkaç saat bekle eve dönmesi için. Eilish ayakuçlarında sertçe dönüyor, gecenin kaçında yatağa giden suratı süzüyor, eve ait olmayan bir fırın yemeği kokusu, ekmek ve brovniler kurulama bezlerinin altında duruyor, yerler çam ağacı esanslı antiseptik kokuyor, tezgâhlar temizlenmiş, kadının bir gece kalmasına izin veriyorsun, mutfağa kendi mutfağıymış gibi davranıyor. Bak, diyor Eilish, bir şekilde arardı, telefonunu şarj ederdi, bütün gece dışarıda kalmazdı, tanıyorum ben oğlumu. Carole telefonunda gezinmeye başlıyor, bir sandalye çekip oturuyor. Burada diyor ki Ulusal Spor Salonu'nu gözaltı merkezi olarak kullanıyorlarmış, otobüsler oraya gidiyordu herhâlde. Molly elinde diş fırçasıyla mutfağa giriyor. Masaya oturup bir kâseye mısır gevreği koyuyor ama süte uzanmıyor, diş fırçasını kâseye sokup kuru gevrekleri karıştırıyor. Carole diyor ki, bak Eilish, gitmek istersen ben burada kalıp bakarım çocuklara, işim yok bütün gün. Eilish, Molly'yi dikkatle izliyor, halısının üstünde emekleyen Ben'e bakıyor ve gitmeye izin istermişçesine tekrar kızına dönüyor. Süt ister misin canım? diyor ve buzdolabına gidiyor, bir kutu sütü Molly'ye doğru ittiriyor. Birkaç saat daha bekleyelim, diyor Eilish, elbet döner eve. Emekleyerek oturma odasına giren Ben, sehpaya tutunarak

kendisini yukarı çekmiş, sehpayı yumruklamaya başlıyor. Yakında yürümeye başlayacak, sonra koşacak ve annesinin elini çekiştiren el ondan kurtulmak için geri çekilecek.

Touran'a binen Eilish, kapıyı kapayıp kontağı açıyor, ardından ellerini salıveriyor. Akşam yemeği vaktine az var ama gitmeye korkuyor. Babasıyla konuşmaya ihtiyacı var, Mark'ın telefonunu tekrar deniyor, sonra Simon'ı çaldırıyor, babası da açmıyor, sokağı gözleyerek tekrar deniyor Eilish ve bir an öyle mutlak bir durgunluk hissi duyuyor ki pazar günü sessizliğini tek bir kuş dahi bozmuyor. Bulutlu ve hareketsiz gökyüzü, panjurları çekilmiş pencereler, insanlar yaşamlarını sürerken sessizce tanıklık eden sokak, doğum-ölüm döngüleri, insan neslinin bitmek bilmeyen tekrarı, yüzyıl geçip gidiyor. Telefondan bir tıkırtı geliyor ve Simon cevap veriyor ama Eilish söylemek istediğini söyleyemiyor ona. Bu kadın yine almış gözlüğümü, diyor Simon. Malum yerlere baktın mı baba, mutfak masasının üstüne, banyodaki iskemlenin üstüne falan? Günün birinde suçüstü yakalayacağım, mahvetmeye çalışıyor hayatımı, geçen hafta küçük dolaptan annenin kristalini çaldı, senin de ruhun duymamıştır kesin. Eilish babasının zihnini seyrediyor, nörolojik olayları iş başında görüyor, bir alçak basınç bölgesi ani bir soğuk hava dalgasına dönmüş, beş dakika sonra güneş açacak. Baba, kristali geçen hafta ben aldım temizlemek için, tozdan kararmıştı üstü, gazeteye sarışımı sen de izlemiştin, bak, senin biraz yardıma ihtiyacın var, kendi başına idare edemiyorsun artık, biliyorsun, Bayan Taft da etrafı temizlerken bir şeylerin yerini değiştiriyor işte, ben onunla bir konuşurum, neyse, haberleri izledin mi? Neler diyorsun sen öyle, hiç haberim yok benim, yardıma ihtiyacım olduğunu söylemedim ben hiç, o kadının bu eve girebileceğini de söylemedim. Zihnini araba sürmekle kısıtlıyor Eilish, geride yalnızca bu kaldı, otoyol trafiğinin bulanıklığı, küller içindeki ıslak yol. Cam sileceğinin za-

manlamasını düzgün ayarlayamıyor, silecekler başının üstüne vurup duruyor, GPS navigasyon cihazı bir kez daha sıradaki çıkışa sapmasını söylüyor. Geçiş gişesinin yanında, park yerine çekilmiş iki aracın yanında duran bir adamla bir kadının tartıştığını görüyor, kadın adamı parmağıyla işaret edip turuncu bir şey sallarken araba basıp gidiyor. Çıkıştan dönen Eilish, Snugborough Yolu'nu takip ederek sağ taraftaki Ulusal Spor Salonu virajını alıyor, park edecek yer yok, arabalar yol kenarındaki çimlerin üstüne sıralanmış, otobüs yolunu da tıkamış, salonun bahçe kapısı önünde kalabalık toplanmış. Eilish, Touran'dan indiğinde boynuna bir şal atıyor ve göğü izleyerek montunun fermuarını kapatıyor. Öğleden sonra havasına bir şey fısıldanıyor ve bu her neyse, Eilish yürürken, kapıların önünde dikilmiş insanların arasından geçerken yağmurun arasında kalıyor, Eilish bunun ne olduğunu bilmiyor. Kışın baharı işgal ettiğini hissediyor, soğuk yağmur, giysilerinden içeri sızmaya çalışıyor, soğuk, kalbine geçme çabasında, Eilish olduğu yerde kapılara ve üstünde dikenli tel bulunan çite bakıyor, güvenlik kameraları aşağı dönük, yüzleri açık kar maskeli silahlı askerler insanları teker teker güvenlik kapısından içeri çağırıp bir pencereden sorular soruyorlar. Eilish yanında yiyecek içecek bir şeyler getirmeyi unuttu. Polar kıyafetler içinde, tertipli ve maharetli bir kadın, ona bir saklama poşeti içinde atıştırmalık ikram ediyor. Kızımdan iki gündür haber alamıyorum, diyor kadın, hiç bilgi de vermiyorlar, bu sabah telefon geldi, bir erkek sesi, kızımın şehir morgunda olduğunu söyledi ama kocamla gittiğimde orada değildi, kalbim dayanmayacak artık. Garda'ya ait bir mahkûm aracı girişe yanaşıyor ama geçmesine izin verilmiyor, kameralı telefonlar koyu camlara dayanıyor, altmışlarında bir kadın omzundaki çantası aşağı kayarken yumruğunun kökünü bir pencereye vuruyor. Takım elbisesi kırışmış bir adam askerlere boğuk sesle bağırıyor, çıkarın maskelerinizi, neyinizi gizliyorsunuz? Dış kapılar spor kompleksinin sakin manzarasına açılınca araç içeri giriyor. Eilish dönüp etrafındaki suratları izliyor, derin bir uçuruma bakmanın

baş dönmesiyle acı dolan yüzler, tüm bu insanlar tıpatıp aynı, her biri hem giyinik hem çıplak, hem lekeli hem pirüpak, hem gurur hem utanç dolu, hem hain hem sadık, hepsini buraya getiren sevgi. Er ya da geç bu acı korkuya yer bırakmayacak kadar büyüyor ve insanların korkuları yok olduğunda rejimin değişmesi gerekecek. Bir saat sonra üstü aranıp içeri çağrılan Eilish, cama doğru yürürken, gözlerini bir ekrandan yukarı kaldıran askerî üniformalı genç bir kadını seyrediyor. Kimlik lütfen. Eilish ceplerini yokluyor. Aa, diyor, getirmeyi düşünememişim, arabada unutmuş olabilirim, oğlum dün gece kız arkadaşını görmeye gitmişti, eve dönmedi, ben de saatlerdir burada bekliyorum. Onu inceleyen yüz son derece ifadesiz, bu yüzü hazmeden Eilish gülümsüyor ve genç kadının dik dik bakan gözlerindeki bir şey düzeliyor, yanında boş bir koltuk var. Yanınızda olmadığından emin misiniz? diyor kadın, peki, fark etmez sanırım, o hâlde söyleyin, oğlunuzun ismi nedir? Eilish'in dudakları ismi söylemek için hareketleniyor ama bir ses ona hayır diyor. Ayaklarına bakan Eilish düşünemiyor, ayakkabısının ucunu asfaltın üstündeki sarı çizgiye sürtüyor. Konuşan ses Larry'nin sesi. Ya içeride değilse? diyor, bunların tek istediği, isimler, sisteme giren isim çıkarılamaz, onların gücünün kaynağı bu isimler. James Dunne, diyor Eilish, Northbrook Caddesi 27 Numara, Ranelagh. Arabaya dönüp biraz daha zaman kazanmak istiyor, bir yandan da kadının ismi sisteme girişini izliyor, parmağında ince bir nişan yüzüğü, bir delikanlının koluna girdiğini görüyor, hafta sonları futbol oynayıp bira içen bir çocuk bu, kız da fena birine benzemiyor, çok azı öyledir zaten, onu üniversiteden yeni mezun olmuş herhangi bir kızdan, tezgâh silen barmeydlerden, öğle yemeğine kadar saatleri sayan stajyer muhasebecilerden ayırt edebilecek pek az şey var. İçeriden bir kapı açılıyor ve üniformalı bir adam giriyor, boş sandalyeyi çekiyor, masaya bir sandviç paketi koyuyor, boğuk sesiyle bir şey söylüyor, kız gözlerini ekrandan çekmeden kahkahayı basıyor. Maalesef, diyor, o isim hakkında bilgi veremem size, şu formu alıp doldurabilir misiniz?

Çocuklar, Eilish onları bağıra çağıra odalarına göndermediği sürece yatmaya gitmiyorlar. Karanlıkta uzanan Eilish, düşüncelerin dar sokaklarında körlemesine yürüyor, uyuduğunu sanıyor, sonra fısıldaşan yüzlerin gözlediği karanlık bir odaya giriyor, yargılandığını fark ediyor. Doğrulup karyoladaki oğlunu kontrol ediyor, sonra aşağı iniyor, salonda yürürken kanepedeki nefesleri duyuyor. Önce donakalıyor, sonra lambayı açıyor. Kanepedeki meğer Mark'mış, üstünde ceketiyle sere serpe uyumakta, bir kolu minderin kenarından aşağı sarkmış, boynunda beyaz bir bandana, giysileri yağmurdan ıslak hâlâ. Eilish bir battaniye getiriyor, Mark'ı uyandırmamaya özen göstererek kanepenin yanına eğiliyor, kolunu kanepeye yerleştiriyor. Elini tutuyor, dinlenen yüzünü izliyor, nefes verirken yüz hatları yumuşayan Mark hemen çocuk oluyor. Uyandığında, ekmeğine tereyağı sürüp kahvesini uzun uzun yudumlarken, Eilish onu sert gözlerle seyrediyor, Mark'ın yüz ifadesinin altında gizli bir şey var, annesiyle göz göze gelmiyor. Sana inanmıyorum, diyor Eilish, yaşadığın dünya zaten yalanlar üstüne kuruluyken bir de sen bana yalan söylemeye başlarsan ne yapacağız biz böyle? Söyledim sana nerede olduğumu, diyor Mark, şimdiye kadar eve gelmem mümkün değildi. Sandalyesini geri itip telefonunun yanına gidiyor, oturup mesaj yazıyor. Çantanı nerede bıraktın? diye soruyor Eilish. Gözlerini telefonundan bir an kaçıran Mark omuz silkiyor. Onlara metal çubuklarla saldırdığımızı söylediler, diyor Mark, adamın birini göğsünden vurdular, kalp hastasıymış dediler. Bak, diyor Eilish, tutuklanmadığın için şanslısın, dikkat çekmemen lazım, bugün evde kalıp uykunu alabilirsin ama yarın okula dönüyorsun. Masanın kenarında durup gözlerini Mark'a dikiyor, Mark gözlerini kaçırana dek. Saçları kaç gündür yıkanmamış, giysileri ıslak, leş gibi kokuyor. Duş alman lazım, diyor Eilish, yukarı çıkıp uyuman lazım. Mark iç çekiyor, ayağa kalkıp Eilish'in tepesinde dikiliyor, çenesinde kirli sakal benek benek olmuş ve Eilish onu bir an tanıyamıyor. Ellerini açan Mark, gözlerini kaçırıyor ve

konuştuğunda Eilish onun kararını verdiğini seziyor, oğlanın sesinde ağır bir sakinlik var. Dünya bizi izliyor anne, diyor Mark, dünya gördü olanları, güvenlik güçleri barışçıl bir gösteriye gerçek mermiyle ateş açtı, sonra da peşimize düştü, her şey değişti artık, görmüyor musun, buradan geri dönüş olamaz artık. Eilish, Mark'a karşı koymasını sağlayacak bir kudret ararken, bilindik kalıtsal üstünlüğü kurmaya çalışırken ona sırt dönüyor, dışarıyı, bahçeyi izliyor, ıslak ışık her şeyi muhteşem gösterirken yağmur toprağa çekilmekte. Olacaklarda senin hiçbir payın olmayacak, diyor, babanı tutsak ettiler, oğlumu da alamayacaklar. Bir eliyle ötekini sıkarken Mark'a dönüyor ve ağzından çıkanın yanlışlığı kafasına dank ediyor, öyle veya böyle oğlunu da alacaklar, Mark karşısında dururken bile tutsak. Bailey basamakları sert adımlarla iniyor, ağzını kapamadan öksürerek mutfağa giriyor. Ağzını kapa, diyor Eilish. Abisine bakan Bailey, aa, diyor, sen ne zaman geldin eve? Buzdolabını açıp sütü alıyor. Anne, bebek ağlıyor, ben de üşütmüşüm, okula gitmesem olur mu?

Pencere kenarında duran Eilish, panjurlardan dışarıyı izlerken o kalabalığın içinde gezinip suratları kaydeden polisleri düşünüyor. Ülkenin birçok kent ve kasabasında GUHB kapı kapı geziyor ve sokakları işgal ederek huzur bozan bu kişileri, sivil nüfusun içinde gizlenmiş bu teröristleri toplamakta. Sokaktan geçerken yavaşlayan veya yakına park eden arabaları izliyor Eilish, içinde kimler olduğuna bakıyor, büyük bir uyku bölünmüş gibi bir his içinde, mağdurlar gecenin başlangıcına uyanan hayalperestlermiş gibi. Kapının yumruklandığını rüyasında duyuyor, sanki gerçekten birileri kapıya dayanmış gibi. Protestocular yollara barikatlar kurdular, sokaklarda ateş yakıyorlar, nefret edilen kişilerin temsilî kuklaları kasaba meydanlarında aleve verildi, mağaza vitrinleri kırıldı, grafitilerle sloganlar yazıldı. Gelinliklerini giymiş, kayıp kocalarının fotoğraflarını dağıtan kadınlar var.

Polis olmasalar da Garda künyeleri takmış, ellerinde cop ve sopalarla protestocuların üstüne sürüler hâlinde yürüyen adamlar var. Eilish haberlerde Cork'taki bir barikatı görüyor, çevik kuvvet oraya akın akın yığılıyor, protestocuların başlarının üstüne ara sıra gerçek mermiler atılıyor. Mermilerden birinin isabet etmesiyle erkek bir öğrenci yere düşüyor ve bu video uluslararası haber bültenlerinde dönmeye başlıyor, bir yandan biber gazına da boğulan vücudun ağır çekimde yığılışı piksellere bölünüyor, vücut bir arabanın arka tarafına yükleniyor ve araç ara sokaklardan birinde hızla uzaklaşıyor. Eilish görüntüyü hayretler içinde tekrar izliyor, sokağın bilindik çevresini, olayı elinde alışveriş poşetiyle otobüs durağından seyreden ten rengi terlikli adamı ve pencerelerine kozmetik reklamları asılmış tarihî pasajı, oradan daha geçen sene alışveriş yapmıştı Eilish. Asayiş sağlanana dek okulların kapalı olacağı bildiriliyor. Eilish'e evde çalışması söyleniyor. Molly babasının sabahlığını giyip somurtarak dolanıyor, kahvaltı gevreği dışında bir şey yemeyi reddediyor, Bailey ayakkabılarının küçük geldiğinden yakınıyor. Eilish onu izlerken Mark da babasındaki düşünceli yabaniliğin aynısına kapılmış gibi. Lütfen, diyor Eilish, evde kalmanı istiyorum, ama Mark kafasına göre çıkıp dönüyor, geç saatte geliyor, Eilish ne yapacağını bilemiyor. Bir bilinmezlik havası, ATM'lerin ve bankaların başına dikilmiş askerler, şehre personel araçlarıyla giren askerler. Eilish yaşlı bir adamın sokağa çıkıp askerî bir kamyonun tekerlerine tükürüşünü izliyor. New York'taki iş arkadaşlarıyla konuşurken duygusuz ve ciddi bir ton kullanıyor, telefonda kız kardeşiyle konuşurken ise kendi sesine ve kullandığı sözcüklere çok dikkat ediyor, bazı kelimeleri yuvarlayarak sarf ediyor, bir deyiş bir sonrakine bağlanırken mutlaka anlaşılmaz hâle geliyor. Keşke dinlesen beni, diyor Áine, tarih ne zaman çekip gitmeleri gerektiğini bilememiş insanların sessiz bir kaydıdır. Eilish sessiz kalıyor, kelimelerin ağzında belirişini seyrediyor, derken kardeşinin oltasına geliyor, hep böyle oluyor zaten, ikiniz telefonda didişip duruyorsunuz,

der babası daima, Eilish telefonu kimlerin dinlediğini umursamıyor artık. Senin için söylemesi kolay tabii, babamın bakımını da bana yıkmışsın, söylesene sahi, senin kocan nerede şimdi, enstitüde kalkülüs öğretiyordur, bir saate falan eve dönüp terliklerini giyer, sen de o esnada yemeğini yaparsın, ben Larry'mi evde görmeden bu evden dışarı adım bile atmam.

Arabayla süpermarkete gidip otomata bozuk para atarak bir alışveriş arabası alıyor, oğlunu karşısındaki oturağa yerleştiriyor ve kapılarda nöbet bekleyen iki askerin yanından nefesini tutarak geçiyor, oğlundan büyük olmayan gençlerin kollarındaki otomatik silahların karanlık bir ihtişamı var, askerlerin çenelerinin daha jilete ihtiyacı bile yok, yüzlerinde kaskatı bir ifadesizlik. Raflara yeni mal gelmemiş. Taze ekmek de yok, süt de. Eilish de maya, kepekli un, konsantre süt, biraz konserve gıda ve bebek maması alıyor. Kapıya giderken askerlerin yanından geçiyor ve elini oğlunun başına siper ediyor. Kanal boyundan eve giderken bir kontrol noktasına gelince yavaşlıyor, yolda silahlı polisler var, yüzleri ciddi, Eilish'in boğazı tıkanıyor, sesi kısılıyor. Bagajı açması isteniyor, bu sırada kemeri tabancalı memurlardan biri eğilip Eilish'in oğluna göz atıyor. Eilish arabanın etrafındaki net hareketleri seyrediyor, kontrol noktasından dosdoğru ileri bakarak ayrılıyor, Mark'ın doğum gününü düşünüyor, kanal boyundaki ağaçlara bakıyor, söğütler ve kavaklar patikaya gölge olurken kuğular ışıklar içinde süzülmekte, Eilish'in hayatı boyunca böyleydi burası. Baharın durmasını dilerken yakalıyor kendisini, günün kısalmasını istiyor, ağaçların tekrar körleşmesini, çiçeklerin toprağa geri çekilmesini, dünyanın kışa sabitlenmesini. Eve varınca Ben'i uyutmak için üst kata çıkıyor, ön kapının boğuk tıkırtısını ve ön veranda kapısının kaydığını, çakılların üstünde hızla yürüdüğünü işitiyor. Panjurları kaldırıp dışarı bakıyor. Mark orada, sokağın karşısındaki

eski bir Toyota'ya binmekte, arabayı süren de genç birisi, ön koltukta bir genç daha var, Eilish ikisini de görmemişti daha önce, Mark'ın hiçbir arkadaşında araba yok. Kolunda çocukla birlikte hızla alt kata inen Eilish, sokağa ulaştığında araç yola çıkıyor, o da sokağa çıkarak el sallayıp durmalarını işaret ediyor ama araba köşeye geldiğinde biraz yavaşlasa da dönüp gözden kayboluyor. Eilish olduğu yerde kalakalıyor, ayaklarının üşüdüğünü seziyor, aşağı bakınca ayaklarında terlikleri olduğunu görüyor, Ben onun kollarından kurtulmak için kıvranıyor.

4

Bir cumartesi akşamı bir restoran masasına oturuyorlar. Yemek yemeye, rahatlamaya ve Simon'ı sokağa çıkma yasağından önce eve götürmeye vakitleri olacak. Onları önünde otururken görmek memnun ediyor, Molly ile Bailey orada, Ben bebek koltuğunda, tüvit ceketli Simon uzun koltuğun kenarında, Mark da her an gelebilir. Yakınlardaki masalardan birinde bir adamla bir kadın, yemeklerini çatal bıçak şıngırtısı dışında yılgın bir sessizlik içinde yiyorlar, kadın dalgın ve kırgın bir havayla tabağına bakıyor. Simon burnunu bez bir mendile sümkürünce Bailey de Molly'ye dönüp suratını ekşitiyor, gözü boş yere takılan Eilish ise telefonunu almak için elini çantasına atıyor. Bunun doğru olmadığını söylüyor kendisine, Larry bir bakıma burada bizimle, diyor, unutmaz Mark'ın doğum gününü. Bir an Larry'nin ellerini dizlerine koyduğunu, bir cezaevi hücresindeki yatağında oturduğunu, düşüncelere dalarak kendisini Eilish'in düşüncelerine soktuğunu, hayatın gerektiği gibi sürmesini ve Eilish'in güçlü olmasını istediğini görebiliyor. Koltuğun pileli yapay derisinde doğrulan Eilish, çocuklarını şöyle bir süzüyor ve Larry'ye diyor ki, ilgimize asıl ihtiyaç duyan Molly, yataktan saat on ikiye kadar kalkmayan ve bütün gün yemek yemeyen kızımız. Molly'nin tırnaklarının etrafındaki deriyi çekiştirmesini seyrediyor Eilish, kızın atletik fiziği incelirken, dışadönük benliği içine kapanmakta, kalbini kemiren bir gölge var. Simon menüye bakıp söyleniyor, Molly ne istediğini bilmiyor. Garson geliyor, kulağının arkasından bir kurşunkalem çekiyor, halka küpeleri sallanırken gülüşüyorlar sanki. Oğlumu bekliyoruz, diyor Eilish, içecek bir şeyler söylemek isteriz. Mark'ın bisikletini

çekeceği yeri izliyor, parmaklığa zincirledikten sonra bir an geri çekilecek, keşke başka bir yerde olsaydım, diye düşünecek. Garson geri geliyor, Eilish de Mark'ı tekrar çaldırıyor, o sırada Simon garsona yiyecekmiş gibi bakıyor, Eilish sipariş verirken gülümsemeye çalışıyor, ön camın ardından kel bir adam içeri bakıp kapıya geliyor, neredeyse boş restorana göz attıktan sonra yine gidiyor. Yemek geliyor, Simon ile Bailey makarnalarını hiç nefes almadan tıkınıyorlar. Obur hayvanlar gibi yiyorlar, diye düşünüyor Eilish, dudakları ve dişlerine kan bulaşmış, vücudun ihtiyaçlarını düşünüyorlar, doğaya yakın şeyler daha çok tatmin sağlar, yemek, seks, şiddet – hepsi bir zevk ve rahatlama patlamasında birleşir. Kâselerindeki dondurmalar yumuşamaya başlamışken Mark ıslanmış ve rüzgârla dağılmış hâlde kapıdan içeri giriyor. Eilish tek kelime etmeden koltuktan kalkıp Mark'ın yerine kaymasına müsaade ediyor. Mark'a laf sokan Molly oluyor ama Mark yine de hesap vermiyor, doğrudan sarımsaklı ekmeğe uzanıyor. Ellerin morarmış, diyor Eilish ve uzanıp Mark'ın elini tutuyor, avuçlarının arasına sıkıştırıyor. Garson, Mark'a bir tabak makarna getiriyor, Eilish onu sanki kusursuzluğunu, bedeninin rahatlığını, ince, olgun ellerinde dile gelen zihninin iç ışığını özümsemek mümkünmüş gibi izliyor. Eilish Mark'ın, babasının esrarengiz maskesine büründüğünü görüyor ve onun kanıyla bir olmaya, katılaşmış kalbini yumuşatmaya, dünya karşısında soğuyan bakışlarını ısıtmaya çalışıyor. Öteki masadaki çift, kapıya doğru yürüyor, montlarını giyiyorlar, adam dışarı eğilip göğe korku dolu gözlerle bakıyor. Masanın etrafındaki yüzleri inceleyen Eilish, hepsine yaklaşmalarını işaret edip kısık sesle konuşuyor. Hepinizi etkileyecek bazı haberlerim var, diyor, dün gece Mark'la konuştuğum bir şey bu, Mark'ı sınırın öteki tarafında yatılı bir okula göndermeye karar verdim, olan bitenin onun eğitimine zarar vermesine müsaade edemem, askere gidemeyecek kadar genç o daha. Molly'nin yüzü buruşmaya başlarken Simon bir kâğıt peçeteyi tortop ediyor. Bu bizim sırrımız olmak zorunda, diyor Eilish,

ailemizin dışında kimseye söylemeyeceksiniz, Bailey, duyuyor musun? Eilish, Bailey'nin boş bir bardakla çemberler çizişini seyrediyor, Mark çatalını bıçağını masaya bırakıyor ve başını iki yana sallamaya başlıyor. Fikrimi değiştirdim, diyor, gitmek istemiyorum, askerliği reddetme hakkım da var zaten, mahkemesi var, başkaları çıkacak o mahkemeye, sınırı geçersem geri dönmeme asla izin vermeyebilirler, tutuklanacağım da kesin— Molly yüzünü elleriyle kapatırken Bailey bıçakla masayı kazımaya koyuluyor. Eilish bıçağı ondan alıp kendi önüne koyuyor. Ama Mark, diyor, anlaşmıştık dün gece, ben hâlâ annenim senin, bundan sonra on sekiz yaşına gelene kadar ben ne dersem onu yapacaksın, sonra ne istersen yaparsın. Yüzü ekşimeye başlayan Mark, ellerini masadan çekip başını iki yana sallıyor. Sahibim devlet değil de sensin anlaşılan, istemiyorsam gitmek zorunda değilim. İşte o anda Simon yumruğunu masaya indiriyor ve Mark'a doğru eğiliyor. Unutmasan iyi olur, bir şiirde şöyle bir mısra vardır, diyor, ölmek istiyorsan bedelini ödemek zorunda kalırsın. Mark dedesine küçümseyici biçimde gülüyor. Ne demek o şimdi, anne, ne demek istiyor dedem? Simon gözlerini Mark'tan ayırmadan arkasına yaslanıyor. Şu demek, oğlum, burada kalmak istiyorsan, bir bak bakalım neler geliyor başına. Mark annesine doğru dönüyor ve o an yine on yaşında görünüyor, yüzünde çocuksu bir üzüntü. Anne, dedem niye böyle konuşuyor benimle? Önce babasına bakan Eilish, ardından sokağı izleyip dışarıda hızlanan, kontrolsüzce hareket eden, kuvvetlenen şeyi düşünüyor. Şimdi hepsini bu şekilde, ânın hissi kaybolurken izliyor, onları böyle anımsayacağını biliyor, çocukları masanın etrafında oturmuş, kargaşa çarkının dönmeye başladığını hissediyor. Başta altı kişilik bir ailesin, sonra beşe düşüyorsun, yakında dört olacak. Mutfak kapısı gıcırtıyla açılıyor ve geri geri çıkan garson, bir doğum günü pastasını gözler önüne seriyor, odada ilerleyip masadaki herkesi şarkı söylemeye zorlarken mumlar tükenmek üzere, Mark gözlerini kaçırıyor.

Eilish kendisinin başka bir hâlini arabaya bindirip yola çıkarıyor, neredeyse önünü bile göremeyecek durumda, yolcu koltuğundaki oğlunun huzursuzluğunu seziyor, kafasını telefonundan kaldırmadı Mark. Olan şeylerle olması gereken şeyler arasında bir uçurum var, Eilish bunu görebiliyor artık, kendisi de eskiden olduğu kişi değil, olması gereken kişi de değil, Mark başka bir oğul, Eilish de başka bir anne artık, gerçek benlikleri başka yerde— Mark bisikletiyle futbol antrenmanına gidiyor, daha sonra Eilish'i arayıp akşam yemeğini bir arkadaşının evinde yiyeceğini söyleyecek, Eilish ise masanın başında, önündeki laptopunda bir klinik deneyi okuyor, Larry bağırarak terliklerini istiyor. Eilish araç durana dek trafiğin yavaşladığını hissetmiyor ve frene biraz fazla sert basınca Mark ona surat asarak dönüyor, Eilish ona bakmayacak, kırmızı ışığı seyrediyor, uzun caddenin kenarlarına dizilmiş Londra çınarlarını seyrediyor, ağaçlar tek başlarına dursalar da gölgeli benlikleri iç içe geçmiş şatafatlı bir sükûnet içinde dökülmekte yola. Işık yeşile dönüyor, Eilish oğluna bakıyor, göz göze geliyorlar ve birbirlerine geri dönüyorlar, bakışları yumuşayan Mark, ağzını kapayıp telefonuna bakıyor, Carole Sexton'ın evi kırmızı tuğladan, yarı müstakil, büyük bir ev, Jim'in BMW'si garaj yolunda Carole'ın kompakt Toyota'sının hemen yanında park hâlinde ve Eilish bir an ikisinin de evde olmasını bekliyor. Mark, Carole'ın arabasına doğru eğiliyor, elini aracın yan tarafında gezdiriyor, buradaki yüzeyde metal bir pençenin gazabına uğramış gibi bir hâl var, Eilish de zili çalıyor. Nasıl göründüklerini düşünüyor Eilish, bir pazar günü öğleden sonra ev ziyaretine gelen iki insan, dostlarını öylesine ziyaret ediyorlar işte, bunda bir sakınca yok ama Eilish yine de Mark'a kapıya dönmesini söylüyor, ne olur ne olmaz, diyor. Sakınan göze çöp batarmış, diyor Mark, bilmiyor musun bunu? Arabaya dönmeye başladıklarında ön kapı açılıyor. Carole sabahlığı içinde gölgede, uyku mahmuru, gözlerinde temkinli ve şaşkın bir hayvanın bakışları. Sokağa şöyle kısaca bir göz gezdiriyor, sonra eve gelmelerini

işaret ediyor. Loş bir koridorda onu takip edip karışık baharat ve tarçın kokan hardal sarısı mutfağa giriyorlar, Carole kurulama beziyle masayı siliyor. Bir kurabiye kutusunun kapağını açıyor, içindekileri Mark'a gösteriyor. Bu sabah sana haşlanmış meyveli kek yaptım, hâlâ biraz sıcak. Mark tereddüt ediyor, sonra annesine bakıyor. Haşlanmış kek mi olur? diyor. Eilish pencere kenarında, dışarıdaki sararmış çimlere ve donuk bitkilere bakıyor, çalılıklarda hafif bir morluk var, bahçenin sonundaki boyası gelmiş ufak kulübeyi süzüyor. Hiçbiri gerçek değil bunların, diye düşünüyor Eilish, ne bu mutfak ne de bahçedeki kulübe gerçek, arka kapıyı açacak ve orada dışarısı yerine rüyanın canavarlarla dolu kör karanlığı olacak, Eilish uyanacak ve dönüp Larry'nin yanında yattığını görecek. Carole bir soru sormuş gibi uzun uzun bakıyor ona. Arkasına dönen Eilish, kusura bakma, diyor, duymadım söylediğini. Carole kekin içinden uzun bir bıçak geçiriyor. Biraz ister misin diye sordu, diyor Mark. Bilmem, diyor Eilish, olur yani, küçük bir dilim. Kahve içip kek yiyorlar, Carole yeni avukatı soruyor. Eilish ellerini sıkıntıyla ovuşturmaya başlıyor, sonra bir tırnağını etine batırıyor. Anne Devlin, diyor, çok iyiymiş, öyle diyorlar, ben bir süredir haber almadım ama kadın bilgi edininince arayacağını söylüyor, davaları geri çekmesi için feci baskı altında, gecenin körlerinde tanımadığı numaralar arıyormuş. Yıldırırlar onu, diyor Carole, bilgi almak için canından bezdirirler, işe yaramazsa da tutuklanır, bu kadar olumsuz konuştuğum için üzgünüm ama durum bu. Ayağa kalkıp dolap kapağını açan Carole, eline anahtar alıyor. Mark'a uzatarak, bu senin, diyor. Görülmemeye özen göstermelisin, arka sokaktan girebilirsin içeri, kırmızı kapıdan gir, orayı kilitlemedim, resmen suçlu gibi davranmaya zorlanıyoruz, değil mi? Mark anahtarı okşayıp annesine bakıyor. Şimdi gidip bakabilir miyim? Şimdi olmaz, diyor Carole, hava kararınca gelip gitmen lazım, komşular görmesin diye panjur taktım pencereye. Eilish çaktırmadan mikrodalganın üstündeki Jim Given fotoğrafına bakıyor, ragbi

yeşilleri içinde, iri kemikli, sert bir adam, sonra da dışarıdaki kulübeye bakıyor Eilish. Mark bu gece sokağa çıkma yasağından önce bisikletiyle gelecek, başka ihtiyaç duyacağı bir şey var mı, kulübe sıcak mı, sürekli bir şey unutuyormuşum gibime geliyor. Carole bıçağı kaldırıyor. Mark'a gülümseyerek, Biraz daha kek ister misin? diyor. Hava kararınca akşam yemeğini götürürüm, sabah da kahvaltısını götürürüm, ne istersen söyle yeter, orada mikrodalga, su ısıtıcısı ve termosifon var, kardeşimle de konuştum, iki hafta kadar sonra gelecekmiş, seni halıya sarıp kamyonetin arkasına atacak, sınırdan geçerken hiç kontrol etmezlermiş onun arabasını, öyle dedi. Eilish bir makas istiyor, elini çantasına atıp iki tane ucuz ön ödemeli telefon çıkarıyor, paketleri keserek açıyor, iki telefonun da numaralarını birbirlerine kopyalayıp kaydediyor, sonra birini Mark'a veriyor. Bundan sonra bu telefonlarla konuşacağız, diyor, eski telefonunu kullanamazsın artık, bu akşam alacağım onu senden. Mark ikinci telefona bakıyor, başını iki yana sallayıp cihazı itiyor. Ya Sam ne olacak? diyor, onunla nasıl konuşacağım, tek kelime etmeden ortadan kaybolmamı mı bekliyorsun benden? Bırak onunla ben konuşayım, sen de sonra sınırı geçince arayabilirsin. Mark alt dudağını ısırıp üstteki köpek dişlerini sergiliyor, biri ötekinden kısa, gözlerini yere dikiyor. Hoşuma gitmiyor bu iş, diyor, her şey çok çabuk oluyor, gitmeden önce Sam'le konuşmak istiyorum. Ne yapacaksın peki, hemen şipşak bir sohbet için arayacak mısın yani, tutuklatmak mı istiyorsun sen hepimizi? Eilish iç çekip ellerine bakıyor, boğumların kırışıklarla dolu katlarını izliyor, sandalyedeki Carole'a dönüyor, terliklerin içinde uzun ayaklar, tükenip hortlağa dönmüş bir yüz, kadının içindeki yası bulup kendisininkiyle kıyaslamak istiyor. Tekrar oğluna dönüyor, daha ne kadar şey kaybetmesi gerektiğini düşünüyor, yalnızca kocası değil, oğlu da gidecek mi, üzüntüler dağ olmuş, oğlunu zamanda sabitmiş gibi seyrediyor, görüntüsünü kazıyor hafızasına, Mark da haşlanmış keke doğru yürüyor ve kendisine üçüncü bir dilim kesiyor.

Eilish montunu askılığa asmak üzereyken Rohit Singh'in masasında olmadığını görüyor. Bütün hafta yoktu masasında, hâlbuki her gün işe ilk gelen bu adam olurdu. Montu hâlâ elindeyken tekrar Rohit'in yerine bakıyor ve adamın masasının temizlendiğini görüyor, kişisel eşyalarından geriye hiçbir şey kalmamış, bölmede bir zımba, birkaç tane de raptiye var. Rohit'e neler olduğunu soruşturunca Mary Newton kırmızı bir yüzle kaldırıyor kafasını, kimse de cevap veremiyor. Ekrana boş boş bakan Eilish, telefonu eline alıp Larry'nin numarasını tuşluyor. Kusura bakmayın, diyor Larry, şu anda çağrınıza cevap veremeyeceğim. Kişiler listesinde Rohin'in numarasını buluyor, arıyor ve bağlantının koptuğunu bildiren tonla karşılaşıyor. Alice Dealy elinde zor tuttuğu bir golf şemsiyesiyle ofise giriyor, saçı başı dağılmış, kendi odasına yürüyüp kapıyı kapatıyor, Eilish de peşinden gidip kapıyı çalmadan içeri giriyor. Rohit Singh nerede? diyor. Alice Dealy ona baksa da cevap vermiyor, çantasında bir şey aramakla meşgul, masaya bir saç fırçası koyuyor, bir süre buna bakıyor. Lütfen kapıyı kapa, diyor. Eilish kollarını kavuşturup bir adım yaklaşıyor ona. Sence kapıyı kapamak bir fark yaratır mı? Alice Dealy iç çekerek ayağa kalkıyor, kapıya yürüyor, kapatıyor. Michael Ryan'a müşteriyle şimdilik ilgilenmesini söyledim. Rohit gitti yani. Sana söylenmesi için bir sebep yoktu. Bana söylenmesi için bir sebep yoktu. Seni bilgilendirmemi gerektirecek hiçbir sebep göremiyorum. Eilish ağzını kapatıyor ve camın ardından izlendiğinin birdenbire farkına varıyor. Eilish, sana söylemek istediğim bir şey var, henüz duyurulmadı ama ben süresiz izne çıkarıldım, piç kurusu çıkarttı beni, bugün burada son günüm olacak, birer birer düşüyoruz hepimiz, öyle değil mi? Eilish masasına giderken Colm Perry onu izliyor, hepsi izliyor, Eilish sigaralarını ararken elleri öfke içinde, çantası yere düşüyor, Colm Perry alıyor ve asansörden çıkarken onun peşinden gidiyor. Eilish dışarıdaki sokağa çıktığında sigarayı çoktan yakmış durumda. Rohit Singh tutuklanmış, diyor. Colm Perry ürkmüş gibi

bir ifade takınıp başını iki yana sallıyor, sonra Eilish'e uyaran gözlerle bakıyor. Bu sabah leş gibi akşamdan kalmayım, diyor, işten sonra bir kadeh içmeye gittik, sonra bir baktık ki sokağa çıkma yasağını geçmişiz, eve varmak için akla karayı seçtik. Colm Perry başıyla Eilish'in omzunun üstünü işaret ediyor ve Eilish arkasına döndüğünde yanlarındaki zemin kat penceresinin açıldığını görüyor.

Bailey ayakkabıları hakkında sızlanırken, Eilish televizyon izlemeye çalışıyor, bugün şehirde askerî devriye aracı hedef alınmış, iki asker ölmüş, gece Cork'taki bir gezici mahkeme bombalanmış, Eilish haberlere konu olmayan daha neler olduğunu merak ediyor, devlet sokağa çıkma yasağını uzatacağını söylüyor. İrtibat telefonu mutfakta çalınca Bailey ile Molly de Eilish'in peşinden oraya gidiyor, Mark'la herkes konuşmak istiyor. Yüzü aydınlanan Molly, telefonu Bailey'den alıp hole koşuyor, durup aynada kendisine bakıyor, Eilish de kapıdan onları izliyor. Molly'ye telefonu vermesini işaret ettikten sonra cihazı üst kata, kendi odasına götürüyor. Hâlâ üşüyor musun? diyor, birkaç gecedir fena değil havalar, C termosifonu istediğin kadar açabileceğini söyledi. Mark bir süre konuşmayınca Eilish bu sessizliği nasıl okuması gerektiğini bilemiyor. Uyuyamadım dün gece, diyor Mark, burada olmak istemiyorum, gidebileceğim başka yerler de var. Nereye gidebilirsin ki, bak, konuştuk bu mevzuyu, kısa sürecek, her şey de yolunda gidecek. Sen beni dinlemiyorsun anne, neden dinlemiyorsun sen beni? Dinliyorum seni, şu an kız kardeşinin yüzünü görmen lazım, çocuklar gerçekten özledi seni, Bailey'nin dilinden düşmüyorsun, gerçekten önemlisin onun için, biliyorsun ya? Sam'den haber aldın mı? İsim kullanma dedim ya. Haber aldın mı dedim. Evet, aldım. Ne dedi? Ne demiş olabilir sence, üzüldü kızcağız, anlayamadı. Eilish biraz sessiz kalıp söylemeyeceği şeyleri düşünüyor, Samantha'nın koca bir paltoyla ne yapacağını şaşırmış hâlde kapıya gelişini,

kızın hiç uyumadığını ve uyumayacağını, onun başına gelenlerin kendisinin de başına geldiğini yani erkeğinin uzaklara götürülüp sessizliğe hapsedildiğini – yine de yüzünde sanki maske varmışçasına kızın karşısında durmuş ve onu içeri davet etmemişti. Anne, orada mısın? Evet, buradayım, konuştum onunla, bir süre burada olmayacağını ve ilk fırsatta onu arayacağını söyledim. Oğlanların oda kapısında kendisinin hareketsiz durduğunu fark ediyor, nefesi kesilmiş, panjurların ardından mavimsi bir ışık giriyor, azami hızla gitse de bir durağanlık yanılgısına dönüşüyor bu ışık. Mark'ın odadaki varlığı kabarık yorgan, dağınık çekmeceler ve yerdeki kirli giysilerden ibaret. Eilish bu giysileri toplayıp kucağına koyarak yatağa oturuyor, Mark'ı Carole'ın mutfağındaki hâliyle görüyor, elini bıçağın üstünde görüyor ve kendisinin ne yaptığını biliyor artık, oğlunu kurtarmak için nasıl da bıçak çektiğini.

Mutfak masasında laptopun karşısına oturmuş, kafası dalgın, tadı kaçık, gece açık pencereden içeri sızıyor, şehir rüya gören ağaçlara mırıldanıyor. Mama sandalyesindeki oğluna bakıyor Eilish, bu gülen gözler tertemiz, mutlu mesut bir adanmışlık dünyasından gelme, sarı saçlarına elma püresi ve pilav bulaştırmış parmaklarıyla. Dikkati kendi ellerine kayıyor, teninin neredeyse fark edilmeyecek incecik dokusuna, bu eller yaşlandı, daha da yaşlanacak, üstlerinde benekler çıkacak, Eilish etini çekiyor ve kemiğin etrafında derinin tekrar düzelişini seyrediyor, Molly üst kattan bağırarak bir şey söylüyor. Merdivenden paldır küldür ayak sesleri geliyor, Bailey de holden sesleniyor. Eilish pencereye gidince bahçenin ön kapısında sarı-beyaz ışıltısıyla bir polis aracı görüyor, koyu giysili iki memur kapıya yaklaşmakta. Kapıyı çalışlarını Eilish rüyalarında çok uzun süredir duyuyor ve onlara bu tatmini yaşatmayacak. Zaferini sezerek hızla kapıya gidiyor ve verandayı nemli geceye açarken iki suratın aydınlanışını izliyor, aynı

duruşa sahip bir adam ve bir kadın, su geçirmez ceketler giymiş standart polis memurları. Kadının monoton ve duygusuz bir tavrı var. İyi akşamlar, diyor, ben Memur Ferris, beyefendi de Memur Timmons, buraya Mark Stack ile konuşmaya geldik. Eilish yapıcı bir gülüşle sokağın karşısına göz atıyor. Evet, diyor, Mark Stack benim oğlum ama maalesef burada değil. Kadının gözlerini inceliyor, henüz gösterilmeyen bir şey var, hissiz yüz hiçbir şeyi belli etmiyor, gölgeli bukleler şapkasının altından dışarı kıvrılmış. Ne zaman geri geleceğini söyleyebilir misiniz? Oğlum artık bu evde yaşamıyor. Memur Timmons elini ağzına sürüyor, sonra arka cebinden bir not defteri çıkarıyor, Eilish'in arkasındaki holü başıyla işaret ediyor. Biraz içeri gelebilir miyiz Bayan Stack? Hiç düşünmeden radyatörden bir diş kaşıma halkası alan Eilish, mutfağa giriyor, polisler de arkasından geliyor, Eilish halkayı masaya koyuyor, sonra tekrar eline alıyor ve lavaboya bırakıyor, sonra da polisleri oturmaya buyur ediyor. Kendime kahve yapacağım, yoksa siz çay mı istersiniz? diye soruyor. Polisler şapkalarını masaya koyuyorlar, Memur Timmons çocuğa gülümsüyor, sonra da not defterini açıyor. Bayan Stack, bir celp gönderilmişti, oğlunuz ifadesini vermek için mahkemeye gelmedi, şimdi bizim görevimiz onunla konuşmak. Eilish ayakta, eli su ısıtıcısında ve cevap vermesi biraz süre alıyor, içinden bir ses kendisine onların karşısında safa yatmasını söylüyor. Celp, diyor arkasına dönerek, o muymuş, ben de mektubu görmüştüm ama açmayı düşünmemiştim, çayınıza süt ister misiniz? Ben birazcık alırım, diyor Memur Timmons. Memur Ferris başını sallıyor. Ben epey sütlü severim, şöyle dolu dolu, diyor, peki acaba oğlunuzun ikamet adresi burası mıdır? Evet, hayatı boyu burada yaşadı ama artık kalmıyor burada. Bayan Stack, eğer bize onu nerede bulabileceğimizi söylerseniz makbule geçer. Biraz önce odaya yalınayak gelen Molly, lavabonun başında durmuş, bir bardağa su doldururken fazlasıyla oyalanıyor, sonra Eilish'in arkasında durup kollarını onun omuzlarına doluyor, Bailey de kapının

arkasından dinliyor. Eilish şekerliği almak için masanın öteki tarafına uzanıyor, Memur Timmons kâseyi ona doğru ittiriyor, Eilish fincanına bakarak kahvesine şeker döküyor, hayatında kahvesine şeker koyduğu hiç olmamıştı. Mark evden iki hafta önce ayrıldı, diyor, eğitimini sınırın öteki tarafında, Kuzey İrlanda'da alacak ve buradaki sorunlar devam ederken orada kalacak, daha on yedi yaşında, ne zamandır tıp okumak istiyordu ama devletin babasına yaptıklarından sonra fikrini değiştirdi, şimdi hukuk okumak istiyor. İki polis de onu özenle inceliyor, Eilish de bakışlara karşılık veriyor, iki suratı üniformalarından ayırıyor, konuşan ağız değil, üniforma ve devlet bu kıyafetler aracılığıyla konuşuyor, her birinin sivil kıyafetlerle nasıl görüneceğini düşünüyor Eilish, sokakta yanlarından geçerken ikinci bir kez dönüp bakmayacağını. Memur Timmons ağır ağır iç çekip defterini masaya bırakıyor. Yani ne demek istiyorsunuz Bayan Stack, oğlunuz artık ülkede yaşamıyor mu? Evet, diyor Eilish, öyle diyorum. Adamın elinin gevşediğini, yüzünün bir gülüşle yumuşadığını görüyor. Peki madem, diyor Memur Timmons ellerini ovuşturarak, bizim yapacağımız bir şey yok o zaman. Memur Ferris eline bir kaşık alıyor, biraz oynadıktan sonra bırakıyor. Aramızda kalsın, diyor, oğulları ülkeden ayrılan çok insan oldu, bunun anlamını bilmeniz lazım, oğlunuz gibi gençlere orduya katılmayı reddettikleri için askerî mahkemelerde gıyaplarında hükümler verilmekte, yani oğlunuz eve dönerse veya ülkede yaşadığı ortaya çıkarsa hakkında bir tutuklanma kararı olduğundan onu inzibatlara teslim etmek zorunda kalırız ama bakın, bu arada boş zamanınızda karakola gelip durum hakkında ifade verebilirseniz faydalı olur. Memur Timmons kupasını elinde döndürüp duruyor, sonra iç çekip gitme zamanının geldiğini belli ediyor. Yanına eğilip defterini cebine geri koyuyor. Ayıptır sorması, diyor, kocanıza ne oldu? GUHB tutukladı, diyor Eilish, avukat tutma hakkı da verilmedi, mahkemelere başvuru hakkı olmaksızın tutuklu hâlâ, Öğretmenler Sendikası'nda yöneticiydi, sadece işini ya-

pıyordu, alıkoyulduğundan beri haber alamadık ondan, haftaya aile tatilimiz için Kanada'ya gidecektik güya, çocuklar için çok zor oldu. Konuşurken zamanın dışına çıktığını, çok eski bir yükü sırtlandığını hissediyor, her şey daha önce o kadar çok oldu ki, polisin yüzüne sessiz bir öfke yerleşmekte, acıklı bir ifadeyle ağzını büzüyor, sonra başını iki yana sallıyor. Maalesef yalnız değilsiniz, diyor adam, ama işler artık böyle ve şu da aramızda kalsın ki bizim ettiğimiz yemini iki paralık ediyor ama bakın, oğlunuz konusunda meslektaşımın söylediği doğru, gelip yeminli ifade verirseniz bakanlığa bilgi verilir, biz de işi üstümüzden atabiliriz, dosya oğlunuzun ülkeye tekrar girme kararı verdiği bir tarihe dek kapanır, ayrıca işlerin nasıl gideceğini de kimbilir, döndüğünde hiç sorun olmayabilir de. Eilish rüyadaymış gibi ileri doğru süzülüyor, önündeki yüzlere bakıyor, büyünün bozulmasından korktuğu için konuşamıyor. Ellerini açık tutarak ve kendisini ağırlıksız hissederek sandalyesinden kalkıyor, uzaklarda bir kilise çanı saat başını haber veriyor.

Ben'i araba koltuğundan kurtarmakta zorlanıyor, çocuğun montu kemerin dişine takılmış, Ben ciyak ciyak, güçsüz yumruklarını havaya savuruyor, gösterge panelindeyse telefonu çalıyor. Çocuğun gözlerinde artık onun annesi değil, hain bir cadı olduğunu görüyor ve dönüp ön koltukta saçlarını tarayan Molly'ye sertçe soruyor. Kim o telefondaki? diyor. Yukarı bakınca dikiz aynasında kendisinin tanıdık gelmeyen bir hâlini görüyor, makyajsız cadı – koltuktaki Molly gösterge paneline uzanırken telefon susuyor. Dedemmiş, diyor Molly, geri arayayım mı? Soğuk yağmur eğimli yağıyor, Eilish çocuğu sokağın karşısındaki kreşe götürürken elini onun yüzüne siper ediyor. Sonra başını eğerek hızla geri dönüyor ve dar sokakta iki araçlık yere park edilmiş Touran'ın arkasında bekleyen iki arabaya el sallayıp özür diliyor, sinyal verip aracı yoldan çekerken telefon tekrar çalıyor. Öf

anne ya, şu telefonu açar mısın artık, diyor Bailey. Doğru konuş, diyor Eilish, şu an onunla uğraşmaya takatim yok. Gösterge paneline uzanıp çağrıya cevap veren de Molly oluyor. Selam dede, benim, Molly, ne var ne yok? Eilish tek kelime etmeden yolu izlerken babası da arabadakileri dinlermiş gibi sessiz kalıyor. Annen orada mı, yoksa okula kendi başına arabayla mı gidiyorsun? Eilish, Molly'ye komik bir bakış atıyor, ikisi de gülmemek için kendilerini tutuyor. Evet, baba, ben de buradayım, çocuklarla arabadayım, hoparlördesin yani, cumartesi için hâlâ uygun muyuz? Hırıltılı nefes çekişi, babasının planı unuttuğunu anlatıyor Eilish'e, hangi gün olduğunu bile hatırlatması gerekebilir, ışıklarda durup gözlerini kapatıyor, bütün gün böyle kalabilir. Gazeteyi gördün mü, diyor Simon, görmediğini varsayıyorum. Baba, sabahın beş buçuğundan beri Ben'le birlikte ayaktayım, daha yeni kreşe bıraktım onu, dişlerinin sancısı tuttu yine, şimdi de çocukları okula bırakıyorum, yani hayır, gazeteyi okumadım. Köpeğin sertçe ve kısaca havladığını duyuyor. Tersliğin lüzumu yok, diyor Simon. Benimle mi konuşuyorsun, köpekle mi? Okula giderken durup *The Irish Times* alman lazım, yedinci sayfa. Ne yazıyor baba? Simon köpeğe bağırıyor, Eilish telefonun rafa koyulurken çıkardığı takırtının ardından mutfak kapısının çarpıldığını duyuyor, telefonu eline aldığında Simon nefes nefese. Bu Allah'ın cezası köpek ha bire kilimi çiğniyor, diyor. Sonra yine ararım. Eilish yavaşlıyor, isteksizce ilerleyen trafiğe giriyor ve güneşsiz göğü izliyor, Bailey yine Molly'nin emniyet kemerini çekiştiriyor, Molly de dönüp tokatla uzaklaştırıyor onu. Bailey, söyledim sana, ablanı rahat bırak. Molly ileride sağ tarafı işaret ediyor. Anne, ileride benzinci var. Eilish durmamayı tercih ediyor, ne yapacağının söylenmesini de istemiyor, arabayı yolun karşısına geçirip pompa alanında durduruyor. Hidrokarbon esintili uğultulu bir hava, gişe görevlisi Eilish'ten gazetenin ücretini alırken onun yüzüne bile bakmıyor, telefonundan futbol maçı izliyor. Marketin önünde duran Eilish, spor ekini çöpe atıp gazetenin yedinci

sayfasını açıyor, okunacak hiçbir şey yok, yalnızca devletin tam sayfa ilanı var, sayfanın tepesinde arp arması, bir resmî tebligat bu, askerlik görevinden kaçan yüzlerce insanın küçük puntolarla yazılmış isim ve adresleri. Gazeteden kafasını kaldırıp yukarı bakan Eilish, Bailey'nin ağzını Touran'ın camına dayayıp avurtlarını emdiğini görüyor, nefesini tutup listeyi tarıyor ve oğlunun ismiyle adresini okuyor. Polise verdiği yeminli ifadeyi düşünüyor, oğlunun adını tekrar okuyor ve siyah mürekkepte müstakbel karanlık geceyi görüyor, oğlunu nasıl lanetlediklerini ve bunun en nihayetinde ne kadar kolay olduğunu görüyor, yedinci sayfada, ilan biçiminde, herkesin gözleri önünde.

Masasının başında oturmuş, arabadan buraya geldiğini hatırlamıyor bile, kalbi boğazına fırlamış gibi bir his içinde. Dönüp montunu asıyor, beyaz şifon eşarbını boynundan çıkarmaya kalksa da düzleştirip bırakıyor. Şimdi de gazeteyi okuyan olup olmadığını görmek için odaya göz gezdiriyor, Paul Felsner'ın ofis kapısı kapalı, Sarah Horgan konuşmak için yanına geliyor, Eilish istese kadının cümlelerini onun yerine bitirebilir bile. Evet, diyor, ama yok, kusura bakma, öğle yemeğinde birisiyle buluşmam lazım. Ters bir şeyler olup olmadığını görmek için etrafa göz gezdiriyor, ağızda bir seğirme, sessizce bildirilmesi gereken bir dayanışma jesti. İşte o anda çantasındaki irtibat telefonu çalıyor ama Eilish duymazdan gelmeye karar veriyor, Sarah Horgan çantaya dikiyor gözlerini, Eilish'in cep telefonu masada duruyor. Aman, çocuklardan biridir işte, diyor Eilish. Telefon tekrar çalınca cihazı kapatıyor. Öğle yemeğine teraslı bir kafede, üstünde kabanıyla tek başına çıkıyor. Bir şey yemek istemiyor, kahve içiyor, burnundan mavi sigara dumanı veriyor, Molly'nin kokuyu fark edişini ve onu veranda kapısında anne babalara özgü o panikli şüpheyle durduruşunu düşünüyor. Saçmalama, diyerek yalandan gülmüş ve ağzını gizlemek için öteye dönmüştü Eilish. Şimdi kucağında çaktırmadan

irtibat telefonunun ekranına bakıyor, Mark'ı aramayı denedi ama çağrısı cevapsız kaldı. Yan masasına hayalet gibi bir adamın oturuşunu izliyor, ağzının deliğine yanan bir sigara koyan uzun ince parmaklar, gazeteyi zorlanarak da olsa açıyor. Eilish yüzünü sokağa dönüyor, dünyanın bir acayip yalan dolan içinde geçip gidişini seyrediyor, solgun ve vurdumduymaz yüzler aceleyle işe dönmekte, çoğu memur, her gün başka bir uluslararası firma kapılarını kapatıyor, bahanelerini sıralıyor, yakında bütün şehir boşalacak. Yakınlarda bir kadın, sandalyesini arkaya itiyor, gri ofis eteğinin altında neon pembe koşu ayakkabıları ve Eilish, Bailey'ye yeni ayakkabı gerektiğini hatırlıyor, dün gece oturup bir ayakkabısından yemek yediği rüyasından uyandığını da hatırlıyor, parmaklarına vuran kırmızı makosenlerden giyiyordu, ayakkabının karşısında çatal bıçakla yalnızdı. Masasına döndüğünde insanların toplantı odasında toplandığını görüyor, Paul Felsner saat 14'e strateji toplantısı koymuş, Eilish epostasını kontrol ediyor, davet yok. Odaya toplanışlarını izliyor Eilish, Paul Felsner'ın elinde gazeteyle odaya girişini seyrediyor. Eilish'in vücudunda bir şey uyanıyor, karın boşluğundan kollarına ve bacaklarına sinsice yayılıyor, odanın karşı tarafına yürüyen Eilish ellerinin soğuduğunu hissediyor, kapıyı tıklattığında çıkan yankılı sesi duyuyor, boğazını temizleyip odaya doğru eğiliyor. Toplantının bildirimini almamışım da, diyor, bana ihtiyacınız var mı burada? Panjurlar yarıya kadar çekilmiş, insanlar içeri doluşurken, kolunu oturduğu koltuğun arkasına atmış hâlde gazete okuyan Paul Felsner dönüp Eilish'e sanki gölgeli bir ruh hâlindeymiş gibi bakıyor. Eilish ise adamın gözlerinde onun kendisini köşeye kıstırdığını görüyor. Şu anda ihtiyaç yok Eilish. Oturduğu yerde öne eğilen Paul Felsner onu eliyle kışkışlıyor. Kapının kenarında işe yaramaz hâlde dikilen Eilish, evet ama bu benim müşterim, demek istiyor, bensiz yürütemezsiniz bu işi, fakat ağzını açamıyor, elinin fularına dokunduğunu fark ediyor, salıveriyor elini, o yerin dibine batasıca beyaz fular, Paul Felsner'ın yüzüne yayılmaktaki gü-

lüşü görünce, keşke şu an boynumda olmasaydı, diye düşünüyor. İş arkadaşlarının içeri girmesine müsaade etmek için kenara çekiliyor ve kendisini mutfakta, elinde boş bir fincanla buluyor, İK'dan bir kadın tabaklarını lavaboya bırakanlara söylenip durmakta, Eilish de kupasını lavaboya bırakıp dışarı çıkıyor.

Oğlunun şehrin öbür ucundan konuşmasını dinleyerek evin içinde dolaşıyor, onun odasının kapısında duraklıyor, odaya düşen sokak ışığı bir kış ayının hayaleti. Işık yatağın üzerine düşüp saydam beyaz bir örtü oluşturuyor ve Eilish önemsemez ve tutuk bir hâlde oğlunun sesinden mutluluk duyarak uzanıyor ve uzun nefes alışıyla düşünceli zihnini duyuyor. Doğalgaz kombisi titriyor ve bir tıkırtının ardından sessizliğe gömülüyor, Mark mırıltıyla bir şey söylüyor, diyor ki, kim olduğumu bilmiyorum artık, tıkıldım kaldım bu odaya ama oda değil burası, hapishane anne, resmen hapishane, nasıl uyuyabilirim ki burada— ikidir aynı rüyayı görüyorum, sokakta zorla bir yere götürülüyorum, mahkemede gibiyim, bir kalabalığın arasında yürüyorum ve hüküm yüksek sesle okunuyor, suçlu bulunmuşum, suçlarım da korkaklık ve sahtekârlık, dün gecenin köründe uyandım, perdeyi kaldırdım, Carole'ın evindeki ışıkları gördüm, tahmin et mutfak kapısında gelinliğiyle kim durmuş da kulübeyi izliyordu, uyanık olduğumu biliyordu sanki, anne, bu kadın geriyor beni, geçen gece akşam yemeğimi getirdi ama tek kelime etmedi, oracıkta dikildi bir süre, pencereden dışarı baktı, sanki ben orada değilmişim gibi, sonra bana döndü, bu dünyadaki her şey gölgeden ibarettir, dedi, o ne demek, dedim, baktı bana, gülümsedi, er ya da geç anlarsın kendi kendine, dedi. Eilish burun kemiğini parmaklarının arasında tutuyor, ense kökünde bir ağrı var. Gözlerini açıp doğruluyor, ayaklarını yere sarkıtıyor. Hiç hakkı yok seninle öyle konuşmaya, diyor. Anne, ben dayanamayacağım. Ne

demek o? Özledim onu anne, babamı özledim, benden istediğin şeyi de yapmaya çalıştım ama öylece bekleyip hiçbir şey yapmadan duramam, tanıdıklarım arasında savaşmaya giden insanlar da var, isyan ordusuna katıldılar. Mark, diyor Eilish, ama sonra sessiz kalıyor, arıyor ama doğru kelimeleri bulamıyor. Bana bak, diyor, sen hâlâ oğlumsun benim, ergen oğlumsun. Bu ne demek peki? diyor Mark. Bilmiyorum ne demek, başına bir şey gelmesine izin veremem demek. Eilish uzun bir iç çekiş duyuyor, ardından âdeta hissedilebilir bir yağmurun karanlığı misali statik bir sessizlik geliyor, karanlıktan yağan ve hepsini yıkayan bir yağmur, oğlunun ağzına giren karanlık yağmur.

Masasından kalkıp montunu alıyor, beyaz fularını boynuna atıyor ve iş arkadaşlarından birine öğle yemeğine erken çıktığını söylüyor. Simon'ın kapısını tıklattığında bir hırıltıyla karşılanıyor, sonra ince bir ses, kim o? diye sesleniyor. Simon lacivert bir pijama giymiş, koridor ışığı açık, saat biri yeni geçmiş. Alaycı bir bakış attıktan sonra mutfağa giriyor Simon. Bilmiyorum burada ne yapıyorsun, diyor, ben kendi başıma gayet güzel idare edebiliyorum. Baba, sadece selam vermeye geldim, öğle yemeği için bir saat fazladan izin aldım da. Koridor ışığını kapatan Eilish, olduğu yerde kalıyor – bilindik kokuların karmaşasına yeni bir koku eklenmiş, Eilish bunun tütün dumanı kalıntısı olduğunu düşünüyor, kendisinden gelip gelmediğinden de emin değil. Gözlerini kısarak babasını süzüyor, Spencer da inleyerek Simon'ın ayaklarının etrafında dönüyor. Baba, köpeği en son ne zaman besledin? Spencer dönüp Eilish'e ağzı açık hâlde bakıyor ve Eilish, cam kayayı andıran kara gözlerde anlatılanı görüyor, köpeğin değil kurdun acımasızlığı. Su ısıtıcısını dolduran Eilish, öğle yemeğinde ne yiyeceksin? diye soruyor, Simon bu sırada masadaki bir tomar kâğıdı seri el hareketleriyle karıştırmakta. Öğle yemeği mi? diye soruyor, hiç düşünmemiştim. Eilish hafif hafif ağladığını

fark ediyor, bir sandalye çekip gözlerini siliyor, sonra babasına bakıp gülümsüyor. Kusura bakma, diyor, işyerinde gözden düştüm de, ne yapacağımı bilemiyorum, her şey çok hızlı olup bitiyor, gazetelerde o ilan çıktı, Mark da çok huysuzlanıyor, sen hep bilirsin en doğru ne yapılacağını. Eilish yukarı bakıyor ve babasının gözlerinde şaşkın bir dikkatsizlik görüyor, bir şeyler aranıyor bu gözler. Simon düşüncelere dalmış gibi yavaşça kalkıyor ayağa. Lavaboya gidip musluğu açıyor ama hiçbir şey yıkamadan tekrar kapatıyor. Dönüyor ve Eilish'e sanki önünde daha şimdi belirmiş gibi bakıyor. Baba, az önce söylediğim şeyi dinledin mi? Ne istiyorsun? diyor Simon. Bir şey sordum sana, işim hakkında, Mark hakkında. Eilish babasının ağzının felçliymiş gibi titreyişini seyrediyor, başını iki yana sallayan Simon ise soruyu eliyle defediyor, dönüp tezgâhı işaret ediyor. Şuradaki şey var ya, diyor, şu zamazingo, çalıştıramadım onu ben. Mikrodalgayı mı diyorsun baba? Eilish ayağa kalkıp fincanını mikrodalgaya koyuyor, başlat düğmesine basıyor, cihazın vınlayışını dinliyor. Gayet güzel çalışıyor işte, diyor, anlamadım neyi kastettiğini. Merdiveni çıkarken, zamanın yatay bir düzlem değil, yerin dibine doğru diklemesine bir çakılış olduğunu görerek, ani bir hüzne kapılıyor. Simon'ın yatak odasının önünde burnuna bir kez daha bayat tütün kokusu gelince duruyor, kapıyı itip açıyor ve komodinin üstünde antika, pirinç bir kül tablası görüyor, içi yarıya kadar külle dolu, yanında da bir paket sigara. Küllüğe uzanıp izmaritleri sayıyor, halıdaki bir yanık izinin üstünde parmağını gezdiriyor. Mutfağa kül tablasını havada tutarak giriyor, sonra masaya bırakıyor. Bu ne? diyor. Ne ne? Baba, sen ne zamandır sigara içiyorsun, halıyı da delmişsin, evi yakıp kül etmek mi istiyorsun? Simon gözlerini kaçırıp kollarını kavuşturuyor. Benim haberim yok onlardan. Baba, ben seninle bu şekilde uğraşamam, bir mesele bitiyor öteki başlıyor, benim gidip doktorla konuşmam gerekecek. Simon'ın bir anda o kadar keyfi kaçıyor ki gözleri köpeğinki gibi kararıyor. İyice hazır olduğumda bırakacağım, söylemiştim ya sana. Bir

an kalbi tekleyen Eilish, Simon'ın yüzüne bakıyor ve kendi ellerinin titremeye başladığını hissediyor. Baba, sen sigara içmezsin ki, en son pipo içişinin üstünden bile otuz küsur sene geçti. Simon'ın ağzının açılıp kapanışını izliyor, ardından Simon dışarıda bir şey ararmış gibi pencereye dönüyor. Baba, bugünün tarihini söyleyebilir misin bana? Eilish onun tamamen hareketsiz kalışını gözlüyor, Simon başını sinsice çevirip bileğindeki saati okuyor. Muzaffer bir ifadeyle kaşlarını çatarak yukarı bakıyor. 16'sı, diyor. Evet de, diyor Eilish, hangi ayın 16'sı? Kızıyla göz göze gelmekten kaçınan Simon, odaya bakınmaya başlıyor, önce duvarı sonra köpeği inceliyor ve dönüp Eilish'e aksi gözlerle bakıyor. Sana hiçbir şey anlatmak zorunda değilim ben. Tekrar pencereye dönüyor, Eilish de bahçeye bakıyor ve dizini sivri bir metale sürtüp yardığı ve arabaya babası tarafından taşındığı günü hatırlıyor. Mark diyorduk, diyor Simon, Mark'tan bahsediyorduk, senin işinden bahsediyorduk, sonra sen bu saçmalıkla dikkatimi dağıttın benim, durumu olduğu gibi değerlendirmen lazım, silahlı başkaldırı bütün ülkeye yayılıyor, askerler devletin ordusundan kaçıyor, özgür orduya veya adına ne dersen işte ona katılıyor, görüldükleri yerde de vuruluyorlar, isyancıların sayısı artıyor, devam da edecek artmaya ve Mark da oraya gidecek, öyle yapması gerektiğini hissediyor, işin konusunda da üç ay sonra ekonomi diye bir şey kalmayacak, yani aslında yerinde olsam endişelenmezdim, şimdi bunlar sınırdan geçişi iyice zorlaştırmadan önce harekete geçmen lazım, gidip çocukları ülke dışına çıkarman lazım, İngiltere'ye gidin Eilish, Kanada'ya Áine'ye gidin, adresinizi gazetede yayımladılar, oğlun kamu önünde lekelendi, tutuklanacak hedeflerden biri oldu. Ellerine bakan Simon, başını yavaşça iki yana sallıyor. Rüzgârın esmesine mâni olamazsın, diyor ve rüzgâr bu ülkenin göbeğinde esecek ama lütfen benim için kaygılanma, kendi başıma idare ederim ben, kimse yaşlı bir adamı dert edecek değil ya.

Eilish arabasında, trafikte ağır ağır yol alırken telefonuna yanıt veriyor, saat dokuza beş var, radyonun sesini kısıyor ve Carole'ın sesini duyuyor. Eilish, orada mısın, alo? Evet Carole, buradayım, arabadayım, işe gidiyorum, ağzıma hamur işi atmıştım az önce, o yüzden biraz dolu. Bak, nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum Eilish ama Mark dün gece geri dönmemiş. Hamur işi ağzında şişse de kendisini zorlayıp yutkunan Eilish, boğazından aşağı kötücül bir şey sürünerek iniyormuş gibi hissediyor. Duyuyor musun beni Eilish, çok üzgünüm gerçekten, bilemiyorum ne diyeceğimi, dün akşam uyuyakalmışım, bu sabah erken uyandım. Tamam, dur bir dakika düşüneyim, şimdi bir arayayım onu ben, telaşlanacak bir şey yoktur kesin. Telefonu kapayan Eilish, irtibat telefonunu almak için çantasına uzanıyor, el yordamıyla aranıyor, sonra çantayı koltuğa deviriyor, telefonu kaldırıp numarayı arıyor ama bir ses, aradığınız numaraya şu an ulaşılamıyor, diyor. Eilish arabayı kenara çekecek bir yer arıyor ama kanal boyunda duracak yer yok, trafik onu sürüklüyor, sonra önündeki araç kırmızı farlarını yakıp duruyor, suyun kenarındaki patikaya martılar üşüşmekte. Önündeki arabalardan birinin dikiz aynasındaki çıkartmanın üstünde, En İyi Savunma Silahlı Vatandaştır, ve onun altındaki bir diğer çıkartmadaysa, Yargı Diktasına Son, yazdığını okuyor Eilish. Kavşağa gelince dönüyor ve kuzeye, Carole'ın evine sürüyor, kendisine en basit cevabın muhtemelen doğru olduğunu söylüyor, Mark bisikletiyle kimbilir nerelere gitti ve sokağa çıkış yasağını kaçırdı, bisikleti eve sürmek fazla riskli olurdu, bir devriye aracı onu kenara çekerdi, oracıkta tutuklanırdı. Eilish engin göklere bakarak bir çeşit kurtuluş arıyor, gözlerinin önünde öfkesinin uçuştuğunu görüyor, uçarak soğuk bir hüsrana dönüşünü izliyor. Carole'ın evinin önüne park ettiğinde ön perde kırışıyor, biraz sonra Carole onun önünde. Kollarını kavuşturmuş hâlde tuhaf tuhaf dikiliyor. Mutfak ışığının altında sanki bir gecede yaşlanmış gibi duruyor, kemikler suratından dışarı pörtlemiş, gözlerinin altı su toplamış. Eilish tek kelime

etmeden kulübeye yürüyor ve kapının kilitlenmediğini fark ediyor, gerçeği açık ve net görüyor, Mark yatağı yapmış, eşyalarını almış ve duvara dayadığı bisikleti haricinde, odayı tıpkı bulduğu gibi bırakmış.

Çantasındaki telefon bütün akşam sessiz kalıyor, gece boyu da ses çıkarmıyor. Şafak vakti, uykuya hiç benzemeyen bir uykudan uyandığında Eilish'in karşısına kükreyen bir soyutluk hâlindeki sessizlikten başka bir şey çıkmıyor. Kendisini güne hazırlaması ve çocukların karşısına bir maskeyle çıkması, kahvaltılarını zorla ettirmesi, hızla arabaya bindirmesi ve kendisine de onları panikletmenin âlemi olmadığını söylemesi gerek. Arabada olduğunun bilincine vardığında, sanki bir süredir araba kullanmıyormuş ve kendisi zamanın tamamen dışında otururken direksiyonda bir robot varmış da ezbere sürüyormuş gibi hissediyor, ardından kendisini işyerinde moralsiz, dikkati dağınık hâlde buluyor ve gün, Eilish bir bekleme odasında yalnız başına oturmuş da kilitli bir kapının açılmasını bekliyormuş gibi, onsuz geçip gidiyor. Yakında akşam olacak, akşam geçiyor, telefon mutfak tezgâhında duruyor, elinde duruyor, Mark'ın araması ile parlaması an meselesiymiş gibi tekrar tekrar bakıyor ekrana. Eilish, ikinci gecenin çöküşünü izliyor. Mark'ın telefonunu yastığın yanında tutarak uyuyor, rüyasında hayalî aramasını işitiyor, uyandığında telefon elinde, sessiz. Merdivenin ortasında, kollarında Ben'le birlikte çocuğun ayakkabılarını ararken yatak odasındaki telefon çalmaya başlıyor ve buna inanmak için Eilish'in iki kez işitmesi gerekiyor, Bailey'ye merdivende önünden çekilmesini söylerken çocuğu iterek yukarı çıkıyor. Yatak odası kapısını kapatıyor, çocuğu karyolada ayağa dikiyor. Mark, diyor ve alçak sesli boğuk müziği duyuyor, mırıltıyla konuşan insanları, yavaş yavaş alınıp verilen nefesi, Mark'ın konuşmaktan korktuğunu da anlıyor, onu paylamak ve üstündeki gücünü göstermek istiyor. Araman niye bu kadar uzun sürdü, me-

raktan öldük, Carole kendisini kaybetti, senin için yaptığı onca şeyden sonra kadının evinden öyle ayrılmaya hiç hakkın yoktu. Telefon sessiz kalıyor, sonra Mark iç çekip boğazını temizliyor. Hani isim kullanmayacaktık? Boş ver şimdi onu. Anne, diyor Mark, telefonu kapamamı mı istiyorsun, bu mu isteğin? Dünya olduğu yere çöküyor ve Eilish'in odayı, evi hissedişini de beraberinde götürüyor, Mark'ın nefesi dışında hiçbir şey hissedemediği karanlık bir boşlukta Eilish, nefesin ardındaki zihni de hissediyor ve onu azarladığı için kendisine sövüyor. Mark, diyor, meraktan öldüm, türlü türlü şey gelmiş olabilirdi başına. Bak, diyor Mark, üzgünüm ama yapamam. Somut bir şey çözülmeye başlıyor, Eilish'in kalbi bu, çakıl taşları gibi kayıp gitmekte. Neyi yapamazsın? diyor Eilish. Yapmamı istediğin şeyi, kaçamam ben, o iş yattı artık. Peki şimdi ne yaptığını zannediyorsun? Anne, bu iş farklı. Nesi farklı yahu, anlaşmıştık, en iyisinin bu olduğuna karar vermiştik, ülkede kalıp da kolluk kuvvetlerine yakalanırsan ne olacağını sanıyorsun, askerî mahkemeye çıkarırlar seni, orada da canları ne isterse onu yaparlar, tıpkı babana yaptıkları gibi seni de götürürler uzaklara. Mark'ın bir şey çiğnediğini sanıyor Eilish, önce alkolsüz bir içeceğin fışırtısını sonra da yutkunan ağzın sesini duyuyor. Bak, diyor Mark, güvenli bir yerdeyim ben. Kiminle olduğunu bilmek istiyorum. Anne, her şey yolunda, bu telefonla irtibatta kalacağıma da söz veriyorum, bu kadar geç aradığım için de özür dilerim. Eilish gözlerini kapatıyor ve rüyada duyduğu bir hissi hatırlıyor, odadan odaya dolanıp seslenmişti ama cevap veren olmamıştı ve rüya gördüğünü bilmesine rağmen uyanamamıştı, gözlerini açıyor ve elinin giderek genişleyen gizli bir uçuruma doğru uzandığını görüyor. Mark, diyor, sen benim oğlumsun, lütfen eve gel de çözelim bu işi, senin gittiğini bildiğim için gözüme uyku girmiyor, üstünde hâlâ yasal hak sahibiyim ben senin. Hangi yasanın hakkıymış o anne, ülkede yasa mı kaldı artık? Mark'ın sesi yükseliyor, Eilish sessizliğe gömülüyor şimdi. Sen inkâr içindesin anne, olan bitenleri kendine

itiraf etmiyorsun. Gerçekten mi, diyor Eilish, bence çok ayıp ediyorsun, üstelik konuyla da hiç alakası yok, sen benimle bir anlaşma yaptın, sonra da uymadın. İşte, yine başladın, diyor Mark, neden göremiyorsun ki, kapımıza gelip hepimizi birer birer dışarı çıkarana kadar da göremeyeceksin. Ben karyolanın parmaklıklarında, bir elini uzatarak duruyor, agulamaları yavaştan sızlanmaya dönüyor. Eilish onun yanına gidip çocuğu kollarına alıyor, bağıran yüzü başparmağıyla yatıştırıyor. Öylece duramam ben artık, diyor Mark, bütün olanlar mahvediyor beni, Molly de mahvoluyor, ben eski hayatımı geri istiyorum, babamın eve dönmesini istiyorum, eski hayatımızı. Mark, beni dinlemeni istiyorum— Hayır anne, şimdi sen beni dinle, söyleyeceklerimi duymanı istiyorum, ben artık özgür değilim, anlaman lazım, düşünmekte de eyleme geçmekte de var olmakta da özgür değiliz bunlara boyun eğdiğimiz sürece, ben hayatımı o şekilde yaşayamam, elimdeki tek özgürlüğüm savaşma özgürlüğü. Eilish ücra bir doruktan aşağı düşmüş durumda, sözleri etrafa dağılmış ve toprağa karışmakta, kendisini toparlıyor, karanlığın içinde oğlunu görebilmek için aceleyle ilerliyor ama iradeden başka bir şey göremiyor, Mark'ın iradesi onun önünden âdeta ruhanî bir ışık gibi geçip gidiyor. Gözlerini açıp Ben'i tekrar karyolaya koyuyor, odada dolanıyor, kendi saçlarını çekiştiriyor, oğlunu dünyaya teslim etme faslının ne kadar çabuk geldiğini düşünüyor, dünya bir çeşit yeraltı dünyasına dönüştü, oğlunun da bu yeraltının ağzına doğru koşturduğunu görüyor Eilish. Mark önce sessizlik, sonra nefes, Eilish onunla nasıl konuşacağını bilemiyor. Kendine dikkat et canım, diyor, duydun mu, aptalca bir şey yapma ve telefonunu açık tut, isteyince konuşabilmek istiyorum seninle. Molly'yi verebilir misin, diyor Mark. O alt katta, olan bitenden haberi olsun istemiyorum, nasıl karşılar sence bunu, babanın gitmiş olması yeterince kötü zaten. Bak, anne, benim kapamam lazım, ona de ki— bak, benim de onu özlediğimi söyle.

Havanın hafızası vardır. Gökte baharın zirvesi, çevik kırlangıçlar, kapkara ebabiller, kuşların geri dönüşünde geçip gitmiş yılları görüyor Eilish, hayattaki meyvelerin kıymetini bilmediği masum zamanlar, diye düşünüyor, meyveleri veren elden alıp tadına bakmadan ısırmış, çekirdekleri düşüncesizce bir kenara fırlatmıştı. Phoenix Parkı'nda yalnız başına yürüyor, düşüncelerinden kaçmaya çalışıyor ama önünde düşüncelerinden başka bir şey de göremiyor, geniş yapraklı ağaçlar tepesinden bakıyor. O da yukarı bakıp bu ağaçların altında geçen zamanı, ağaçların yılları gövdelerine halkalar ekleyerek sayışını, geçip giden günleri ve kendisinin bu zamanı tutamayışını düşünüyor, günler geçiyor, geçiyor ama uzaklaşan, zaman değil, başka bir şey ve Eilish de onunla sürüklenmekte. Khyber Yolu'nun ilerisinde, bir çocuğun elinden tutmuş bir adamın geniş sırtında Larry'yi görüyor ve adam arabasının bagajına gelip arkasına döndüğünde Eilish aynı kızılımsı sakalı görüyor, çocuk arabadaki yerine geçerken adamın yardım edişini seyrediyor ve kandırıldığını, Larry'nin en baştan beri ikinci bir hayatı olduğunu, bu tutuklanma işini de onu kandırmak için uydurduğunu düşünüyor. Cephanelik Kale'nin kenarındaki yokuşu çıkarken bunun doğru olmasını diliyor. Beyaz bir bankın üstündeki yağmur suyunu silip Liffey manzarasının karşısına oturuyor, üniversite kürekçileri artık suda değiller, havalar sağ olsun, işte buradaki banklardan birinde Larry'yle oturmuş ve daha sonra Mark olacak çocuğun hareketlerini hissetmişti, çocuğun bu ilk çırpınmaları sanki onun içindeyken uçmaya başlamak istiyor da o yüzden kanat çıkarıyor gibiydi.

5

Gürültü, uykunun içinde filizleniyor, iki dünyanın arasında yukarıya doğru sürüklenirken çakıllar üstünde yürüyen ayak sesleri duyuyor, yatak odası penceresinin altından âdeta rüyadan bir gölge salıverilmiş gibi bir kahkaha geliyor. Apansız karanlık odada Eilish, alt kattaki cam kapıya bir şey çarptığını soğuk ama keskin bir sezgiyle fark ediyor, sesin boğuk bir şok hâlinde eve yayıldığını duyuyor, yataktan dışarı koşarken vücudu ağırlıksız. Dışarıda, garaj yolunda üç adam, bir de kontağı açık, beyaz bir arazi aracı görüyor. Veranda camına bir şey fırlatılmış, arkasından da bir patırtı geliyor, yatak odası kapısı duvara çarpmış, kollarına koşan Molly eve girmek isteyen adamları bağırarak bildiriyor, bir eliyle kızın ağzını kapayan Eilish pencere kenarından geri çekiliyor. Hayatın bir ânı yavaşlayıp başka bir zaman düzlemine geçebiliyor işte, Eilish etrafını kurtların çevirmesinden korkarak karmaşık bir karanlığın içinde hiçbir ışık olmadan güçlükle ilerlemekte, kendisine uzaklardan seslenmesine rağmen kendi adını duyamıyor. Veranda camına büyük bir şey çarpıyor ve Molly yaralanıyor, eli hemen vücuduna gidiyor, boğuk bir inilti çıkarıyor. Hiç düşünmeden karyolaya giden Eilish, uyuyan çocuğu havaya kaldırıp Molly'nin kollarına yerleştiriyor ve onları odadan dışarı çıkarıyor, Molly sahanlıkta duruyor, nefeslerini ızdırap dolu seslerle almaya başlıyor, gözleri panikle büyümüş. Eilish onu omuzlarından tutup sarsıyor. Kes şunu, diyor, zaman yok böyle yapmaya, banyoya git, kardeşine göz kulak ol ve sessiz kal. Bailey gözlerini ovuşturarak yatak odası kapısına geliyor, Eilish onu da banyoya gönderiyor, ikisine de kapıyı kilitlemelerini söylüyor, ben çıkın diyene kadar çıkmayın. Yatak odası penceresine

doğru yürürken önünde bütün sonuçları görebiliyor, dışarıdan gelen kahkahaları duyuyor, içeri gelmek istiyorlarsa kapıyı kilitlememişsen bile fark etmez, karanlıkta el yordamıyla telefonunu arıyor, cihazı pencere kenarında bıraktığını hatırlamıyor, acil durum hattındaki ses ağır ağır, özgüvenle konuşuyor. Eilish perdelerin arasından, kolları ve boğazı dövmelerle kaplı bir adamın Touran'a bindiğini görüyor, bir diğeri de aracın yan tarafına eğilmiş. Adam bir sopayı ön cama indiriyor, sonra cinsel organını çıkarıp arabanın üstüne işiyor, fermuarını çekip çakılların üstüne atlarken maymunsu dişlerini göstererek gülüyor. Sokağın karşısında bir yatak odasının ışığı yanıp sonra sönerken kontağı açılan arazi aracı da yoluna gidiyor.

Ayın evin içinden geçişini seyrediyor Eilish, şafağın morumsu ışığı karyoladaki Ben'e uzanıyor, uykuda küçük çocuklar gibi kenetlenmiş Molly'ye de uzanıyor bu şımarık ışık. Şafak gelip çatsa da gün kaçıp gitti, Eilish bunu görebiliyor şimdi, gerçekdışını karanlık yapan ışık yanlış, geriye kalan geceyse doğru ve sarsılmaz, onlara verdiği rahatlığın yanlış olduğunu bile bile çağırmıştı çocukları kollarına, görüyor bunu Eilish, bu ev barınılacak yer değil. Molly'den kendisini kurtarıp sandalyeye oturuyor, sessizce giyiniyor, dönünce Molly'nin yüzünün saten ışıkla okşandığını görüyor, kız uyurken kaşları biraz çatılmış. Eilish kapının arasından oğlanların odasına bakıyor, Bailey orada Mark'ın yatağında onun giysileri içinde yatmakta, yorganın üstünde uyuyakalmış. Alt kata inen Eilish dışarı çıkıyor ve garaj yolundan bir taş alıyor, Touran'ın parçalanmış ön camının önünde duruyor, arabanın kaportasına ve yan kısmına, evin duvarlarına, pencerelerine, veranda kapısına yazılanı okuyor, hep aynı kelime kırmızı sprey boyayla yazılmış. Eilish tüm bunları Larry'ye sanki şimdiden mazide kalmış bir mevzu gibi, hafızada biçimlendirilmiş bir hikâye gibi aktarıyor, Touran'dalar, Larry'yi her nereden salıverildiyse oradan

almaya gitmiş Eilish, Larry'nin giysilerinin içinde inceldiğini görüyor, sakalını eliyle çekiştirdiğini görüyor, kanında neyin uyanacağını da biliyor, bütün babaların kanında neyin uykuda beklediğini de, uyandığında çoktan susturulduğunu fark eden ilkel bir şiddet, ailesini koruyamadığını öğrenen erkeğin içinde bir şeyler kırılır, bundan haberdar olmaması en iyisidir. Sokağın karşısında ön kapılardan birisi açılıyor ve Gerry Brennan siyah bir atık torbasıyla dışarı çıkıyor. Torbayı tekerlekli çöp kutusuna attıktan sonra eve hemen bir göz atıyor ve yakalandığını anlıyor, el sallıyor, ön kapının mandalını yuvasına takıyor ve Eilish'e doğru yürüyor, sabahlığının bağına düğüm atan, yaşlı, cevval bir adam. Aman yarabbi, Eilish, ne yapmış bunlar böyle, ödünüz kopmuştur yahu. Eğilip yerden bir taş alıyor, başparmağıyla ovuyor. Beş para etmez namussuzlar, diyor, Betty bekçileri çağırdı ama geldiklerinde uyumuşuz demek ki, çok fena tantana çıktı. Eilish, Gerry Brennan'ın gözlerinin kırmızı spreyle defalarca yazılmış VATAN HAYİNİ ifadesini okuyuşunu seyrediyor, kelimeler karşısında gözlerini kısmaya başlayan adam, Eilish'e kafası karışmış gibi bakıyor. Bana mı öyle geliyor, yoksa yanlış mı yazılmış? Bilmem ki Gerry, sen olsan nasıl yazardın? Bir dakika, gözlüğüm olmayınca düşünemiyorum, evet, hain kelimesinde Y yok— Bana kalırsa Gerry, tam olarak söylemek istediklerini yazmışlar, açık seçik, ben de polisi aradım ama kimse gelmedi, gecenin yarısında onların gelmesini bekledim. Eilish adamın inanmaz bir tavırla gür kaşlarını kaldırmasını izliyor, sonra bu kaşlar önlerindeki betonda bulanık görünen bir düşünce varmışçasına iniyor. Bu ülke boku yedi, diyor, polis bütün gece böyle vandallarla uğraşmış olmalı, cahiller, bir tek sizin evle uğraşmamışlardır. Elini arabanın yanında gezdiriyor. Bunun boya atölyesine gitmesi gerekecek, diyor, ama evin duvarları güzelce temizlenir, benim kulübede biraz beyaz duvar boyası var, işi görür, hemen bir koşu gideyim de getireyim, birkaç dakikamı alır, o kadar. Eilish kollarını kavuşturuyor ve sokağın karşısına bakıyor. Aman, bırak görsünler

Gerry, bırak görsünler evimizin ne hâle geldiğini, kendi işine bakan alelâde bir aileydik biz, bu şimdi ülkemizdeki hayatın harika bir tanıtımı değil mi? Güneş evlerin arasındaki bir boşluktan sızarken Gerry dönüp kendi evini inceliyor. Olsun, ben yine de gidip çıkarayım boyayı. Adam yolun karşısına geçerken sabahlığın bağı çözülüp salınıyor, o da tekrar sıkmaya üşeniyor. Eilish meydan okuyan yüzünü sokağa doğru çeviriyor, sıra sıra uzanan kapalı kapıları görüyor, pencerelerine ulusal bayrağı asan altı ev sayıyor. Eve girerken Eilish'in içi hiddet dolu, bu hiddet şimdi üst katta aseton arıyor, eskiden banyodaki sabunluklardan birinde olurdu, boya raspası için merdivenin altına bakıyor ama bunun yerine kendi rezaletiyle karşılaşıyor, sanki bu rezalet önündeki rafta duruyormuş gibi, utanç, acı, üzüntü, vücudunda serbestçe hareket hâlinde. Her şeyin öğrenileceğini, her şeyin toplum dâhilinde yargılanacağını görüyor şimdi, dün gece olan biteni seyrettiler, tek bir laf dahi etmediler.

Çocuklar giyinmiş, okula hazırlar ama çıkıp arabaya binmiyorlar. Bailey, Eilish'in peşinden mutfağa giriyor ve annesinin beslenme çantalarını dolaptan alışını izliyor, ekmek, peynir ve pastırma tezgâhın üstünde. Anne, diyor Bailey, bugün evde kalsak olmaz mı, ben okula gitmek istemiyorum. Eilish çekmeceden bir bıçak alıyor ve kalçasıyla kapatıyor çekmeceyi. Havlunu senden istediğim gibi aldın mı yerden? Anne, sen benim ne dediğimi duydun mu? Okula gitmek istemiyorsun. Evet, okula gitmek istemiyorum. Eh, onun yerine ne yapmayı öneriyorsun peki, bütün gün burada oturup gözlerin pörtleyene kadar televizyon izleyemezsin, git montunu al. Bailey arabaya gitmeyi reddediyor, kollarını kavuşturup holde dikiliyor. Eilish dışarı çıkıp bebeği Touran'a oturtuyor, ardından hole dönüp oğlunun karşısına dikiliyor, onun çantasını alıp kollarına tutuşturuyor ve Bailey'yi zorla dışarı çıkarıyor. Tekrar içeri girdiğinde Molly

merdivende süklüm püklüm oturmuş, yere bakıyor, dizleri birbirine vuruyor, kollarında bir şeyle uyumuş da uyandığında o şeyi bulamamış çocuklara benziyor. Eilish onun montuyla çantasını yerden alıyor. Kahvaltı etmedin, diyor, açlıktan bayılacaksın, arabada biraz kızarmış ekmek yemez misin? Molly onun arkasına, sokağa bakarken sesi fısıltıdan hallice. Ya geri gelirlerse anne, geri gelebilirler, ya bir dahakine eve girerlerse— Kızının gözlerinde gördüğüyle dizlerinin üstüne çöküyor Eilish, Molly'nin elini tutuyor ve başparmağıyla okşuyor. Geri gelmeyecekler canım, neden gelsinler, eğlenecekleri kadar eğlendiler, yetti onlara, Mark'ın ismini ve adresini gazetede görmüşler, bizi korkutmak istemişler, başka evleri de hedef alabilirlerdi, ben bugün polisle konuşacağım, sana da haber vereceğim nasıl gittiğini, bize bir şey olmayacak, söz sana. Eilish konuşurken içinden bir ses, kıza yalan söyleme, diyor ama Eilish ayağa kalktığında, söylediklerinin doğru olduğundan emin, şimdi de sabırsızlanıyor ve Molly'yi kolundan tutup dışarı çıkmasını işaret ediyor. Geç kalacağız, diyor. Molly ön koltuğa geçmiyor, o yüzden arka koltuktaki Bailey aradaki boşluktan geçiyor ve kırığı örümcek ağını andıran cama bakan yolcu koltuğuna geçiyor. Eilish de veranda kapısını kaydırarak kapatıp kilitliyor, durup eve bir göz atıyor, Gerry Brennan hemen gidip duvarlarda güzel iş çıkarmış, hem de kısa sürede, pencereleri de asetonla silmiş, eve baksanız kırmızı boyayla vatan haini damgası yediklerini anlamazsınız. Arabaya bindiğinde Bailey eğilmiş, çorabını çekiyor ve ona ciddi gözlerle bakıyor. Okul kapılarının yakınından bile geçme sakın, diyor. Eilish, Touran'ın kontağını açıyor ve camın ardını öfkeli gözlerle izleyerek yola çıkıyor, yanlarından geçen her arabada ağzı açık kalmış insanlar görüyor, trafik ışıklarında bir bisikletli dik dik bakıyor, okullu çocuklar aval aval bakıp parmakla gösteriyorlar. Eilish aracı sürerken sinirini ellerinde hissediyor, araba trafikte onun kanının gaddarca çalkantısıyla ilerliyor âdeta. Sürüp giderken, yargısız infaz edilmekten de suçlarını uluorta ilan etmekten de memnun Eilish, bırak gözleriyle dövsünler bizi, diye düşünüyor, gör-

sünler nasıl vatan hainleriymişiz, nasıl bir dünyaya getirilmişler. Molly ellerini yüzünden çekmiyor, konuştuğunda Eilish onu duymuyor. Ne dedin canım? diyor. Bailey annesine öfkeyle bakıyor. Anne, diyor oğlan, okula gitmek istemiyormuş Molly, ölmek istiyormuş.

Eilish ev konusunda huzursuz, kendi bedeninde rahatsız, her gece yatarken sokağa kulak kabartıyor. Geçen bir arabanın birçok anlamı olabilir, eve geç dönen bir âlemci de olabilir, erkenden işe giden birisi de, döndüğünde Molly'yi Larry'nin tarafında uyur hâlde buluyor, onun geldiğini hiç hatırlamıyor. Kolunu kızına sarıp uyumaya çabalıyor, farklı bir dünyaya uyanmayı diliyor. Polisler eve gelmediler, Eilish karakolu üç defa aradı, sonra Memur Timmons'la konuşmak istedi ama adamın başka bir yere tayin edildiği söylendi. Başka saldırılar da olduğunu biliyor artık, evlerine yapılan bütün ülkede yapılmış, arabaların camları borularla sopalarla parçalanmış, vitrinler indirilmiş, ev duvarları tahrip edilmiş. Adamlardan bazılarının asker, bazılarının polis olduğuna dair söylentiler de var. Bütün olayların aynı gece yaşanması da ne tesadüf ama yani, diyor Áine, bir nevi toplu telepati, sizi artık her gece izliyoruz haberlerde, ufak ufak dua etmeye başladım, kendime hâkim olamıyorum, dinle uzaktan yakından alakam olmasa da, Mark'ı düşünmeden edemiyorum. Áine, lütfen, telefonda ondan bahsetme. Şimdi bir zindelik hissi var, baskının eyleme dönüştüğü hissi bu, sanki vücuttaki bir sezgi organı havadaki kudret duygusunu okuyabiliyor, Eilish kendisine ısının sıcaktan soğuğa doğru, gazların yüksekten alçağa hareket ettiğini, enerjinin düzensizlik yarattığını ve gücünü yitiren şeylerin dağıldığını söylüyor. Evin önünde bir araba duruyor, Eilish yattığı yerde hiç kımıldamıyor ve nefesini tutuyor, bir kapı açılıp kapanıyor, Eilish'in eli yatağın altına uzanıyor, Larry'nin çekicini kavrıyor ve pencereye giderken yanında tutuyor, o sırada komşulardan biri cebinde anahtarını arayarak taksiden evine doğru yürüyor.

Bailey'nin yatağındaki ıslak çarşafı çıkaran Eilish, kendisini çocuğun komodin çekmecesini karıştırırken buluyor, sebebini de bilmiyor. Kalemler, çıkartmalar, çeşitli dövüş pozları vermiş plastik oyuncak askerler var, bunlardan biri el bombası atıyor, ötekiler dizüstüne çöküp nişan almışlar, eskiden Mark'ındı bunlar. Eli arka tarafa gidiyor, bir çakmak buluyor, sonra iki tane daha, bunları çıkardığında kendi çantasından alındıklarını görüyor. Yerden bir kapüşonlu svetşört alıp burnuna tutuyor, sigara kokusu yok, kimbilir neyin peşinde, diye düşünüyor, belki de sigara içmene engel olmaya çalışıyordur. Bailey'yle birlikte Connell Yolu'nda yürüyor, ağaçların üstünde kuşlar ötüşüyor, çocuğun duruşundaki değişimi izliyor Eilish, yürüyüşü daha cüretkâr ve keskin, giysi dener gibi deniyor bu tavrı Bailey. Cebindeki çakmağa dokunuyor ve bu konuda oğluyla konuşmak istiyor, o esnada tepelerinden askerî bir helikopter geçerken yukarı bakıyorlar. Devran dönüyormuş, diyor Bailey, sen korkar mısın devrandan? Eilish sessiz kalıp onu dikkatle gözlüyor, kaşlarını çatmamaya çalışıyor. Devran mı? diyor. Evet, devran. O ne demek? Devran işte. Hangi devran? Bilmiyorum, anlatması zor, sen bilirsin sanmıştım. Bailey konuşurken yüzü kırışıyor, parmakuçları duvardaki sarmaşıkları okşuyor. Devran dönüyormuş, diyor Bailey, yön değiştiriyormuş, keyfine göre hareket edermiş devran. Alamode Kafe'nin önünde duruyorlar ve Eilish buradaki paramparça camın dantelsi hâlini görünce sessiz kalıyor, sopayla veya taşlarla üç darbe sayıyor, pencerenin üstüne seloteyple çarpı atılmış. Kapıda mekânın haftaya kadar tahliyesini emreden bir tebligat asılı. Işıklar açık ama kafe boş, kahve makinesine çekirdek kahve döken bir adam dönüp onları yüzünde aynı anda iki ifadeyle karşılıyor, titrek gülüşü üzüntüsünü gizleyemiyor. Ah be Issam, diyor Eilish, neler yapmışlar böyle, ben senin kapamış olabileceğini düşünmüştüm. Bir süre sessizce konuşuyorlar, Bailey de o sırada kendisine bir sandalye seçiyor, ardından Eilish pencere kenarında ona katılıyor, sesini kısıp yaklaşıyor. Bu devran işinden

vazgeçmeni istiyorum, diyor, hoşuma gitmiyor. Ama gerçek bir şeymiş bu, diyor Bailey, senin hoşuna gitsin gitmesin fark etmezmiş. Bak, seninle açık konuşacağım, önümüzde bir süre işler zor olacak ve ben senin yardımına gerçekten ihtiyaç duyuyorum. Bailey o sırada tuzluğu çeviriyor ama Eilish tuzluğu onun elinden alıp masada kendi önüne koyuyor. Hâlâ yatağını ıslatıyorsun, diyor Eilish. Ayaklarım acıyor, diyor Bailey, yeni ayakkabı istiyorum. Yarın gidip yeni ayakkabı alırız, ben şimdi yatağı ıslatmayı kesmen için neler yapabileceğimizi bilmek istiyorum. Ben yatağı ıslatmıyorum. Bailey, bunu ciddiye almanı istiyorum, bundan sonra Mark'ın yatağında yatmak ister misin, yatabilirsin istersen, pencere kenarında olmayı istemiştin hep zaten, o da eve döndüğünde geri alabilir yatağını. Bailey'nin çocuksu açık yüzünü, salt var oluşunu inceliyor Eilish, karşısında onun bebeklik hâlini görüyor, nasıl bir yaşlılığı olabileceğini görüyor, sonsuz karanlıkta asılı kalmış bir ışık partikülü yalnızca bir an ışıldıyor işte, çiller burnun etrafında kümelenmiş yıldızlar misali, gözler tanıdık oldukları kadar bilinmezlik de barındırıyor, gözlerin ardında bakan kişi değişmiş sanki, çocuk her gün babasız bir eve uyandığında kimbilir nasıl hissediyor, abisi de gitmiş odasından. Peki ya eve dönmezse? Bak, beni dinle, diyor Eilish, babanla abin dönecekler. Ama ya dönmezlerse? Saçmalama, tüm bunlar bitince baban nereye gidecek sanıyorsun, abin nereye gidecek? Devran keyfince hareket edermiş. Bırak demedim mi şu devran işini, inanman lazım söylediklerime, geri dönecekler, hayatımda hiçbir şeyden bu kadar emin olmadım, ama şimdilik bizim her şeyi elimizden geldiğince aynı şekilde sürdürmemiz lazım, anlıyor musun? Evet, diyor Bailey, ama devran bizim yaptıklarımızı umursamazmış. O zaman diren, diyor Eilish, sık devranın ümüğünü, kır boğazını. Issam'ın yumuşak ayakkabılarını sürte sürte onlara doğru geldiğini görüyor Eilish. Yumurta ve kahve siparişi veriyor, Bailey ise büyük kahvaltı menüsü istiyor, Issam da ona bakıp gülümsüyor. Neler istiyorsun, süt, kola, meyve suyu, su? Kahve

istiyorum. Eilish masanın karşısında kaşlarını çatıyor. Kahve mi? Evet, büyüdüm artık. Peki, diyor Issam, delikanlıya da kahve.

Eilish daha evvelden haber verilmeden, öğle yemeğinden on beş dakika önce, insan kaynakları tarafından toplantıya çağrılıyor, telefondayken ekranında bu çağrı mesajı beliriyor. Odanın karşısına bakıyor, toplantı odasında ışıklar açık, panjurlar çekilmiş, Paul Felsner ofisinde değil. Tek kelime etmeden telefonu kapayan Eilish, fincanını alıp mutfağa doğru gidiyor, iş arkadaşlarının ekranlar karşısında dalgın hâllerini görüyor, aniden verilen yeni görevleri, firmaya sokulan partili tipleri, rejimin nasıl sıkılaştığını düşünüyor. Fincanına kahve makinesinin akıttığı sıvıyı izliyor ama sonra fincanı lavaboya bırakıyor. Onları birkaç dakika bekletecek, masasına dönüyor, çantasından irtibat telefonunu alıyor ve Mark'a mesaj gönderiyor, aramayı da denemişti ama telefonu kapalı, üç gündür hiçbir mesaja cevap da vermemişti. Görülmeyen bir el, toplantı odasının panjurunu aralıyor ve Eilish'in masa telefonu çalmaya başlıyor. Kendisini montunu alıp tek kelime etmeden dışarı çıkarak bir avukat ararken görebiliyor Eilish, ama hangi avukat işe yarıyor ki artık, toplantı odasına doğru yürürken kukla gibi zorla hareket ettirildiğini görüyor. Odanın oval masasında İK'dan ismini bilmediği bir kumralın yanına Paul Felsner oturmuş, Eilish içeri girip sandalyelerden birini çekiyor, kadının titrek gülüşüne dikiyor gözlerini ve Paul Felsner, teşekkür ederiz Eilish, geldiğin için, diyor. Herifin gözlerine bakmayı reddediyor, onun yerine o dar ağzı, yamuk alt dişleri, masada kendisinin işten çıkarıldığını belirtecek belgenin yanında duran küçük elleri görüyor. Bir an pencere kenarında onları seyrederken kederine dalıp gidiyor, loş yapay ışık dışarıdan ödünç ışıkla birlikte yıkıyor onu ve kendi ellerine bakarken bir gerçekdışılık hissi duyuyor, aynı anda hem üzgün ve sinirli hem de hayatının dokuz senesini verdiği işin böyle bitişine

kahkahalar atmak istiyor. İşte o anda kumralı tepeden tırnağa süzüyor, gülümsüyor, nasıl başlayacağınızı söyleyeyim mi? diyor. Paul Felsner'ın gözlerine bakıyor ve karşısında dipsiz bir boşluk görüyor.

Ayna, gölgeli odayı içine almış. Eilish'in yüzünü de sanki akşamüstünü değil de geceyi geçiriyormuş gibi yansıtıyor, perdeler çekilmiş, çocuk karyolada uykuda, Bailey bahçede bağrınıyor. Aynaya bakan Eilish kendisini tanıyamıyor, elleri çekmecedeki geçmişe, annesinin altın alyansına, armut kesim elmaslı nişan yüzüğüne uzanıyor. Avucunda ikisini de tartıyor ve hafızası yok olup giderken orada asılı kalmış görüntüyü anımsamaya çalışıyor, karşısında capcanlı Áine'nin yüzü, sonra hortlak gibi yok oluyor. Annesinin ölümünden sonra kız kardeşi annesinin yüzüklerinden birini almayınca Eilish'in canı çok acımıştı. Gözlerini kapıyor ve geçmişin hareketli hâlini bulmaya çalışıyor ama geçmiş yalnızca duygu biçiminde hareket ediyor, karşısında annesinin alaycı duruşunu seziyor, bir zamanlar onun sivri dilinden düşen bir şey, evlilik babana daha uygundu. Yüzüklere bakıp değerlerini hesaplıyor Eilish, eli yatağın üstündeki diğer eşyalarda geziyor, kurşun cam vazo, zamanında büyükannesine ait olan yıldönümü hediyesi gümüş oval tepsi, kendi vaftiz kaşığı. Her eşya ona anlık bir his yaşatsa da kendi içlerinde hiçbir şey barındırmıyorlar ve Eilish'in bunların hepsiyle işi bitmiş, yadigârdan başka bir şey değil bunlar, kararmış çekmecelerde yaşayan süs eşyaları, Molly kapıda duruyor. Kızma bana, diyor, dün gece Mark'tan mesaj aldım. Eilish yüzünü kapıdan öteye çevirince aynada kendi gözlerinin parıltısını görüyor. Kızma demiştim. Allah aşkına Molly, ne dedi Mark? Dün gece biri on geçe göndermiş, iyiymiş, endişelenmeyecekmişim, bunu babam için yapıyormuş. Eilish odanın köşesine dikiyor gözlerini, sessiz bir yerdeki oğlunu seyreder gibi, sonra dönüyor, Molly de yatağa oturup kurşun cam vazoyu okşuyor. Bailey'ye işinden bahsettin mi? diyor.

Henüz bilmesi gerektiğinden emin değilim. Áine'den para istesen olmaz mı? Söyledim ya Molly, her şey yoluna girecek. Paskalyada kuzumuz olacak mı? Evet, kuzumuz olacak ama niye hâlâ kutluyoruz, hiç bilmiyorum. Odanın karşısından aynaya bakarken buluyor kendisini ve bakışlarına annesinin karşılık verdiğini görüyor, bu ayna eskiden ona da ait olmuştu, Jean de kendi annesini görmüştü kuşkusuz, hatta onun annesi de kendi annesini. Zaman aniden baş döndürse de Eilish gözlerini açtığında ayna kendi gerçeğini söylemeye devam ediyor, var olan sadece şu an. Annesinin nişan yüzüğünü parmağına takan Eilish, donuk öğleden sonrayı örten perdeleri açıyor.

Avukat Anne Devlin sokakta sürekli hareketli olmaya alışkın insanların havasıyla yürüyor, yumrukları hafif sıkılı, yüzü önüne dönük, Eilish de onun yanından yürüyüp geçmesini bekliyor. O'Connell Sokağı Köprüsü'nde onun peşinden gidiyor, kadın koyu bir takımın içinde fidan gibi, kızılımsı kıvırcık saçları arkada toplanmış, Eilish onun arkasından bir giysi mağazasına giriyor ve Prens Sokağı'na açılan bir kapıdan dışarı çıkıyor, ardından bir alışveriş merkezine giriyor, peşinden Henry Sokağı'na giriyor ve avukat orada Eilish'in yanına gelmesini bekliyor. Birçok dükkân kepenk indirmiş olsa da sokak epey yoğun, spor malzeme mağazası açık, İtalyan dondurmasının tatlı aromasının önünde kuyruk var. Asistanım kayıp, diyor Anne Devlin, geçen cuma evine gittiğinden beri gören yok, GUHB kapı duvar, çocuk yalnız yaşıyordu, annesiyle babasıyla da benim ilgilenmem gerekiyor, kocamla çocuklarım dehşet içindeler— Eşofmanlı kadın bir keş, telefonuna bağırarak aralarından geçiyor, Eilish de Anne Devlin'in bakımsız yüzüne aniden göz atıyor, sokağın ilerisine bakan kaygılı gözler Medusa'ya kilitlenmiş. Ben güvendeyim sanırım, çünkü uluslararası haber kanallarındaki yüzlerden biriyim, uluslararası basına yazıyorum ama yakında benim de peşime düşecekler,

merkezdeki meslektaşlarım izne çıkmamı istediler, kocam vazgeçmemi istedi, diyor ki eğer ortadan kaybolursam bütün müvekkillerimin nereye gittiğini gözlerimle görmek dışında ne faydam olabilirmiş? Eilish'in bileğini tutup sıkıyor. Üzgünüm Eilish ama sana bir haberim yok, denemeyi sürdüreceğim tabii, her tarafı soruşturdum, kullanabileceğim gizli kanallar da var ama kimse Larry'nin nerede olduğunu söyleyemiyor, ben de sana ne diyeceğimi bilemiyorum, hâlâ gözaltında olduğunu ümit etmek zorundayız, artık ümidimizi sürdürmekten başka yapacak bir şey yok. Bilek bir kez daha sıkılıp bırakılıyor. Bedeninde sanki dünya geriye çekilmiş gibi, dipsiz bir duygu var Eilish'in, sokakta gezinen insanların bitmek bilmeyen telaşını seyrediyor, kaç kişi ortadan kaldırıldı acaba, diye düşünüyor. Şu an gördüğüm şu ki Eilish, karşımızda bir kara delik açılmakta, biz kaçış sınırını geçtik ve rejim devrildiğinde bile kara delik büyümeye devam edecek ve ülkeyi onlarca yıl yiyip bitirecek. Eilish kadının sesini duyarak arabasına doğru yürüyor, sahte sokakları görüyor ve kendisini nefessiz, korku dolu ve yalnız hissediyor, arabayı nerede bıraktığını bir an düşünmesi gerekiyor, Hukuk Çalışmaları Merkezi'nin yakınındaki sokağa park etmişti, oraya yaklaşırken Touran'a baktığında bir şeylerin yanlış olduğunu seziyor ve lastiklerin kesildiğini, ön farın patlatıldığını, yan aynanın yerde durduğunu görüyor.

Bailey uzaktan kumandayı alıp televizyonu kapatıyor, odanın karşı tarafına fırlattığı kumanda kanepenin kolçağına çarpıp yere düşüyor. Eilish arabayı sattığını ona haber verirken gülümsemeye çalışıyor ama gülüşü yüzünde donup kalıyor. Nasıl yaşayacağız biz şimdi? diyor Bailey, nasıl gideceğiz okula? Bak, diyor Eilish, benzin fiyatları uçtu gitti, alamıyoruz artık, sen de okula herkes gibi otobüsle gidebilirsin, idare ederiz bir şekilde. Bailey ona vahşi bir bakışla dönüyor, Eilish bu yüze baktığında tanıyamıyor onu, elleri yanında yumruk

yapmış, annesine vurmak istiyor âdeta. Bizi aptal gibi gösterdin, diyor, ne diyeceğim ben arkadaşlarıma? Molly koltuktan kalkıp kardeşinin önünde duruyor. Kes sesini, diyor, aptal bir araba sadece, annemin suçu değil hiçbiri, olanları görmüyor musun? Eilish bir şey arıyor ama ne aradığını da bilmiyor, ani bir hiçliğe yakalanmış gibi dikiliyor, eline bir dergi alıyor, geri bırakıyor. Gözlerini Molly'ye dikip, dolmakalemimi ne yaptın, diye soruyor, kaç kere dedim sana oynama onunla diye? Molly'nin yüzünde bir acı çizgisi beliriyor. Neden öyle konuşuyorsun benimle? Kollarını savurup kapıya doğru koşuyor, Bailey ise hâlâ öfke içinde annesinin karşısında. Görüyor musun işte, diyor, şaka gibi aileyiz, ayrıca bir şey daha söyleyeyim, sen de şakanın dik âlâsısın, keşke hiç annem olmasaydın. Eilish içinin fena olduğunu hissederek mutfağa kaçsa da kan kokusunu alan Bailey peşinden gidiyor. Tanımadığı suratın korkusu içinde lavabonun başında duruyor, o gözler sırtını delmekte, Eilish dışarıdaki yağmura bakıyor, ağaçlar yağmura ve yaklaşan karanlığa teslim olmakta. Ansızın devranı oğlunun döndürdüğünü veya devranın onu döndürdüğünü görüyor, onun bu devranla ilişkisini hemen düzeltecek Eilish, dönüp yüzüne bakıyor. Tepesinden bakmak için çenesini kaldırarak, sen hangi cüretle böyle konuşuyorsun benimle? diyor. İşler değişecek burada, sen oradan bağırıyorsun, el kol hareketi yapıyorsun ama daha on iki yaşındasın ve hâlâ altını ıslatıyorsun, yakında on üç olacaksın, hiçbir şeyi ruhun duymuyor, neler olduğunu bir bilseydin hemen tutardın o dilini. Bir an düzeltiyor devranın dümenini, Bailey'ye de gösteriyor bunu, çocuğun gözlerinde bir korku emaresi ve ardından düşüyor kin dolu maske. Eilish karşısında bir çocuk görüyor ve onu kollarına almak istiyor ama oğlunun yüzü sertleşip tiksinti belirtiyor. Al işte, diyor Bailey, öyle konuşuyorsun yine aptal aptal. Eilish bunu yapmayı düşünemeden şamarı basıyor çocuğun suratına, Bailey önce ona hayretle bakıyor, sonra da tokadın gerçek olup olmadığını test etmek istermişçesine yanağına dokunuyor. Yüzüne sahte bir gülüş yerleşti-

riyor, gözlerinden yaşların süzülmesine izin veriyor, ardından kısılan gözleri Eilish'e âdeta ikinci bir tokat için meydan okuyor. Eilish ise onun karşısında dağılıyor, onun gözlerine oğlunu arayarak bakıyor ama onu orada göremiyor, Bailey'nin içindeki bir belirsizliğe körlemesine uzandığını ve oradaki bir şeyi, oğlanla erkeğin bir araya geldiği yeni ve yasak bir unsuru yakaladığını görüyor. İşte o anda yüzü buruşan Bailey çocuk gibi ağlıyor, başını iki yana sallıyor, kucaklanmayı reddediyor ama Eilish onu kolları arasına alıyor ve bırakmıyor, sevgisini eksiksizce hissediyor içinde. Bailey onu geri ittirdiğinde kapıya gidiyor, dışarı çıkıyor ve Mark'ın bisikletini alıp evin içinde yürütüyor. Nereye götürüyorsun onu? diyor Eilish. Dışarı çıkıyorum. Hayır, çıkmıyorsun, saate bak, neredeyse yasak zamanı. Bailey bisikleti hole sokuyor ve Eilish ön kapının kapandığını duyuyor.

Mavi karolu kasap dükkânındaki kuyruk, kapıdan dışarı taşmış. Saat beşi çeyrek geçiyor ve Eilish bebek arabasında uyuyan Ben'le birlikte sıradayken gökte her türlü hava durumunu görüyor. Doğudaki kurşunî buluta doğru bakıyor, içindeki bir hisse hitap ediyor bu bulut, camın ardındaki kasap Paddy Pidgeon ile oğlu Vinny'ye bakıyor, hiç sohbet etmeden çalışıyorlar, uzun beyaz bir bilek, et dolu tepsiye doğru uzanıyor. İş ararken telefon açması gereken insanları düşünüyor Eilish, kulaklarını kuyrukta konuşulanlara tıkamaya çalışıyor, yaşlı bir kadınla konuşurken elindeki katlı gazeteyi öbür eline vuran adamın pörtlek gözleri ve huzursuz bir havası var, Mark'ın futbol antrenörü olabilir bu. Bu isyancı piçlerin vakti doldu, diyor, sıçanlar gibi yuvalarına gireceğiz onların, şimdi her ne olacaksa dönüşü olmayacak. Eilish ayaklarına bakıyor, BBC'de duyduğu şeyleri düşünüyor, ülkede başkaldırı yayılıyormuş, asiler güneye iyice yerleşmiş, kuyruk kapıya doğru ağır ağır ilerlerken Eilish çantasını çıkarıp parasını sayıyor. Yorgunluğu bütün vücudunda hissediyor, rüya görmeden

uyanmak istiyor, bu gece hissini içinden söküp atmak istiyor çünkü her güne önceki geceden bir şeyler kalıyor, tortusu kanına yapışıyor, omuzlarında, sırtında, kalçalarında kalıveriyor, günün birinde vücudun hiç uyumadığı bir uykudan uyanacak. Kuyrukta arkasında duran bir kadın vardı ama Eilish kapıdan girerken bakıyor ki gitmiş, eli titreyen yaşlı bir adam bir kutu yumurtayı işaret ederken Vinny de camın altından boş bir tepsi çıkarıyor. Birazdan ilgileneceğim seninle Eilish. Paddy Pigeon omzunun üstünden bakıp Eilish'in arkasındaki bir şeye göz atıyor, köri soslu tavuk dolu plastik tüplere, açık duran buzluğa, adam sonra da tezgâhın üstüne biraz bozukluk koyup oğlunun kulağına bir şey söylüyor. Eilish onların şeritlerin arasından buzhaneye girerek kendisini dükkânda yalnız bırakışlarını izliyor, ardından bir testerenin çalışmaya başladığını duyuyor, o da uzanıp testereyle içinin açılmasını isteyecek, iliği zift karası çıkacak. Yaşlı bir kadın içeri giriyor, Paddy Pidgeon tekrar ön tarafa gelip ona hitap ediyor. Bayan Tagan, diyor, nasılız bugün? Eilish eldivenli eliyle camı işaret eden yaşlı kadını izleyen kasaba sert gözlerle bakıyor. Tezgâhın üstünden eğilen Paddy Pidgeon, elimde yalnız bunlar var Bayan Tagan, diyor, her yerde arz sorunu var, ama haftaya biraz gelebilir. Bir poşet sosisi havada döndürüyor, bant kesicide başını kestiği paketi tezgâha koyuyor ve kadının bozuk parasını alıyor, Eilish cama yaklaşsa da Paddy Pidgeon dönüp buzhaneye giriyor. Kasabın ardından plastik şeritlerin biraz daha oynayışı, testere rafının yanındaki çivide asılı duran solmuş dinî takvim, yanlış aya ve yanlış yıla ait sayfa, Eilish o zamanlar neler yaptıklarını hatırlamaya çalışsa da aklına gelen özel bir şey yok, arabayla okula, işe, tekrar eve, önemsiz bir yılın önemsiz bir ayı işte. Parmaklarını anahtarlarının tırtıklı kenarına bastırarak sesleniyor Eilish. Burada dikme beni Paddy, bütün gün bekleyemem. Buzhanede ağır bir kutunun sürüklenip yere bırakıldığını duyuyor. İrice bir kadın nefes nefese dükkâna giriyor ve şişmiş elleriyle içeride dikilerek şeritlerin arasından elini savurarak geçen Paddy Pidgeon'ı

izliyor. Adam gözlerini Eilish'in arkasındaki öteki kadına çevirirken gülümsüyor. Mags, diyor, ben de kapamak üzereydim, söyle hemen, ne vereyim? Eilish kasabın tombul ve sarkık yüzüne, kızarık kaba ellerine, önünde yüzsüzce dikilişine bakarken kalbinde bir huzursuzluk hissediyor. Ama hadi artık Paddy, diyor, bunca zamandır dikiliyorum burada, bakmayacak mısın bana? Kadın ürkek gözlerle dönüyor ve kasaba kaşlarını çatıyor, adam da arkasına dönüp bir paket sosisi havada döndürüyor. Sosis, diyor, herkes de sosis istiyor bugün. Gidip biraz bozukluk alıyor, tezgâha koyuyor, kadının dükkândan çıkışını izliyor, sonra da camın içine eğilip iç çekerek boş bir tepsi çıkarıyor, arkaya götürüyor. Sokaktan mavi karoların üstünde sessizce koşan bir çocuğun ayak sesleri geliyor, ses sararan ışığın içine hapsolup ölüyor, dükkânın kokusu Eilish'in vücuduna giriyor, yağ ve kan kokusu kendi vücudunun yağıyla ve kanıyla kaynaşıyor, böylece Eilish durduğu yerde ölüm hissiyle doluyor, dışarıda kaldırım kenarına açık yeşil bir nakliye kamyonu yanaşıyor.

Kuzuyu inceleyen Eilish, eti kepçeyle dövüyor ve fırın kapağını kapatıyor, birisinin oturma odasına girdiğini duyuyor, Molly'nin arkasına bakıyor ve Samantha'yı ellerini kavuşturmuş hâlde karşısında görüyor. Anne, Sam'i yemeğe davet ettim. Ya, deyip kendisini gülümsemeye zorluyor Eilish, Molly ona meydan okuyan gözlerle bakıyor. Fırın eldivenlerini asıp lavaboya giden Eilish, kızların kanepede kimbilir nelerden sohbet ettiğini duyuyor, bu kızı görmek Eilish'in oğlu adına duyduğu endişeyi kabartıyor, bu korku Eilish'in her tarafını biliyor. Gözlerini kapıyor, tekrar açtığında neredeyse ortalığa bir esans verecek kadar sararmış akşam ışığıyla karşılaşıyor, ağacın altında şişkin bir karatavuk görüyor, kuşun ânın içindeki mükemmelliğini seyrediyor, öyle yaşamak vardı, açık göklerin altında oradan oraya gelip gitmek vardı. Fırından patates tepsisini çıkarıyor ve çocukları

yemeğe çağırıyor, Samantha kapı ağzında baygın baygın duruyor, hâlâ fazla uysal hareket ediyor ama onların arasında olmaktan mutlu. Eilish yüzündeki küçümser ifadeyi fark eden kızı inceliyor, davetsiz misafir hissi veriyor kız, işte o anda Samantha'nın gözlerine bakıp gülümsüyor, oturmasını işaret ediyor, ikisinin de savrulmuş durumda olduğunu görüyor, aynı bilmeyişe kaptırmışlar kendilerini, ikisinin de oğlundan aynı şeyi istediklerinin farkında Eilish. Bailey fırının kapağından içeri bakıyor. Anne, diyor, eti fazla bıraktın içeride, kurutacaksın. Eilish çocuğun yüzüne bakarken onun ağzıyla konuşan Larry'yi arıyor. Fırın kapalı, diyor, kendin çıkarsana madem. Bailey eti tezgâha koyuyor, sonra geri çekilip inceliyor, kendisinden memnun. Anne, diyor Molly, hani kasaptan rosto eti alamamıştın? Kilmainham'a yürüyüp almam gerekti, artık zor bulunuyor, biliyorsun ya. Sarı ışık altına dönüyor, akşam karanlığı yemek boyunca çöküyor ve Eilish tepedeki ışığı yakmayı unutuyor, herkesin gölgelere karışmasını izliyor, Molly'ye farklı bir çocukmuş gibi bakıyor, Samantha'nın yanında morali nasıl da yükseldi. Bailey bir yudum süt içiyor ve ülkenin savaşta olup olmadığını soruyor, Eilish onun sütten bıyığına ve gözlerindeki soruya bakıyor. Uluslararası haberlerde ayaklanma diyorlar, diyor Molly, ama savaşın adını doğru düzgün koymak istersen eğlence diyebilirsin, dünyanın kalanı için televizyon programı olduk biz. Samantha bıçağıyla çatalını tabağının yanına koyuyor. Babam terör diyor, adını böyle koyuyor, bu insanlar teröristten başka bir şey değilmiş, başlarına gelenler de müstahakmış, bağırıp duruyor televizyona. Eilish gözlerini kaçırıyor, Molly sessizce tabağına bakıyor. Kuzu çok güzelmiş, değil mi, diyor Eilish, Mark'ın burada olmaması çok yazık. Bıçağı yemeğin etrafında eti kesmeden gezdiriyor, ayağa kalkıyor, ışığı açıyor, tekrar yerine geçerken Bailey onu izliyor. Mark oraya mı gitti yani, diyor, isyan ordusuna mı katıldı? Samantha'nın yüzünde örtük bir acı ifadesi belirirken Eilish yemeği tuzlar gibi yapıyor, Bailey de ağzını giysisinin koluyla siliyor. O ne demekmiş öyle, diyor

Eilish, dedim ya Mark okumaya kuzeye gitti diye. Ee, o zaman niye konuşamıyorum ki onunla, aptal mı sanıyorsun sen beni, neden yalan dolan konuşuyorsun hep? Bıçağını ete saplıyor, sonra da bıçağı ağzına götürüyor. Geçen gün, üç asker kaçağının sokakta infaz edildiğini duydum, başlarının arkasından vurulmuşlar, pat, pat, pat, diyor elini silah şekline getirip. Eilish bıçağıyla çatalını bırakıp sandalyesini geriye itiyor. Ben böyle konuşmalar duymak istemiyorum, diyor, Bailey, bulaşık makinesini sen dolduruver, Samantha, tatlıya da kalmak ister misin, oturma odasında film izleriz. Molly ile Samantha içeri giriyorlar, Eilish de arkalarından gidiyor, Molly yukarıya, odasına çıkıyor, Samantha da fotoğrafları sırayla inceliyor. Yanlış anlamayın yani, şey için— Dalgın sesle devam ediyor, babamı pek sevmem ben, komplo teorilerine inanan delinin tekidir. Eilish kızın yüzünde gizli kalan bir şeyi arıyor, telli dişler, sıcak ama gizemli bir üslup. Ya annen? diyor Eilish. Bilmem, diyor Samantha, o da babama uyuyor galiba, peki acaba siz ne zamandır bu evde yaşıyorsunuz? Hım, bir düşüneyim, Mark doğmadan hemen önce almıştık burayı. Göz göze geliyorlar ve Eilish birden anlıyor. Sen ondan haber aldın, değil mi, belli oluyor yüzünden. Hemen o anda kızın hüznünü tüm çıplaklığıyla görüyor, çıplak bir alev gibi titriyor gözlerinin önünde, kız kollarını kavuşturup kapıya bakarken Molly odaya giriyor. Önce annesine sonra Samantha'ya bakan Molly, ellerini beline koyuyor. Ne oluyoruz? diyor. Eilish mutfağa giriyor. Tatlı isteyen? diye sesleniyor, konserve meyvemiz ve dondurmamız var, Molly, filmi de sen seçebilirsin.

Eilish kanal rıhtımında tramvay beklerken bir esinti geliyor. Şehri böcekler basmış gibi, gece gündüz gökyüzündeler, sürüsüyle askerî helikopter, kapkara hepsi, Eilish bunları pek fark etmiyor artık. Yanındaki yaşlı adam, yukarı bakarken elini gözlerine siper ediyor. Geliyorlar mı gidiyorlar mı hiç anlaşılmıyor, diyor adam. Eilish karşı tarafa, beklenti

içindeki yüzlere bakıyor ve sakin bir kayıtsızlığın ötesinde bir şey göremiyor, donuk gözler telefonlara bakıyor, iki kadın sohbetlerine devam ederken genç bir kız kaldırımda hopluyor. Ben güneşin karşısında kaşlarını çatıyor, Eilish de başlığını indiriyor ve yaşlı adamın gülüşüne karşılık verdikten sonra ayaklarındaki eskimiş siyah ayakkabılara çeviriyor gözlerini, bağcıklardan birinin çözüldüğünü görüyor, tramvay viraja gelirken zilini çalıyor. Adam hâlâ göğü izliyor ve uysal sesiyle bir şey söylüyor, pardon, diyor Eilish, anlamadım, adamın ayakkabısını işaret ediyor, bağcığınız çözülmüş. Adam ona doğru eğilip göğü gösteriyor. Balta nerede? Suya düştü. Su nerede? İnek içti. İnek nerede? Dağa kaçtı. Dağ nerede? Yandı, bitti, kül oldu. Adamın tuhaf gülüşünden öteye dönen Eilish, arkasındaki kanala baktıktan sonra tramvaya biniyor, güneşin çizgileri arasında bir kuğu beyaz beyaz süzülüyor.

Carole Sexton eski kafenin merdiveninden yukarı çıktığında Eilish onu görmemiş gibi yapıyor. Boyalı camı inceliyor, sonra da şaşırmış ayağına yatıyor. Sandalyeyi çeken hüzünlü el, ağzı geren acılı gülüş, palyaçoların boyalı gülüşü. Carole çantasını yere koyuyor, temkinli gözlerini asma katta şöyle bir gezdiriyor, mırıltılar, dalgın sohbet sesleri, masaların arasında mekik dokuyan garson, kucağında ikiye katlı gazetesini okurken iki parmağının arasında çörek tutan yaşlı bir kadının uzun ve pürüzsüz beyaz saçları. Hep sevmişimdir burayı, diyor Carole, gerçi öğrenciliğimden beri pek gelmedim ya, yine de hiç değişmemiş değil mi, insan artık var olmayan bir zamanın içinde korunduğunu hissediyor gerçekten değil mi, şu vitray pencereler, sanki dışarıda başka hiçbir şey yok gibi— Eilish vitray camdaki kırmızı elbiseli kadını inceliyor, bunun kimi temsil etmesi gerektiği hakkında hiçbir fikri yok, bağıra çağıra özgürlüğünü anlatan sahte ve efsanevi bir bâkire ikonu. Carole'a ne istediğini sorup garsonu masaya çağırıyor, başka bir buluşma yeri seçmesi gerekirdi diye düşünüyor, St.

Stephen's Green'deki serin ağaçların altı mesela, Carole alyansını parmağında çeviriyor. Hangi bölgeye koydular sizi Eilish? D Bölgesi'ndeyiz biz ama hepsi lüzumsuz geliyor bana. Ben H Bölgesi'ndeyim, posta bölgeleri gibiler veya Fransız arondismanları gibi, bir süre sonra moda olurlar kesin, sizi ziyaret etmek için otoyoldan şehrin öteki tarafına gelmeye kalktım ama M7'de şeritlerin arasına beton kirişler koymuşlar, zırhlı araçlar, askerler, belli ki gerildiler artık değil mi, isyancılar şehre çok daha yakın, beni geri gönderdiler, sapağa giden şeride geçmemi söylediler, çok da medeniydi adam, bir tanıdığım bana şu önemli çalışanlar için yazılan mektuplardan bulabilirmiş, o zaman istediğim yere gidebileceğim. Eilish, Carole'ın yirmi yaşında nasıl görünmüş olabileceğini görmeye çalışıyor, uzun boyunlu, mağrur, erkek öğrencilerin arasında kuğu gibi seçkin, şimdi huzursuz elin başparmaktaki ölü deriyi çekiştirdiğini görüyor, kırışık bluz leke dolu, gözkapakları kızarmış, şişmiş, dik dik bakan gözler onu geceleri uyutmayan bir düşünce motoruna bağlanmış. Kadın yanında bir şey getirmiş, vücudundan odaya geçen ve şiddeti sürekli artıp azalan bir korku. Ben de babamın ana bakıcısı olarak mektup almayı başardım, diyor Eilish, ama biraz vaktimi aldı, babam kötüleşti, haberi de yok hastalığından, bazen bir terslik olduğundan şüphelenir gibi olsa da kendi zihnini göremediği için şüphesini dışarı yöneltiyor, kendisi ters değilse dünya terstir, suçlanacak başka birileri vardır daima. Carole yukarı bakarken garson onlara doğru geliyor, içecekleri masaya koyup gülümseyerek hemen uzaklaşıyor. Bir haftadır uyumamış gibisin, diyor Eilish, uyuyabiliyor musun? Uyku, diyor Carole hülyalı sesiyle, çok uzak zamanlardan konuşuyor âdeta, masanın karşısından Eilish'e bakarken görmüyor onu. Neredeyse hiç uyumuyorum, diyor, her gece deliksiz uyuduğumu hayal ediyorum ama o imkânsız artık, bir bakıma uykuda olduğumu anlamak biraz zamanımı aldı, anlarsın ya, kendimi uyanık sandığım onca zaman uyuyormuşum meğer, önümde müthiş bir karanlık gibi duran sorunun içini görmeye

çalışıyormuşum, bu sessizlik hayatımın her ânını tüketiyormuş, irdelersem deliririm sandım ama sonra uyandım ve bize ne yaptıklarını görmeye başladım, eylemdeki dehayı gördüm, senden bir şey alıyorlar, yerini sessizlikle dolduruyorlar, sen de uyanık olduğun her an o sessizlikle karşı karşıya oluyorsun, yaşayamıyorsun, sen, sen olmaktan çıkıyorsun, bu sessizliğin karşısındaki bir şey oluyorsun, sessizliğin bitmesini bekleyen bir şey, dizlerinin üstüne çöküp yalvaran, sessizliğe gündüz gece fısıldayan, alınan şeyin geri verilmesini bekleyen bir şeysin sen ve anca o zaman devam edebilirsin hayatına, fakat bitmiyor bu sessizlik işte, istediğin şeyin günün birinde geri verilme olasılığını açık bırakıyorlar, sen de sindiğin yerde felç olup kalıyorsun, köreliyorsun eski bıçaklar misali fakat sessizlik bitmiyor çünkü güçlerinin kaynağı bu ve sessizliğin gizli anlamı da böyle işte. Eilish kollarını kavuşturup arkasına yaslanıyor, Carole'ın çantasına uzanışını izliyor, masaya bir klasör koyuyor Carole. Bize en başından beri yalan söyledikleri belli artık, diyor, sessizlik kalıcı, kocalarımız dönmeyecek, geri vermeyecekler onları çünkü verilemezler, herkes biliyor bunu, sokak köpekleri bile biliyor, o yüzden ben dizginleri elime alıyorum— Klasörü açıp bir tomar fotokopi çıkarıyor, Jim Sexton'ın üstünde DEVLET KAÇIRIP ÖLDÜRDÜ yazan renkli bir fotoğraf bu, altında küçük puntolarla olayın ayrıntıları anlatılmış. Eilish hemen sandalyesini geri itip Carole'ın elindeki klasörü kapatıyor. Çıldırdın mı sen? diyor. Hiç düşünmeden odaya göz gezdiriyor, garson bir masanın üstüne eğilmiş, tepsinin üstüne fincanları ve tabakları koymakla, yaşlı kadın ise gazetesini katlamakla meşgul. Buna bir son vermelisin Carole, tutuklatacaksın kendini, hatta beni de tutuklatacaksın, çocuklarımı düşünmem lazım benim— Carole gözlerini aşağı çevirmeden fincanını dudaklarına götürüyor, bulguların aksini gizliden gizliye biliyormuş gibi bakıyor. Bildiğini biliyorum Eilish, gizlemenin âlemi yok artık, hepimiz biliyoruz, Curragh'ta değiller, asiler orayı ele geçirdiklerinde öyle dediler, hiç götürülmemişler bile

oraya, yani neredeler sence? Eilish bakacak yer bulamıyor, o yüzden gözlerini kapatıyor, kalp atışları bir tuhaf. Gözlerinin karanlığında gördükleri değil hissettikleri mesele, üstüne çarpıp parçalanmanın eşiğindeki muazzam bir şeyin gölgesi, karanlığa gömülmeye zorlanma ve giderek daha aşağıya çekilme korkusu, gözlerini açıp yukarıya, havaya bakıyor, merdivene doğru baktıktan sonra salıverdiği öfkesiyle Carole'a doğru dönüyor. İşte o anda vitray camın ardındaki gündüz ani bir parıltıyla ifade ediyor kendisini, Carole'ın üstüne yansıttığı çiçekli renklerle kadın sanki içinden ışıklandırılmış gibi görünüyor, yüzü kocasına duyduğu sevginin hatırasıyla aydınlanıyor. Bak Carole, yeterince dinledim artık, ben her yerde sağdan soldan duyabileceğin söylentilere kulak asmayacağım, yarardan çok zararı var, kimsenin bir şey bildiği yok, bulgu denebilecek hiçbir şey yok ortada, sen sadece inanmayı kestin, olan bu, ama tekrar bulman lazım o inancı, bir yerde kuşku varsa umutsuzluk olamaz ve kuşku varsa umut da vardır. Eli montunun kolunu arıyor ama giysinin kolu ters dönmüş, kapıya geldiğinde Larry'yi anımsıyor, panik içinde bir kez daha merdivene doğru bakıyor, elini montuna atıyor, el çantasını açıyor, masaya bir banknot bırakıyor. Buyur, diyor, toplam hesabımıza yetmesi lazım. Tırnakları ısırılmış bir el, masanın karşısına uzanıp banknotu itiyor. Ee, diyor Carole, nasıl idare ediyor en büyük oğlun, gurur veriyor mu sana? Eilish montunun fermuarını kapamayı kesiyor ve Carole'ın yüzündeki tarifi imkânsız gülüşü görüyor. Ne dedin sen benim oğluma? diyor, ne dedin ona sen? Gizli bir bilgiyle ışıldıyor gözler, uzun el havaya kalkıp Eilish'e doğru dalgın dalgın sallanıyor, onu kovar gibi. Oğlun gururlandıracak seni, diyor, isyancılar durdurulamayacak, katilleri defedip bu dehşete son verecekler, bu ülkenin kanı kesin biçimde temizlenmiş olacak, yaz bir kenara, harikulade bir savaş olacak.

6

Tekerlekli çöp kovasına poşet yerleştiren Eilish, sokağın iki tarafına da göz gezdiriyor, siyah çöp kovaları üç haftadır toplanmamış, bir martı duvarın dibine bırakılmış siyah poşetten besleniyor, poşetin yan tarafı bir hayvan tarafından yırtılıp açılmış, belki geceleyin tilkinin biri yapmıştır, içindekiler yola dökülmüş. Kuşu önce kışkışlayan Eilish, martı ona donuk gözlerle bakarken ellerini çırpıyor, ardından kuş gagasını açıp koyu yutağını sergiliyor. Eilish yukarı çıkıp Molly'ye banyo hazırlayacak, şimdi bir fincan süt ısıtıp dolapta kakao arıyor, bir yandan da yabancı haberleri dinliyor, isyancılar ordu kuvvetlerini geri püskürtmüş, çatışmalar yakında Dublin'e ulaşacakmış. Yatak odasının kapısında durup Molly'yi izliyor, kız sırtındaki yastığa dayanmış, dizlerini göğsüne çekmiş, telefonundan okuyor. Sanki hepsinden ayrıldı artık, yabancı oldu neredeyse, başka bir evin başka bir çocuğu âdeta, ağzını bıçak açmıyor. Eilish kakaolu sütü komodinin üstüne koyup eski bir pelüş ayıyı kollarına alıyor, körleştirildiğini görüyor, gözlerinin yerini düğmeler almış, bunları diktiğini hatırlamıyor. İç sütünü sıcakken, diyor, şimdi sıcak banyo da hazırlayacağım sana. Molly yüzünü ekrandan kaldırıp annesine su gibi berrak gözlerle bakıyor. Anne, diyor, beni dinle, gitmemiz lazım geç olmadan. Eilish ayakkabısından kurtulan sağ ayağına bakıyor, vücudunun ağırlığını bacaklar taşıyor, dünyanın ağırlığını da ayaklarının yuvarları, soğurucu tarak kemikleri taşıyor, yumuşak ayak parmakları bütün gün örselenir, Eilish ayaklarını Larry'nin ovmasını, sonra da banyo yapabilmeyi istiyor. Ya deden ne olacak? diyor, ona kim bakacak, gitgide kötüleşiyor, hem, baban birden salıverilirse o ne yapar, doğru düzgün düşünmemişsin bunu. Molly kakaolu

süte uzanıyor, iki elini kupanın etrafına sarıyor, gözlerini kapayıp bir yudum alıyor. Okuldan insanlar Avustralya'ya, Kanada'ya gitti, bazıları İngiltere'ye geçti— Peki biz nereye gidelim, yok ki gidecek yerimiz, başka bir yere gitmek çok masraflı. Áine'ye gidip babamın salıverilmesini bekleyebiliriz, sen akademik vizeye başvurabilirsin. Molly, devlet Ben'e pasaport vermiyor, Mark'ınkini de yenilemiyor, biliyorsun hepsini. Eilish kendisini banyoda küvete tıpasını takarken buluyor, sıcak suyu açıp parmağıyla test ediyor, yakıcı his hoşuna gidiyor, kollarını kavuşturup Molly'nin yanına dönüyor, yorganı düzeltmeye başlıyor. Bak, diyor, ben uzun zamandır öğretim görevlisi değilim, hem zaten bu düzenin sonu yakın, dünyanın karanlık bir köşesinde yaşadığımız da yok bizim yani, uluslararası toplum bir çözüm için aracılık yapacak, şu an Londra'da görüşmeler sürüyor zaten, böyledir bu işler, önce sert uyarılar olur, sonra yaptırımlar gelir, onlar da işi görmeyince herkesi masanın etrafına toplarlar, ateşkesin hazırlanıp ilan edilmesi an meselesi artık. Molly'nin bakışlarındaki bir şey, annesinin düşüncelerine serbestçe giriveriyor, geziniyor orada Molly, hakikati yalandan ayırt ediyor, Eilish de gözlerini kaçırmak zorunda kalıyor. Anne, Mark'a ne olacak? Eilish kapıya dönüp duruyor. Mark mı? diyor, bilmiyorum, ne cevap verebilirim ki, bir şey olmaz ona, biliyorum işte, benim yarın büyükbabanı tarama için hastaneye götürmem lazım, onu evden çıkarmak da aşırı uzun sürecek, biliyorsun nasıl davrandığını. Anne, telefonunu aradım, Mark'ın telefonunu yani, hat kesilmiş. Eilish'in ağzında bir şey hareket ediyor, şimdi odadan odaya dolanıp eğilerek yerdeki giysileri topluyor Eilish, banyoda durup buharı tüten suya bakıyor, yükselip yok olana, her an ifade edilse de bilinmesi mümkün olmayana, daima umuda götürür bu olasılık hissi. Yatak odasına gidip Molly'nin ellerini tutmak, her şeyin yoluna gireceğini söylemek istiyor Eilish ama hasır sepetin önünde kalıyor, giysileri sepete atıyor ve kollarından kendisinin de düştüğünü hissediyor, hayatta bildiği hiçbir şeyle tarif edilemez bir şeye doğru hep birlikte düşüyorlarmış gibi bir his.

Kapının ötesindeki odayı biliyor Eilish, cevval hareketleriyle kuşları andıran uzman doktor, yanında oturan ve pantolonundaki kırışıkları düzelten babası. Eilish beyaz kirli sakallı yanağı elinin tersiyle okşamak, babasının elini tutmak istiyor ama öyle yapmıyor, babası olmayı yeğleyeceğini iki kez söyledi bile. Televizyondaki devlet kanalının haber bandını okuyor Eilish, manşetlerde sıradan şeyler var, geçmişe veya tuhaf bir paraleldeki mevcut zamana ait bir dünya, bu dünyalardan birinde yeni atamalar ve bütçe kısıntılarıyla ilgili duyurular yapılırken, ötekinde devlet güçlerince toplu katliamlar yapıldığına, sivillerin toplanıp idam edildiğine dair söylentiler mevcut, camın ardındaki karşılama görevlisi de paket bardaktaki çayını yudumlamakta. Baba, diyor Eilish, bütün bunlar bitene kadar gelip bizimle yaşamanı istiyorum, yalnız kalmanı istemiyorum, çocuklar için de iyi olur. Ben kendi yerimde gayet mutluyum, diyor Simon, annen öldüğünden beri yalnız yaşıyorum, bir de bakmışım kardeşinle ikiniz bir olup evi satmışsınız arkamdan, iyi bilirim ben sizi. Baba, neler diyorsun sen ya, kim ev alacak şu sıra herkes ülkeden ayrılırken, hem köpeği de alırsın yanına, arka tarafa bir kulübe koyarız— Ne diyorsam o, gayet güzel idare ediyorum ben, erzakım da var, bir ihtiyacım olursa Spencer'la yürüyüşe çıktığımda Bayan Doyle'a uğrarım. Baba, Bayan Doyle'un dükkânı kapanalı en az yirmi sene oldu. Sandalyesinden ayağa kalkıp tepesinden bakıyor babasına Eilish. Benim kahve içmem lazım, diyor, şu arka koridorda bir içecek otomatı görmüştüm, sen de çay ister misin? Ne zaman döneceğiz? diyor Simon, otobüs hoşuma gitmiyor, söyledim sana. Babası ona somurtarak bakarken Eilish onun başının üstündeki tabloyu inceliyor, şakayıklar çiçek açmış. Baba, çay ister misin diye sordum. Simon başını iki yana sallarken Eilish bebek arabasında uyuyan çocuğun yanına çömeliyor, elinin tersini tonton kırmızı yanağa bastırıyor, çocuk üstdudağını çenesine kadar indirmiş. Ben hemen geliyorum, diyor Eilish, uyanırsa elini tut. Uzun koridorda yürürken kırmızı kapı arkasında kayarak

kapanıyor, içecek otomatı zannettiği yerde değil, güvenlik masasına uğrayıp makinenin yerini soruyor, çok yanlış gelmiş, hastane girişi tarafındaymış makine. Makinenin önünde durup bozukluk ararken, telefonu çalmaya başlıyor. Evet, diyor, ben Bayan Stack, hattaki kadın kendisini Bailey'nin okulundan birisi olarak tanıtıyor, isim duymuyor Eilish, bir sekreter bu muhakkak. Bayan Stack, oğlunuz iki haftadır düzenli biçimde devamsızlık yapıyor, çantasına sizin imzalamanız için bir mektup koyduk ama Bailey formu bize sahte gibi görünen bir imzayla geri getirdi. Arkasındaki adam oflayıp puflamaya başlayınca dönüp dudaklarını pardon der gibi oynatan Eilish, otomattan uzaklaşıyor. Kusura bakmayın, diyor, hiç haberim yoktu, Bailey'yi okula ben bırakıyordum eskiden ama son zamanlarda otobüse binmeye başladı, bu akşam öğrenirim ben olanı biteni. Bayan Stack, geçen hafta okulda oğlunuzu da ilgilendiren bir olay yaşandı. Olay mı, nasıl bir olay, Eilish deyin bana lütfen. Sınıfta oldu, oğlunuz okulun konuşma ve taciz politikasını açıkça ihlal etti. Çok üzüldüm duyduğuma, ne yaptı acaba Bailey? Oğlunuz uygunsuz şekilde hedef alarak kahkaha attı ve— Pardon, anlamadım, ne demek bu? Anlamı şu ki Bayan Stack, Bailey öğretmeniyle dalga geçti ve sınıf düzenini bozdu, bu tarz davranışlar okulun tüzüğüne aykırıdır. Evet, elbette, anlıyorum ama bunu tuhaf da buluyorum, Bailey, Bayan Egan'ı çok sever, Bayan Egan da saçmalıklara tahammül edecek birisi gibi gelmemiştir bana hiç. Bayan Egan artık okulumuzda çalışmıyor Bayan Stack, kendisi mart ayında uzun izne çıkarıldı, müdüriyet işlerini şimdilik ben idare ediyorum. Eilish bir an sessiz kalıyor, Bayan Egan'ın sınıftan çıkarılışını seyrediyor, telefonda konuşan kişiyi kafasında canlandırmaya çalışıyor, kadının hatlarına dair belli belirsiz bir şeyler sezinliyor, ufakça bir ağız, büzüşmüş bir surat. Pardon, diyor Eilish, benim Bayan Egan'dan haberim yoktu, Bailey söylememişti, bu arada isminizi duyamadım telefonu açtığınızda. İsmim Ruth Nolan, Bayan Stack— Lütfen, Eilish deyin, peki Bailey'nin öğretmeni

kim şimdi? Ben bakıyorum Bayan Egan'ın sınıfına. Aa, yani güldüğü öğretmen sizsiniz. Maalesef evet. Peki neden güldü size? Şunu anlamanız lazım ki Bayan Stack, Bailey'nin kahkahası hem uygunsuzdu hem de— Evet, evet, biliyorum da şunu sormam lazım Bayan Nolan, parti sizi okulun başına geçirmeden önce uzun süredir öğretmenlik yapıyor muydunuz acaba? Bu sorunun konuyla ilgisini anlayamadım. Benim oğlum sesli güldüyse mutlaka gülünecek bir şey vardır, yani sanki suçmuş gibi, tövbe estağfurullah, eve geldiğinde okulu asmaması gerektiğini anlatırım ona ama şimdilik, mahzuru yoksa, kapatıyorum telefonu. Parasını içecek otomatına atarken eli titreyen Eilish, kollarını kavuşturuyor ve makinenin gurultuyla kahve çıkarışını izliyor, bir ödeme daha yapıp babası için çayı seçiyor, adam çay istemediğini söylemişti ama yine de içer biraz. Koridorlarda canı fena hâlde sigara isterken oğlunun yüzü gözlerinin önünde, yanlış döndü Eilish, hafıza kliniğinin işareti öteki tarafta. Kırmızı kapıyı omzuyla iterek açtığında Ben'i bebek arabasında yalnız başına görüyor, Simon bekleme odasında değil. Karşılama bölmesinin camına tıklatıyor, babasının içeri çağrılıp çağrılmadığını soruyor, tuvalete mi gitti acaba? diyor. Sıcak içecekleri sandalyeye bırakıyor kilidini açtığı bebek arabasını kapıların arasından geri geri sürüklüyor. Erkekler tuvaletine doğru eğilip içeri sesleniyor, hastanenin girişindeki güvenlikçilerden birisiyle konuşuyor, adam telsizinden anons geçiyor, ikinci bir güvenlikçi gelip Eilish'ten babasını tarif etmesini istiyor, Eilish konuşurken Simon için bahaneler üretiyor, bakın, muhtemelen gezmeye çıkmıştır, sonra kaybolmuştur, dönüş yolunu bulabilir belki. Eilish onu bulduğunda Simon kantinde, televizyonun altına oturmuş, sandviç yiyor. Paslanmaz çelik bir sürahiden süt koyuyor kendisine. Onun karşısındaki sandalyeye geçen Eilish, ellerini masaya koyup babasının gözlerinin içine bakarken Simon ise arkasına yaslanıp ona şaşkın bakışlarla karşılık veriyor. Demek biraz yemek yemeye karar verdin, diyor Eilish. Annen uzmana görünürken biraz

atıştırıyorum işte, diyor Simon, sen de bir sandviç al kendine biz beklerken. Simon şimdi gülümsüyor ve Eilish bir an çocuk oluyor, onun sandviçi yiyişini izliyor, Simon'ın pembe dili kaçak bir karidesi geri topluyor, ağzının ucunda biraz mayonez kalmış. O, kâğıt mendil ararken Eilish bir parça uzatıyor, ağzını silen babası da uzanıp Eilish'in yanağına dokunuyor. Takma kafana, diyor, her şey yoluna girer. Eilish de gülüşe karşılık vermeye çalışarak uzun uzun bakıyor onun yüzüne, ellerine bakıyor, kırışık deri kum misali, deniz parmak diplerindeki boğumların ötesine çekilmiş âdeta.

Haberlerde bir kararname daha bildiriliyor, yabancı medya kuruluşlarını dinlemek de okumak da yasaklanmıştır, yurtdışı haber kanalları engellenecektir ve bugünden itibaren planlı bir internet kesintisi başlamaktadır. Saçmalığa bakın, diyor Bailey, nasıl öylece kapatabilirler ki interneti? Bilmem ki be canım, istediklerini yapabiliyorlar, bilgi akışını kontrol etmek istiyorlar, olan bitenden haberimiz olmasını istemiyorlar. Peki ne yapacağım ben şimdi, nasıl yaşayacağım? Okula hazırlanman lazım, ben de seninle birlikte bineceğim otobüse, kazağın sandalyede, internet bir süre gelmeyebilir. Bailey buzdolabına doğru eğiliyor. Gevreğim için süt yok, ona da mı yasak geldi? Dün bayağı süt vardı orada, ha bire içen sensin. Akşamleyin ayaklı merdiveni eline alan Eilish, tavan arasına kör gözlerle bakıyor, tırmanıyor, fenerin dar ışığı tepede lamba arıyor, görünürde öyle bir lamba yok. Evin hem alt hem üst katlarının eşyacıbaşısı Larry'ye iki çift laf etmesi gerekecek, sen yokken buraya elimde yalnızca bir fenerle çıkmamı bekleyemezsin. Fener ışığı Mark'ın Noel ağacını ve dekoratif malzeme kolilerini tıkıştırdığı yeri gösteriyor. Eski kıyafetlerle dolu çöp poşetleri, çocuk oyuncağı kolileri, Eilish'in atmaya korktuğu ıvır zıvır dolu bavulların arasında nasıl bir keşmekeş yaratmış Larry. Eski bir bavulu çekip mandalını açarken içindekileri görmek istemediğini

fark ediyor Eilish, içine baktığında görmek istemediği şeyle karşılaşıyor ve kapatıyor bavulu, havada asılı kalan toz kokusunun içinde kalakalıyor. Tavan arasının eve ait olmadan, özerk bir varlık sürdürdüğü hissi içinde, kendi başına belleğin merkeziymiş gibi, gölgelerin ve düzensizliğin hüküm sürdüğü bir geçiş odası burası âdeta, Eilish önünde Larry'yle ikisinin genç hâllerinden yadigârlar görüyor, benlik katlanıp kolilerin içine yerleştirilmiş, paket edilip bir kenara atılmış, sırra kadem basan ve unutulan başka benliklerin kargaşasında kaybolmuş, toz, onların hayatlarından uzun yılların üstüne sermiş kendisini, hayatlarının yılları da ağır ağır toza dönmüş, geriye ne kalacak, kim olduğumuz hakkında ne kadar az şey bilinebilir, göz açıp kapayıncaya dek hepimiz göçüp gideceğiz. İşte o anda Larry'nin yanında olduğu hissine kapılıyor, dönüyor ve yasıyla karşılaşıyor, yumruklarını sıkıp sallıyor, Carole'ın iddiasının doğru olamayacağını kendisine tekrar tekrar söylüyor, kimse bilmiyor artık neyin doğru olduğunu, hissettiğinin yas olmadığını söylüyor kendisine, başka bir şey olmak zorunda bu, sıkıntı da ümit kılığına girmiş yastır zaten. Tavan kapağından aşağıya, günışığına kaçması lazım, bavulu açıyor ve önceden gördüğü şeyi dışarı çıkarıyor, Larry'nin deri bilekliklerinden biri bu. Bilekliği parmak uçlarıyla hissederken kılını kıpırdatmadan duruyor, ikisinin de eski hâllerini arıyor, o sırada Molly ayaklı merdivenin dibinden seslenince Eilish yukarı neden çıktığını hatırlıyor, portatif radyo eski bir plastik torbada, tavan kapağından aşağı uzatıyor Eilish bu torbayı. Radyoyu mutfak masasına götürüp bezle siliyor, Molly de arkasında onu izliyor. Ne yapıyorsun onunla? diyor. Haberleri dinlemek istiyorum, yabancı servislerden gerçek haberleri yani, burada bize söylenen yalanları değil. Hayır, radyoyu demiyorum, bileğindeki şeyi diyorum. Ha, babanındı bu. Bilekliğe dokunup anteni sonuna kadar çekiyor ve radyoyu açıyor, pillerin hâlâ çalıştığına inanamıyor, uzun dalga frekanslarında gezerken statik sesin sıcaklığı doluyor odaya, Eilish'in çocukluğundan kalma bu tuhaf elektrik vı-

zıltısı ıslık gibi bir sese dönüşüyor, sesleri geceyi yaşıyorlarmış gibi gelen yabancı dillere sahip uzak şehirlere erişiyorlar. Molly parmağını radyonun krom kenarında gezdiriyor. Zamanda geriye gidiyoruz anlaşılan, diyor kız, yakında hepimiz bisiklete bineriz, kıyafetlerimizi elde yıkarız, akşam yemeğini beş çayıyla karışık yeriz, kim olduğumuzu unutacak hâle geleceğiz, internet olmayınca ben kendimi birey olarak algılayamıyorum. Molly'nin gözlerinde ışık var, kalbinde bir mutluluk ışıltısı gizlenmekte. Eilish deri bilekliği bileğinden çıkarıp ona uzatıyor. Sende olmasını ister, diyor, ama kardeşine söyleme, sahi o nerede, çıkış yasağı vakti geldi gelecek, evde cezalı olduğunu da gayet iyi biliyor. Bilmiyorum, sen tavan arasına çıkar çıkmaz o da dışarı çıktı, ben gitmemesini söyledim ama tembihledi sana söylemeyeyim diye. Eilish kendisini ön pencereden dışarıyı seyrederken buluyor, Bailey'yi tekrar aramayı deniyor ama çocuk cevap vermiyor. Saat yedide sokağa çıkan Eilish, beyaz bir kamyonetin gelip geçişini izliyor, bir an durup yolu seyrettikten sonra montunu giyip Molly'ye sesleniyor. Birkaç dakikaya dönerim, Bailey ben dışarıdayken gelirse çaldır beni. Gergin ellerle yürürken yaklaşan arabalar için kulak kesiliyor Eilish, yolların sesi bir düğmeye basılarak kapatılmış gibi, devriye memurları tarafından durdurulursa söyleyeceği şeyleri kendi kendisine mırıldanıyor, kusuruma bakmayın, küçük çocuğum eve zamanında dönmedi, daha on iki yaşında, ben de sokağa bir göz atayım dedim işte. Bailey her zamanki yerlerden birinde değil, köşedeki duvar, okulun oradaki oyun parkı, Eilish tam eve dönerken onu bir topu kaldırımdan sektirirken görüyor, Eilish'in tanımadığı bir çocukla konuşuyor Bailey, sonra ona el sallayıp topu sürmeye başlıyor, annesinin önünde dalgın dalgın yukarı bakıyor. Eilish önündeki asık suratı görünce korkusunu dillendiremiyor, insanın kanını mürekkep karasına döndüren ve ağzı sinirden yamultan bir korku bu. Ne olmuş geciktiysem? diyor Bailey, artık evdeyim, değil mi, velveleci moruklar gibi olma.

Süpermarketin önündeki kuyruk köşenin ötesine geçip geri dönüşüm kutusuna dek uzanmakta, iki asker, insanları üçerli dörderli gruplar hâlinde içeri alıyor, kuyruk ağır aksak biraz ilerledikten sonra duruyor. Bebek arabasını park edip alışveriş arabalarından birinin kilidini açan Eilish, Ben'i bundaki oturağa oturtmaya çalışıyor ama Ben sanki vahşi bir hayvanmış da annesi onu az önce ininden çıkarmış gibi direniyor, bacaklarını savuruyor, öyle bir feryat ediyor ki Eilish onun arabada ayakta durmasına izin veriyor. Yanında başka bir alışveriş arabası çeken bir kadın gülümseyerek Ben'e başını sallıyor. Fırsatını bulduğu gibi satar seni, diyor. Kadının yüzüne bakmadan gülüşüne karşılık veriyor Eilish fakat keyif içinde hoplayıp zıplayan oğluna somurtuyor. Önceden bir alışveriş listesi yapmış olmalıydı, insanlar panik alışverişi yapmaktalar ama Eilish en çok nelere ihtiyacı olduğunu düşünemiyor, herkes aynı şeyleri istiyor, ekmek, makarna, pirinç, su hiç kalmamış. Konserve gıda reyonunda duruyor, stokların azaldığını görüyor, şimdi oturmuş alışveriş arabasının içindekilerle oynayan Ben'le konuşuyor. Sana süttozu, bize de konsantre almamız lazım, normal süt biterse diye, ne olur ne olmaz, neler olabileceğini asla bilemiyorsun, gerçi muhtemelen bir önemi de kalmamıştır ya, bir şeyi stokluyorsun, başka bir şeyin satışı bitiyor hep. Şarküteri reyonunda dururken, not defterini yüzüne kaldırmış, gömlekli kravatlı bir adamın koridorlardan birinde yan yan ilerlediğini görüyor. Affedersiniz, diyor Eilish, siz buranın müdürü müsünüz acaba? Onun peşinden duvarla aynı kirli beyaza boyanmış oda kapısına doğru ilerliyor, adam kapıyı açıp içeri girmemiş olsaydı Eilish fark etmezdi kapıyı. Tekrar dışarı çıkan adam, panoya bir kâğıt tutturuyor. Evet, diyor, demek markette bir pozisyona başvurmak istiyorsunuz, özgeçmişinizi getirdiniz mi? Hayır, diyor Eilish, ilanı daha az önce dışarıdaki ilan panosunda gördüm, şu an yarı zamanlı işler uygun bana, ama daha önce perakende gıda sektöründe çalışmadım. Tamam, diyor adam, bilgilerinizi alayım ben o zaman, dönüş yaparız size, şu Allah'ın be-

lası kalemle bir yazabilsem, peki ne işler yapmıştınız? Hoparlördeki baygın ses bir kasiyeri çağırırken bekliyor Eilish, ardından müzikle ilgisi olmayan, kulağa usul usul yapışan bir sesten ibaret müzik devam ediyor. Yaklaşık yirmi yıldır tam zamanlı çalışıyorum, diyor Eilish, şimdiye kadar biyoteknoloji alanında üst düzey yöneticilik yapıyordum, moleküler biyoloji mezunuyum, hücresel ve moleküler biyoloji üzerine doktoram var ama şimdiki vaziyette yapılacak pek iş kalmadı. Kalemini zorlamayı bırakan adam Eilish'e kendisini aptal gibi hissettiren bir bakış atıyor, Eilish abartılı giyindiğini düşünüyor. Müdür gözlerini Ben'e çeviriyor, çocuk o sırada arabanın içinde dizlerini oynatmakta, tam çıkmamış bıyığını okşayan adam gülümsemeye çalışsa da vazgeçiyor. Eh, peki, diyor, ben sizin isminizi ve numaranızı not alayım, akşamları raf dizimi işi bu sadece, yarı zamanlı, birkaç kişiden daha başvuru aldık, yani aslında epey başvuran oldu ama dönüş yaparız size. Bu suratı hatırlamayacak Eilish, ona yüz çeviren ifadesiz ve üzgün suratlardan bir diğeri oldu bile, bu suratın anlaması gerekeni çoktan anladığını görebiliyor Eilish, tüm suratların çoktan anladığını görebiliyor, bütün yaradılışa işaret ediyor bu surat, yıldızların korkunç enerjisine, delice bir yaradılışın içinde toza dönüp tekrar tekrar meydana getirilen evrene işaret ediyor. Oğlunu kaldırıp arabadaki oturağa yerleştiren Eilish, arabayı doldururken Ben'in ciyaklamalarını hiç mi hiç umursamıyor, ardından kasadaki uzun kuyruğa giriyor, arabanın içindekilere bakıyor, iki aylık konserve gıda, bebek sütü, tuvalet kâğıdı ve deterjan stoku ve aniden, yaşananların inanılacak şey olmadığı hissine kapılıyor, kahkahayı basası geliyor, önünde bira ve tuvalet kâğıdıyla dolu arabasını hafif hafif ittiren toplu adamın nemli ve kıllı ensesini izliyor, kuyrukta etrafındaki insanlara bakıyor ve gördüklerinden tiksiniyor, insanlığın tipik bir kesiti, hepsi vücudun, kabilenin ve devletin ihtiyaçlarına uysallıkla hizmet eden hayvanlardan ibaret. Dışarı çıkıp askerlerin yanından geçtiklerinde Ben bir peynir çubuğunu yalıyor, Eilish onu oturaktan çıkarıp arabaya koymaya

korkuyor, Touran'ı nereye park ettiğini de hatırlayamıyor. Otopark boyunca yürüdükten sonra geri dönüyor ve alışveriş arabalarının bırakıldığı yerde Ben'in bebek arabasını görüyor. Be gerzek, diyor, nasıl düşünemedin bunu, eve nasıl götüreceksin bunca şeyi? Bir an durup aldıklarına bakıyor, sonra bebek arabasını katlayıp alışveriş arabasına koyuyor ve böyle çıkışa yönleniyor, anayolun kenarındaki patikaya çıkıyor, almayı unuttuğu şeyleri hatırlıyor, sıvı bulaşık deterjanı, çocuklara atıştırmalıklar, Simon'ın sevdiği krakerler, alışveriş arabasının tekerleri kaldırıma takılıyor ve tekerlerden biri sürtünmeye başlıyor. Tekere tekme atan Eilish, saatine bakıyor ve gölgeler öğleden sonranın hatlarını vurgulamaya başlarken o da eve yürümeye başlıyor.

Savaşın misafir bir tanrı misali gelen sesiyle, kalbi gümbürdeten öfke patırtısıyla uyanıyor Eilish, ışık düğmesini bulamıyor, el yordamıyla arandıktan sonra komodinin altına düşmüş hâlde buluyor düğmeyi. Dışarıda bir bacanın üstüne tünemiş, üstüne mavi ışıklar yansıyan yalnız bir martı ve tel tel çiseleyen yağmur dışında görülecek hiçbir şey yok. Bölgedeki bütün köpekler gürültüye havlayarak karşılık verirken Eilish pencereyi kapatıyor ve Ben'e bakıyor, uyuyan yüzde muzip bir gülüş, ufak yumruklar başının üstünde dinlenmekte. Kendi sabahlığını bulamayan Eilish, kapının arkasındaki çengelden Larry'ninkini alıyor, eli sabahlığın koluna takılıyor, geçemiyor. Evde önünü görmeye çalışarak yürüyor, dünya imkânsızlık virajında, korkulan şey gün ağarırken mutfak penceresinden görülebiliyor, güney banliyölerinin üstünde koyu dumanlar iki sütun hâlinde yükseliyor, yakınlarda bir savaş helikopteri var, Eilish tahmin edemiyor bunun yakınlığını, üç-dört kilometre belki. Radyoyu açıp haberleri bekliyor ve dışarıya, çamaşır ipinin yanına çıkıyor, ağaçları pembemsi ışıkta izliyor ve neler biliyor olabilirler, diye düşünüyor, dedikleri doğrudur belki de, ağaçlar havayı seziyor ve dehşetlerini yerin içinde dillen-

diriyorlardır, tehlikenin geldiğini başka ağaçlara haber veriyorlardır, gökyüzündeki sesler ağzında ahşap çiğneyen, her şeyi mahveden bir yangını andırıyor. Giysileri sepete atıp ellerine bakıyor Eilish, neden böyle sakin kaldığını da bilmiyor, bir kapı daha açıldı, bunu görebiliyor şimdi, sanki hayatı boyunca beklediği bir şeye bakıyor, kanında atalarından kalma bir şey uyandı, kaç ömür boyunca kaç insan savaşın evlerine gelişini izledi, yaklaşan kaderlerini öylece seyrederek bekledi, sessizce pazarlığa girişti, fısıldadı, sonra da yakardı, zihin bütün sonuçları öngörürken sadece dosdoğru bakılamayan gulyabaniyi dışarıda bıraktı. Elektrik titreşiyor, ışıklar loşlaşıyor ve Eilish'in içi titreşerek huzursuzlanıyor. Devran dönüyor, diyor Bailey ve Eilish onun yüzüne uzun uzun bakarken çocuğun yaşına göre çok uzun olduğunu düşünüyor, son birkaç haftada iyice boy attı, Molly'yi geçti, dudağının üstünde de bir gölge belirdi. Molly gözlerini Eilish'e dikmiş, annesinin bir şey ilan etmesini bekliyor ama Eilish ne diyeceğini bilemiyor. Elektrik kesintisine hazır olmamız gerek, ne olur ne olmaz, diyor Eilish, sizin de kahvaltı edip okula hazırlanmanız gerek. Okul mu? diyor Bailey, kahvaltı ederim ama okula gitmiyorum, zaten bunca şey olurken okulların açık kalması da mümkün değil, ne anlamı var ki anlamıyorum. Masaya bir kutu kahvaltı gevreği koyan Eilish, televizyonda devletin haber kanalını açıyor. Devlet bir dizi yeni kararname duyurmuş, bütün okullar ve yükseköğrenim kurumları derhâl kapatılmış, vatandaşların gıda ve ilaç alımı veya yaşlıların, hastaların bakımı gerekmedikçe evlerinde kalmaları emredilmiş. Eilish arkasına döndüğünde Bailey arkasında, ellerini beline koymuş. Ya, diyor oğlan, demiştim sana okullar kapanmıştır diye. Gülme öyle, diyor Eilish, evde biraz dolanıp elimizde ne kadar pil varsa bulmanı istiyorum senden, mumları da bir araya topla. Halletmesi gereken işleri var Eilish'in, sigaraya ve alkole ihtiyacı var, botlarına yeni topuklar takması lazım, babası için birkaç tıbbi form doldurması lazım. Simon'ı arıyor ve dördüncü aramasında ulaşıyor. Köpek fıttırdı, diyor

Simon, dışarıda Cadılar Bayramı var zannediyor. Baba, diyor Eilish, haberleri gördün mü, her şey yolunda mı? Yine köpeğe bağırıyor Simon. Pardon, diyor, duyamadım dediğini. Boş ver, diyor Eilish, ben burada koyu dumanlar görebiliyorum. Kapı çalınıyor, diyor Simon, bekle bir dakika— Eilish konsola bırakılan telefonun tıkırtısını, ön kapının açılıp kapanışını ve Simon'ın köpeğe tekrar bağırışını duyabiliyor. Kimse yok, diyor Simon, in cin top oynuyor dışarıda. Baba, içeride kalmanı istiyorum, lütfen Spencer'ı yürüyüşe çıkarma, duyuyor musun? Hat sessizleşiyor ve Eilish köpeğin âdeta Simon adına konuşmaya izni varmış gibi hırladığını duyuyor. Bahçe için bitki toprağı lazım bana, diyor Simon, bu hafta arabayla gidip alabilir miyiz? Eilish telefonu kapadığında hiç hareket etmeden başparmağının köküne bakıyor, tırnağıyla farklı boyutlarda bir dizi halka çizmiş oraya. Üst kata çıkıp altına kot pantolon, üstüne siyah bir süveter giyiyor, bebeği alt kata indirip mama sandalyesine oturtuyor. Ben'in karnını doyurduğum gibi bir koşu şu köşedeki markete gideceğim, diyor, ATM'den para çekmem lazım, birkaç ufak tefek ihtiyacımız daha var. Karşısındaki Molly ona dehşet içinde bakıyor. Ne oldu? diyor Eilish. Ben'i burada bırak, diyor Molly, onu da götürmene gerek yok. Dedim ya canım benim, dışarısı şimdilik güvenli, zaten sadece köşeye kadar gideceğim. Bailey'nin buzdolabını açıp göz atışını izliyor. Biraz daha süt almayı unutma, diyor Bailey, neredeyse bitti yine.

Yürürken göğü dinliyor Eilish, meçhul maluma karışmış, silahların aralıklı ateşlenişini ve ardında tuhaf, paramparça bir sessizlik bırakan ritimli bombardımanı dinliyor. Yolda arabalar tek tük, gelen geçen de çok az, bebek arabasının fren kablosu tekerleğin tıkırdamasına yol açıyor, bunu tamir ettirebilecek miyim acaba, diye düşünüyor Eilish, ATM'nin önünde durana dek yağmurun kesildiğini fark etmiyor, orada şemsiyesini indiriyor, makine arızalı bile değil, elektriği yok, ekran

tuğla darbesi almış gibi çatlamış. Sokağın karşısında bir adam elini gözlerine siper etmiş, gökyüzüne bakıyor, üç savaş helikopteri güneye doğru süzülürken yavaş yavaş parçalarına ayrılan okları andırıyor. Bisikletçi kapalı, manavın panjurları da indirilmiş, birileri panjurun üstüne mavi boyayla TArih GÜCÜN KANUNUDUr yazıp yanına da bir yumruk çizmiş. Yolu takip ederek başka bir ATM arayan Eilish'in aklına kardeşinin telefonda o mağrur sesiyle söylediği şey geliyor, tarih ne zaman çekip gitmeleri gerektiğini bilememiş insanların sessiz bir kaydıdır, bu elbette yanlış bir ifade, Eilish bunu mutfak masasında oturmuş, telefonuyla oynarken kendisini dinlemediğini belli eden yüzünü gizlemeye çalışan Larry'ye söylüyor. Tarih çekip gidememiş insanların sessiz bir kaydıdır, seçim şansı bulamamışların kaydıdır, gidecek yeriniz olmadığında veya gitmeye imkânınız elvermediğinde gidemezsiniz, çocuklarınız pasaport alamadığında gidemezsiniz, ayaklarınız toprakta kök saldığında ve onları oradan koparmanız mümkün olmadığında gidemezsiniz. Yolun sonundaki ATM'nin kırık ekranında elektriğin kesik olduğuyla ilgili bir uyarı var, köşedeki dükkânın penceresindeki notta keçeli kalemle Süt Ürünleri Yok, Ekmek Yok, yazılıp yanına üzgün surat çizilmiş. İçerideki raflar yarı boş, Eilish birkaç içi geçmiş muz, bir rulo çöp poşeti, birkaç pil alıyor, çikolata barlarından iki tane seçip sigaraları işaret ediyor, kasiyer toplam ücreti söyleyince önündeki şeylere kaşlarını çatarak bakıyor. Pardon, diyor Eilish, sigara ne kadar demiştiniz? Kasiyer ellerini açıp kapıya doğru uykulu gözlerle bakıyor. Ben ne yapayım? diyor, her şey kıymete bindi, başka yerlerdeki fiyatlara da bakın. Öfkesi önündeki her şeyi gölgeleyen Eilish, çöp poşetlerini dünün gazetesinin üstüne koyuyor ama pillerle çikolatanın arasında seçim yapamıyor, pilleri kenara çekiyor, sigara almasam, sadece çikolatalarla çöp poşetleri ne kadar eder? diyor. Elindeki bozuklukları bırakıyor ve sözcükler ağzından çıkıp onu kapıya kadar götürüyor. Tüm bunlar bitince tam bir şerefsiz gözüyle bakılacak sana, bilecek herkes ne mal olduğunu.

Ben arabasından çıkmak için kıvranırken St. Laurence Sokağı'na dönen Eilish, büyük bir askerî kamyonun yolu kapadığını görüyor, devletin askerleri tam teçhizat içinde, önü açık ceketler ve siyah tişörtler giymiş başka askerler de çimento torbalarını evden elli metre kadar ötedeki bir kontrol noktasına yığmakla meşgul. Köşede duran bir asker, dizüstü çöküp silahını hazırlarken başka bir asker eldivenli elini Eilish'e doğru dümdüz tutarak durmasını işaret ediyor, ona doğru gidiyor. Eilish o eldivenli el boğazındaymış gibi nefes almayı kesiyor, sakıncalı bir şey olmadığını işaret etmek istese de ellerini oynatmaya korkuyor. Kusura bakmayın, diyor, bu sokakta yaşıyorum ben, evime gitmeye çalışıyorum. Asker arabadan arkasına dönüp gitmesini ister gibi elini havada döndürüyor. Bu sokak şimdilik kapalı, diyor, yaya girişi yasak. Eilish askerin yüzünü incelerken anlık bir genişleme hissi duyuyor, öfkeli alın yeşil gözlerin üstünde eğri duruyor, silahlı vücut mutlak gücü yansıtıyor ama askerin yüzünde Eilish'in gördüğü tereddütlü bir kabadayılık, oğlundan yaşça büyük olmayan bir çocukla konuşmakta Eilish. Bakın, diyor, ben 47 numarada yaşıyorum, çocuğumu öğle yemeği için eve götürmem lazım. Bebek arabasını askere doğru iterken yakalıyor kendisini ve delikanlının gözlerinde panik dolu bir bakışla karşılaşıyor, o hemen kulağındaki telsizle konuşurken ikinci bir asker gelip Eilish'e durmasını söylüyor, koyu bereli bir subay da çatırtılı adımlarla onlara doğru yaklaşmakta. Kusura bakmayın, diyor Eilish, ben evime gitmek istiyorum sadece, şuracıkta evim. Subay onun işaret ettiği yere bakmadan kimliğini istiyor. Cüzdanımda, çıkarayım, diyor Eilish, çantamda cüzdanım, omzumdan indirmem lazım. İki sivil, kontrol noktasının inşasına yardım ediyor ve Eilish onlardan birini tanıyor, yakınlardaki bir apartmanda oturan gündelikçi bir adam, ağzında diş kalmamış eski bir keş, adını hatırlayamıyor Eilish, Larry geçen sene ona yağmur oluklarını temizlemesi için bir yirmilik vermişti. Eilish'e çantasını sokağa koyup açık tutması söyleniyor, cüzdanın fermuarını

açıp kimliğini çıkarırken elleri titriyor Eilish'in, subayın gözleri önce onun sonra çocuğun yüzüne dönüyor. Burası savaş bölgesi, diyor subay, adamlarım gördüklerini vurmaları için kesin emir aldılar, ikinci bir emre kadar evinizde kalın. Eilish başını eğerek, olur, tabii, diyor ve hızla uzaklaşmaya başlarken kamyondan düşen bir çimento torbasını görüyor, poşet yerde patladıktan sonra âdeta askerlerin arasına yabancı bir savaştan, gözleri kapalı, kolları açık bir derviş gelmiş gibi, esinti bu tozları alıp askerlerin etrafına dağıtıyor.

Savaş etraflarında şekilleniyor, silah sesleri havalı sondaj makinelerininkini andırıyor, bombardıman toprağı dövüyor, evi temelinden sarsıyor, pencereler ve ahşap zemin titrerken Bailey yüksek sesle televizyon izliyor, Eilish'in yanındaki radyo isyancıların hareketlerini bildiriyor, şehrin güney bölgeleri kuşatma altında. Hava çok güzel, diyor Eilish, yılın kaç günü böyle güzel havalara kavuşuyoruz ki? Bahçede dondurmalı limonata olması, Ben'in şişme havuzda su sıçratması, Molly ile Bailey'nin hamakta boğuşmaları lazım. Ama bunların yerine Eilish çeşitli yerlerden kırık sütunlar hâlinde yükselen benzin karası dumanları seyrediyor, pencereleri de Fransız kapıları da kapalı tuttuğu için haziran sıcağı evin içine hapsolmuş durumda, anca geceleyin açabilir pencereleri. Babasına ulaşmaya çalışıyor yine ama hatlar kesik, Simon'ın sabit hattından da kesik bağlantı tonu geliyor, en son ne zaman konuştuklarını hesap etmeye çalışıyor, köpeği kimbilir nereye gezintiye çıkardığını görmüştü, şimdi Molly'nin oda kapısında duruyor. Kız yataktan çıkmıyor, yemeklerini didikliyor, annesinin yüzüne de bakmıyor. Hadi ama, diyor Eilish, lütfen, böyle yapma artık, çatışmalar bitecek yakında. Kıza gevşek kollarla sarılıyor, sonra bırakıyor, sanki zihni görülebilirmiş gibi bakıyor ona, ağır ağır yok oluşa savrulan o zihni. Elektrik teklemeye başlıyor, ardından gelen kesinti sabit elektrik uğultusunu bir anda safi sessizliğe döndürüyor, savaşın delici ve istikrarlı saldırıları serbestçe giriyor

düşüncelere. Eilish kendisine bu sesin teneke bir çatıdan yuvarlanan çakıllardan, yuvasına çakılan bir çividen, bir arabanın bozuk egzozundan geldiğini söylerken, semtteki evlerin alarmları ötmeye başlayıp teker teker susuyor. Bailey üst kata çıkıp Molly'yle birlikte onun yatağında oturuyor, paylaştıkları kulak içi kulaklıkla bir laptopta film izliyorlar, Eilish ise alt katta roman okumaya çalışıyor, ani bir gürültüyle kitabı elinde tutarak yukarı fırlıyor, banyoda durup klozeti kullanmamış olmasına rağmen sifonu çekiyor, kitabı nereye koyduğunu da hatırlayamıyor. Öğleden sonra yatak odasında pencere kenarına oturup BBC'nin ayrıntılı haberini bekliyor, o sırada Ben karyolasında uyuyor. Haberler başlayıncaysa öfkeden titreyerek kapatıyor, haber bu değil, diye düşünüyor, asla değil, asıl haber sivilin evinin önünde kum torbasına yaslanıp telefonuyla oynayan askeri izlemesi, asıl haber taarruz tüfeğinin o kum torbasına dayalı durması, askerin gülen ağzı, asfalta yayılmış hazır yemek ambalajları, kahve bardakları, sokağın ilerisinde yaşayan ve gitmek istediklerine karar veren emekli çift, onların garaj yollarındaki atışması asıl haber, elini kolunu savurarak arabaya neleri koyamayacaklarını söyleyen kadın, yüzünü karısına kapayan adam, kadının kolunda çocuk gibi taşıdığı siyah çanta, çantanın içindekiler, arabanın içindeki her şey haber asıl, adamın kapatmak için üstüne oturmak zorunda kaldığı bagaj, kapısı son kez kapatılan garaj yolu haber, evin gece karanlık kalışı, bir hafta boyunca kırmızıda kalıp sonra kararan trafik ışığı, kontrol noktasından geçişine izin verilmeyecek araba, sokaklardaki boğucu hava asıl haber, kepenk kapatmış dükkânlar, kontrplaklarla kapatılmış pencereler, gece boyu boğuk seslerle havlayan köpekler asıl haber, artık telefon açmak fazla riskli olduğu için aramayan ve yaşıyor mu öldü mü kimsenin bilmediği en büyük oğlan asıl haber. Eilish bir subayın başını sallayan siyah bir atın üstünde sokağı gezişini izliyor, yapılı bir hayvan, bunun bir Frizyen spor atı olduğunu düşünüyor Eilish, subayın elleri kucağında sessiz, dizine kadar gelen siyah çizmeleri parıldıyor. Dingin ve asil bir duruşla hareket ediyor adam, sanki güç

kanununun bir temsilcisi gibi, kontrol noktasındaki askerler hazırola geçiyor, subay ise atından inmeden, havaya efsunlar yaparcasına kırbacını sallıyor. Atın başını çevirmeden kulağını döndürüşünü seyrediyor Eilish, hayvan rahatsız hareketsizliğin ötesindeki bir şeyi dinliyor âdeta, uzun bir iğne yapraklının fısıltılarını, bu ağacın yapraklarına güneşten gelen radyasyonu, bütün şehrin tepesinde kolları açık bekleyen ölümü, gökten bırakılmayı bekleyen ölümü işitebiliyor at. Ev birden mırıldanmaya başlıyor, gece lambası yanmış, Bailey alt kattan neşeyle bağırıyor, salondaki televizyon açılmış. Eilish bir an savaş olmadığı hissine kapılsa da dışarıda, sokakta bir askerî tatbikat var, at düzgün bir hareketle arkasına dönüyor, binici göğsünün üstündeki kahverengi deri şerit ile zümrüt yeşili kravatıyla savaş için değil gezinti için giyinmiş sanki, takırdayan toynaklar asfalta askerî dövmeler yapıyor. Alt katta, televizyonda, tişört giymiş, gülümseyen bir Buda, yemek programını sunmakta, mikrodalganın neon yeşili saati kırpışıyor, buzdolabı her zamanki sesiyle alçak ve sabit bir tonda vızıldıyor. Elektrik geldiği için artık çok iş var, Eilish çamaşırları makineye koyup kısa programı ayarlıyor, laptopları ve telefonları tekrar şarj ediyor, pilavı ve güveci tekrar ısıtıyor, babasına bir kez daha ulaşmaya çalışıyor, onun yemeğini soğuk soğuk yediğini, mum ışığında bir şeyler okuduğunu, köpeğe bağırdığını görüyor. Bailey'yi masaya çağırıyor, bir kâseye güveç koyup üst kata, aşağı inmeyen Molly'ye götürüyor, elektrik titreşiyor, Eilish sahanlığa geldiğinde tekrar kesiliyor. Kâseyi komodine sertçe bıraktıktan sonra ona bakmayan yüze dik dik bakıyor Eilish, kulaklığın bir tarafını çekip çıkarıyor, Molly'yi kolundan çekip doğrultuyor ve kâseyi kucağına koyuyor. Bak, diyor, yemeğini getirdim, alt katta bizimle birlikte yemeni istemiyorum ama lütfen yemek sıcakken yemeyi dene biraz. Alt kata iniyor, Bailey onu masanın karşısından izlerken Ben yemek tepsisine tokadı basıp kaşığı havaya fırlatıyor. Ne yapacağız Molly'yi? diyor Bailey. Bilmiyorum, diyor Eilish, hiç bilmiyorum, çekmeceden temiz kaşık verir misin, bak,

ablan iyi değil, galiba bunalımda, şimdi randevu almak da çok zor. Bailey düşünürken surat asıyor. Onun da dönmesi lazım, diyor, akıntıya bırakması lazım kendisini, o zaman yoluna girer her şey. Ne akıntısı, nereye dönecek, kaşık verir misin? Devranla birlikte yani, diyor Bailey, onu kastettim.

Havasız bir sıcak, uyuyan zihne yapışıyor, rüyaya kenetleniyor, Eilish geceliğiyle dışarıda, yalınayak, askerlere oğlundan bahsetmesi lazım, gecenin en derin ve gerçek renkleriyle ışıldayan ahırın önünde duruyor, hayvanın sıcaklığı eline geliyor, bu kokunun attan değil adamdan geldiğini, sesin John Stamp'e ait olduğunu, gözlerin onu tepesinden izlediğini de biliyor. Hakikat için bana gelmen lazım, diyor John Stamp, bir şeyler göstereyim sana o konuda. Elinde bir ayna tutuyor ve Eilish bu aynada kendi yüzünü değil, bir kocakarının yüzünü görüyor, John Stamp camı geri çekiyor, Eilish tekrar baktığında hiçbir şey yok adamın elinde. Gerçek benliği görmek imkânsızdır, diyor John Stamp, sadece olmadığın şeyi veya olmak istediğin şeyi görebilirsin— At nazikçe geri çekiliyor, başını kaldırıyor ve arkasındaki takırtıya kişneyerek yanıt veriyor. Gerçekler daima önündedir ama görmezsin, belki bir tercih bile değildir bu, gerçekleri görmek gerçekliği içinde yaşayamayacağın bir derinliğe indirmek olur, ah bir uyanabilsen— At başını eğiyor, uzaklaşıyor, giyinmeyi unuttum, diyor Eilish, ayaklarına bakıyor, üşüyorum, eve girmem lazım— Bailey yatak odasının kapısında durmuş, Eilish uyansın diye bağırıyor. Uyandım, diye sesleniyor Eilish, bir ıslık duyuyor ve ardından şiddetli bir titreşim geliyor, bir patlamayla yere bir şey gömülmüş gibi. Giderek yaklaşıyor, diyor Bailey. Eilish pencereden dışarı bakmaya korkuyor, Bailey'ye kapının yanında durmasını söylüyor. Sokakta ilk ışıklar belirmiş, kontrol noktası kavşakta tek başına duran bir gencin dışında boş, bu genç de silahını bırakıp okula gitmek için emir bekler

gibi, bir Toyota Land Cruiser yavaşlayarak geçiyor oradan. Kontrol noktasında duruyor, ağır silahlı iki asker dışarı çıkıp kapıları açık bırakıyor, gence sesleniyor. Yatakta babasının tarafında oturan Bailey, komodinin çekmecesini karıştırmakla meşgul. Bu ne? diyor, elinde Eilish'in göremediği bir şey var. Geri koyar mısın, diyor Eilish, gel hadi, bu şilteyi aşağı indirmemiz lazım. Yatağın yorganını çarşafını çıkarıyor ve şilteyi bükerek kapıdan dışarıya, merdivene götürürlerken Larry'yle sessizce konuşuyor, bunu odaya sokarken çektiğimiz dertler, sonrasındaki eğlencemiz, şilteyi merdivenden aşağı çekiyor ama Bailey merdiven direğinin etrafından kıvıramıyor, tam geçirmişken şilte tekrar düzleşiyor ve duvardaki fotoğraflardan birisini düşürüyor, Eilish'in yanından yuvarlanan fotoğraf koridor zeminine düşüyor. Şiltenin ağırlığı karşısında direniyor Eilish, Bailey ya fazla ittiriyor ya da hiç tutamıyor, yavaşlar mısın, diyor Eilish, düşüreceksin beni aşağı. Hiçbir şey yapmıyorum ben, diyor Bailey, şilte başına buyruk. Şilteyi salona taşıyıp ön pencerenin yanına dayıyorlar, çatıların üstünden koyu bir duman örtüsü yavaşça yükseliyor, askerler de Land Cruiser da gitmiş. Ne dersin? diyor Bailey. Bence en iyisi bir süre alt katta kalalım, diyor Eilish, çatışmalar buraya çok yaklaşmayabilir ama en iyisi burada uyumak olur muhtemelen. Üst katta telefonu çalıyor ve Eilish koşup bakıyor. Baba, diyor, çok sevindim ulaştığına, kaçtır arıyorum seni, bizim günlerdir elektriğimiz yok, oralarda durum iyi mi? Bahçedeydim şimdi, diyor Simon, yan komşunun sarmaşıkları basmış orayı, kasten yapıyor adam yani, geçen sene kesmiştim ama duvarlardan, ambar çatısından falan gelip duruyor, ektiğim her şeyi boğacak, seslendim herife, kapısını da çaldım ama cevap vermiyor, ne soracağım sana, uzun makası bulamıyorum, sen aldın herhâlde sormadan. Eilish nefesini tutuyor, hayatı boyunca bildiği yüzü gözünün önüne getirmeye çalışıyor ama onun yerine bir görüntünün suyun üstündeki bozuk yansımasını görüyor. Baba, diyor, o kadar endişelendim ki, yanına ne zaman gelebilirim, bilmiyorum.

Takma beni kafana, diyor Simon, bana bir şey olmaz. Aa, diyor Eilish, şimdi hatırladım, ambarda galiba. Ne ambarda? Makas, ben küpeçiçeklerini keseyim diye vermiştin, bak, her şeyin yolunda olduğundan emin misin, yeterince yiyeceğin var mı, bir ihtiyacın var mı şu anda? Telefonu kapadığında, yüzüstü yerde duran fotoğrafın başında dikiliyor. Onu oradan alıyor ve Mark'ın çocukluk hâlini görüyor, bir su kaydırağının ağzından başparmaklarını kaldırarak çıkıyor, camından kurtulmuş ahşap çerçeve hâlâ sağlam, fotoğrafın nerede çekildiğini hatırlayamıyor. Saint-Jean-de-Mont, diyor kendisine dışından. Nasıl? diyor Bailey salondan. Ne nasıl? diyor Eilish ve onun yüzüne bakınca Mark'ı görüyor, bir benzerlik varmış meğer.

Çabucak soğuk bir duş, belki günler boyunca bir daha yıkanamayacak, Molly'ye seslenip aşağı inmesini istiyor, sonra kapıyı kilitliyor, suyun karşısında dişlerini sıkarak duruyor, sonra içeri giriyor. Rüya görüyormuş gibi, saçları elinde kalıyor. Koyu bir su bitkisi misali ayaklarına dolanıyor, duştan çıktığında oradan alıp klozete atıyor, sifonu çekiyor. Aniden ağır silah sesleri gelince Eilish pencere kenarına gidiyor, dışarıyı görmeye çalışıyor, seslerin ne kadar uzaktan geldiğini bilmek imkânsız, ağaçların üstünde sıcak mavi gökler, Molly en son kurdele bağlayalı kaç gün oldu, iki hafta geçti herhâlde. Kendisini elleri belinde Molly'nin karşısında dikilirken buluyor. Senden aşağı inmeni rica etmiştim, diyor. Molly ona tuhaf bir yüzle bakıyor, sonra da bağırmaya başlıyor, öleceğiz, öleceğiz, Eilish onu elinden tutup çekiyor, yataktan çıkarıyor, artık yettiğini söylüyor, onu banyoya sokuyor, duşu açıyor, giysilerini çıkarıyor, suyun soğukluğunu düşünmeden kızı suyun altına götürüyor, ince beyaz vücudun göğüslerini korumak için kalkan kol dışında hiç direnmediğini görüyor. Ölmeyeceksin, diyor Eilish, sadece aşağı inmeni istiyorum, çatışmalar eve yaklaşmayacak. Eilish duşa giriyor, sabunluğu telaşlı hareket-

lerle sürterek Molly'yi yıkamaya başlıyor, kızın ayaklarını yıkamak için dizlerinin üstüne çöküyor, Molly titriyor, Eilish'in giysileri hâlâ üstünde, dizleri ıslandı, bluzunun kolları sırılsıklam. Toparlanman lazım, diyor, baban kapıdan içeri girince kiminle karşılaşsın istersin, geride bıraktığı kızıyla mı, yoksa bir hayaletle mi? Yukarıya, Molly'ye doğru bakıyor ve gülümseyerek boş boş bakan bir yüz görüyor. Ama babam geri gelmeyecek, diyor Molly, gelmeyecek çünkü öldü, bilmiyor muydun, söylemediler mi sana öldüğünü, neden acaba? El, vücudun üstündeki hareketini kesiyor, nefes boğazda takılıyor, Eilish ağır ağır ayaklanırken sabunluk elinden düşüyor. Molly'nin çenesini iki parmağının arasına alıyor ve ona bakmayı reddederken fır dönen gözlerin içini görebilmek için kızın yüzünü kaldırıyor. Sakın bir daha deme onu, diyor Eilish, aklından bile geçirme öyle lafları, baban ölmedi çünkü kimse öyle bir şey söylemedi, senin neler duymuş olabileceğini bilmiyorum ama hiçbiri doğru değil, şu anda doğru diye bir şey de yok zaten, sen de bilmiyorsun, hiç kimse de bilmiyor, herhangi bir şeyle ilgili gerçek bilinemiyor. Vücutta biriken, kalpte kilitli tutulan, Molly'nin ağzından çıkan hıçkırıklarla birlikte hür bırakılıyor, elleri havayı sıkıyor, Eilish onu kendisine çekip sarılıyor, fısıldıyor, başının arkasını okşuyor. Bir tünele girdik ve geriye dönüş yok, diyor, öteki uçtaki ışığa varana dek devam etmemiz lazım, o kadar işte. Molly'nin saçlarını sabunluyor, kafatasını usul usul yokluyor, parmaklarıyla zihni hissediyor, hayat hakkında neler düşünüyordur kız, eskiden bu kafa dünyaya o kadar bağlıyken şimdi o dünya gitmiş, gözlerinden aşağı dökülmüş. Molly'yi sarı bir havluyla kuruladıktan sonra o havluya sarıyor ve sandalyeye oturtuyor. Eskiden bana hokey hakkında ne derdin, asla kaybetmezsin, ya öğrenirsin ya da kazanırsın, şimdi de öğreniyoruz yani, değil mi, bana geri dönmen lazım, sana şimdi her zamankinden daha çok ihtiyacım var. Molly yüzünü kaldırıyor ama yüzü âdeta bütün acı yok olmuşçasına boş ve savunmasız, şimdi sadece bakıyor, ıssız bir vücuttan bakıyor, fısıltıyla

konuşuyor. Madem ölmedi, ben neden böyle hissediyorum? diyor, neden bütün gün göğsümde hissediyorum bunu, uyuduğumda orada, gecenin köründe uyandığımda orada, içimde bir şey ölüyormuş gibi hissediyorum, tam olarak böyle, içimde ölenin kalbimde babamı tuttuğum kısım olduğundan korkuyorum, beni bu kadar korkutan da bu, onu kalbimde tutmayı çok istiyorum ama nasıl tutabileceğimi bilemiyorum. Eilish, Molly'nin ellerini tutmaya yeltense de kız onu durdurmak için ellerini kaldırıyor. Geçen gece rüyamda geri gelmişti, diyor, akşamın dokuzuydu, kapıdan öylece içeri giriverdi, ayakkabılarını çıkardı, terliklerini giydi, en başından beri işyerindeymiş, telefonunu bulamamış, olay bu kadar basitmiş, akşam yemeğini yedi, kanepede yanıma oturdu, kolunu omzuma sardı, sonra da uyandım. Eilish, Molly'nin elini okşuyor, kalbin yükünü çeken gözlerin kocaman açılışını izliyor, boğazının dibinde kalbin çırpınışını görüyor. Baban hep seninle, diyor Eilish, burada olmadığında bile, rüyanın anlamı bu, baban sana hep burada seninle olduğunu hatırlatmak için eve gelmiş çünkü baban senin hep kalbinde yaşıyor, şu an burada seninle, kolu omzunda ve daima burada olacak çünkü çocukluğumuzda gördüğümüz sevgi sonsuza dek içimizde kalır, baban da seni çok sevdi, sana sevgisi ne yerinden sökülebilir ne de silinebilir, lütfen bunu açıklamamı isteme benden, doğru olduğuna inanman lazım sadece çünkü doğru, insan kalbinin kanunudur bu.

Salonun karanlığında uyandığında birazcık olsun uyuyabildiğinden emin değil Eilish, telefonundaki saat biri yirmi geçiyor, Molly kollarında, Bailey yanlarındaki şiltede uyuyor, karyola duvar dibinde. Top atışları, silah atışları kaç gündür sürüyor, gece olunca çatışma kesildi ama Eilish'in vücudu sessizliğe inanmıyor, sinirlerinde duyusal bir karıncalanma, kafatasının derinliklerinde bir bangırdama. Molly'ye döndüğünde kızın saçlarındaki hafif yasemin kokusunu alıyor, uyku

nefesinin ardında zihnin huzurlu olduğunu seziyor, elini atıp korkuyu kökünden söküp atmak, zihni okşayarak eski hâline döndürmek istiyor. Zihninin karanlık kısmından bir şeyler uçmuş gitmiş, önce hareketsiz kalan Eilish, sonra Molly'den öteye dönüyor, kalkıp mutfağa giriyor. Engin alacakaranlıktaki gökyüzüne ve yeryüzüne kök salmış ağaçlara bakarak düşünüyor Eilish, iyilik geri dönecek elbet, yüksek ve mutlu sesler yükselecek, terlik arayan ayakların sesi ve verandadan geçen bisiklet tekerleklerinin tıkırtısı duyulacak. Bir işaret fişeğinin okyanus karanlığında dalgın dalgın gezinen biyolüminesan bir balık misali geceleyin göğü kolaçan edişini izliyor ve öteki odada bıraktığı düşünceye tekrar kapılıyor, peşinden mutfağa gelmiş bu düşünce, karşısında duruyor şimdi ama Eilish duymak istemiyor, bu düşünce ona bu yıkımı oğlunun getirdiğini söylüyor, yıkım nihayete erene kadar oğlunun dönemeyeceğini söylüyor. Tekrar uyandığında ağır ateşli silahlar yıldırım gibi yağmakta, bebek karyolada ayağa kalkmış, anne, diye sesleniyor, Eilish onu kollarına alıp susturuyor, dizlerinin üstünde sallıyor, yakınlardaki her patırtıda kürekkemikleri gayriihtiyari kasılıyor, çocuklar gürültüye rağmen ilaç almışçasına uyuyorlar. Şafak eve mutfak penceresinden giriyor, ışık eskiden sehpanın durduğu yerde uyuyan çocukların yayılmış siluetlerinin üstüne düşüyor, üstünde çocukların okul kitaplarının ve dün akşamki yemeğin tabak çanağının bulunduğu masa duvar dibinde. Silah seslerinin arasındaki sessizlikte erkek sesleri geliyor, birbirlerine sesleniyorlar, Eilish'in aklına bir an pazar sabahı futbolu ve pas almak için bağrışan şişman erkekler geliyor, başka biri konuşmaya başlıyor ve Eilish megafona konuşan devlet askerinin uzun süre susmayan, cansız, monoton sesini dinlerken boğazı düğümleniyor. Bölgedeki herkes duyabilir bu sesi, süpermarketin et reyonundaki indirimi duyuran müdür gibi adamın sesi. Sizi bulmak için birisini gönderiyoruz, bulduğumuzda kim olduğunuzu öğreneceğiz, öğrenince de ailelerinizi tespit edip onları alacağız. Bir top patlıyor, yeri zangırdatıyor ve adamın sesi yok

oluyor. Eilish kendisine nefes almasını söylüyor, kollarında Ben'le birlikte uzanıp uyumaya çalışıyor ama uyuyamıyor, dalıp gitmiş olmalı çünkü gözlerini açtığında Bailey'nin odada olmadığını görüyor, mutfakta da değil, üst kat banyosuna girmiş, kapıyı da kilitlemiş. Hemen buraya gel, diye bağırıyor Eilish, kaç kere söyledim sana üst kata çıkma diye? Kollarında Ben'le birlikte onu takip eden Eilish kapıyı yumrukluyor, hemen aç kapıyı. Bailey'nin sifonu çekmeye çalıştığını duyabiliyor, kapıyı açan çocuk Eilish'e mahcup gözlerle baktıktan sonra su tankını işaret ediyor. Düzgün çalışmıyor, diyor, muslukta da soğuk su yok. Ona inanmıyormuş gibi lavaboya bakıyor Eilish. Kaç kere dedim sana üst kata çıkma diye, ihtiyacın varsa mutfaktaki kovayı kullan. Asık surat öteye dönüyor, sanki kabahat Eilish'teymiş gibi. Azarlamana gerek yok, diyor Bailey, unuttum, o kadar, ayıların mutfağın ortalık yerine değil ormana sıçmasının da bir nedeni var yani. Eilish onun elini tırabzana sürterek süklüm püklüm aşağı inişini seyrediyor, ardından lavabodaki musluğu kontrol ediyor, mutfaktakilerde de su yok, ne olur ne olmaz plastik şişelerde su depolamıştı zaten ama hepsine yetmeyebilir. Kahvaltı için salondaki gazlı ocakta ekmek kızartıyorlar, dizüstü bilgisayarların birinde çizgi film izliyorlar, Bailey, Molly'nin yemediği soğuk bir dilim kızarmış ekmeği süzüyor, eli kayıyor ve ekmek ânında yok oluyor. Radyonun yanında duran Eilish haberleri dinliyor, devlet güçleri geri çekiliyormuş, diyor, isyancılar şehrin güneyinde kanala kadar ilerlemiş. Saat on ikiyi biraz geçerken Bailey parmağıyla Eilish'in bileğine dokunuyor. Duyuyor musun, diyor, çatışmalar kesildi galiba. Öğle yemeği olarak soğuk ton balığı, zeytinyağı ve ekmek yerlerken, öğleden sonra boyunca süren sessizliğe inanamıyorlar, yoğunlaşıp huzursuz etmeye de başlıyor bu sessizlik, güç toplandığına işaret ediyor, sıradaki top atışlarını bekleyen sessizlik bu, samandan kulübenin kapısını tıklatmadan önceki kurdun sessizliği. Sokakta bir motorun yavaşlama sesini duyunca çocuklara biraz susmalarını işaret ediyor, erkek sesleri var, Eilish şilteyi geri çektiğinde ön pencereden bir şey görün-

müyor, üst kata çıkmak da istemiyor, odasının perdelerinin arasından göz atıp kontrol noktasının yanında durmuş Nissan marka bir pikabın yanında iki tıraşsız adamı görünce havada bir titreşim hissediyor. Üstünkörü savaş kıyafetinin altına ten rengi koşu ayakkabıları giymiş bir adam, göğsünde bağlı saldırı tüfeğiyle orada duruyor ve telefonuna sinyal bulmaya çalışıyormuş gibi görünüyor, tişört altına kot pantolon giymiş ve silahını omzuna asmış bir diğer adam ensesini kaşımak için beyzbol şapkasını kaldırıyor. Sokağın karşısındaki bir pencereden Jack Russell cinsi sivri kulaklı bir köpek de orayı izlerken, yüzleri toza toprağa bulanmış dört silahlı adam da yayan geliyor, sivil giysilerle ordunun üretim fazlası kıyafetlerinin uyumsuz bir kombini var üstlerinde. Kum torbalarını kulaklarından tutup yolun kenarına çekerek istifliyor, kontrol noktasını dağıtmaya başlıyorlar, dişsiz eski keş geri dönmüş, onlara sigara ikram ederken bir yandan da inşasına yardım ettiği bariyerin sökümüne el atıyor. Demek özgürlük buymuş, diye düşünüyor Eilish, ama kalbi kendi hürriyetine kavuşamıyor, isyancıları izlerken sevincini bağıra çağıra ilan edemiyor, çünkü sevinç değil rahatlama bu, hatta rahatlama da değil, en derin korkusunu uyandıran bir şey bu, ısıtamadığı soğuk, diğer tüm düşünceleri çevreleyen düşünce, ya kocasıyla oğlu eve dönmezse? Sokakta durup sigaralarını yakan, telefonlarında sinyal yakalamaya çalışan bu adamları izleyen Eilish'in içi tiksintiyle doluyor, orada adamlar değil, karanlıktan zuhur edip gündüz vakti ortalıkta dolanan gölgeler görüyor, ölümlerin sonunu ölümle karşılık vererek getirdiklerini görüyor. Pencerelere asılı bayraklar evlerden ne çabuk inmiş, tek bir tane dahi kalmamış. Yarım saat içinde askerler oradan gidiyorlar, yol açılıyor ve insanlar evlerinden çıkmaya başlıyor, Gerry Brennan bahçesini süpürürken parlak pembe tişörtlü, saçları seyrelmiş, devasa bir adam, bacağını bir ağaca doğru kaldırmış bir kanişin yanında duruyor. Sokaktan geçen bir genci gören Bailey, ben de dışarı çıkmak istiyorum, diyor, gidip dondurma yemek istiyorum.

7

Çatışmalar, Connell Yolu'ndan vahşi bir doğal afet misali, duvarları ve evlerin cephelerini moloza çevirerek geçmiş, Toyota marka bir minivanın yanıp kemik rengine dönmüş gövdesi yolun ortasında o tufanın kalıntısı gibi duruyor, asfalt çukurlarla ve lekelerle dolu. Eilish tüm bunları Larry'ye anlatıyor, sanki Larry asla inanmazmış gibi, olayların üstünden onca gün geçmiş olmasına rağmen anayolun kenarındaki bir ofis binasının hâlâ dumanı tütüyor, pencereleri ve kasaları mermilerle dağılmış arabaların ve yaprakların üstü çimento tozlarıyla, küllerle kaplı, havadaki belli belirsiz beyaz toz, okulun önünde gövdesinin yarısı vandalın teki tarafından yakılmaya çalışılmış gibi boynuna kadar alazlanmış hâlde dimdik duran batı çınarının üstüne dökülüyor hâlâ. Sokak boyunca pencereler çöp poşetleriyle, plastik levhalarla kapatılmış, bir pansiyonun önündeki yaşlı bir adam bir cumba penceresinin üstüne kontrplak çakıyor, sokak âdeta bir şehir imgesinin üstüne yabancı bir savaşın transparan filmi yapıştırılmış gibi, aynı anda iki farklı yere benziyor, yaz renkleri yıkımın kül tonlarıyla iç içe, telaşla geçip gidiyor. Su kamyonunun önündeki kuyrukta sıranın gelmesi kimbilir ne kadar sürecek, sırada Bailey'yle birlikte beklerken insanların ellerindeki bidonları ve kapları sallayışını, çocukların eğimli akşam güneşinde itişmelerini seyrediyor Eilish. Sırf bu plastik şişelerle eve yetecek kadar su götüremeyiz, diyor, daha iyi bir şey bulmamız lazım. Şehir rahatlamış gibi sahte bir his var etrafta, çim biçme makinesinin monoton sesiyle süslü bir yaz tasviri, kuşlar bahçelerde ziyafet çekiyor, herkes enflasyonu konuşuyor, her şeyin fiyatı yüzde on, yüzde yirmi artmış, sokağın

başında telefonunuzu bir onluğa jeneratöre takıp şarj eden bir adam var, elektrik geldiğinde faturaya nasıl yansıyacağından korkacağınız için herhangi bir cihazı açmaya çekinirsiniz, böyle giderse paranın değeri kalmayacak. İsyancı askerleri taşıyan bir pikap yoldan geçiyor, Eilish askerlerin arasında Mark'ın yüzünü arıyor, su kamyonunun başında nöbet tutan isyancıları görüyor, oğlunun onların arasında sohbet eden, sigara içen, telefonuna bakan hâli gözlerinin önüne geliyor, keyifleri yerinde gibi askerlerin, çok da uzun olmayan bir süre önce türlü türlü işlere sahiplerdi, öğrencilerdi, stajyerlerdi, göz açıp kapayıncaya dek katliam tecrübesi kazanan işsizlerdi. Bailey, Mark'ın niye hâlâ aramadığını merak ediyor, şimdiye haber almış olmalıydık, diyor. Eilish onun yüzünü incelerken üst dudağındaki yumuşak tüylerin yoğunlaşmaya başladığını görüyor, tıraş olmasını söyleyecek cesareti bulamadı henüz, annelere düşmez öyle şeyleri söylemek, Larry veya Mark söyler sonra. Bilemiyorum, diyor Eilish, hiç bilemiyorum artık, bir süre haber alamayabiliriz, ülkenin başka yerlerinde çatışmalar sürüyor, benim telefonumu aramak çok risklidir belki Mark için, kimlerin dinlediğini bilemezsin asla, omzunu getir bakayım bir, ayakkabıma bir şey girmiş. Bailey'ye tutunup ayakkabıyı çıkarıyor, çorabını yokluyor, bir taş bile değil, taşın çekirdeği gibi bir şey bu, yavaş ama düzenli bir gelişimle taş boyutuna gelecek bir tomurcuk, çorabı tersine çevirip sallayan Eilish tekrar giyiyor, ayağını test ediyor, taneciği hissetmiyor, ta ki öne eğilene kadar, yine ayağının yuvarında.

Eilish, Betty Brennan'ın eski bisikletini sürerken, şehir nefes alarak kendisine geliyor, sokakların kenarına süpürülmüş molozun içinde cam kırıkları parıldıyor. Otobüs rotalarındaki reklam panolarına ilanlar ne de çabuk asıldı, kaybolmuş erkek ve kadınların, rejim tarafından tutuklanmış, gözaltına alınmış insanların fotoğraflarının altında el yazısı tarifler veya bilgisayar çıktısı sayfalar, yatağınızda

uyurken bir de bakmışsınız GUHB odanızda duruyor, sizden giyinmenizi istiyor, ayakkabılarınızı bulmanıza yardımcı oluyor. İlanlardaki yüzleri teker teker inceliyor ve adları fısıldıyor Eilish, lütfen kardeşimizi bulmamıza yardım edin, arkadaşımızı gördünüz mü, sevgili annemiz kaybolmuştur, oğlumuz kayıp, en son— Şehrin üstünde bir helikopter asılı kalırken, Eilish üstünden indiği bisikletini babasının evine doğru eliyle götürmeye başlıyor, bir yandan da fısıltıyla şükürler ediyor, her şey olması gerektiği gibi, ön kapı kapalı, köpek içeride, hakikat, hayalinde canlananlardan farklı. Pul pul dökülen bahçe kapısını yuvasından tamamen çıkarıp bisikleti içeri sokuyor, gözlerini sokağın karşısındaki eve çevirse de pencerede hortlak gibi duran Bayan Tully'ye selam vermek için durmuyor, verandadaki saksı bitkileri de çiçekler de yirmi senedir ne filizlendiler ne öldüler. Babasının kapısında dururken, sokağın karşısından kendisine seslenildiğini duyuyor Eilish, Bayan Tully bahçe kapısına gelmiş, kolunu sallıyor. Aa, merhaba Eilish, ben de baban iyi mi diye bir bakayım istedim, geçen gün evden elinde tasmayla çıktığını gördüm ama tasmanın ucunda köpek yoktu, arkasından sürükleniyordu yerde. Eilish evin ön kapısını açınca içeri sesleniyor. Baba, merhaba, benim, Eilish. Bisikleti içeri sokarken köpeğin kokusunu alıyor ama sigara kokusu gitmiş, Spencer mutfaktan havlıyor. Koridora giren yüzdeki gülüş babasına ait olsa da beyaz sakal başka birisinin. Yeni tarzını beğendim, diyor Eilish, saygın bir hava katmış sana. Ben hiç sevmiyorum, diyor Simon, Allah'ın belası şey, her neyse adı, yüzünü işaret ediyor, işime yaramıyor, beceremiyorum, bisikleti nereden buldun? Vitesleri birine göstermem lazım, diyor Eilish, kilitlenip duruyorlar, çocuklar evde yalnız, o yüzden sokağa çıkma yasağından önce eve dönmem lazım, isyancıların iki kontrol noktasından geçtim, üçüncüde geri dönmemi söylediler, o yüzden etraflarından dolandım, kuralları uydura uydura ilerliyorlar, rejim kadar kötü bunlar da, bizim orada bir kamyonet geziyor, megafonla kolum gibi bir yasaklar listesi okuyorlar

bangır bangır, yediden sonra dışarı çıkmak yasakmış herkese. Sen çay istersin şimdi herhâlde, diyor Simon, sütüm yok, elektrik de bir gidiyor bir geliyor ama hiç olmazsa gazlı ocağım var. Hiç olmazsa suyun da akıyor, diyor Eilish. Simon'ı dikkatle gözlüyor, ıslak bulaşıkların birazı tezgâhta duruyor birazı da lavaboya yığılmış, babasının bıçak ve çatallar, tabak ve bardaklar olmadan idare ettiğini görüyor, ellerine bakıyor onun, Simon ne içiyorsa ellerinden içiyormuş gibi. Sobayı ne diye açtın? diyor Eilish, yazın ortasındayız. Karşısındaki yüz önce şaşkın bir hâl alıyor, sonra dönüp köpeği süzüyor. Hiç ısıtmıyor ki bu güneş, diyor, rutubeti ayaklarımda hissedebiliyorum, bak bir de şu kör olasıca köpeği anlatayım sana, geçen gün parkta kaçtı gitti benden uzağa, tasması boynundaydı ama bir baktım çıkmış, eve vardığımda bahçede yemeğini bekliyordu, beş yıldızlı otel sanıyor burayı. Eilish babasına hem üzüntü hem de şaşkınlıkla bakıyor, eski komutanı makamında görüyor, inatçı zihin yok olup giden bir dünyaya bakıyor, Spencer ikisine de somurtarak bakıyor, gözlerini kırpıştırıyor, sonra başını eğip patilerine koyuyor. Çayda küf tadı var, Eilish bir yandan Simon'la omzunun üstünden konuşurken bir yandan da bulaşıkları yıkıyor, tezgâhı temizliyor. Bayan Taft'in gelmeyeceğini bilmeliydim, şimdi yardım almak imkânsız olacak, keşke gelip bir süre bizimle yaşasan, hiçbir derdin olmaz, bütün yemeklerini de yersin, temizlik de gerekmez, bütün her şey bitene kadar istediğini yaparsın, evde bir erkek bulunması da iyi olur. Hâlâ bir şeyler alıyor benden, diyor Simon. Baba, temizlikçi haftalardır uğramamış buraya, bak, bu konuda gerçekten yardımına ihtiyacım var, kendi başına nasıl idare edebilirsin bilemiyorum, süpermarketler de kapandı, bir şeyler almak için saatlerce sıra beklemen gerekiyor, her şey bitene kadar tek çatı altında toplanabilirsek her şey çok daha kolay olur, ben şimdi taksi çağırabilirim, hâlâ bir-iki tane var, bir de çanta hazırlarız, hemen bugün alırız seni yanımıza. Parasını verdin mi? Kimin? Bayan Taft'in, parasını vermeyi bıraktın, ondan zorlanıyorsun yardım

almakta. Baba, tabii ki ödedim Bayan Taft'in parasını, bak, dinle şimdi beni, artık şehrin öteki tarafına geçmek bile zor, yollar hâlâ darmaduman, her tarafta barikatlar var, durumun güvenilir yanı yok, bir süre ziyaretine gelemeyebilirim— Ama söyledim ya sana zaten, gayet iyiyim ben böyle, öyle değil mi Spencer, senin evinde sırf rahatsızlık veririm ben, hem ne gerekiyorsa da var bende, hadi başka şeylerden konuşalım, annen gibi konuşmaya başladın sen.

Mutfakta bir kadın, bir yabancı oturuyor, Molly hemen sandalyeden uzaklaşıyor ve Eilish bisikleti içeri sokarken kızı, elleriyle bir özür jesti yapıyor. Kadın dönüp Eilish'i ciddi yeşil gözlerle karşılıyor. Bayan Stack, diyor, böyle davetsiz geldiğim için üzgünüm ama biraz konuşabilir miyiz? Eilish bisikleti dışarı park edip lavaboya gidiyor, ellerini su dolu bir leğende yıkıyor. Bu ev çok sessiz, diyor, dönüp Molly'ye bakıyor, kardeşin yukarıda mı? Bailey bir saat önce çıktı, Ben'i uyuturken, nereye gittiğini de bilmiyorum. Ben ikinize de evden çıkmayın demiştim sanki. Molly omuz silkip gözlerini kaçırırken Eilish ellerini kot pantolonuna siliyor, Molly'ye odadan çıkmasını işaret ediyor, sonra da cam kapıyı kapatıp sırtını doğrultuyor. Oğlum için mi geldiniz? Seri ve tertemiz bir gülüş, düzgün eller ve tırnaklar, özgüvenli ve görgülü bir tavır. Beni kız kardeşiniz gönderdi. Áine mi? diyor Eilish, ben de oğlumun haberini getirdiniz diye korkmuştum, kahvem yok ama isterseniz çay yapabilirim. Eliyle kamp ocağındaki çaydanlığı gösteriyor, kadın da gülümseyerek reddediyor. Kapı ağzından onları dinleyen Molly'nin gölgesi. Benimle dışarıya gelin, diyor Eilish ve eliyle onu takip etmesini işaret ediyor kadına. Bahçeye gidip ağaç gölgelerinin altına geçiyorlar, genç kadın bir kurdeleye uzanıp bir an dokunduktan sonra bırakıyor. Burada bizi kimse duyamaz, diyor Eilish, isminizi söylemediniz. Ben küçük bir organizasyondanım, kim olduğumuzu bilmenize gerek yok, kardeşiniz gibi insanlar işe

alıyor bizi, yurtdışında yaşayıp sevdiklerine yardım etme imkânları bulunan kişiler. Genç kadın bahçeye bakan evlerin arka taraflarını seyrediyor, elini montunun içine atıyor, manila kâğıdından bir zarf ile elastik bantla sabitlenmiş bir rulo banknot çıkarıyor. Bu belgeyi güvenli bir yerde tutun, diyor, Adalet Bakanlığı mührüne sahip üst düzey bir yöneticinin imzaladığı bir mektup bu, engellenmeksizin devlet tarafına geçmenizi sağlayacak, orada el yakan paralar ödemeden çocuklarınıza taze et, sebze ve süt ürünleri alabileceksiniz, bakın Bayan Stack, benim burada olmamın sebebi dışarı çıkmanıza yardım etmemiz için kız kardeşinizin bize başvurmuş olması, çocuklarınıza ve babanıza da yardım edeceğiz, hızlı hareket etmemiz lazım. Gözleri, bahçede duran kadını takip etse de Toronto'da evinde olan kız kardeşini görüyor, Áine kocasıyla konuşup bunu telefonda ayarlıyor, kardeşiyle haftalardır konuşmamış. Dışarı mı? diyor. Evet, fotoğraflara ve kişisel bilgilere ihtiyacım olacak, böylece sahte pasaport ve kimlik belgeleri hazırlayıp sizi ülkeden çıkarabileceğiz, kardeşiniz de Kanada'ya yolculuğunuzu ayarlayacak. Bir şey, benliğin zeminine sessizce düşüyor, gözlerini kaçırıyor Eilish, nahoş sarmaşıklarla kaplı duvara ve baharda tekrar ekilmiş olması gereken çiçek yataklarına bakıyor, çok işi var bahçenin, gözlerini kapatıyor ve hepsinin yok olduğunu görüyor, geleceği karanlık bir ağız gibi görüyor ve bu karanlıkta onun muazzam başarısızlığı beliriyor. Dışarı mı? diye tekrarlıyor fısıltıyla, banknot rulosunu elinde sıkıp pantolon cebine atıyor. Evet. Öylece yani? Kadının yüzüne bakamıyor konuşurken. Bir nebze riskli ama sürekli yapıyoruz bunu biz— Ağacın kabuğundaki oyuk gözler şahit tüm bunlara, görmeden seyreden bu gözler rüzgâra karşı da kırpılmazlar, dünyayı artlarına kadar açık göğüslerler, Eilish kadının siyah botlarına bakıyor. Düşünülmesi gereken çok şey var, diyor, yani demek istiyorum ki hayır, sanmıyorum, hayır, benim istediğim bu değil. Kadının yüzünde en ufak bir duygu izi yok, Eilish'in önündeki dudaklar sakince nefes alıp veriyor, camsı yeşil gözler onu

dikkatle okuyor. Adınızı söylemediniz, diyor Eilish. Maeve diyebilirsiniz. Bu annenin ismidir kesin, Maeve, peki söyler misin, kardeşim benim buradan nasıl öylece ayrılmamı bekliyor, hem de benimle hiç konuşmadan, böyle bir ev terk edildiğinde başına neler geldiğini biliyor musun, büyük oğlum da her an geri dönebilir, veranda kapısını açıp yorgun argın girecek mutfağa, hiç gitmemiş gibi, buzdolabına gidip hiç pastırma kalmadığı için yakınacak, sonra da sandalye çekip babasından haber olup olmadığını soracak, kocam alıkonuldu da, hiç haber alamadık ortadan kaybolduğundan beri— Bahçedeki yaz geceleri, ateş çukurunun pasları ve kabukları önündeki küllerin içinde, gözlerini kapatınca Larry'nin kadehe şarap döktüğünü görüyor, gözlerini açıncaysa ağaç mahzun mahzun eğilmiş, kurdeleler esintiyle sivri parmaklar gibi yükselip ona gitmesini fısıldıyor. Genç kadın yukarı bakıp gülümsüyor. *Prunus avium*, diyor. Pardon? Kiraz ağaçlarınız, diyor Maeve, kuşkirazı, büyükannem bitkibilimciydi, onunla zaman geçirmek on yaşında Latince üstüne derece yapmaktan farksızdı, yaşlı görünüyorlar, dikileli çok zaman oldu mu? Galiba, evet, evi aldığımızda olgunlardı, kocam kesilmeleri gerekeceğini düşünüyor, yoksa fırtınanın birinde devrilebilirlermiş ama bilmiyorum, ben bekleyip görmeyi tercih ederim, çiçekler baharda çok hoş görünüyor. Bayan Stack, kardeşiniz bana kocanızdan söz etti, ne diyeceğimi bilemiyorum, neler bildiğinizi de bilmiyorum. Kadın konuşmaya yeltense de dudaklarını büküyor, Eilish dudakları ve konuşmadan konuşan gözleri seyrediyor, gözlerin demek istediğini duyuyor ama dinlemek istemiyor, gözler yanılıyor, gözlerin bir şey bildiği yok, bir şey ispatlanmamışken hiçbir şey bilemez bu gözler. Bayan Stack, önünüzde zor bir karar var, evi terk etmek en zor şey ama duruma ve yaşanmak üzere olana berrak gözlerle bakabildiğinizi sanmıyorum, şu tepedeki gözcü uçağa bakın, o ne yapıyor sizce bütün gün orada, bu ateşkes kalıcı olmayacak, isyancılar ivmelerini kaybettiler, askerler etraflarını sarmaya başladı, bu şehrin güneyi kuşatılacak ve ordu bu-

rayı cehenneme çevirecek, isyancıları zor kullanarak dize getirecekler, dünyadan kopacaksınız, ihtiyaçlarınızı gideremeyeceksiniz, söylediklerimin hiçbiri de sır değil, düşünmeniz gereken çocuklarınız var, yaşlı babanızın tıbbi bakıma ihtiyacı var— Babam mı? diyen Eilish bir yaprağı koparıp yuvarlıyor. Kardeşim babam için neredeyse hiçbir şey yapmamıştır, babamın ihtiyacı evde kalmak, anılarıyla çevrili olmak, geçmişi uzanabileceği yerde görmek, zaman içinde onun için geriye gölgelerden başka, dünyanın tuhaf bir rüyasından başka hiçbir şey kalmayacak, onu şimdi sürgüne yollamak bir nevi yok oluşa sürüklemek olur, ben böyle bir şeye izin veremem. Bayan Stack, anlıyorum ama şunu da açıklamam lazım ki kardeşiniz bu iş için çok para ödedi. Evet, ödemiştir herhâlde, siz pek insan kaçakçısına benzemiyorsunuz. Bayan Stack, ben bir tıp öğrencisiyim, yani tıp öğrencisiydim, şimdiyse tekrar tıp öğrencisi olana kadar bu durumdayım, her şey çok masraflı, pasaportların ve belgelerin hazırlanması lazım, rüşvetlerin ödenmesi lazım, yolculuk ücretleri var, risksiz bir iş değil bu, fikrinizi değiştireceğinize inanıyorum ama gerçekten acele etmemiz lazım, üçdört güne ihtiyaçlarımızı alması için genç bir adam göndereceğim, ona vermeniz gerekenlerin listesi bu, o arada siz de eve gerekenleri almak için mektubu kullanabilirsiniz, artık enflasyona direnmenize yetecek kadar paranız da var, Kanada doları epey iş görür. Bailey cama gelmiş, Eilish bir an Mark'ın o yaştaki hâlini görüyor, bir suratta gizlenen şey, başın çevrilmesiyle veya gözlerdeki anlık bir bakışla aniden ortaya çıkıveriyor. Yere bakıp başını iki yana sallıyor Eilish. Kardeşime üzgün olduğumu söyle, diyor Eilish, para çok makbule geçti, gerçekten, ben de ilk fırsatta bizzat söyleyeceğim, her şey o kadar pahalandı ki, ilk fırsatta geri vereceğim bu parayı. Genç kadının sokakta yürüyüşünü izlerken hol kapısını kapatıyor, toz toprak içindeki Bailey ellerinde beşer litrelik iki kirli beyaz dikdörtgen varille mutfakta duruyor. Gülümseyerek yere koyuyor varilleri, nerede bulduğunu da söylemiyor. Küf kokuyor varillerin içi, Eilish'in su kamyonundan

aldığı içme suyunu kaynatıp öyle yıkaması lazım bunları, içi rahatlarken Bailey'ye gururla bakıyor ama sonra öfkeyle parlıyor. Ben seni hırsızlık yapasın diye yetiştirmedim, diyor ve oğlanın kırgın gözlerinin kararıp kısılışını izliyor, sanki Eilish'i küçültmek istiyor gibi. Neden sevinmiyorsun? diyor, hiçbir şeye sevinmiyorsun asla. Geri vereceğim de yok bunları. Önündeki surat tekrar değişiyor, şimdi Larry'nin suratı bu, öfkeye kapılan Larry, onun öteye dönen omzu.

Yarı uyur yarı uyanık hâlde sarmaş dolaşlar, Eilish'in kolu Larry'nin belinde, Larry tahrik olmuş, bir şey fısıldıyor, sonra Eilish gözlerini açtığında yatağın yanında duran Larry başını yavaşça iki yana sallıyor, gözlerinde hüzünlü bir bakış, ne sallıyorsun kafanı öyle, diyor Eilish ve onun kapıya gidişini izliyor, hol ışığı Larry'nin yüzünü buluyor ve Eilish onu tanıyamıyor âdeta, bu hem Larry hem de başka birisi, yaşlılıktan ve üzüntüden kuruyup kalmış bir adam, Eilish tekrar baktığında yok oluyor. Uyandığında kan ter içinde ve yaslı Eilish, ne söylemek istediğini düşünüyor, sen benim rüyama hangi cüretle ölmüş gibi gelirsin. Mutfağa girdiğinde ağlıyor, lavabodan bir bardak alıyor, el alışkanlığıyla musluğu açıyor. Şafağın meşhur mavisinde dünya bu kadar yabancı olmasına rağmen bilindik bir yer, yağmurun mırıltısı ağaçlarda, hep yağdığı yerle yani kökü topraktaki kiraz ağaçlarıyla konuşan kadim bir yağmur bu, Larry'nin geri dönmediği her hafta için bir şerit kurdele ışığı. Yolun karşısındaki bir evin yatak odası penceresi turuncu ışıkla doluyor, Eilish ışığın banyoya geçişini izliyor, birileri işe gidermiş gibi uyanmış, banyoya gidip yüzünüze su vurursunuz, dişlerinizi fırçalarsınız, kahve yaparsınız, çocukları güne uyandırıp okula hazırlarsınız, böyle yaşarız işte. Çocuklar uyanınca onlara derslerine çalışmayı sürdürmelerini söylüyor Eilish, okullar yakında açılacak zaten, geri kalmanızı istemiyorum. Molly tek başına çalışmaya razı ama Bailey çalışmayı reddediyor, Eilish bir

müddet onunla oturduktan sonra kontrol noktalarından birine gidip alışveriş için öte yana geçmesi gerektiğini söylüyor. Bebek bezi, diyor Bailey, unutma bebek mendili almayı, bebek mendili, tuvalet kâğıdı ve çikolata da al, lambanın pilleri de bitecek. Dolphin's Barn'daki kontrol noktasına doğru yürüyor Eilish, isyancı askerlere keskin nişancı ateşine karşı siper olmaları için kanal yoluna park etmiş iki katlı otobüslere bakıyor. Camac Köprüsü'nün önünde kuyruğa girip kimlik kontrolünü bekliyor, insanların el arabalarıyla, yük arabalarıyla, bavullarla tarafsız bölgeye girip çıkışlarını izliyor, isyancılar rejim tarafından dönen insanların eşyalarını aramayı talep ediyor, her şeyin açılıp gösterilmesi gerekiyor, saçları kuzgun karası yaşlı bir kadın çantasını aramakta ısrar eden iki isyancı karşısında ellerini havaya fırlatıp bağırmaya başlıyor, çantayı bırakmıyor, ta ki askerlerden biri elinden zorla alana dek, çantanın içinden bir tavuk tüylerini saça saça fırlayınca kadın da yol boyu onun peşinden kollarını savura savura koşturuyor. Eilish kimliğini güneş gözlüklerinin ardında saklı gözlere doğru tutuyor, nağmesiz bir ses ona neden öteki tarafa geçtiğini soruyor, tepede bir savaş uçağının sesi duyuluyor. Trafik ışıklarında keskin nişancılara karşı uyarı için asılmış tabelayı okuyor Eilish ve köprüyü aceleyle geçiyor, ileride, uzaktaki kavşakta yükselen apartmanın pencerelerine bakıyor, yetkileri icabı kimin yaşayıp kimin öleceğine karar veren bir otoritenin karşısında duruyormuş gibi bir his içinde. Yanına gelen yaşlıca bir kadın soluk soluğa, kısık sesle konuşmaya başlıyor, tanışıyorlarmış gibi. Çok şükür sessiz bugün, diyor, Oliver Bond apartmanlarında yaşlı bir annem var, evden çıkmaya korkuyor, canı sağ olsun, ben de bütün hafta gelemedim doğru dürüst, böyle bir sürü insan var, ya sen? Eilish kadının yüzüne bile bakmıyor, köprünün iki yüz metre ötesindeki rejim kontrol noktasını gözlüyor, beton bloklar, kum torbaları ve göndere çekilmiş ama yükseltilmemiş bir ulusal bayrak, başı eğik hâlde bisikletiyle karşıya geçen bir adamı izliyor Eilish, yolun ortasındaki başıboş bir botun etrafından dolanıyor,

Eilish'in ambarda tuttuğu ama hiç giymediği kiraz rengi botlara benziyor, genç bir kadın içine bir çuval pirinç oturttuğu bir bebek arabasını sürerek koşar adım ilerliyor, ayak bilekleri şişmiş yaşlı bir kadın ekoseli bir yük arabasını çekiyor, uzun boylu, yaşlı bir adam bastonuna yaslanıyor, Lurcher cinsi tasmasız köpek uzun adımlarla yürüyor. Üç santim topuklu kiraz rengi botun yanına geliyor Eilish ve sahibinin ayağından fermuarı açılmadan çıktığını görüyor.

Simon ön odada televizyona söverken Eilish de sırt çantasındaki erzakı mutfak masasına boşaltıyor, sonra içeri girip babasının önünde duruyor, ellerini beline koyuyor. İzin ver sakalını keseyim, diyor, istersen burada da kesebilirim. Üst kata çıkıp bir havlu alıyor, banyo dolabını açıyor, bir kutu tıraş köpüğü, mavi plastik bir tıraş bıçağı, rafta yarısı içilmiş bir paket sigarayı cebine atıyor. Simon koltukta bekliyor, ellerini kucağına koymuş, koyu sahilotuyla kararmış parmaklarını yaymış, Eilish onun çenesini kaldırıp yüzünü incelerken babası nefesini sesli biçimde veriyor, eski araziyi iki defa kaplayacak kadar kar yağmış, Eilish daha önce hiçbir erkeği tıraş etmemişti. Kalıcı olmayacak, biliyorsun, diyor, ateşkesi diyorum, haberleri duydun mu, uydurdukları yalanlar, demek ki aptal yerine koyuyorlar hepimizi, bugün diyorlar ki isyancılar şehirde son yirmi dört saatte yirmi sekiz saldırıyla ateşkes şartlarını ihlal etmiş, bizim mevkilerimize kaç tane havan mermisi, topçu mermisi atılmış, falan feşmekan, isyancıların günlerdir hafif tüfek patlamaları dışında sessiz olduğunu kulaklarınla duyabiliyorsun, rejim bir saldırı daha planlıyor, bekle de gör— Baba, diyor Eilish, çeneyi eliyle yerinde tutuyor, sabit durmazsan tıraş edemem, şimdi yaptırımları artırma tehdidi varken bozmazlar ateşkesi, herkes bitmesini istiyor savaşın. Sakal, tıraş bıçağına direniyor, Eilish'in pürüzsüz tıraş ettiği yer mikroskobik hızla uzamaya devam ediyor, sert kıllar sivri, beyaz bir zirve yaparak gözlere doğru

ağır ağır ilerliyor. Şu uzun arkadaş uğradı dün, diyor Simon, üst katı da epey bir karıştırdı buradayken. Elinde istop eden jileti su kâsesine bırakan Eilish, babasının kolunu tutuyor. Baba, hangi arkadaş bu? Biliyorsun ya işte. Simon onu sanki kabahat Eilish'teymiş gibi, kısık gözle süzüyor. Baba, ben ne bileyim kimi kastettiğini? Şu uzun arkadaş, seninkilerden. Benimkilerden? diyor Eilish, torunlarından biri mi yani, pek sanmam. Evet, diyor Simon, oydu, üç gibi uğradı. Peki yukarıda ne arıyormuş? Simon'ın gözlerini kapayışını seyrediyor Eilish, gözkapaklarının saydam derisinin ardını yokluyor bakışları, babasının zihnini yokluyor, ihtiyar adamı sarsarak düşüncelerini kafatasından dışarı çıkaracak, sarsarak anımsatacak ona. Tıraş bıçağını suya daldırıyor ve jileti fazla hızlı çekiyor, kan çeneden aşağı inerken Simon itirazla elini kaldırıyor. Eilish titreyen sesiyle, Mark'ı mı diyorsun? diyor, odaya görmeyen gözlerle bakıyor, masanın etrafındaki sandalyelere sabitleniyor gözleri. Peki nereden anladın Mark olduğunu? diyor, biraz bekle, mendil alıp geleyim. Başka kim olacak, diyor Simon, Eilish'in çocuklardan biri misin dedim, o da evet dedi, içeri girdi, yardıma geldiğini söyledi. Yardıma gelmiş, diyor Eilish, neye yardıma? Bilmem, neye gerekiyorsa işte, bahçeye el atabileceğini söyledi. Mutfağa giren Eilish ellerini soğuk suya tutuyor, yüzüne su vuruyor, Fransız kapıların önünde durup bahçeyi seyrediyor, çalı çit kesilmiş ve tepeleri düzgünce kırpılmış, çiçek yataklarındaki otlar temizlenmiş, geçen yaz Mark'ın iş kıyafetleriyle bahçeye yardım eden hâlini görüyor Eilish. Babasının yüzüne bir parça mendil yerleştirip adam gözlerini kapatırken yarım gülüşünün etrafından tıraşa devam ediyor. Onunla konuşurken Simon'ın uyuyakaldığını fark ediyor, kızarmış teni havluyla silerken çene avucunda yumuşacık. Koridora gidip babasının montunu alıyor, boynunu açıyor, ön odaya dönüp annesinin sandalyesine oturuyor, cebinden üstünde babasının ismi, adresi ve kendisinin telefon numarası yazan beyaz bir isimlik çıkarıp yakaya dikiyor. Boş evi dinlerken üst katta eskiden kalma insan

seslerini duyuyor, annesi onları yemeğe çağırıyor, hepsinin ayakları merdivenlerde gümbürdüyor, ocağın ateşi sanki meczup bir saat gibi zamanla konuşmuş gibi, sanki ocağın kütüğü ahşabında depoladığı zamanı dışarı tükürüyormuş gibi tiktak ediyor, zaman hem toplama hem çıkarma işlemi, diye düşünüyor Eilish, zaman bir günü ertesi güne ekliyor ama arta kalanları da her daim çıkarıp götürüyor, önünde uykunun ağır nefesleri. Vücut, zihni nefes gibi alıp veriyor, diye düşünüyor Eilish, kalp de insanı çarpıyor, insanda çarpılacak hâl kalmayana dek ve Eilish kendisini onun eline uzanırken buluyor, başka birisi olmanı hiç istemedim, diye fısıldıyor.

Ayaklarıyla fazla ses çıkarmadan hol kapısına gidiyor, kapı mandalını yerine takıyor, verandaya çıkıp bir sigara yakıyor. Alacakaranlığın ileri dakikaları akşam karanlığına dönmekte, çisenti patikada benekler bırakıyor, sokağa çıkma yasağını takmayan bir siluet sokakta yürüyor. Sırtını duvara yaslayıp bu gencin kambur yürüyüşünü izliyor Eilish, ikisi de sigaralarına asılmış, genç ağzını eliyle kapatmış. Delikanlının geçip gitmesinden biraz sonra bir taşıtın köşeyi döndüğünü işitiyor, duvara doğru geri giderken 4x4 bir aracın geçişini izliyor, önde iki isyancı polis, araba yavaşlayıp dururken fren lambaları komşu pencereleri boyuyor. Bahçe kapısına gidip delikanlıya kaçmasını fısıldıyor Eilish ama delikanlı dönüp 4x4'ün karşısına dikiliyor, iki adam araçtan inip genci sıkıştırıyor, Eilish onun omuz silktiğini görüyor, isyancı polislerden biri onu kolundan tutup arkasına döndürüyor ve kelepçelemek üzere arabaya doğru itiyor. Eilish kollarını sıvayıp sert adımlarla sokağa fırlıyor, ne yapıyorsunuz oğluma? diye sesleniyor. Adamların tereddüt ânında Eilish onlara üstün geliyor, gencin üstündeki eller onu serbest bırakıyor ve isyancı polis dönüp ona karanlıkta okuyamadığı gözlerle bakıyor. Artık sokakta değil Eilish, kendisinin mutlak güce sahip bir parçasına varmış durumda, ağzında bir kılıç taşıyor,

bu çocuk onun oğlu, kolundan tutmuş sarsıyor onu, demedim mi ben sana yasaktan sonra çıkma dışarı diye, diyor, hemen eve dön şimdi. Bu gençle iki adamın arasına giren Eilish, dönüp genci sokağa doğru itiyor, sonra da ellerini açarak polislerin önünde duruyor. Çok üzgünüm, diyor, yasak olduğunu biliyorum, bebeğim diş çıkarıyor da, hepsine göz kulak olamıyorum, bu da istediği gibi sıvışabileceğini zannediyor, bir daha olmaz, emin olun. Eilish buz gibi sert gözlerle karşılık bulup süzülürken sokakta sahte bir sessizlik var, cipte çift taraflı bir telsiz cızırdıyor. Gencin evi geçip yoluna devam edeceğinden korkarak arkasına dönüyor, bekle beni orada, diye sesleniyor. Adamlar artık çocuğu göremiyor, Eilish de onların önünde kollarını kavuşturuyor, adamlardan biri boğazını temizliyor ve net bir şehirli aksanıyla konuşuyor. Kendinizi şanslı sayın, bu seferlik, oğlunuzu bir daha yasak saatinde dışarıda görürsem içeri alırım, anlıyor musunuz? Eilish adama yüzünü ekşiterek bakıyor. Anlıyor muyum, evet anlıyorum, ama siz de şunu anlayın, benim büyük oğlum rejime karşı sizlerle birlikte savaşmak için evden ayrıldı ama ben burada sokağın ortasında tehdit ediliyorum, biz rejimin gitmesini istedik, aynısıyla değişmesini değil, size tek lafım bu. Sokakta yürürken boşta çalışan motorun sesini dinliyor Eilish, genci dirseğinden tutup eve sokarken adamlar da dikiz aynasından gözlüyor onu kuşkusuz. Delikanlıyı mutfağa sokarken ön kapıyı kapatıp kilitliyor, Molly ile Bailey laptoptan yukarı bakıyorlar, olan biteni öğrenmek istiyorlar. Eilish gence bir sandalyeye geçmesini söylüyor, daha çocuk aslında, huysuz, ürkek, dayak yemek üzereymiş gibi gergin. Eilish şimdi bu çocuğun asla onun oğlu olamayacağını görüyor, apartmanlardan çıkan gençlere özgü dört dönen gözler, vahşi tavırlar, Eilish salona girip panjurların arasından dışarıya bakıyor. Gitmeden önce bekle biraz burada, diyor, dönüp gelecekler, sonra tüyersin. Yüzünde tatsız bir ifade beliren genç, lavaboya gidip tükürüyor ve kırgın bir suratla geri dönüyor. Ne demeye böyle bir şey yaptınız hanımefendi? diyor, kaçıp gidecektim ben.

Eilish mutfak lavabosunda dişlerini fırçalarken bir dizi seri patlama oluyor, gecenin sükûneti her bir patlamanın şokuyla parçalanıyor, kalbinin etrafına kayan bir el sıkılıp yumruk oluyor. Aşağı baktığında diş fırçasını lavaboda görüyor, ellerindeki umudun kaybolduğunu görüyor, bir ahmağın muazzam bir alanda bir şeyler ararken avucunda tuttuğu su gibiydi bu umut, arkasındaki cam kapıya gelenin Bailey olduğunu da biliyor Eilish. Sonuncusu roketti, diyor Bailey. Çocuğun sesinde bilgeliğin getirdiği memnuniyeti fark ederek dönüyor Eilish, karanlıkta başını göremiyor, tişörtünden ve baksırından çıkan uzun beyaz kollarını ve bacaklarını görüyor sadece. Başını iki yana sallayıp, sen nereden biliyorsun bakayım? diyor ve tekrar pencereye dönüyor, bir kilise çanı mavi yaz karanlığında saat başını vuruyor, ötesinde bir diğer çanın geciken cılız sesi de geliyor, ilk çanın yankısından ibaretmiş gibi ve ardından Eilish bir diğer patlamanın donuk gümbürtüsünü işitiyor. Hissettiği öfkeyi ellerinden sıyırıp atamıyor, pencereyi kapatıp salona doğru dönerken üzüntüye kapılıyor, göğsüne öyle bir ağırlık çöküyor ki zor yürüyebiliyor, bir elini tezgâha dayıyor, gözlerini kapatıyor, derin nefes alıyor, ayakları üşümüş, terliklerini ne yaptığını bilmiyor, daha demin ayağındaydı. Şehrin üstünde çatışmalar askerî davulların değişmeyen yavaş ritmiyle sürerken bir yorganın altında toplanıyorlar. Çocuklara güvende olduklarını, rejimin isyancıların mevkilerini hedef aldığını söylüyor Eilish ama kendisi de inanmıyor, Molly her gümbürtüde boğazından tuhaf bir ses çıkarıyor. Ben de uyanık ve karyolada durmak istemiyor. Radyoyu açan Eilish, dünya haberlerini bekliyor, olan biten hakkında hiçbir şey söylenmiyor. Çatışmaların duracağını, her şeyin başka bir şeye bağlandığını söylüyor Eilish, sabah devlet tarafına geçip biraz daha alışveriş yapacağım, belki biraz çikolata bulurum bize. Bir havan topu yakınlarda bir yere düşüyor, sonra bir tane daha, Molly boğazında yine o sesi çıkarıyor ama bu kez kadim ve acı bir haykırışın ilk notasını okur gibi, yorganın altında annesinin elini arıyor, Eilish

eli tutarken çocukların karşısında sahtekârlık yaptığının bilincinde, önerecek bir şeyi olmadığı için yalan söylüyor, rahat da ettiremiyor, yardımcı da olamıyor, yalnızca yalan söyleyip dikkat dağıtıyor, kaçamak cevaplar veriyor, onlara kendi çocukluğundan daha önce duydukları öyküler anlatıyor, kız kardeşinin ağaçtan düşüşü ve sırtı yerine poposunu kırışı, haftalarca lastik bir halkanın üstünde oturmak zorunda kalışı, büyükannesini hamileyken nasıl da yıldırım çarptığı, arka bahçeye sere serpe uzansa da zarar görmemesi – dedeniz de kulağının arkasında bir yarayla doğmuş. Gecenin ikisinde bombardıman yabancı haberlere yansıyor, ordu isyancıların mevkilerine stratejik bir saldırı yapmış, uykuya, gecenin sığınağına yaptı bu saldırıyı, şu an gözlerini kapatıp sabaha açılan bir kapı aramayı istiyor Eilish ama gözlerinin önünde bir kapı değil, bir mezarın karanlığı ve üstlerine çamur gibi saçılan gece var, evin başlarına yıkıldığını görüyor Eilish. Düzenli aralıklarla gümbürtüler duyuluyor, dinmek de bilmiyor, Eilish'in sağ eli titremeye başlamış, sol eliyle sağ elini tutup yorganın altında gizliyor, roketleri ve havan toplarını onların üstüne fırlatan adamların yüzlerini görüyor, dost ve akrabalarının üstüne ölüm yağdırdıklarının farkında, sokakta yanından geçtiği insanları öldürdüklerinin farkında. Ben bir kez daha ağlayarak uyanıyor, yatışmıyor da, Eilish parmağını Ben'in ağzına sokup dişetini ararken elindeki nefes öfkeli, zavallıcık diş çıkarıyor, ağrısı için verebileceği hiçbir şey yok. Başparmağıyla bebeğin çenesini ovarken, bu yaştaki çocukların dünyadan ne kadar haberleri olabileceğini merak ediyor, vücudunda korkunun kokusu var, ne gözardı edilebilen ne de bastırılabilen bu kokuyu tanıyarak büyür çocuk, annenin travmasını kendi içinde duyar, daha sonra kullanmak için vücudunda taşır, yetişkin olan çocuk dehşete ve kör anksiyeteye teslim olur, etrafındakilere saldırır, Eilish kollarında sorunlu bir adam tutuyor. Askerî davulun düzenli gürültüsü, patlamaların düzenli ilerleyişi, top atışları bir süre denize doğru süzülen bir fırtına bulutuymuş gibi uzaklaşıyor, Eilish yeni haber

vermeyen radyoyu kapatıyor. Molly ile Bailey'nin uyuduklarını düşünüyor, karanlıkta sirenler çalınıyor, köpekler havlıyor, Ben sanki daha derin uyumak için annesinin korkusunu vücudundan çıkarması gerekiyormuş gibi ürperiyor. Eilish gözlerini kapatıyor ve babasını evde yalnız başına görüyor, köpek Fransız kapılara pati atıyor, Simon merdivenin altındaki yatakta yatıyor, ağzı açık uyuyor, babası taş gibi toprağın içinde yatıyor, karanın, denizin, dağların, göllerin tamamen silindiğini görüyor, dünya gökten yağan ve Eilish'in gözlerini kapatmaya korkmasına yol açacak şekilde uykuya dahi patlamalarla girmeye kalkışan bu ölüm haricinde, karanlık bir boşluktan ibaret.

Tepelerinden geçen mermilerin vızıltısını duyduğunda saatin kaç olduğunu bilmiyor, kulaklarını kapamadan uyumuş, iki patlama o kadar yakında oluyor ki evi sarsıyor ve bir şey yere düşüyor. Boğazından hayvani bir ses çıkıverince Molly haykırarak doğruluyor. Eilish feneri bulamıyor, Molly yorganın altında kaybetmiş, sonra buluyorlar feneri ve açtıklarında tavanın sıvası şöminenin önünde yerde paramparça. Bailey yere kusmuş. Ne oldu bana bilmem, diyor, virüs falan kaptım herhâlde, belki de zehirlenmişimdir. Fenerin ışığı elinde titreyen Eilish, feneri sağlam eline aldıktan sonra dezenfektanla bez almak için mutfağa giriyor, pencere kenarında bir an durup beyaz duman bulutunun ışıltısını seyrediyor. Hiç su ziyan etmemesi lazım, Bailey'nin yanına bir leğen koyup buraya kusmasını söylüyor, parkeleri gaddarca darbelerle fırçalayıp mutfağa dönüyor, elindeki titremenin geçtiğini görüyor. Biraz parmaklarını geriyor, ardından elini rahat bırakıyor, bir havan topu atılınca geri geliyor titreme, Eilish salon zeminindeki sıvayı süpürüyor, sonra da tezgâhları, lavabonun etrafını, lavabonun arkasındaki pencere pervazını, ocağın etrafına sıvı sıçramış kısmı temizlemeye başlıyor, yakınlardaki bir patlama zemini öyle bir sarsıyor ki Eilish'in lavaboya iki elle tutunması gerekiyor,

bir yandan davlumbazın üstünde ovulması gereken lekeyi düşünüyor, böyle şeyleri çok uzun süredir görmezden gelmekte, tezgâhın üstünde çaktırmadan öyle bir kir tabakası olmuş ki, mikrodalganın arkasına da birikmiş, yemek artıkları çekmecelere düşüp bıçakların çatalların arkasına sıvanmış, ekmek kutusundan ve kızartma makinesinden düşen kırıntılar her tarafa dağılmış, bir dilim ekmek kessen somunun yarısını yerde buluyorsun, kırıntılar su ısıtıcısının altına giriyor, daha yeni temizlenmiş çatal bıçak çekmecesinin içine düşüyor. Anne, ne yapıyorsun, Bailey yine kusuyor. Molly'nin elini kavramış, bir aşağı bir yukarı sallıyor ama bulduğu yine kendisi. Hava aydınlanınca, diyor Eilish, camlar içeri düşmesin diye pencereleri bantlamamız lazım, ne olur ne olmaz, saat kaç oldu, Ben uyanmaz inşallah.

Holdeki aynanın önünde dururken parmakları montunun düğmelerini arıyor. Günlerdir fırçalamadığı saçlarını açık bırakıyor ve parmaklarını aralarından geçiriyor. Sanki sağ elinde bir şey teninin altına geçmiş de sinirlerinden, kemiklerinden besleniyormuş gibi bir titreme, tarağı önce eline alıp sonra bırakıyor, saçlarını toplamaya karar veriyor. Telefonu eline alıp çevir sesini duymayı umuyor, sonra dışarı çıkıp göğe bakıyor, havaya dağılan dumanın kaynağını bulmaya çalışıyor, Gerry Brennan elindeki atık poşetini yol boyunca öbek öbek yığılmış kara çöplerin üstüne doğru kaldırıyor. Parmağını sokağa doğrultan adam, sıçanlar, diyor, kedi kadarlar, hayatta hiç böyle pislik içinde yaşamadım ben. Ne diyeceğini bilemiyor Eilish, çöp kutuları da umurunda değil artık, beş gündür gözüne bir saat uyku girmemiş ve vücudunda işlerin artık farklı olduğuna dair bir his var, derin ve karanlık bir korku bu, kanda barınıyor, kaçılacak yer olmadığı hissi bu. Gerry Brennan konuşacakmış gibi elini kaldırıyor ama ikisi de üstlerinden gelip geçmiş bir savaş uçağının sesiyle yukarı bakıyor, sanki gökyüzü bir mağaraymış gibi gürleyen bir yankı, sonra

da birkaç kilometre ötede bombanın bırakıldığı yerden gelen patlama. Saat yedi herhâlde, diyor Gerry Brennan, saatini bu katil jetlere göre ayarlayabilirsin, saldırmadan önce veya saldırılarından hemen sonraya dek seslerini de duymuyorsun. Eilish onun tıraşsız yüzünü inceliyor, elli yıl boyunca her gün aynanın karşısında tıraş bıçağıyla görüyor onu ama şimdi yanakları kumlarla parıldıyor, gömleğinin ve kravatının yerini ıslak bir yelek almış, kollar incecik, dirsekler tavuk derisi. Bir ihtiyacın var mı Gerry? diyor Eilish, ben kontrol noktasından geçmeye çalışacağım, çantamda yer açabilirim. Gerry Brennan cevap vermiyor, gözleri dalmış, Eilish de onun arkasındaki ön bahçeye bakıyor, adamın nasıl rahatsız edildiğini görüyor, emekliliği için seçtiği saksı bitkilerinin hortumla sulanmaya nasıl hasret kaldıklarını, taş döşemenin çatlaklarındaki otları çapasının bıçağına nasıl kurban ettiğini, kalan günlerini eften püften işlere adamayı seçmiş adamın çorap topuklarının bahçe terlikleri tarafından yıpratılışını, arka bahçedeki kabarık lahanalarla mevsim ortasında havuç, pancar kökü ve turplarla dolu bitki yataklarıyla ilgilenirken dirseklerindeki sarkık deriyi kış için çalıştırarak nasıl erittiğini, eşinin her seslenişinde sessiz bir adanmışlıkla eve girip çıktığını görüyor. Şimdiyse sokakta sıçan olup olmadığına bakan gözler alev alev. Neyin peşinde oldukları besbelli, diyor Gerry Brennan, bize haşerat muamelesi yapıp evlerimizden çıkarmak istiyorlar, dertleri o, sıçanmışız gibi kökümüzü kurutmak istiyorlar, belki de an meselesidir, biraz daha uğraşırlarsa olur, ben eskiden şehir plancısıydım, bu şehrin yolları da binaları da sayılıdır, yeterince mühimmat kullanırsan bir müddet sonra her yolu delersin, her apartmanı, her dükkânı ve evi harap edersin, sonra da gece gündüz sürdürürsün bunu, bomba atıp durursun, her binayı yerle bir edene kadar, sonra tuğlaları toza çevirmek için devam edersin ve arkada buradan ayrılmayı reddeden insanlardan başka hiçbir şey kalmaz. Bir an yukarı dönüp göğe sert sert bakıyor. Neden gitmeliymişiz, diyor, söylesene, icap ederse yerin altında

da yaşarız biz, bu siktiğimin bahçesinde çukur kazarım, hayatın boyu aynı yerde yaşadıysan başka yerde yaşama fikri imkânsız gelir, hayal gücüyle alakalı bir mesele de değil bence, hani nasıl derler, nörolojik bir şey, beyne kazınmış, biz de toprağı kazacağız, işte öyle olacak, zaten başka ne yapacaksın ki, başka nereye gidebilirim bilmem, çok istiyorlarsa tabutla çıkarsınlar beni buradan. Eilish yüzüne nasıl bir ifade takınacağını şaşırıp öteye dönüyor, ayağının ucuyla betona vuruyor. Bisiklet için Betty'ye tekrar teşekkür et, diyor, vitesler kayıp duruyor, benim oğlana bir gösterdim ama şimdi daha beter oldular. Eski o bisiklet, diyor Gerry Brennan, dişleri bozmuş olabilirsiniz. Bir an kaşlarını çatan Eilish ağzını kapatıyor. Arka tekerin kaset dişlisini Paddy Davey'ye götür, diyor Gerry Brennan, Emmet Yolu'ndaki kızartmacının yanında ufak bir bisiklet tamir dükkânı var, selamımı söyle, güzel bir indirim yapar sana.

Mırıldanarak Larry'ye telefonu açmasını söylüyor Eilish, uykudan kurtulamıyor, kolu bir ağırlığın altında sıkışmış, uyandığında holdeki telefonun çaldığını duyuyor, yakınlarda siren sesleri yükseliyor, kolu Molly'nin altında kalmış. Hızla hole giderken şafağın herhâlde sökmek üzere olduğunu düşünüyor, daha telefona erişmeden Mark'la konuşuyor, tabii kaybedersin numaramı, kimin aklında kalıyor artık cep telefonu numaraları ama ev telefonlarını hep hatırlarsın, daha çocukken kafana kakmadım mı ben senin— Babasını boğaz temizleme sesinden, ona özgü nefes alışından tanıyor ve ardından sesi titriyor. Orada mısın, diyor Simon, gitmiş, duyuyor musun, ben uyuyordum, bir uyandım, gitmiş. Baba, diyor Eilish, saat kaç, telefon hattı günlerdir kesik, köpeği mi diyorsun? Dinle beni, diyor Simon, anneni diyorum, bütün evi aradım ama burada değil, her şeyini almış, gardırobu da boş, anlamam lazımdı böyle olacağını, anlamam lazımdı gideceğini. İnce ses korku dolu bir fısıltıya dönüyor, ardından

Simon hırıltılı bir nefes alıyor. Nefes alamıyorum, diyor, nefes alamıyorum— Babacığım, diyor Eilish, aman yarabbi, lütfen, babacığım, doktor çağırayım mı? Hayır, diyor Simon, bırak beni kendi hâlime, o kadın mahvedecek beni, koymuş kafasına. Eilish gözlerini iki parmağının arasında sıkıştırıyor, burnunun kemiğini de sıkıyor, rüyaya uyanmış bir adam görüyor karşısında ve bu adam karısının ölümünü hatırlamazken ona bu haberin verilemeyeceğini de biliyor. Vücudundan bir dizi duygu geçiyor ve Eilish gözlerini kaldırdığında kapının yanında Molly'nin yüzünü görüyor, ona içeri dönmesini işaret ediyor. Karanlık ve tozlu telefon hattında babasının yüzünü arıyor, ona sarılmak istiyor, babasının koridorda durduğunu, evinin bütün ışıklarının açık olduğunu görebiliyor, sabahlığıyla terliklerini de unutmuş olmalı. Babasına nefes almasını söylüyor Eilish ve gözlerini açtığında kapıdan onu seyreden iki beyaz temkinli surat görüyor. Şimdi çocuklara sırtını dönen Eilish, babacığım, diye fısıldıyor. Babacığım, gerçekten dinlemen lazım beni, lütfen bir nefes al da dinle, annem gitmedi, dönecek yakında, söz, o şimdilik— Yalan söylüyorsun bana, diyor Simon, hep yalan söylüyorsun, biliyordum suç ortağı olacağını, hep onun tarafını tutuyorsun zaten, fino gibi peşinden gidiyorsun, bu ev hiçbiriniz yokken o kadar huzurlu ki. Eilish hırıltılı bir nefes çekiş duyuyor, ardından Simon'dan bir hıçkırık geliyor. Nefes alamıyorum, diyor Simon. Babacığım, diyor Eilish, ah babacığım, lütfen dinle beni, her şey girecek yoluna— Bilmem lazımdı bunun olacağını, diyor Simon, bilmem lazımdı ama kapadım gözlerimi, sevmiştim ben onu bir zamanlar biliyor musun, gerçekten sevmiştim, hâlâ da seviyorum, ah— söyle bana, nereye gitti aşk, söylesene, ben hatırlayamıyorum artık neyin nereye gittiğini, bir zamanlar elimizde kalp gibi atan onca sevgimiz nereye gidiyor? Eilish dehşet içinde, fısıldıyor, kıvranıyor resmen, saçlarını çekiştiriyor. Babacığım, lütfen, babacığım, dinle beni, böyle düşünmüyorsun sen, lütfen dinle beni, sabah oraya geleceğim, yakında gün doğacak, ilk fırsatta gele-

ceğim. Hayır, diyor Simon, istemiyorum seni burada, kibar olmanı istemiyorum, kibarlık istemiyorum şu anda, annen beni defetti, hepinizi defetti, öyledir o, bırak beni yalnız kalayım. Babası ahizeyi eliyle kapamış gibi bir hışırtı duyuyor. Duyamadım babacığım, ne dedin? Öfkeli bir jestle çocuklara kapıyı kapamalarını işaret ediyor. Ah be canım, diyor Simon, ne yaptım ben, dinlemedim ki, hiçbirinizi dinlemedim, gidip aramam lazım onu, biliyorum nereye gittiğini, şimdi çıkarsam durdurabilirim herhâlde— Baba, diyor Eilish, lütfen dikkatle dinle beni, evden çıkamazsın, saat daha sabahın beşi, şehre top atıyorlar, iki saate de hava saldırıları başlayacak, lütfen olduğun yerde kal, ben daha sonra oraya gelmenin bir yolunu bulurum, doktor da çağıracağım. Ahizenin konsola bırakıldığını duyan Eilish, babasına seslenirken karşılığında bulduğu şey sessizlik oluyor.

Babasını kontrol etmesi için Bayan Tully'nin numarasını arıyor ama cevap yok. Doktorun muayenehanesi de doğrudan telesekretere bağlanıp çalışma saatlerinin dışında olduklarını belirterek onu başka bir mesaja yöneltiyor, başvurduğunuz hizmet artık verilmemektedir, doktorunuz ailesiyle birlikte ülkeden ayrılmıştır ve geri dönmeyebilir, annesiyle babasını da yanına almıştır, acil bir ihtiyacınız varsa en yakın acil servise başvurun. Eilish çocuklara şehrin öteki tarafına gitmesi gerektiğini söylediğinde yüzünde panik ifadesi beliren Molly, annesi yağmurluğunu almaya hole girdiğinde onun peşinden gidiyor, Eilish arkasına döndüğünde Molly hol kapısının önünde kollarını kavuşturmuş. Anne, diyor, dışarısı böyleyken çıkamazsın, biraz bekleyemez misin, bir şey olmaz dedeme, tekrar uyumuştur o, olanları da hatırlamaz, mutfakta oturmuştur, eski bir gazeteye söyleniyordur, ekşimiş sütle çay içiyordur, boynundaki gözlüğü arıyordur, biliyorsun onu. Eilish, Molly'nin yüzüne bakarken söylediklerinin doğruluğuna bir an inanıyor, kızın bileğini kavrayışını seyrediyor,

Molly fısıldıyor, yakarıyor ona, bütün yüzü içine çökebilirmiş gibi görünüyor. Peki, diyor Eilish, umarım haklısındır, ortalık biraz yatışana kadar bekleyeceğim, top atışları öğle yemeğinden sonra bir süreliğine duruyor da gerçekten. Top atışları ve hava saldırıları hafiflemeden devam edince karanlık bir odaya girmiş, kapı arkasından kilitlenmiş gibi bir hisse kapılıyor Eilish, gün elinden kayıp gidiyor, öğleden sonra akşama bağlanıyor. Soğuk bir akşam yemeği yerlerken BBC'yi dinliyor Eilish, uluslararası toplumun büyük tepkisine rağmen devletin yaylım ateşi yoğunlaşmış, devlet radyosunu dinliyor Eilish, teröristleri bombaladıklarında ısrarcılar. Radyoyu kapatsa da uyuyamıyor, uzanırken zihninde dönüp dolaşıp aynı yere geliyor, nihayet gözlerini kapayıp elleriyle annesinin yüzünü tutan Ben tarafından uyandırılıyor. Sabahleyin çocukların karşısına kararlı biçimde geçiyor, yağmurluğunu giyerken sesi gayet ciddi. Artık bir an bile bekleyemem, diyor, şimdi gitmem lazım, en kısa zamanda dönerim.

Kuşlar dünyada her zaman yaşayacak, Eilish bisikletiyle şehrin öteki tarafına geçerken yarılıp mahvolmuş ağaçların üstünde şafağı haber veriyor kuşlar. Eskiden ışıksız kalan yerler aydınlık şimdi, binalar moloz yığınına dönmüş, yalnız başlarına duran duvarlar, baca delikleri, tepeleri boşluğa çıkan merdivenler. Arka teker delinince Eilish bisikleti bir okul duvarının ardına gizleyip yayan devam etmek zorunda kalıyor, şehrin güneybatısında top atışları var, gri dumanlar görünüyor, ara sıra silah atışı da duyuyor Eilish, Larry'ye fısıldıyor, isyancılarla rejimin arasındaki sınır değişmiş veya belki de sınır falan kalmamış artık. Sessiz meskûn sokaklarda, serbestçe salınan tozların arasında hızla ilerliyor, isyancı askerlerin kontrol noktaları terk edilmiş, çocuklar araç lastiklerini yuvarlıyor, büyük kovaların içinde yakıp siyah dumanlar salarak savaş uçaklarının görüşünü kapamaya çalışıyor. Babasının evinin etrafındaki sokaklar sessiz sakin, yol-

da hemen hiç araba yok. Spencer'ın ön kapının önündeki paspasın üstünde oturduğunu görünce ona sesleniyor Eilish, ayağa fırlayan hayvan kendi etrafında daireler çizerek Eilish'in kendisini içeri almasını bekliyor, Eilish onun başını elinin tersiyle sevmeye başlayınca duruyor. Ne yapıyorsun burada tek başına? Kapıyı çalıp biraz kulak kabartıyor, sonra anahtarıyla açıyor, silindir iki defa kilitlenmiş, hole giren Eilish evin boş olduğunu anlıyor, mont askılıkta değil, ışıklar kapalı, konsoldaki kablosuz telefon yerine takılmış. Simon'ın yatak odası perdeleri açık, yatak üstünkörü yapılmış, terlikleri gardırobun önünde birlikte duruyor. Köpeği bahçeye gönderen Eilish, ardından telefonu kontrol ediyor ama hat kesik. Ön kapıyı çekip kapatıyor ve sokağın sonuna kadar yürüdükten sonra babasının günlük rotasını takip ediyor, anayoldan parka doğru gidiyor, bütün dükkânlar kepenk indirmiş, karşısına çıkan herkesi durduruyor, tarif ettiği adamı kimse görmemiş, bisikletli şaşı bir genç ise yüzüne gülüyor. Bayan Tully'nin evinde panjurlar kapalı, kapılar kilitlenmiş, bitkiler verandada kurumakta. Gus Carberry'nin kapıya cevap vermesi uzun sürse de adam kâğıt gibi elini pervaza koyup beyaz bıyığını dışarı çıkarıyor, yolun iki tarafına bakarken başını iki yana sallıyor. Eilish sokağın karşısına Bayan Gaffney'nin evine geçiyor, kadın ona soluklanıp içeri gelmesini söylüyor, koridor birbirinden farklı tonla şeyle dolu, Bayan Gaffney'nin peşinden loş mutfağa giren Eilish, masanın başındaki sandalyelerden birine oturuyor. Sen şimdi bir fincan çay içeceksin, sonra bakacağız ne yapabileceğimize. Gazlı ocağı alevlendiren Bayan Gaffney, ocak üstüne yerleştirilen tipte bir su ısıtıcısını kaptan döktüğü suyla dolduruyor. Ne yapmam lazım bilmiyorum, diyor Eilish, arayabileceğim bir sosyal hizmet yok, şehrin güneyinde polis diye bir şey de yok gibi, hastaneleri aramaya çalışacağım. Ocakta ısınan metal kaba bakıyor. Belki siz de bir gözünüzü dışarıda tutarsınız onun için, diyor, her an dönebilir, numaramı vereyim size, sinyal bulabilirseniz arayabilirsiniz beni, o arada bu allahın cezası köpeği de ne yapacağım

bilmiyorum, anlamıştım sırf dert olacağını. Su ısıtıcısından bir ıslık yükselmeye başlıyor, Bayan Gaffney ayağa kalkıp mutfak dolabından iki fincan çıkarıyor. Yiyecek bir şeylerin varsa köpeği ben alabilirim, diyor, ama burada ona verebileceğim hiçbir şeyim yok. Eilish kadının yüzündeki kırışıklara bakarken onun sokakta koşturan çocuklarının yüzlerini hatırlamaya çalışıyor, şimdi kendi çocukları olan ve pencere pervazına dizilmiş fotoğraflarda yaşayan erişkin adamlar. Ya sizin oğullarınız? diyor Eilish. Aa, çoktan gitti onlar, Avustralya'da ikisi de, ne zamandır beni de ayrılmaya ikna etmeye çalışıyorlar ama ben istemiyorum. Ama neden Bayan Gaffney, neden kaldınız? Kadın uzun süre sessiz kalıyor. Benekli ellerinden birini çenesine götürüyor ve konuşacak gibi oluyor, ama sonra iç geçirip öteye bakıyor. Herhangi birimiz neden kalıyor ki? diyor. Eilish yollarda babasını arıyor, bir kapı eşiğinde çömeliyor, sonra hızla eve doğru yollanıyor. Bir köşeyi dönerken arkasında seri toynak sesleri duyuyor, arkasına döndüğünde üç atın yol boyunca eşkin gittiğini görüyor, ikisi alacalı gri, öteki de karışık renkli, gözleri deli deli bakan asi hayvanlar yanından geçip gidiyor.

Günler Eilish'in ellerinden kayıp gitmekte, ev geceleri bombardımanın ortasında, babasını sanki karşısında hortlak varmış gibi seyrediyor, Simon sessizliğe gömülmüş. Şehrin öteki tarafına bir kez daha geçip boş evde duruyor, sokaklarda siper alıyor Eilish, çocukların yanından ayrılmayacak bir daha, Larry'ye fısıldıyor, bilmeliydim böyle olacağını, ne yapmam lazımdı, evet, farkındayım, bilmem lazımdı, kabahatin tamamı bende. Telefon hattı tekrar bağlanıyor ve Eilish, Bayan Gaffney'den bir telefon alıyor, kadın köpeğin kaçıp gittiğini söylüyor. Kardeşi de Kanada'dan ulaşmaya çalışıyor ama Eilish, Áine'nin babasının haberine ne tepki vereceğini bildiği için telefonu kapatıyor, başarısızlığı ve utancı yüzüne vurulacak, çocuklara

Simon'ın geri döneceğini umduğu konusunda yalan söyledi, kendine de birçok konuda yalan söyledi, Áine onu araması için birçok mesaj attı. Şehrin güneyi kuşatılmış, gece gündüz bombardıman, BBC ordunun şarapnel ve benzin dolu fıçıların içine yerleştirdiği bombaları helikopterlerle attığını söylüyor, çocuklar merdivenin altında uyumaya çalışırken Ben dişlerindeki acı yüzünden feryat figan ediyor, köpek dişleri çıkmakta. Eilish'in vücudundaki bir şey düğüm olmuş, çözülemiyor, sürekli tetikte vücudu, uykudayken kulak kesiliyor, su kamyonunun başında veya erzak dağıtımında kuyruktayken de gözleri kafatasının tepesinden yukarıyı gözlüyor. Sıradayken okuldan tanıdığı bir adamla karşılaşıyor, adamın cılız gülüşündeki bir şey Eilish'e kucaklanmanın, bir sevgiliyle yan yana uzanmanın, zihinden tamamen kaçıp vücuda girmenin, benliği kısa süreliğine tamamen kaybetmenin nasıl bir şey olduğunu düşündürüyor bir an. Görünüşünden utanarak öteye dönüyor, saçlarının dökülmesinden korktuğu için fırçalamayı bırakıyor. Adam onun dirseğine dokunuyor ve Crumlin Yolu'ndaki bir elektrikçi dükkânına bir kaçakçının iş yapmaya başladığını, aradığı bazı şeyleri orada bulabileceğini söylüyor. Yarı yıkık sokaklarda yürürken bir apartmanın molozlarını süpüren beyaz şapkalı sivil savunma gönüllülerinin yanından geçiyor Eilish ve silahlı bir muhafız tarafından elektrikçiye götürülüyor ve kuyrukta bekliyor. İkinci el çamaşır makineleri, kurutucular, bulaşık makineleri ve ocaklar var ama bunları kullanacak elektrik yok, Eilish yine yanlış ayakkabıları giymiş, yazlık makosenler ayaklarını vuruyor, bir elini boşa çıkaran Eilish, eskiden bu ayakkabıları ne kadar sevdiğini düşünerek ayak parmaklarını ovuyor, ayakları Ben doğduğundan beri değişti, şüphe yok artık, kavisler düzleşti, kemikler uzadı, onun ayakları değil bunlar artık, telefonu çantasında bipliyor. Mesajı okuyan Eilish, ekrana dikiyor gözlerini, tekrar okuyor. Güvende olduğunu haber vermek istedim. Kız kardeşine cevap yazıyor Eilish, kim güvende? Tezgâhın ardından onu uykusuz gözler ve tıraşsız bir yüz

seyrediyor. Süttozu ve çocuk için parasetamol istiyor Eilish, adam arka odalardan birine girerken genç bir adam, elinde makine, hesap yapıyor. Fiyatları kafasından çabucak topluyor Eilish, parasetemolde normal fiyatın on iki katını alıyorlar, Áine'nin cevap vermesini beklerken telefonuna bakıyor, yakında parası bitecek ve kardeşine yalvarması gerekecek. Áine'nin cevap vermesi çok uzun sürünce Eilish tekrar yazıyor, kim güvende? Ayakkabılarına söve söve hızla eve dönerken Áine cevap yazıyor ve Eilish durup mesajı iki defa okuyor. Babam güvende, diyor Áine, arkadaşlarımız dışarı çıkardı onu, ne zamandır ulaşmaya çalışıyorum sana.

8

Eilish arka teker gıcırdarken bisikleti hol kapısından geçirmek için havaya kaldırıyor ve duvara yaslıyor, mutfakta ocağın saati çınlıyor. Çocuklardan biri alarmı kapasın diye seslenen Eilish, terliklerini bulmak için bakınıyor, bir kez daha seslenip içeri yalınayak giriyor. Molly, şiltelerden birine uzanmış, yüzü laptopunun arkasında, kulaklıklarını takmış, yanından geçerken, Bailey nerede? diyor Eilish, Ben karyolada elinde tahta bir kaşıkla uyuyor. Eilish esmer ekmeği tepsiden ızgaraya alıp boşluk sesi gelip gelmeyeceğini kontrol etmek için dibine bir fiske attıktan sonra alarmı kapamayı anca düşünüyor, elektrik yine her an gidecek gibi, bir posta çamaşır daha yıkamaya çalışacak Eilish. Kurumuş ekmeğin sıcak dinginliğiyle Carole Sexton'ı ve kadının somurtan ağzını düşünüyor, kendisini Molly'nin karşısında fırın eldivenini sallarken buluyor, ekmeği çıkarmanı söylemiştim sana, neden çıkarmadın? Ekrandan yukarı bakan mahcup gözler kızına değil Carole'a ait, Eilish mutfağa doğru döndüğünde gözlerini tavana çevirip kulak kabartarak duruyor ve bir saniye sonra ellerini başına siper ediyor, dünyanın yıkılma sesi, evin altından bir sarsıntı geçiyor, ardından tepeden yağan çimento sesi geliyor. Ben'e koşup onu karyoladan alırken kükreyerek Molly'ye merdivenin altına geçmesini söylüyor, Molly kulaklığını çıkarıyor, Eilish'in gözleri odada dört dönüyor. Bailey nerede? diye bağırıyor Eilish, kardeşin nereye gitti? Molly'nin yüzünde panik ifadesi, ağzı sessiz kelimeler için açılıyor, kendisinden önce merdivenin altına fırlıyor kelimeleri, eliyle kapıyı işaret ediyor. Dışarı çıktı, diye bağırıyor, süt alacaktı. Eilish, Ben'i Molly'nin kollarına bırakıp kızı duvarın oyuğuna doğru çeviriyor,

ağzında Bailey'nin adıyla ön kapıya yürüyor, eli veranda kapısını kaydırarak açıyor, süt alınabilecek bir yer olmadığını düşünürken gözleri sokağa varıyor ama o anda, ayakları sessizce yerden kesiliyor, ağzında çimento parçalarıyla ışıkla karanlığın birbiriyle çarpıştığı bir ortamda kolları öne atılırken havada geriye doğru fırlıyor. Basık ve muazzam bir sessizliğin altında, dilsiz bir karanlığın içinde yatıyor. Ağzının içinde bir şey var, kan değil, ısırdığı dilinin etrafı kanıyor, ağzın içindeki her şeyin etrafında kan birikiyor, çimento da değil bu, başka bir şey, gözleri açıldığında cam ve toz bulutu altındaki koridoru görüyor, Molly vücudunun üstündeki bisikleti kaldırmak için eğilmiş, kolunda Ben, sessizce bağırıyor kız, Eilish bileğinden tutulup ayağa kaldırılırken söyleneni anlayamıyor. Sessizliğin içinden bir uğultu ve ardından haykırışlar geliyor, çalan ev alarmlarının arasından imdat çağrıları yükseliyor, sanki herkes az önce çalar saatle sabaha uyanmış gibi, Molly annesinin yüzünü siliyor, Eilish kendi kanının koyu izini Molly'nin giysinin kolunda görüyor, kızının bileğini kavramış ama ağzına hâkim olamıyor, ayağa kalkmaya çalışsa da bütün vücut ağırlığı kafatasına dolmuş, o yüzden başı dönüyor, duvar dibinde kalakalıyor. Ağırlığını eline verip duvarı kanla boyarken kendisini ayağa kalkmaya zorluyor, Ben çığlık çığlığa ablasına tutunurken Molly de Eilish'e oturmasını söylüyor. Ağzını konuşmaya zorlaması lazım Eilish'in, ısırılmış dilin altında, kanın içinde yatan kelimeyi, o ismi söyletmeye çalışıyor, ağzında şekillenmesi gereken tek bir isim sadece, Eilish ismi fısıldadıktan sonra ağzı sessiz bir mağara. Bailey. Kapının eşiğinden tökezleyerek geçiyor, durmaya da hiç niyeti yok, cıvalı iğrenç bir koku karşılıyor onu, burna, gözlere, ağza giriyor, boğazını yakıyor, Eilish evlerin arasındaki boşluğu işgal eden dumanın ve havada asılı tozların içine adım atarken. Tozun içinden erkekler ve kadınlar çıkarken Eilish bağırarak oğluna sesleniyor, koşan ayakların altında camlar ve çimento eziliyor, sivil savunmanın beyaz şapkalıları hava saldırısı alanında dolanırken birbirlerine sesleniyorlar. Eilish

tozların arasından Zajacların hemen sağındaki evlerden ortaya çıkan molozları görmeye başlıyor, çimento tozu havada asılı, duman dışarı doğru hafif bir esintiyle yayılmakta, sanki ilk saldırıdan, sokağın ucuna doğru yapılandan çıkan dumanla bir olmak ister gibi. Eilish bozuk bir düşünce mekanizmasına kapılıyor, yolun karşısında kimin yaşadığını hatırlayamıyor, tanıdığı kimsenin yüzü aklına gelmiyor, bir yandan tozun arasından sessiz bir dünyaya hiddetli gözlerle bakınarak yalnız başına yürüyor, birisi onu dirseğinden tutmuş, beyaz bir şapkanın altında konuşan bir surat ona yaralı olup olmadığını soruyor, omzuna bir battaniye koyuluyor, sokağın kenarına götürülüp yola oturtuluyor. Ağzındaki acıya rağmen kendisini zorlayıp gülümseyen Eilish, anlamıyorsunuz, diyor, oğlum marketten dönüyor, süt almaya gitti oğlum. Molly de Ben'i göğsüne bastırmış hâlde yanına gelmiş, saçları da yüzleri de tozdan beyazlamış, çocuğun dudakları da beyaz, ta ki ağlamak üzere ağzını açana kadar ve Eilish onun dilinin şaşırtıcı pembeliğini görüyor, Molly ona eve dönmesi için yalvarıyor, Eilish toz yüzünden gözlerini kırpıştırarak sokağı görmeye çalışıyor. Sokağın karşısına bakıyor ve bir yatak odası penceresinin dışında bir çift perdenin asılı durduğunu görüyor. Battaniyeyi elinde tutarak bir kez daha ilk patlama alanına doğru yürümeye başlıyor, yürürken midesinde dalgalanan bir bulantı var, ortalıkta sinsi bir gaz kokusu, bir zamanlar sıra sıra evlerin bulunduğu yerde dumanı tüten karman çorman yıkıntıda tuğlalar, ahşaplar, kablolar dağılmış, insanlar enkazın üstünde toplanmış, ellerinin üstünde ilerliyorlar, adamın biri ayakkabısız ayaklarını sürüyerek bir kadını koltukaltlarından tutmuş çekiyor, başka bir adam da o kadını ayak bileklerinden kaldırıyor, bir diğer adam koltukları indirirken bagajı açık bekleyen heçbek bir arabaya doğru taşınıyor kadın. İşte o anda görüyor oğlunu Eilish, Bailey beyaz şapkalıların ve sivillerin arasında arkası dönük, eğilmiş, elleriyle molozu kaldırmakla meşgul olmasına rağmen annesi hemen tanıyor onu, saçları da kıyafetleri de tozdan ağarmış, Eilish'in sesi

düğümleniyor. Onu kolundan tutup sokağa çekene kadar sesini duymuyor Bailey, oğlunu kollarına çekiyor Eilish, oğlan gözlerini kırpıştırıp serbest kalmaya çalışırken uzun kirpiklerinde toz birikiyor. İyiyim anne, diyor, sakin olur musun, geri dönüp yardım etmem lazım. Eilish hem sevgisinden hem acısından bağırıyor, incinmiş bir gururla ona uzun uzun bakıyor, saçlarını düzeltiyor oğlunun, sonra da geri çektiği eline bakıyor dik dik, Bailey'yi omuzlarından tutup arkasını döndürüyor, saçının kanla matlaştığını görüyor. Boğuk bir sesle bağırıyor, Molly'ye bir sağlıkçı bulması için seslenirken gözleri dönüp duruyor, omuz çantalı, cerrahi maskeli ve sivil kıyafetli bir kadın onlara doğru geliyor, Eilish'in bileğine dokunarak onun sesini kesiyor, deneyimli ellerinin kabiliyetiyle Bailey'yi kaldırıma oturtup öne eğiyor, başının arkasına şişe su döküyor, Bailey annesine bakıyor. Gördün mü, diyor, dedim sana, gayet iyiyim ben. Sağlıkçı çömeldiği pozisyondan hafifçe doğruluyor. Kafatasına bir şarapnel parçası saplanmış, diyor, bir şey olacağını sanmıyorum ama alınması için ameliyat lazım, Crumlin'deki çocuk hastanesi bu sabah vuruldu ama yine de oraya gitmelisiniz, orada bakamazlarsa da cephe hattını geçmeye razıysanız Temple Sokağı Hastanesi'ni denemelisiniz, buradan birisini bulun, sizi arabayla götürsün. Havada iğrenç bir duman dönüp sanki dosdoğru Eilish'in ağzına giriyor, öyle ki Eilish bir an dumanın esiri oluyor, nefesiyle dışarı atamıyor dumanı, o yanık kokusundaki her neyse. Sağlıkçı yalnız başına kaldırıma oturmuş, dizlerine sarılmış, boşluğa bakan bir adamla ilgilenmeye başlamış bile. Eilish düşünemiyor, sokak bağrışan, insanların arabalara bindirilmesi için el sallayıp yardım isteyen insanlarla dolu, konuşabilen Molly oluyor, annesinin ayaklarına bakan Molly, anne, diyor, ayakkabılarını unutmuşsun, ayakların kan içinde.

Yapraklar ve reçinelerden küf kokusu geliyor, bahçıvanın arabasının kapısı kapandığında içeride basık bir kasvet var. Sokakta bir çarşafın üstüne yerleştirilmiş bir kadını taksiye doğru birbirlerine kenetlenmiş hâlde taşıyan erkekler aralarına girmeden önce Molly'nin yüzünü, kızının gözlerinde birikmiş korkuyu, sonra da Ben'i eve götürmeyi kabul edince aniden beliren metanet ifadesini görebiliyor Eilish, kızını şimdi dumanlı tozların içinde âdeta zamanın dışında durur gibi görüyor, onun gözlerinde gördüğü şeyin yetişkinliğinin başlangıç ânı olduğunu da biliyor. Arka taraftaki yolcular bir ceketin üstüne sırtüstü yatırılmış bir gencin etrafında yer açmaya çalışırken araba zeminindeki araç gereç tangırdıyor. Bu genç ince ve çatallı sesiyle bağırıyor, Eilish onun yanında kimin olduğunu göremiyor, Bailey koltukların arasından ön tarafa bakmaya çalışınca annesi ona oturmasını fısıldıyor, battaniyeyi başına bastırıp orada tutmasını söylüyor. Şoför kızarık boynunu uzatıp kapıdan dışarı bakarak geri geri gidiyor, frene basıyor, kapıyı çekip kapatıyor ve vitesi ileri itip direksiyonun üstüne eğiliyor, kamyonet ağır ağır ilerledikten sonra tekrar frenliyor, şoför pencereyi indirip kolunu sallayarak bağırırken Eilish battaniyeyi Bailey'nin başına tutuyor. Arkadaş, şuradan çekiliver de içeridekileri çıkarayım buradan. Kamyonetin çıplak gövdesi yoldaki bütün tümsekleri yolcuların kemiklerinde hissetmelerine sebep oluyor, Eilish net bir düşünce zinciri yakalamaya çalışsa da kafatasındaki acı, düşünceleri kıskacına alıyor, öyle ki hastanenin nerede olduğunu hatırlayamıyor, hastanenin ismini bile hatırlayamıyor, arabanın içinde kimse tek kelime etmiyor, yalnızca şoför yolda karşısına çıkan şeylere sövüyor, elinin ayasıyla kornaya basıyor, önündeki trafiğe bağırıyor, pencereyi indirip kavşakta elini sallayarak dönüyor. Eilish gözlerini kapatıp kendisini karanlıkta ileri taşınırken görüyor, kendi hayatında yolcu olduğunu görüyor, kamyonetin arkasındaki bu mevcut an, şimdi geçmiş olan şeyden doğan bu an var sadece, öyle ki gelecek diye bir şey yok, gelecek o ölü fikrin sessizliğine çekilse

de Eilish, geleceği hiçlikten geri dönmeye ikna etmek, ne kadar çok değişkene bel bağlayabilirse öyle yaparak olayların mantığına dâhil olup geleceğin sessizliğini kırmak için tutunacak ufak bir parça arıyor, kamyonetin hastanenin acil servis kapılarının önünde duracağını, içeri gireceklerini, Bailey'nin bir süre bekletileceğini ve nihayet kabul edileceğini, ameliyata alınacağını veya öyle olmazsa da Temple Sokağı'na gideceklerini, kamyonetten ineceklerini, oğlunun bekletileceğini ve nihayet kabul edileceğini görüyor, geleceği tekrar ellerinde hissediyor. Hastanenin ismi ve binanın dış hattı aklına geliyor, sanki zihninden tekrar kaybolabilirmiş gibi fısıldıyor ismi kendisine, Crumlin, Larry'ye de fısıldıyor, karşılama kısmındaki cam, bilgisayarın başındaki karşılama görevlisi, Larry'yle birlikte çocuklarının isminin söylemesi için bekledikleri uzun saatler gözlerinin önüne geliyor. Larry'nin yüzünü arıyor ama göremiyor, belleğini yokluyor, Larry'nin saçlarına dokunmaya çalışıyor ama yüzü bulanık kalıyor zihninde, gözlerini açıyor ve Bailey'nin yine öne eğilip ileri baktığını görüyor. Onu tişörtünden tutup geri çekmeye kalktığında kamyonet bir kasise çarpıyor ve Bailey arkaya, annesinin üstüne fırlıyor, yerdeki oğlanın acıyla nefesi kesiliyor, kamyonetin içinden homurtular çıkıyor, Eilish şoföre kükreyerek yavaşlamasını söylüyor ve bir elin mahcubiyet içinde havaya kalktığını görüyor, tırnakların ucu bulaşan toprakla kararmış. Kusura bakma canım, diye bağırıyor adam, birazdan varacağız. Adamın yüzünü hatırlayamayan Eilish, aynada onun profilini görüyor, kızarık boynu terle parıldıyor, kafasındaki koyu saçlar yarım saatte ağarmış, kendi hâlinizde ağaç budarken bir de bakmışsınız doğaçlama bir ambulans şoförü olmuşsunuz, adamın bu gece uyumaya çalışırken bununla nasıl başa çıkacağını merak ediyor Eilish, kamyonete taşınmasına yardım ettiği, yüzü şarapnel parçalarıyla kaplı küçük çocuğu seyredecek adam, hayatının sonuna kadar tekrar tekrar görecek o ânı kafasında.

Kamyonet hastane rampasının önündeki sokakta duruyor, daha ilerlemiyor, şoför kornaya basıyor, sonra iniyor, yan kapıyı açıyor ve Eilish kafasında canlanandan farklı bir yüz görüyor, özgüveni yok olmuş bir adamın üzgün ve sarsılmış gözleri. Hastane tekrar vurulmuş gibi görünüyor, diyor adam, belki çok kötü değildir vaziyet, insanlar hâlâ içeri girmeye çalışıyor. Kollarında çocuk taşıyan bir adam, kamyonetten başını eğerek iniyor, rampaya doğru yürümeye başlıyor, ötekiler de peşinden gidiyor, o sırada şoför bağırarak yerdeki çocuk için yardım istiyor. Eilish, Bailey'yle birlikte rampada durup hastanenin arkasından yükselen dumanı seyrediyor, giriş avlusu kaos içinde, insanlar bağrışıyor, girişin önünde izdiham var, kapının yanında iki güvenlik görevlisiyle bir hemşire insanlara geride durmalarını söylüyor, çıkış rampasında önleri tıkanmış iki ambulans önlerindeki araçların acilen geri çıkması için yakaran sirenlerini çalıştırmış. Eilish kafasında tek bir düşünce bile bulamıyor, Bailey'nin elini tutuyor, kafatasındaki acıdan ötürü gözlerini kapatıyor, tekrar açtığında çocukları çarşafların üstüne yatırılmış hâlde taşıyan veya rampadan aşağıya, kaldırıma park edilmiş kırmızı bir minibüse doğru tekerlekli sandalyeyle götüren bir dizi hemşire, hademe ve sivil görüyor, sokağın karşısındaki bir evin garaj yolunda duran bir çocuk, tahliyeyi seyrederken elindeki portakalı döndürüyor. Neon yeşili peruk takmış, şişman bir palyaço, uzun ayaklarıyla onlara doğru gelmiş, bir doktor önlüğü kendisini takip etmelerini işaret ediyor, Bailey kimin çağrıldığını görmek için arkasına bakarken, boyalı ağız bağırarak onlara acele etmelerini söylüyor, Bailey annesinin kolunu çekiştiriyor ve sonunda palyaçonun harap olmuş Corolla'sının arka koltuğuna oturuyorlar. Bailey'nin elini tutan Eilish, kafatasının kökünden kaynaklanan mide bulantısından ötürü gözlerini kapatıyor, tüm bunların nasıl düşünülmeden olup bittiğini, kendisinin muazzam bir güce kapılmışçasına ileri taşındığını görüyor, vücut artık yüzmüyor, akıntıya kapılmış gidiyor, araba hastane arazisinden ayrılıp otobüsün

arkasındaki küçük konvoya katılıyor. Bailey arka koltuğun ortasında otururken Eilish havluyu tekrar katlayıp onun başına tutuyor, eski alışveriş merkezinin ve kanala doğru uzanan, kepenkleri kapalı sıra sıra dükkânın önünden geçerlerken dışarıyı seyrediyor, dikiz aynasından yaşlı palyaçoya bakıyor, adam yüzündeki gres boyasını mendille silerken sol gözü hüzünle aşağı kıvrılmış. Peruk koltukta, şimdi kel kalan başı ter içinde, boyalı ağzın içinde saklı olan gerçek ağzı onlara Temple Sokağı'na varmalarının uzun sürmeyeceğini söylüyor, tanırlar beni orada, diyor, hiç sorun olmaz. Çocuk konvoyu kanala vardığında bir sükûnet hissi geliyor, üst üste yığılmış kum torbaları, dikenli teller, isyancı askerler ellerini sallayarak konvoyu tarafsız bölgeye yöneltiyor, burada otobüs ve arabalar hız kesip çok ağır ilerlemeye başlıyor, otobüsten beyaz kâğıt mendil sallayan eller çıkıyor, bir de kitaptan koparılmış gibi duran bir sayfa sallanıyor, palyaço da beyaz bir bez mendil çıkarıp pencerenin dışına yavaş yavaş sallıyor. Karşı tarafa geçmemiz uzun sürmez, diyor, sonra yol dümdüz, isimlerinizi sormak aklıma bile gelmedi, ben James bu arada, veya Palyaço Jimmy, hangisini tercih ederseniz, ayakkabılarımı çıkaracak tek saniyem bile olmadı, araba sürerken büyük dert oluyor. Bir dizini kaldırmış, bağcık yerine kurdele takılmış, büyük boy, kırmızı bir rugan ayakkabıyı sergiliyor, sonra ayağını indirip yumruğunu ağzına götürüyor ve aracın ön kısmına kırmızı bir yaldız dumanı üfleyince dünyada anlık titreşen bir kan patlaması oluyor, kızıl yağmur vitesin, gres boya çubuklarının ve ön koltuktaki peruğun üstüne yağıyor, Eilish şimdi bu adamın deli olduğunu ve arabadan çıkmaları gerektiğini anlıyor, Bailey de kolundan çekiştiriyor, anne, diye fısıldıyor oğlan, ne oluyor ya? Bu numara hep kızdırır hemşireleri, diyor Jimmy, birisinin gelip temizlemesi gerekir, evet arkadaşlar, hadi bakalım şimdi, hoppacık, hoppacık. Palyaço pencereyi indiriyor ve Eilish evden kimliksiz çıktığını o anda fark ediyor, kot pantolonun ceplerini yokluyor, el çantası, hatta parası bile yok, bunu Jimmy'ye fısıldayarak söylüyor, adam

duymazlıktan geliyor, bir yandan da hastane kartını havaya kaldırıp kimliğini gösteriyor, arka koltuktaki Bailey'yi işaret ediyor, çocuğun kafatasında şarapnel var, Temple Sokağı'na gitmesi lazım. Gözler Bailey ve Eilish'i incelemek için cama yanaşıyor, kimlikleri isteniyor, palyaço gülümseyerek yakınmaya başlıyor, kontrol noktasından çoktan geçip giden otobüsü ve arabaları işaret ediyor. Bakın, diyor, gelin ertelemeyelim bu işi, çocuğun acil müdahaleye ihtiyacı var— Asker, Jimmy'nin arabadan inmesini isteyince Eilish kolunu Bailey'nin omzuna atıyor. Bagajı görmek istiyorum. Palyaço iri cüssesiyle eğiliyor, kapıdan dışarı çıkıyor, arka tarafa yürüyor, asker ondan stepneyi kaldırmasını istiyor, Jimmy arabanın kontağını tekrar açtığında palyaço ayakkabılarını çıkarmış, kederli görünüyor, yarı boyalı yüzünü ovuşturuyor, mendil bulmak için eliyle körlemesine aranıyor. Önümüz açık, konvoy gitti. Endişelenmeyin, diyor, hemen yakalarız. Koltuğunda öne eğilmişken direksiyona bir tokat atıp yavaşlamaya başlıyor. Allah kahretsin, diyor. Polis barikatının mavi ışığı, sokakta iki memur arabaya durmasını işaret ediyor. Palyaço pencereyi indiriyor ve açıklamaya hemen başlıyor, hastane kartını gösteriyor, önden giden konvoyu işaret ediyor. Terleyen kel kafatası, kulaklarından fırlayan kıllar, eğilirken başını iki yana sallayan polis memuru. Emir aldım, başka kimsenin geçişine izin veremem, diyor, geri dönün. Yahu Allah aşkına, diyor palyaço, hastaneye götürüyorum çocuğu sadece, görmüyor musunuz tıbbi müdahaleye ihtiyacı olduğunu. U dönüşü yaparken söyleniyor palyaço, ağzını koluna silince gres boyası feci bir leke bırakıyor. Alayı amcık bunların, diyor, kusuruma da bakmayın, terbiyesizlik ediyorum. Dikiz aynasından bakarken aniden dar bir sokağa sapıyor. Sizi Temple Sokağı'na götüremem, diyor, ruhsatımla kimliğimi aldılar ama endişelenmeyin, St. James Hastanesi de bu tarafta, çocuğun on altı yaşında olduğunu söylersiniz, kabul ederler, tedaviden sonra da ne yapabilirler ki, epey büyük görünüyor oğlan, siktiri basıp çıkar gidersiniz.

Haftanın hangi günü olduğunu hatırlayamıyor Eilish, hastane koridorunun beyaz ışığında gece gündüz algısı kalmamış, Bailey yarı uyur hâlde başını ona yaslamış, Eilish de sırtı duvara yaslı hâlde ayağında cam kırığı olup olmadığına bakıyor. Acil servis dolup taşmakta, kan revan içinde bir sürü hasta koltuklarda, tekerlekli sandalyelerde üstünü çıkarıyor veya yerde yatıyor, iki hemşire koridorda durmuş konuşurken aralarında sessizce gülüşüyorlar, Bailey esneyerek doğruluyor. Kollarını kavuşturup Eilish'e mahsusçuktan kederli gözlerle bakıyor, annesi de onun gözlerine düşen saçları kenara çekiyor, üstünü başını düzeltiyor. Çok acıktım, diyor Bailey, bıktım artık bu işten de, yanında para getirmediysen nasıl yemek yiyeceğiz, şimdi gitsek de sonra geri gelsek niye olmuyor? Eilish yakınlardaki bir battaniyenin üstünde, elinde ekmek dolu plastik bir poşet tutan, sadece bir ayağında siyah ayakkabı olan, koluna kan sıvandığı için ten rengi takım elbisesinin rengi bozulmuş, uyudu mu öldü mü belli olmayan adama bakıyor. Acil odasına taşındığını gördüğü bir diğer adamın da ayağında tek bir spor ayakkabı vardı, bir sürü ayakkabı kaybolmuş gitmiş, diye düşünüyor Eilish, sahipleri kollarından bacaklarından tutularak veya koltukaltlarından sürüklenerek sedyesiz biçimde arabaların, kamyonetlerin arka koltuklarına bindirilip acil servislere getirilirken bir sürü ayakkabı çıkmış ayaklardan, yetim ayakkabılar o telaşta bir kenara tekmelenmiş, sokaklarda veya kaldırımlarda sahiplerinin dönmesini göz kırpmadan beklesinler diye başıboş bırakılmış. İri kıyım bir hemşire yorgun bir gülüşle kanatlı kapılardan çıkıp Bailey'nin ismini söyleyince Bailey dirseğiyle Eilish'i kaburgalarından dürtüyor, tekerlekli sandalyeye oturup kucağına tokat atarken yüzünde bir gülüş beliriyor. Gayet iyisin, diyor hemşire, hemencecik daha da iyileşeceksin. Başıyla Eilish'e onları takip etmesini işaret eden hemşire, sonra Eilish'in ayaklarına bakıyor. Eyvah eyvah, diyor, üst katta size de bir şeyler ayarlamaya çalışayım. Koğuştan perdeyle ayrılmış yatağın yanındaki istiflenebilir gri sandalyeyi görünce Eilish

bir memnuniyet hissediyor, geleceğin ümit ettiği biçimde geldiğini görüyor, Bailey'ye kâğıttan bir önlük giydiriliyor, sırtına bir yastık yerleştirilerek doğrultuluyor, yüzündeki toz ve kan yıkanıyor, başı tıraş ediliyor ve ameliyattan önce jileti bekliyor, taramalardan çıkan sonucu kendi kendisine tekrar ediyor Eilish, kan damarlarında veya dokularda iç hasar kalmayacak. Bailey'nin elini tutmak istiyor, bir şekilde Molly'ye ulaşmaya çalışması lazım, Bailey'nin sabırsız yüzünü seyrediyor, huzursuz elleri meşgale arıyor, Bailey on dört, bilemedin on beş yaşında görünüyor ama sonra bir bakışta kayboluyor bu izlenim, on üçüncü yaşını bombardımanla geçen bir günde doldurmuş bir delikanlı oluyor. Ellerini çırpan Eilish, bugün salı, diyor, Bailey anlamaz bir yüzle dönüyor ona. Boş ver, diyor Eilish, sen o kadar şanslısın ki yani, o şarapnel biraz daha büyük olsaydı neler olabilirdi diye düşünüyor insan. Bunu söylemiştin zaten anne, ama değil işte, uzatmanın anlamı yok yani, hemşireye sorsana, bir parça ekmek falan yiyebilir miymişim, öleceğim açlıktan, git de söyle şunlara bütün gün bir şey yemediğimi. Alt kattaki hemşire Eilish'in eline anestetik mendiller, bantlar ve transparan paket içinde kâğıt terlikler bırakıyor. Başhemşire az önce onun yanına uğramanı istedi, diyor hemşire, koridorun sonundaki masa. Eilish ayaklarındaki kesikleri temizleyip bantlıyor, koğuşta kâğıt terliklerle yürüyüp hemşire için bahane hazırlıyor, hasta kabul memuruna söylediği yalan geliyor aklına, ağzından dışarı sarkan zehirli sarmaşık, aile doktorumuzu aramışlardır veya çocuğun yaşını bir şekilde öğrenmişlerdir, diye düşünüyor, neden yalan söylediniz Bayan Stack, oğlunuz on altı yaşında değil, burası çocuklara hizmet veren bir yer değil ki ama, yani çocukları kabul etmek kurallara aykırı, Eilish başının arkasına dokunup şaşırmış numarası yapacak. Masanın karşısında durup hemşirenin telefonla konuşmasını seyrediyor, ifadesiz ve dalgın bakışlarla karşılık buluyor, telefonu elinden bırakan hemşire tükürmeye hazırlanır gibi ağzını yuvarlıyor, dilinde şeker döndürmekte. Benimle konuşmak

istediğinizi söylediler, ben Eilish Stack, koğuştaki Bailey Stack'in annesiyim. Hemşire bir tepsiyi kendisine doğru çekip içindekileri karıştırıyor, istifli dosyalardan birini dışarı kaydırıyor. Hah, evet, burada alt kattan bir not var, oğlunuzun kabulüyle ilgili bilgileri bekliyoruz, elimizde sadece isim, adres ve doğum tarihi var ama kimlik numarası yok oğlunuzun, güvenlik kartına da ihtiyacımız var, protokol maalesef çok katı. Evet, diyor Eilish, ben açıklamıştım bunları alt katta, oğlumun kimlik numarası ezberimde yok, kendiminkini bile hatırlayamıyorum, el çantam falan da yok yanımda, buraya gelmeyi planlamamıştık— Evet, tabii, hep olur bu zaten, bakın, bu gece kafanıza takmayın bunu, yarın geri geldiğinizde verebilirsiniz bilgileri. Kaşlarını çatan Eilish, başını iki yana sallıyor. Kusura bakmayın ama, diyor, ben oğlumu bu gece burada bırakamam, ameliyathaneye ne zaman girecek? Bayan Stack, ziyaret saatleri sona ereli çok oldu, şu an bile burada olmamanız lazım, oğlunuzun ameliyathaneye ne zaman alınacağını bilmek de gerçekten imkânsız, kargaşa içindeyiz, travma ekibi hiç durmadan çalışıyor, en güzeli eve gidip uyuyun siz, sabah oğlunuz ameliyattan çıkınca bir hemşireye aratırım evinizi, o zaman gelebilirsiniz. Eilish kâğıt terlikler içindeki ayaklarına bakıyor. Eve nasıl gidebilirim, onu da bilmiyorum ki, diyor, cepheyi üstümde kimlik olmadan geçmem gerekir, tutuklanırım herhâlde. Hemşire ağzını kenara doğru büzüyor. Size bir hastane geçiş kartı ayarlamaya çalışayım, diyor, buraya acil hizmetler tarafından getirildiğinizi belirtir, insanlar hep böyle yapıyor, o kartla gidebilirsiniz. Eilish hemşirenin ellerine görmeden bakıyor, ellerin yerine kafasının içindeki alanı görüyor, vücudunda aniden kımıldayan bir aydınlık hissi beliriyor, Bailey'nin iyi olacağı hissi bu, hayatın birden önünde uzanıp gidebildiğini, sonra bir anda eski şeklini aldığını görüyor, gözlerini kapatıp vücudundaki gerginliği elinden bırakıvermiş gibi kaybettiğini hissediyor, hızla yorgunluk çöküyor üstüne, oturup gözlerini kapamak istiyor, yukarı baktığında hemşirenin kaşlarını çattığını görüyor.

Pardon, diyor, ne dediniz? Biraz hâlsiz görünüyorsunuz Bayan Stack, iyi olduğunuzdan emin misiniz, telefonu kullanıp kocanızla konuşmak ister misiniz, şansınız yaver giderse ulaşırsınız belki. Telefonun önünde durduğunda ev numaralarını hatırlayamıyor Eilish, ya Larry de hatırlayamazsa, telefonu kaldırıyor ve numaralara basan, hafızası değil, parmaklarının otomatikleşmiş hareketi.

Askerî kontrol noktasında ona fener ışığı altında bakıyorlar, sokağa çıkış yasağından beş saat sonra cepheyi neden geçmeye çalıştığını açıklaması gerekiyor, hastane mektubu elinden alınan Eilish, ayakkabısız ayaklarını işaret ediyor, kâğıt terlik paçavraya dönmüş, biraz bekletildikten sonra karanlıkta köprüye doğru tek başına yürümesine izin veriliyor, her adımı bir ömür gibi, penceresiz otobüsler yol boyunca park hâlinde, Eilish yürürken yüzü olmayan gözler onu izliyor. İsyancıların nöbetçi askerine gösterebileceği ne bir mektubu ne de kimliği var, durumu açıklamaya çalışıyor, fenerin ardındaki yüzü göremiyor, adamın onu anlayamayacak, dünyada doğruyla yanlışın ve askerî emirlerin ötesini göremeyecek kadar genç olduğunu düşünüyor, asker, feneri Eilish'in kanlı ayaklarına indiriyor, gözlerine bir kez daha bakıyor, kendi kendisine deliliğin nasıl bir şey olduğunu sorar gibi, işte böyle bir şey, insanın kollarını savura savura tanrılara haykırması değil, bir annenin evine, çocuklarına dönmeye çalışması. Asker, amirine sesleniyor, komutan da Eilish'in geçmesini istiyor, onun yaşlarında bir adam, kirli sakallı, üstünde savaş üniforması var, ben götüreceğim sizi, diyor, yalnız gidemeyeceğiniz kadar tehlikeli bir ortam var. Eilish'i Land Rover'a yöneltiyor, çenesini ovalıyor, esniyor, farları açmadan sürüyor. Sokağa çıkma yasağından sonra buralarda dolanarak hayatınızı riske attığınızı söylememe gerek yoktur herhâlde. Eilish onun sesinden çocukluğunun nerede geçtiğini anlıyor, ragbi okulunu ve arkasından okuduğu üniversiteyi de, hatta

bir ömür evvel yaşanmış hayattaki kariyerini bile tahmin edebiliyor. Sessiz kalıyor, ağzını açamıyor, her şeyi baştan açıklamak fazla geliyor birden. Yol artık yolluktan çıkıyor, şoför de yavaşlıyor, sonra duruyor, elindeki fenerle dışarı sarkıyor ve Land Rover'ı kaldırıma çıkarıp zikzaklar çizerek ilerliyor. St. Laurence Sokağı'na dönen kavşakta kenara çekiyor, kontağı açık bırakıyor, dönüyor ve Eilish'in gözlerini arıyor, merak ettim de, diyor, neden kalmayı tercih ettiniz, burada sizlik hiçbir şey yok artık. Ya siz, diyor Eilish, siz neden buradasınız? Yapmam gereken bir iş var da ondan buradayım diyor komutan, o iş bitene kadar da burada kalacağım veya tabutta gideceğim. Ağzı bir şekil alsa da cevap veremiyor Eilish, kapının kolunu çekse de hareket etmiyor. Bir oğlum isyancı güçlerine katıldı, diyor, uzun süredir haber almadım ondan, ölmüş olabilir mi sizce? Bilmek zor, diyor komutan, bir yere saklanmış olabilir, gözaltında olabilir, belki de eposta atmayacak, telefon etmeyecek kadar zekidir yalnızca, biliyorsunuz ailelere atılan mesajlar takip ediliyor şimdi, ben de eşime iyi olduğum haberini gönderdim ama aylardır göremedim ailemi. Eilish'in araçtan inişini seyrederken ona dikkat etmesini söylüyor. Gitmek için hâlâ çok geç değil yani, diyor, buralar yine cehenneme dönecek, rejim BM'nin Lansdown Yolu Stadyumu'ndan liman tüneliyle kuzeye doğru insani koridor açmasını kabul etmek üzere, parasını verdiğiniz sürece oradan fareler gibi ayrılmanıza izin verilir, kendinize iyi bakın, tamam mı? Eilish tozun dumanın ortadan kaybolduğunu gördüğü sokağa girerken kâğıt terlikler hâlâ elinde, sokağın karşısında kasap satırıyla kesilmiş gibi yarısı duran bir ev var, üst kattaki pencere pervazlarından biri tuğla duvarın içinden hiçliğe uzanıyor, evin öteki yarısı ve bitişikteki iki ev, taş ve ahşap yıkıntılarına dönmüş, sokaktaki arabalardan birisi yanmış. Evinin önünde duran Eilish ön pencerenin çöp poşetiyle kapatıldığını görüyor, veranda girişi mahvolmuş, Molly elinde fenerle kapıya gelince Eilish onu kollarına alıyor, Ben merdivenin altında uykuda. Molly feneri hasarlı

tavana tutuyor. Üst kat daha beter, diyor, camı süpürdüğü yeri gösteriyor, çimento tozu hâlâ havada asılı, büfenin ve kitap raflarının üstleri, fotoğraf çerçevelerinin kenarları toz kaplı, Eilish fotoğrafları alıp Larry'nin koltuğunda kucağına koyuyor, penceredeki çöp poşetleri esintide içeri doğru hafif hafif dalgalanıyor. Sabah Ben'le birlikte su almaya gitmen gerekecek, diyor, ben de Bailey'nin yanına dönüp erken saatte hastaneden alacağım onu, St. James'e sokmak için yaşı hakkında yalan söylemem gerekti. O kadar yorgun ki ne Molly'nin önceden ısıttığı yemeği yiyebiliyor ne de uyuyabiliyor. Koltukta dinlenirken fotoğrafları bluzuyla siliyor, geçmişin alaycı geçit törenini seyrediyor, Larry'ye fısıldayarak hava saldırısını anlatıyor, o anlamayınca kaşının inişini seyrediyor, elleri sakalını çekiştiriyor, dünyanın istihzası karşısında etkisiz kalan bir öfkeye kapılarak yumruklarını sıkıyor, bu ev evlikten çıkmış artık.

Bir şemsiyenin altında gidiyor oğluna Eilish, şafak kuşların ötüşüyle geliyor, ardından silah sesleri dünyayı uyandırıp sessizliğe gömüyor, Eilish'in karnında yaşayan o korku esneyip geriniyor, tepeden bir savaş uçağı hızla geçince korku bacaklarına da ulaşıyor. Kontrol noktasında kanal boyunca başka otobüslerin de park edildiğini ve Camac Köprüsü'nün karşısından tarafsız bölgeye uzanıp koruyucu bariyer oluşturacak biçimde tek sıra hâlinde dizildiklerini görüyor Eilish. Kum torbalarının arkasında beklemesi söyleniyor, dün geceki asker gitmiş. Eilish köprünün ötesindeki yol ayrımında ters dönmüş bir şemsiyeyi seyrediyor, asfaltın üstü kırık camlarla kaplı, on-on beş kişi köprünün öteki tarafındaki son otobüsün arkasında duruyor, isyancı askerlerden birinin gidiş emri vermesini bekliyor. Genç bir adam kum torbalarının ötesini işaret ediyor. Keskin nişancı, Dolphin's Barn tarafındaki yüksek binanın üstünde, diyor adam. Bir bağırış duyuluyor, ardından isyancı askerler koruma ateşi açıyor ve son otobüsün

yanında bekleyen insanlar koşmaya başlıyor, elinde bir buket kırçiçeği tutan bir anne, küçük bir kızın elinden tutup çekiştiriyor, kız ona yetişemiyor, bir genç başını omuzlarının arasına gömerek koşuyor, keskin nişancı atışının sesi alkış gibi yankılanıyor, anne büzüşüp kızı elinden çekiştirirken kır saçlı bir adam başını gazeteyle kapatıyor. Yaşlıca bir kadın elini göğsüne kaldırmış hâlde köprünün karşısına, isyancılara doğru hantal hantal koşuyor. Bunu isyancı askerlerden birinin sürdüğü bir otobüsün yavaş motor sesiyle dolu, uzun bir sessizlik takip ediyor, asker kordonu uzatmak için otobüsü köprüde geri geri sürüyor, son otobüsün arkasına getiriyor, o sırada keskin nişancı şansını deniyor, seri alkış sesleriyle bir pencere çatırdıyor ve otobüsten sanki mermi ciğerine isabet etmişçesine, basınç kaybını andıran bir ses geliyor. Kapılar açılıyor ve isyancı askerlerden biri dışarı çıkıp köprüye doğru geri yürüyor. Eilish şemsiyesini cebine sokup elinin titreyişini bastırmak için sıkıyor. Geçecek karşıya, biliyor bunu artık, zihnini boşaltacak ve düşünmeden koşan bir şeye dönüşecek, her şey yolunda görünüyor zaten, diye düşünüyor, son otobüsü geçince dükkânların arkasına sığınana kadar kısa bir mesafe var. Köprünün üstünde bir askerin arkasından tek sıra hâlinde yürüyor, asker onlara otobüslerin yanından ayrılmamalarını söylerken insanlar da isyancı kontrol noktasına doğru koşarak ilerliyorlar, havada bir mermi patlıyor, herkes irkiliyor ama insanlar yine de karşıya hasarsız geçiyorlar, kollarında ufak bir köpek olan bir genç hafif tempoda koşarken, alışveriş poşeti taşıyan bir kadın, gelecek bir kurşun için, kırılacak kemikler ve kan kaybı için, karanlığa salıverilebileceği için gerilmiş gibi, ekşi bir suratla depar atıyor. İşte o anda Eilish yolun ortasında duran kırışık serum poşetini görüyor, yağmurda sulanmış kan kalıntısını görüyor, arkalardaki bir genç şansını deneyip depara kalkıyor ve karşıya geçmeyi başarıyor, isyancı askerlerden biri elini kaldırıp ona olduğu yerde kalmasını söylüyor. Asker, otobüsün öteki tarafına, yüksek binanın üstüne doğru dürbünle bakıyor, Eilish de

nişancının ateş ederek yerini açık edip etmediğini, hafif bir duman veya hareketiyle beliren bulanık bir görüntü olup olmadığını merak ediyor, asker yamuk bir yüzle onlara dönüyor. Elli metrelik bir mesafe var, sonra nişancının menziline fazla yaklaşmış oluyorsunuz, geçerken koşmaya devam edin ve şu binalara da yakın kalın, koşan bir hedefe nişan almak çok zordur ve bu nişancı sadece şansını deniyor. Eilish'in arkasındaki bir adam, eşine yanlış ayakkabıları giydiğini söylüyor, kanalda koruma ateşi açılıyor ve Eilish askerin komutuyla siyah yağmurluğu dalgalanan bir adamın arkasından son otobüsün ötesine koşup yola çıkıyor, sağındaki bir kadın pembe çantasına sarılmış, yola bakarak koşarken önünde koşanların gölge biçimlerini kayganlaşmış asfaltta görüyor, koşucu falan değillermiş de bir yeraltı dünyasına doğru dalışa geçmişler gibi, Eilish yukarıya doğru, belki de nişancıya doğru göz atarken çelişkili bir anlaşmayla kendisine gözlerini kaldırmamasını söylüyor, nişancıyı görüp görmediğini bilmek imkânsız, ilerideki kavşağı seyrederek koşuyor, paket yemek hazırlayan Hint restoranını ve kepenkleri kapalı süpermarketi seyrederek koşuyor, dörtyol ağzından iki araç geçiyor ve o anda gelen çatırtıyla siyah yağmurluklu adam tökezliyor, yağmurluğu dışarı doğru uçuyor, adam düşüyor, bir diğer çatırtıyla ona en yakın kadının bir kolu kenara fırlıyor, kadın Eilish'in koşan ayaklarının dibine çakılırken elindeki çanta düşüyor, Eilish yere kapaklanırken dünya dönüyor. Gözlerini açtığında yolda yatıyor, ellerini başına siper etmiş, koşan ayaklar sessizliğe dönerken Eilish'in dirseğinde keskin bir sızı, vurulduğunu ise düşünmüyor. Ayağa kalkıp koşması lazım, yağmurluklu adam sabit duruyor, arkasındaki kadın boğuk bir hırıltı çıkarıyor, o sırada isyancı askerler bağırmaya başlıyor ve köprüde yoğun bir silah atışı başlıyor, aniden yakınlarda bir yerden karşılık ateşi kükreyerek geliyor, gürültü karşısında ürperen Eilish burnunu yola dayayarak yatıyor, tepesinde havalanan gaddar bir yaratığın ağzından geliyor bu yaygara, hareket edemiyor Eilish ve o an buradan kaçış olmadığını

görmeye başlıyor, başının üstünde karşılıklı ateş arada bir teklese de durmaksızın devam ediyor ve Eilish'in kalbinden soğuk, hazin bir his geçiyor, bu his ona öleceğini söylüyor, gözlerini açıyor ve bir çeşit sınırı geçtiğini anlıyor, asfaltın üstünde ıslak bir ışık var, parmaklığın üstünde dükkânlara giden kaldırım boyunca yekpare uzanan paslı bir yeşil, Eilish yolda değil kenardaki bir şeyin üstünde yattığını anlıyor, kendi sakinliğine çok şaşırıyor, ölüm onu beklerken o hazır değil, daha önce yolun üstündeyken karşısındaydı ölüm, küstahça uyarıyordu, Eilish ise hiç bakmadan, çocuklarını düşünmeden onun kollarına koşuyor ve çocuklarının terk edildiğini görünce üzüntü bütün vücudunu ele geçiriyor, ona bunlar söylenmesine rağmen dinlemediğini görüyor, onları tehlikeden uzağa götürmek senin görevindi ama sen öyle yapmayıp olduğun yerde kaldın, somut gerçekler karşısında nasıl bir ahmaklıktır, nasıl bir körlüktür bu, kaçırmalıydın onları buralardan, babasının uyarı mahiyetinde tekrar tekrar söylediği sözleri duyuyor, ülkeden ayrıl, daha iyi bir hayat kur, kaçırılan fırsatların gözünün önünde büyüdüğünü görüyor, kaçabilirlerdi de ama hepsi toz oldu, hepsi sahte bir geçmişteki bir hiçlik, kendisini yerin içindeki bir çukurda görüyor Eilish, sevgisinin en iyi kısımlarını görüyor, bir şeyin başka bir şeye bağlandığını ve hayatının her şeye hükmeden bir güç kanunu tarafından harcandığını, kendisinin bir toz zerresinden ibaret olduğunu görüyor, adamın kanının vücudundan ağır ağır salınışını izliyor, kan hücresel yaşamla canlı hâlâ, tuhaf bir yok oluş içindeki kırmızı ve beyaz hücreler işlerini yapmaya çalışırken kan ise yolun kavisini takip ediyor ve suyolunun onu yeraltı suyuna indireceğini ve orada çözünüp geri döneceğini sanki önceden düşünmüş gibi orayı arıyor, yumruklarını sıkan Eilish ayağının ucuyla yere dokunuyor, yaşamak ve çocuklarını görmek istiyor, çatışma kesilince başının üstünde yoğun bir sessizlik beliriyor, isyancı askerlerden biri onlara sesleniyor, Eilish el sallayıp hayatta olduğunu göstermeye korkuyor, dünyayla mutlak temas hâlinde kılını kıpırdatmadan yatıyor

ve yaşayacağına dair bir hisle karşılaşıyor, ziftin içinde duran yol işaretini seyrediyor, fi tarihinde sıcaklık ve baskıyla oluşmuş dünyanın taşları, ama sadece bu an var ve Eilish bu âna gitmeli, içindeki bir kudret vücudunda hareket ediyor, gözlerini kapayan Eilish hayatının geçip giden yıllarını ve daha yaşanacak zamanları görebiliyor ve apansız bir şey onu kaldırıp harekete geçiriyor, Eilish koşan bir beden hâline geliyor.

Hastane girişinde güvenlik masasını durdurulmaksızın geçiyor, asansöre gidiyor ve hemşire masasında farklı bir yüzle karşılaşıyor, berrak mavi gözler ekrandan yukarı bakıyor. Yardımcı olabilir miyim? Oğlum dün gece ameliyata alınmıştı, onu nerede görebileceğimi söyler misiniz? Hemşire ona hafifçe gülümseyip başını iki yana sallıyor. Kusura bakmayın, diyor, ziyaret saatleri ikiden dörde kadar veya akşamları altı buçukla sekiz buçuk arası, daha sonra tekrar gelmeniz lazım. Masadaki telefon çalıyor, hemşire de telefona doğru bakıyor, sonra karşısında durmayı sürdüren Eilish'e bakıyor. Şuna bir bakayım izninizle. Eilish kollarını kavuşturup koridora göz atıyor, üstünde hasta yatan, tekerlekli üç sedye, koğuşta yer açılmasını bekliyor, Eilish'in aklına elinde minik somun ekmeklerle dolu poşetle yerde yatan ten rengi takım elbiseli adam geliyor, o sırada hemşire telefonu kapatıyor. Affedersiniz, diyor Eilish, bakın, ben sadece oğlumun nasıl olduğunu bilmek istiyorum, dün gece kafatasından şarapnel çıkarılması için ameliyata alınmıştı. Hemşirenin parmaklarının sarı uçları bir tükenmezkaleme usulca dokunuyor, sonra o el, yatılı hasta tepsisine uzanıp kendisine doğru çekiyor tepsiyi. Dosyasını kontrol edip size gitmeden bildirebilirim, zaten telefon da alacaktınız. Şansınız yaver giderse ulaşırsınız, diyor Eilish ve hemşire yukarı bakmadan gülümsüyor. Evet, biliyorum, diyor, her şey kâbus gibi, oğlunuzun ismi neydi? Hemşire tepsiyi ararken Eilish de onun yüzünü seyrediyor,

tepe ışığı altında makyajının katmanı mat görünüyor, kulağının arkasından köprücük kemiğine doğru uzanan bir ten lekesi, egzama gibi, hemşire bir diğer tepsiyi kendisine doğru çekiyor, çatılı kaşlarla dosyaların sonuna geliyor ve ilk tepsiye dönüyor. Kusura bakmayın, diyor, Bailey Stack'ti ismi, değil mi? Evet, doğrudur. Maalesef burada Bailey Stack diye birisi yok, doğru koğuşta olduğunuzdan emin misiniz, burası Anne Young Koğuşu, insanların hep kafası karışır, aşağı yukarı hepsi aynı görünüyor. Evet, diyor Eilish, Anne Young Koğuşu, ben dün gece burada durup koğuş hemşiresiyle konuştum, ismini hatırlamıyorum, oğlum şu koridordaki odadaydı, ameliyata girmeyi bekliyordu, hemşire birilerinin beni sabah arayacağını söylemişti. Hemşirenin gözleri masanın üstünde geziniyor. Şu an işler karmakarışık burada, diyor, izninizle başhemşireyle bir konuşayım. Masadaki telefon çalmaya başlıyor ama hemşire bir kapıdan içeri girip arkasından çekiyor, başka bir hemşire gelip telefona bakıyor, önce evet sonra hayır diyerek oradan uzaklaşıyor. Eilish kapı kolunun yavaş yavaş dönüşünü izlese de açılmıyor kapı, sonra hafiften aralanıyor, başka bir hemşire dışarı bakıyor, kapıyı tekrar kapatıyor. Bir fincan kahveyle bir sigara istiyor Eilish, Bailey'ye temiz kıyafetler verip eve götürmek istiyor onu, kapıdan dışarıya başhemşire çıkıyor, Eilish'e doğru bakmadan koridorda ilerliyor, öteki hemşireyse içeride kalıyor. Eilish dönüp Bailey'nin dün gece alındığı çok yataklı odaya doğru yürüyor, Bailey'nin olduğu yerdeki yatak boşluğunda çöküк suratlı yaşlıca bir adam uyuyor, Eilish diğer yüzlere bakıyor, bir perdeyi çekiyor, arkasına erkek bir hemşire gelmiş. Affedersiniz, diyor, yardımcı olabilir miyim? Onun yanından geçip koridora çıkan Eilish, başhemşirenin dudaklarını büzmüş hâlde ona doğru geldiğini görüyor. Bayan Stack, ben bu koğuşun başhemşiresiyim, karışıklık için özür dilerim, kayıt memurlarından birinin sizinle konuşacağını ümit etmiştim, oğlunuz dün gece başka bir hastaneye nakledildi, gece yarısından biraz sonra alındı buradan, bazen böyle oluyor

maalesef. Pardon, diyor Eilish, anlamadım, ne demek başka hastaneye nakledildi? Dediğim gibi, hep oluyor böyle şeyler, kriz sırasında ek hastanelerden istifade etmemiz gerekiyor, oğlunuz ameliyata alınacaktı ama nakledildi, emirler yukarıdan geliyor, bizim söz hakkımız yok, bütün bilgiler masada hazır, bu arada sizin imzalamanız gereken bazı belgeler var. Ama bir dakika şimdi, diyor Eilish, gerçekten hiç anlamıyorum, siz bana oğlumun dün gece ameliyata alınacak olmasına ve yatak olmasına rağmen artık bu hastanede olmadığını mı söylüyorsunuz yani? Evet, doğrudur Bayan Stack, sizi aramaya da çalıştık şüphesiz ama— Kusura bakmayın da saçmalık bu, böyle bir şey hiç duymadım ben, benim oğlum erişkin değil, onun nakledilmesi için izin vermedim ben size, bu hastaneye kaydettirdim ben onu, başka bir yere değil, müdürünüzle konuşmak istiyorum ve oğlumun buraya geri getirilmesini istiyorum. Maalesef bizim bu konuda yapabileceğimiz hiçbir şey yok Bayan Stack, karar bu hastanede alınmadı, gece yarısından hemen sonra geldiler onu almaya. Kim geldi gece yarısından sonra? Karşısındaki ağız tekrar büzülüyor ve gözlerde bir şey hareket etmeye başlıyor, korku parıltısı gibi bir şey bu ve ardından kaçırılıyor gözler, yardım istercesine masaya doğru bakıyor hemşire, kollarını kavuşturuyor, sonra serbest bırakıyor. Bakın, ben kimlerin bu kararları aldığını bilmiyorum burada, bizimle hiçbir alakası yok, oğlunuz gece yarısından hemen sonra St. Bricin Hastanesi'ne nakledildi. Gerçekten anlamıyorum, St. Bricin Hastanesi mi, uyduruyor musunuz bunu, ben hiç duymadım St. Bricin Hastanesi'ni. Smithfield'daki askerî hastane, Savunma Kuvvetleri'ne ait. Varlığı boyunca kayarak aşağı inen bir şey, ardında bir bulantı tabakası bırakıyor, boğazını temizlemeye çalışıyor Eilish. Oğlumun askerî hastanede ne işi var, neden öyle bir yerde oğlum? Ağız konuşmaya devam ediyor çünkü ağız bilmiyor, o yüzden ağız soruyor, cevap bekliyor, o sırada vücut bunu en başından beridir biliyormuş gibi konuşuyor, Eilish kusacağını düşünüyor, kendisini elinde bir bardak suyla bir sandalyede

buluyor, bir yudum alıyor, sonra ayağa kalkıp kâğıt bardağı atabileceği bir çöp arıyor, birisi alsın diye uzatıyor ama ona yaklaşmaya korkuyorlar, eliyle gazap dolu seri bir hareket yapıyor. Birisi yazıversin, diyor, o siktiğimin hastanesinin adresini yazıversin birisi, bu bardağı da alıversin.

İlerideki sokakta bir terslik var, insanlar bir kafenin önündeki tentenin altında oturmuşlar, yiyorlar, içiyorlar, adamın biri ikiye ayırıp açtığı bir sandviçe kaşığıyla girişmiş, yanında iki kız pipetlerin üstüne eğilmiş, yaşlıca iki kadın alışveriş arabalarını masanın yanına bırakmış, çay fincanlarının üstünden sohbet ediyorlar, Eilish gördüklerinden tiksinerek onların yanından geçiyor ama sonra düzeltiyor kendisini, insanların hayatlarını yaşamaya hakları var, diye düşünüyor, insanların kısa süreli de olsa huzurlu zamanlar geçirmeye hakları var. Askerî hastanenin güvenlik kapısının önünde, bir kameranın görüşü altında kuyruğa giriyor, söyleyeceklerini prova ediyor, doğru kelimeleri ve tonu bulmaya çalışıyor, o kelimeleri tekrar tekrar söylüyor, değiştiriyor, kendisini yüzü olmayan birisinin karşısında görüyor, bir yanlışlık olmuş, oğlum buraya nakledilmiş ama o daha on üç yaşında, genel hastanelerden birine gönderilmiş, hâlbuki çocuk hastanesine gönderilmesi lazımdı— Üzeri aranıyor, çıkarken geri alacağı söylenerek telefonuna el koyuluyor. Karşısında kırmızı tuğladan kanatlara sahip üç katlı haşin bir bina yükselen Eilish, iki yanında sıra sıra ağaçlar bulunan bir araç yolundan ilerliyor, Savunma Kuvvetleri personeli ve sivil polisler avluda dururlarken, bir acil tıp teknikeri bir ambulansın arka kapısını kapatıyor. Kapıdan içeri girdiğinde idare masasının önünde kısa bir kuyruk var, yuvarlak bir kamera tepeden seyrediyor, insanlar ileride bir askerin başında nöbet beklediği başka bir kapıdan içeri alınıyor. Güvenlik kartını gösteren Eilish, prova ettiği kelimeleri sarf etmeye çalışsa da sözler ağzından

yanlış çıkıyor ama bir önemi yok gibi, idare memuru Bailey'nin ismini, adresini ve kimlik numarasını klavyede yazıyor ama yüzü ekrandan yukarı baktığında gözleri hiç iyi bakmıyor. Üzgünüm ama oğlunuzun burada hasta kaydı yok, belki bir hata yapmışsınızdır. Eilish karşısındaki yüz anlaşılmazmış gibi kaşlarını çatıyor, masaya doğru eğilirken yumruklarını sıkıyor. Ama ben daha şimdi St. James Hastanesi'nden geldim, diyor, bana oğlumun dün gece ameliyat için buraya getirildiği söylendi, belgeyi de gözlerimle gördüm. Tamam da burada kendisinin hasta olmadığı yazıyor, hem zaten biz bu hastanede ameliyat yapmıyoruz, hastanenin bu kanadı şehirdeki hastanelerde yer bulamayanlara ayrıldı, oğlunuz belki de gözaltına alınmıştır, hastanenin askerî kanadında tutuluyordur, bazen şehir hastanelerinde tutuklanan insanlar oraya götürülüyor. Memur, ekranı tıkırdatıyor, gözleri bir Eilish'e bakıyor bir ekrana dönüyor. Söylediğiniz şeyin hiçbir mantığı yok, diyor Eilish, benim oğlum on üç yaşında, neden tutuklansın on üç yaşında bir çocuk, bir hava saldırısı oldu ve oğlum yanlışlıkla St. James Hastanesi'ne götürüldü, nakil belgelerinin bir nüshası var çantamda. Lütfen, dışarı çıkıp sola dönerseniz güvenlik girişini göreceksiniz, orada sorabilirsiniz oğlunuzu. Memur, sırada Eilish'in arkasında duran kadına bakıyor, eliyle Eilish'e kenara çekilmesini işaret ediyor ama ayaklarını oynatamıyor Eilish, kenara çekilmesi bir kez daha isteniyor, Eilish konuşmaya kalksa da sözler ağzını terk etmiş. Çıkışa doğru yürürken buluyor kendisini, dönüyor ve görmeyen gözlerle masayı seyrediyor, bir şey mırıldanıyor, dışarıda göğü izlerken buluyor kendisini, içinde bir ağırlık hissi, anbean artıyor bu ağırlık, öyle ki tekrar gebe oluyor Eilish, kendi etinden kendi kanından bir kitle, bir yük hissi, vücuttan doğan çocuk daima vücudun parçası olarak kalır. Elinde kimliğiyle hastanenin askerî kanadına doğru yürüyor, içeriye yalnızca askerî personelin alındığı söyleniyor ona, oradan ayrılması söyleniyor ama gitmeyi reddediyor Eilish, nöbet kulübesinden ikinci bir inzibat çıkıyor, kusura bakmayın

ama burada kalırsanız tutuklanırsınız, diyor, emin olun. Dönüp hastanenin halka açık girişine yürüyen Eilish, masaya yürüyüp memurla konuşan kadının önüne geçiyor. Pardon, diyor, gerçekten bir hata olmuş, belki bilgisayarınızda bir hata vardır, kabul listenizi tekrar kontrol etmeniz lazım, oğlum dün gece on ikiyi beş geçe bu hastaneye nakledilmiş, işte bu nakil belgesinde de yazıyor, yani buradan başka bir yerde olamaz, lütfen bir bakın siz de, bu bana St. James'te verilen belgenin bir nüshası. Adam önünde duran kadına sessiz bir özürle ağzını büzüyor, sonra da Eilish'e bakıyor, belgeyi alıp okuyor. Evet, diyor, ama maalesef bu belgede hastanenin özellikle bu kanadı belirtilmemiş, sadece St. Bricin Askerî Hastanesi yazıyor, ayrıca oğlunuzun başka hastanelerden gönderilenler arasında olmadığını da kesin biçimde söyleyebilirim— Adamın ağzından kaçan kısa ve tuhaf gülüşle korkusu pekişen Eilish, masaya iki eliyle abanıp gözlerini bilgisayara dikiyor. Benim oğlum on üç yaşında, anlıyor musunuz, on üç yaşında bir çocuk nasıl oluyor da ortadan kayboluyor, onu da söylemek ister misiniz bana? Karşısında kör olasıca bir yüz, Eilish masaya yumruğunu vurmuş, herkes sessiz, az önce ne dediğini de bilmiyor Eilish, sözcükler, sözcükler, bütün yanlış sözcükler üst üste yığılıyor, o soğuk gözler ve küçük ağız inzibatı çağırmak için dönüyor, Eilish kollarını kavuşturuyor ve hareket etmeyi reddediyor, inzibatın yaklaşan adımlarını izliyor, orta yaşlı, mavi tulumlu bir temizlikçinin kendisine özgü bir sersemlik içindeymiş gibi antrede geri geri gelişini izliyor, nemli paspas birbirinin üstüne binen çemberler çizerek dönüyor, temizlikçi eğilip sarı bir ikaz işaretini düzeltirken inzibat da Eilish'i dirseğinden tutup kapıdan dışarı çıkarıyor. Eilish durup göğe bakarken delilik hissine kapılıyor, dönüp yüksek pencerelere uzun uzun bakıyor ve onları çorak bir uçurumdan aşağı bakarmış gibi görüyor, yalnız başına duruyor, gidecek hiçbir yeri yok, şimdi St. James Hastanesi'ne dönecek, oraya dönüp hatayı araştırıp bulacak. St. Bricin Askerî Hastanesi'ne yayan döndüğünde akşam olmuş,

askerî kanat girişinin önünde hareketsiz duruyor, sivil polis araçlarının giriş çıkışını izliyor, içinde karanlık bir his büyüyor, küçük bir ses konuşmaya çalışıyor ama Eilish onu duymak istemiyor, bilmek dediğin somut gerçekler olmadan nedir ki, diye düşünüyor, spekülasyondan ibarettir, falcılıktır, kehanettir, tahminler birçok zaman yanlıştır, çoğu zaman yanlıştır. Hastanenin kabul kanadını üçüncü kez deneyecek, gökte gölge ve ışık var, hastane binasını rejimin yüzüne bakıyormuş gibi seyrediyor, mavi tulumlu temizlikçi binadan çıkmış, ağzına yanmamış bir sigara koymuş, bir an göz göze geliyorlar, adam gözlerini kaçırıp sigarasını yakıyor, sonra paketten bir dal çekerek Eilish'e doğru yürüyor, teklifi kabul ederken eli titriyor Eilish'in, alevi ağzına getiren dövmeli el dezenfektan kokuyor. Siz içeride konuşurken duymuştum söylediklerinizi, diyor adam, her gün aynı şeyleri duyuyorum, hep de aynı şeyleri. Başını sigaraya doğru eğip derin bir nefes çekiyor, sonra başını kaldırıp bütün nefesi veriyor. Oğlunuz büyük ihtimalle gözaltına alınmıştır, diyor, onları sorgu için askerî kanada alıyorlar, sonra da kapılar kapanıyor, hiçbir şey söylemiyorlar size, bakın, bunu söylemenin başka yolu yok ama morga gitmelisiniz, morga gitmeyi talep etme hakkınız var, yerinizde olsam oraya giderdim, ihtimali sırf bugünlük ortadan kaldırmak için olsa bile. Durup adama kaşlarını çatıyor. Hangi ihtimali? diyor. Yüzünde acı bir ifade beliren temizlikçi dönüp gidiyor, Eilish de arkasından sesleniyor, niye oraya gitmek isteyeyim, diyor, ne işim olabilir orada?

Deliliğin karşısında uykusuz hâlde duruyor Eilish, oğlunun rejim tarafından yutulduğunu görüyor, günlerce hastaneye arka arkaya gidiyor ama aynı cevabı alıyor, avluda durup Savunma Kuvvetleri personeline, sivil polislere gidiyor, yaşlı dilenci kadınlar gibi yalvarıyor, lütfen, yardım edin oğlumu bulmama, yardım etmeniz lazım, lütfen, çocuk o daha, artık vücutta olmadığını ve küle döneceğini

hissediyor. Başkalarının gelip gidişini seyrediyor, olan bitenleri her surattan okuyor, temizlikçinin söylediği şeyi yapamıyor, başkalarının yaptığını yapamıyor, ta ki müphem bir güç tarafından hastane binasına sokulana dek, hasta kabul memurunun karşısında durup konuşması söylenen şeyleri konuşuyor, bir telefon açılıyor, iç kapının yanında iki subay konuşuyor ve Eilish antreden ana binaya alınıyor, bir koridorda bir inzibatın peşinden gidip merdivene açılan kapıdan geçiyor, karanlık sahanlıktan soğuk kasvetliğe doğru iniyor, inzibatın peşinden başka bir kapıya geliyor ve bir karşılama alanına varıyor, burada beyaz önlüklü bir adam bankonun üstünden bir not panosu uzatıyor, Eilish kalemi kaldırırken eli titriyor. Adamın formu okuyuşunu izliyor, oğlunun ismini söylüyor, burada isim yok, diyor memur, sadece numaralar var maalesef, buraya geldiklerinde isimlerini almıyoruz, oğlunuz buradaysa bir numara olarak burada, siz kimlik tespitini kendiniz yapacaksınız. Yüz maskesi ve eldiven verilen Eilish ellerine bakıyor, bir şey salıverilmiş durumda, zangırdıyor içinde, bu adamı, bu ölü bekçisini takip eden onun gerçek benliği değil, sahte bir benlik, adamın arkasından o kapıdan içeri giren başka bir benlik. Bilmiyorum burada ne yaptığımı, diyor, hata ediyorum başından beri. Adam cevap vermeden ona devam etmesini işaret ediyor. Burası paslanmaz çelik kaplı, soğutulmuş bir oda değil, gri fermuarlı poşetler içindeki cesetlerin betonun üstünde yan yana yatırıldığı bir depo alanı, soğuk bile değil oda, leş gibi dezenfektan kokuyor. Ağzından küçük bir dua kaçan Eilish'in duasını sunabileceği bir inancı bile yok, ama yine de ediliyor dua ve Larry'ye fısıldıyor Eilish, kendisine buradan ayrılması gerektiğini söylüyor, kendisini vücudundan ayrılmış gibi seyrediyor, ilerliyor, ilk cesedin üstüne eğilip fermuarı açtığında karşısına dişsiz, çökmüş bir yüz çıkıyor, yanaktan içeriye girmiş bir matkap izine benzer bir şey var, bir göz de kapanamamış, perişan hâlde ayağa kalkıyor Eilish, ellerini ovuşturuyor, hata ettiğini, bu ölüler diyarına kazara geldiğini ve geri dönmesi gerektiğini

söyler gibi bakıyor bekçiye, ama bekçi ona fermuarı kapayıp sıradaki cesede geçmesini söylemekle yetiniyor. Sıradaki ceset torbasının başına eğilen Eilish, fermuarı açıyor ve bu benim oğlum değil, diye fısıldıyor, cesetten cesede geçiyor, rejimin her yüzün ve boynun üstünde izini bıraktığını görüyor, cinayetin antiseptik koktuğunu anlıyor ve her seferinde fısıldıyor ağız, bu benim oğlum değil, tekrar tekrar fısıldıyor ağız, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil ve bekçiye bakıyor Eilish, bekçi de bileğindeki saate bakıyor, Eilish bir diğer ceset torbasını açıyor, yüzü daha incelemeden, bu benim oğlum değil, diyor, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil, bu benim oğlum değil, karşısında Bailey'nin mahvedilmiş huzurlu yüzünü görüyor, teni çamaşır suyu kokuyor ve Eilish'in içinde bükülmüş hâlde durulan şey kırılınca vücudundan korkunç bir haykırış kopuyor, yüzü ellerine alıyor Eilish, ölü çocuğun yüzüne bakarken sadece yaşayan çocuğu görüyor, keşke ben ölseydim, diye düşünüyor, elini yumuşacık yüze sürtüyor, kan kaplı saçları hâlâ ıslak. Benim güzel çocuğum, diye fısıldıyor, ne yaptılar sana? Önündeki yüz çürüklerle kaplı, dişler eksik, kırık, poşetin fermuarını indirince el ve ayak tırnaklarının kırıldığını görüyor, dizinin ön tarafında matkap deliği görüyor, gövdesinde sigara yanıkları, Eilish oğlunun elini alıp öpüyor, vücut yıkanmış, derinin altında biriken ve yıkanması imkânsız kanlar dışında kan kalmamış. Bekçi onun ceset torbasını kapatmasına yardım edip kapıdan dışarı çıkarırken alçak sesle konuşuyor ama Eilish onu duymuyor. 24 numara, diyor adam, oğlunuzun kimlik tespitini onayladığınızı belirtebilir misiniz Bayan Stack? Formu doldurduğunuzda oğlunuz şehir morguna nakledilecek, diyor adam. Haberiniz olsun Bayan Stack, burada oğlunuzun kalp yetmezliğinden öldüğü yazıyor, diyor adam. Ve Eilish yüzünü adamdan öteye çevirdiğinde yalnızca karanlık görüyor, karanlığın ortasında kaybolmuş hâlde duruyor, hiçbir şeyin bulunamayacağı bir yerde duruyor.

9

Başı pencereye yaslı uyanıyor Eilish ve görmeyen gözlerle bakıyor dışarıya, gözlerini kapatıp bir karanlığa gidiyor, suyun içinde hareket eder gibi, kalbi acı içinde, ellerini sıkıyor, sıkıyor, sıkıp duruyor. Molly uzaklardan sesleniyor ve annesinin kolunu sarsıyor. Anne, diyor, uyanır mısın, şoför bir şey söyledi şimdi, bilmiyorum ne dediğini, bir saattir hareket etmiyoruz, ben gidip neler olduğuna bakacağım. Ben onun kollarına bırakılıyor ve Molly yolcuları takip edip otobüsün ön tarafına gidiyor. Ön kapıdan bir hışırtı çıkıyor, şoför otoyola iniyor, kot pantolonunu çekiştiriyor, insanlar toplanırken telefonunu gömleğinin cebine koyuyor. Ben yüzünde kötücül bir gülüşle zıplıyor Eilish'in kucağında, annesinin burnunu tutuyor, bip bip, diyor, bip bip, bip bip ve Eilish'in tekrar tekrar biplemesi gerekiyor, Ben onun burnunu çimdiklerken gülümsemeye çalışıyor Eilish, Ben dönüp cama vuruyor. Araba, diyor, araba, araba, araba, araba. Eilish dışarı bakıyor ve Ben için her kelimeyi vurguluyor, otobüs, araba, kamyonet, kamyon, kadın, çocuk, kuş, ağzında folyo tutan tombul bir ekinkargası iniş yapıyor, gagasındakini bırakıp bir kamyonetin arkasından aşağı fırlatılan bir parça yemeği dürtüyor, o kamyonetin içine koyulmuş şiltelerin üstünde aşırı sayıda çocuk oturuyor. İnsanlar arabalarının önünde durmuş, telefonlarına bakıyorlar, bagajlar büyük hacimli eşyalarla, elektrikli aletlerle dolup taşmış, araçların çatılarına yükler bağlanmış, eşyaların üstleri örtülmüş, otoyol kuzeyi gösteren bir tepenin etrafından dolanıyor ama yayalar dışında hiçbir şey hareket etmiyor, yolun kenarındaki ceplerde montlarıyla veya sırtlarında battaniyelerle yürüyen insanların sessiz ilerleyişi, çocuklar

annelerinin göğüslerine bağlanmış, bebek arabalarına yerleştirilmiş, yüklerini çeken veya hayatlarını sırtlarında taşıyan adamların omuzlarında taşınıyor. Annesiyle babasının önünden giden küçük bir çocuk, yola düşüyor ve kolları açık şekilde ağlamaya başlıyor, Eilish bu çocuğu izlerken içindeki ölülük dışında hiçbir şey hissetmiyor, sonra göğsünün içinde aniden bir acı kabarınca gözlerini kapatıyor. Ben kucağında hoplayıp zıplıyor, annesinin burnunu bir daha tutuyor, bip bip, bip bip, Eilish de gülümsemeye çalışıyor ama onun yerine ağzına yamuk bir şekil veriyor, Molly tekrar koltuğuna geçiyor, sıska yanakları haberle kızarmış. Her şey boka sardı, diyor, şoför koridorun kapandığını söyledi şimdi, sınırı da Dundalk'un hemen ötesinde kapamışlar, orada şiddetli çatışmalar varmış, geri dönmek istiyor şoför, trafiğin de ilerleyeceği yok, diyor, burada böyle günlerce kalırmışız, trafik açılır açılmaz otoyolun ilk çıkışına sapacakmış, öteki yollar da bu kadar kötüymüş, yaya gitsek daha iyiymiş, sınır elli-altmış kilometre uzaktaymış, şimdi kavga çıktı insanlar paralarını geri istedikleri için, para bende değil, diyor şoför. Eilish karşı koltuktaki yaşlı adama bakıyor, adam telefonundaki haritayı karısına gösteriyor, belki de kız kardeşidir, kimbilir, birbirlerine çok benziyorlar, Ben ellerini cama vuruyor, kuş kuş kuş kuş, diyor, Eilish döndüğünde elindeki küçük beyaz kafesin içinde limon yeşili bir kuşla yürüyen bir oğlan görüyor, gözlerini kapatıyor, ne yapacağını düşünemiyor, düşünemeyecek kadar hasta kalbi artık, bir kafesin içinde kalbi.

Gün geceye ne çabuk bağlanıyor, göğün bedeni çürüklerle kaplı, Ben bir şeyler atıştırmak için mızmızlanıyor, çocuğu göğsüne bağlı biçimde taşırken adımları arka arkaya atıyor Eilish, düşünmeden hareket ediyor vücudu, gözleri önemsiz bir yere takılmış, varlığının ortasında uyuşuk bir boşluk. Hava soğuyor ama Ben şapka takmayı reddediyor, Eilish şapkayı tekrar onun başına geçirmeye çalışsa da Ben onun eline

tokat atıp hayır hayır hayır diye bağırıyor. Bir çıkış rampasına sapıp otoyoldan çıkarak benzinlik tabelalarını takip ediyorlar, Eilish'in sol eli Ben'in başını kavrıyor, sağ eli Molly'yle birlikte taşıdığı çantanın ağırlığıyla kasılmış. Pompa alanı amaçsızca dikilen veya yiyecek içeceklerle asfalt yolun üstünde oturan insanlarla dolu, kapıdan dışarı uzanan bir kuyruk var. Ben'in bezi dolmuş, Eilish tuvaletin önündeki kuyrukta beklerken bezi kucağında değiştiriyor, uzun montunun cepleri bebek bezi ve mendillerle dolu. Molly kucağında Ben'le birlikte girişte, bagajların üstünde otururken, Eilish sıcak yemek kuyruğuna giriyor. Oturacak yer olmadığı için çantalarının üstünde kalıyorlar, Eilish bir adamın telefonunu şarj ettiği prizi gözlüyor, Molly'den Áine'ye mesaj atmasını istiyor, bir güvenlik görevlisi tepelerinde dikilip dışarı çıkmalarını istiyor, çıkışı kapatıyorsunuz, diyor. Çantalarını asfaltın üstüne koyup orada oturarak yemeklerini yerlerken, Eilish kalabalığın içinde dilenci gibi dolaşan, fareye benzeyen genç adamı izliyor, bu delikanlı onların önünde durup gece kalabilecekleri bir yer öneriyor, Molly nasıl bir yer olduğunu ve ücreti sorarken Eilish adamın gözlerini ve pejmürde kıyafetlerini inceliyor, tırnaklarının içine kir dolmuş. Adamın sıradaki gruba geçişini izleyen Molly, niye hayır dedin ki? diyor. Nerede uyuyacağız bu gece? Sarı yağmurluklu bir kadın onlara eğilip Molly'nin koluna dokunuyor. Böylelerine karşı dikkatli olun, diyor, sizi tatlı dille götürüp gasp ederler, işleri o. Kadın, Molly'ye bir paket bisküvi uzatıyor, bir süre sohbet ediyorlar, Eilish ise onları duymuyor, pompa alanının karşısında asfaltın üstünde bacaklarını uzatmış oturan Bailey'yi izliyor, saçlarının yanları tıraş edilmiş, bir kulağı ve yanağının bir parçası kehribar rengi ışık altında. Bir kutu içeceği yudumluyor Bailey, sonra ayağa kalkıp kutuyu spor ayakkabısıyla eziyor ve pompalara doğru tekmeliyor.

Karanlık bir tarlada ateş yakılıyor, kadınlar kucaklarında çocuklarla birlikte battaniyelere sarınmış, yüzleri telefon ışıklarıyla aydınlanmakta, insanlar ağaçlardan çıra toplayıp çadır kuruyorlar. Ateşin etrafında onlara da yer açılıyor, sakallı bir adam folyoya sarılı sosislerden ısırık alıyor, parmaklarını üflüyor, onların da biraz yemesinde ısrar ediyor, karanlıkta bir yerlerde bir kadın bir çocuğa sesleniyor, Molly ince bir dala saplanmış bir sosisi alıyor, ağzıyla soğutuyor ve Ben için bir parça koparıyor, Ben de eti iki eliyle tutup kemiriyor. Etrafı saran karanlığın üstünde gökyüzü lacivertin en koyusu, karanlık da ateşin etrafında siyahın en karası, ateş her suratı önce bozup sonra tekrar boyuyor, gözleri harap olmuş genç bir kadın onlara nereli olduklarını, nereye gittiklerini sorarken, adamın biriyse konuşurken yüzündeki gölgeleri tırmalıyor. Siz en iyisi başka bir yerden geçin sınırı, diyor, buradan en uygun seçim Crossmaglen olur muhtemelen, biz de oraya gidiyoruz, kuzenim dün hiç sorun yaşamadan geçmiş sınırı, sınır polisi biraz "görüldüğü" takdirde insanların geçişine izin veriyormuş. Söylentilere göre insanlar sınırı gece geçerek tutuklanma riskine giriyor, sınır bölgelerinde kol gezen çeteler var, sınır yollarında silahlı devriyeler geziyor, geçmek için ödemeniz gereken belirli bir meblağ olduğunu söylüyorlar. Alevleri transa girmiş gibi seyrediyor Eilish, ateşin ışığı karanlıkta kalan gözlere uzanıyor, peki kim bu gözsüz insanlar, gelecek karşısında gözleri körleşmiş, ateşle karanlığın arasında mahsur kalmış insanlar? Gözlerini kapıyor ve ne kadar harap olduğunu görüyor Eilish, bütün sevgisini ve geriye ne kadar azının kaldığını görüyor, kalpsiz bir vücut, çocukları ileri taşımaktan ayakları şişmiş bir vücut— Gözleri çökmüş kadın onlara kendi çadırında uyumalarını teklif ediyor. Soğuk bu gece, yağmur da yağacak, diyor, bebeğiniz dışarıda uyuyamaz, zaten çadır sekiz kişilik, dün on iki kişi sığdırdık içeri.

Ben, Eilish'in yüzünü eliyle çeviriyor, böylece uyku tulumunda nefeslerini birbirlerine doğru vererek yatıyorlar, Ben uyuyunca Eilish gecenin uzun sessizliğini dinleyerek uzanıyor, ölümün de yolu takip ettiğini görüyor, uyuyamayacak kadar yorgun olanların, rüyalarını gözleri açık görmek zorunda olanların rüyalarına da geliyor, kesilen nefes sesleri ve haykırışlar ağızlardan kaçıyor, ölüm her gece karşılarında tekrar tekrar dolanıyormuş ve her ölüm birçok defa yaşanıyormuş gibi, uyuyanların karanlığa ölümü mırıldanışını duyarak uzanıyor Eilish, sırtında soğuk toprağı hissederek yatıyor, çadıra yağan yağmuru bin sene evvel yağmış bir yağmur gibi duyuyor, dışarıda ıssız topraklardan başka hiçbir şey yok, dış dünya acısız bir karanlık ve acısız olmak o karanlığa tamamen girmek olur ama oradan çıkış olmaz, artık biliyor bunu Eilish, karanlığa oğlunun ardından gitmek diye bir şey yok, keşke gidebilsem peşinden, diye düşünmüyor da değil gerçi ama gitmeyecek karanlığa çünkü geride kalması lazım ve onun için sadece bu var artık, çocukları karanlıktan uzağa taşıyan araç o, huzur diye bir şey olmayacak, acıdan hiç kaçamayacak, gözlerini kapadığında gördüğü karanlık bile huzura götürmüyor. Ben dönüyor, annesinin yüzüne uzanıyor, ağlamaya başlıyor ama Eilish onun yanağını okşayınca sakinleşiyor. Ona bir şeyler fısıldıyor Eilish, hâlbuki bu yaştaki çocuklara söylenebilecek hiçbir şey yoktur, olan bitenin açıklaması yapılamaz ama çocuk kendi belleğinden hatırlayamayacağı şeyleri daima bilecek, kanında zehir misali taşıyacak. Eilish, Molly'ye bakıyor ve uyuyan kalbin zehri bütün vücuda pompaladığını görüyor ama içeriden gelen bir ışık var hâlâ, kızın teni, çadırı aydınlatan şafağın mavisi ama vücudunun içinden yansıyan bir ışık da var, beraberinde güç getiren bir ışık bu, Eilish bilmiyor Molly'nin içindeki bu ışığın, karanlığın içinden parıldayan bu ışığın nereden geldiğini. Dışarıdaki yumuşamış zeminde ayak sesleri var, çadıra doğru sigara dumanı geliyor, bir adam öksürüyor ve çocuk sesleri yeni günü haber verirken bir genç onların üstünden geçip dışarı çı-

kıyor. Molly doğrulup saçlarını karıştırıyor, sonra ayaklarını ovuyor. Anne, diye fısıldıyor, izin ver de saçlarını tarayayım. Eilish kızının yüzüne bakıyor ve uykusunda ağladığını görüyor. Uyku tulumunun fermuarını açıp koşu ayakkabılarını giyiyor ve dışarı çıkıyor. Alçak ve soğuk bir grilik, ateş küller içinde, çöpler devetüyü araziye dağılmış. Ben'i sırt çantasının üstüne oturtuyor, bir muz soyup bardağına süt koyuyor, o sırada Molly sıcak kalmak için kollarını göğsüne sürtüyor, Ben toprağın üstünde paytak paytak yürüyor, sonra ağaçlara doğru gidiyor. Eilish ona seslenip geri gelmesini söylüyor ama Ben arazinin kenarından ormanlığa doğru devam ediyor, ayaklarını toprağa vuruyor, Eilish de omuz ve ayak ağrılarını yok sayarak onu takip ediyor. Ben yosunumsu çimlerin üstünde duruyor, elindeki sopayı sallıyor, bir ağaca vuruyor, sonra parıldayan gözlerle dönüyor ve vurmak üzere Eilish'e doğru getiriyor. Parmak sallayan Eilish, hayır, diyor, hayır hayır hayır, sopayı alıp Ben'in önünde sallıyor, vurmayacaksın, diyor, başkalarına vurmayacaksın, sonra da sopayı bir kenara fırlatıp Ben'i arkasına döndürüyor ve tekrar devetüyü araziye doğru gönderiyor, ölü tarlada yabani otlar bitmiş, kurtlar toprağın altını üstüne getiriyor, toprakta son ekinin kalıntıları var, ölü madde çürüyerek kendisinden sonra yetişecek şeye besin oluyor, Ben yumrukları gökyüzüne dönük biçimde tarlanın üstünde koşuyor ve Eilish bir an ağaçların arkasına baktığında ölü yapraklarla kaplı çimleri görüyor, yaprakların çimlerin üstünde mezarsız yattıklarını görüyor, yüzleri sarı ölmekteki kahverenginin üstünde.

Minibüs arkadan geliyor, vites düşürerek boğazını temizlerken yürüyenleri kenara ittiriyor, otobüs yavaşlıyor, sonra onların yanında duruyor, tokatlanmış gibi kızarık yüzlü şoför dışarı sarkıyor. Sınıra gidiyorum, gelmek isteyen varsa içeride iki koltuk kaldı, kafa başı elli. Yürüyenlerin bazıları dönüp birbirlerine bakıyor, başlarını iki

yana sallıyorlar, Molly ise çantayı çimlere bırakıyor. Anne, diyor, senin dinlenmen lazım, benim de bu şeyi taşımaktan elim kırıldı artık. Eilish minibüsü inceliyor, zihninde bir yanıt olmasını bekler gibi dalıyor gözleri ama orada sessizlikten, karanlıktan başka bir şey yok, basamakları çıkarken çocuğun ağırlığı altında burnundan soluyor, şoför onunla göz göze gelmiyor. Kardeşinden gelen parayı adamın avucuna koyuyor, adam eline bakıp başını iki yana sallıyor. Ücret kişi başı elli. Evet, diyor Eilish, ama sadece ikimiz varız, bir de bebek var. Ben kişi başı elli dedim ve üç kişi sayıyorum. Ama çocuk benim kucağımda oturacak, diyor Eilish, yer kaplamayacak. Şoför iç çekiyor ve başını iki yana ağır ağır sallamayı sürdürüyor. Kişi başı elli veya isterseniz yayan gidebilirsiniz ama orada yalnız başınıza olacağınıza bu otobüs daha güvenlidir, keyfiniz nasıl isterse. Konuşmayı seyreden yolcuların gözleri önünde Eilish, arkada bir çocuk ağlıyor, Molly onu arkasından dürtüyor ve birden sert bir hareketle çantasını açan Eilish bir banknot daha çıkarıp adamın kucağına fırlatıyor ve o domuzcukları andıran gözlerin, ince obur ağzın ona dönmesine yol açıyor. Çantaları aşağıya kapının önüne bırak Molly, bagaja koysun bu adam. Ben dar koridorda yürümek istiyor, annesinin kucağında durup zıplamak, arkadaki insanlarla saklambaç oynamak istiyor, acıkmış, uykusu gelmiş, Eilish yüzünü cama doğru çevirip güneşin gökten kayboluşunu izliyor, kırsal alan yürürken otobüsün geçmesi için birbirlerinden ayrılıp yol veren insanlarla dolu, çocuğunu koyduğu bebek arabasını ittiren bir kadın pencereye doğru bakıyor ve Eilish kendisini orada kendisiyle bakışırken buluyor. Molly babasıyla ilgili bir şey söylüyor, Eilish de dönüyor ve gözlerini boyayan kızının yüzünü el aynasında seyrediyor. Duymadım söylediğini. Babamı diyordum, diyor Molly, doğum günü gelecek yakında, hangi yıl doğmuştu o? Eilish pencereye dönüp gözlerini kapatıyor. Larry'yi unuttuğu yok ama onu düşündüğü zaman artık geriye çok az şey kalmış durumda, bir gölge oldu o artık, eskiden aşkın bulunduğu

yerdeki bir yokluk, belki de kalbin bir bölümünde onca ağırlığın altında ufak bir aşk mühürlü kalmıştır. Otobüs yavaşladığında Ben kollarında uyuyor, araç durunca şoför omzunu indirip el frenini çekiyor ve koltuğundan kalkıp kapıyı çekerek açıyor. Yola iniyor, siyah bereli bir askerle konuşuyor, ikinci bir asker kalçasında tabancayla otobüse girerken şoför sigara yakıyor. Otobüsten inmeleri söyleniyor, güvenlik kartlarınızı hazırlayın, çantaları da bagajdan çıkarın, inceleyeceğiz. Yolcular otobüsten iniyor, sınır yok burada, açık bir kırsal alan, sınır otuz kilometre uzakta, diyor adamlardan biri, yolcular otobüse tekrar binene kadar neredeyse bir saat geçiyor. Akşam geliyor, sonra gece oluyor, otobüs arka arkaya kontrol noktalarına geliyor, yola askerî Land Rover'lar, sivil cipler çaprazlama çekilmiş, üretim fazlası savaş kıyafetleri içinde Savunma Kuvvetleri'nden veya milislere bağlı askerler, kazınmış kafalar, parmaksız eldivenli eller omuzlarında namlusu yere çevrili otomatik tüfekleri tutuyor, farklı yüzler her seferinde aynı emirleri veriyor, şoför ağzında sigarayla otobüsten uzaklaşırken ödemesi gereken parayı sayıyor. Kimliklerin gösterilmesi gerekiyor, nereye gittiklerini açıklamaları gerekiyor, çantalarını açıp eşyalarını yere koymaları, sonra tekrar toplamaları gerekiyor, bazen çantalar biraz hafifliyor ve her seferinde ücret farklı, çıkış vergisi diyor bazıları, ardınızda bıraktığınız davaya katkı payı. Yıllar ardı ardına kapanıyor, karanlıkta bir benzin istasyonu ışıltısıyla beliriyor, tuvaleti kullanmak ve yiyecek içecek almak için duruyorlar. Eilish sınırın yakınlarda, karanlıkta olduğunu sezebiliyor, faydasız bir ay ışığının ardında bir dalganın kıyıdan ayrılışı gibi sınırın da onlardan geri çekildiğini sezebiliyor. Uyuması lazım ama uyuyamıyor, otobüsten beşinciye inerlerken Molly'yi tekrar uyandırması ve uyuyan Ben'i kollarında taşıması gerekiyor, Molly ayaklarını sürüye sürüye yürüyor, saat gecenin biri neredeyse, taş bir duvar ve tepelerini kaplayan ağaçlar, fener ışıkları her yüzü incelerken otobüs bir cipin farları altında olduğu yere mıhlanmış durumda. Sakallı bir

militan elindeki tabancayı sallaya sallaya yolcuları sıraya sokuyor, sivil kıyafetli, botlarının üstündeki kot pantolonunun paçalarını kıvırmış. Orta yaşlı bir adamı sıradan çıkarıp yüzüne fener tutuyor. Şimdi sen nelerden kaçtığını sanıyorsun keltoş, neden kalıp ülken için savaşmıyorsun, ha, ödlek amcık? Yüzünü fener ışığından öteye çevirmiş adam hareketsiz kalıyor, gözleri yarı kapalı ama o an, söyleneni anlamaya çalışıyormuş gibi, gözlerini kırpıştırıyor. Militan, adamın bacaklarının ardına tekmeyi indirdiğinde Eilish gözlerini kaçırıyor. Dizlerinin üstüne çök, kimliğini göster. Eilish militanın yüzüne tekrar bakıyor ve adamın kötülüğünün açık açık sergilenecek şekilde dışavurmuşluğu dışında hiçbir şey görmüyor, Molly'nin kolunu tutuyor ve gözlerini bularak ondan uzağa bakmasını istiyor, şoförü izliyor, yorgunlukla gözlerini ovuşturmasını izliyor ve herifin ücretini şimdi anlıyor, bütün gece otobüste dolanıp durarak ardı sıra kontrol noktalarını gezmek, karanlıkta böyleleriyle yalnız başına karşılaşmaktan iyidir, dizlerinin üstündeki adam montunun ceplerini yokluyor, parmakları onu terk edip arkalarında iki işlevsiz yumruk bırakmış, nihayet çıkarıyor kimliğini. Militan, kimliği başka bir adama fırlatıyor, o adam da kimliği yerden alıp bilgileri telsize okuyor, sakallı adam dizleri üstündeki adamın omzunu silahıyla dürtüyor, namluyu adamın şakağına getiriyor, yavaş yavaş boynuna doğru kaydırıyor, sonra botlarından birini kaldırıp adamın omzuna dayıyor. Peki nerede çalışıyorsun bakalım amcık herif? Yüzü yere dönük adam bir şey fısıldıyor. Duyamadım. Adam bağırıyor. Teknisyenim. Ne teknisyeni? Adam boğazını temizleyip ağlamaya başlıyor, militan fener ışığını otobüsün yanında sırada duran insanların yüzlerine döndürüyor, telsizde statik konuşuyor, ardından bot yere iniyor ve adamın kimliği yere, önüne doğru fırlatılıyor. Senin ücretin ötekilerle aynı değil, senin gibi ödlek amcıkların ücreti iki misli. Militan geri çekilirken Eilish adamın dizlerinin üstünde kalışını izliyor, aşağılanışını düşük omuzlarla otobüse taşıdığını görüyor, yerine oturduğunda

kucağındaki elleri titriyor. Eilish hiç düşünmeden elini onun koluna koyup sıkıyor, adam ona bakıp gülümsemeye çalışsa da gözlerinde mahvolmuş bir şey var.

Öteki tarafta hiçliğe doğru uzun bir düşüşün başladığı falezin kenarı dışında hiçbir şey olmamalı ama yol sınırın ötesinde de sürüp gidiyor, prefabrikler şafak ışığında gri renkli, elektrik kablosu uluslararası hat boyunca kesilmeden devam ediyor, belden kırmalı bir kamyon yavaşlayıp dururken esneyen bir asker ağzını kapatıyor. Yayaların oluşturduğu kuyruğa giriyorlar, insanlar çantalarına veya birbirlerine dayanarak uyumaya, ısınmaya çalışırken Molly de annesinin koluna yaslanıp uyuyakalıyor. Bir şeyler mırıldanmaya başlıyor, sonra hafifçe ciyaklıyor, doğrulup gözlerini ovuşturuyor ve Eilish onun gözlerinde rüyasından dışarı taşan dehşeti görebiliyor. Kontrol noktası nihayet açıldığında kuyruk da hareket etmeye başlıyor, çantalarını birkaç adım taşıyıp tekrar oturuyorlar. Gecenin son karanlığının da çekilmesini seyrediyorlar, yolun içerisindeki Britanya kontrol noktası giderek netleşiyor, kıvrımlı bariyerler, dikenli teller, askerî nöbet kulesi, yol sürüp gidiyor ve Eilish bu hattın öteki tarafına geçtiklerinde o ağırlığı hissetmeye başlayacağını, arkada bırakılanların asla arkada kalmayacağını, ağırlıklarının artarak sonsuza dek sırtlarına yükleneceğini biliyor. Prefabrik bekleme odasında duruyorlar, buradaki bütün istiflenebilir sandalyeleri kucaklarında form dolduran insanlar almış, gruplar hâlinde cama doğru ilerleyen insanlar yeri sallıyor, Eilish kalemini bulamıyor, yanındaki yaşlı adamdan ödünç alması gerekiyor, adam onun gözlerine bakıp gülümsüyor ama Eilish gülüşe karşılık veremeden yere bakıyor, adamın iki farklı ayakkabı giydiğini görüyor, biri ten öteki gri. Cama geldiğinde formları ve belgeleri karşı tarafa kaydırıyor ve ödemesi gereken meblağın söylenmesi için bekliyor, geçiş ücreti her seferinde değişmekte, kıyafetinize bakıp

fiyat söylüyorlar, gülüşünüzü beğenip beğenmediklerine bakıyorlar, günün hangi saati olduğuna, keyiflerine göre değişebiliyor her şey. Yanlış formu doldurduğu, belgesiz bir çocukla geçiş yapmaya çalıştığı ve başka bir form doldurup bir mülakatı beklemesi gerektiği söyleniyor, sağındaki kapıdan dışarı çıkıp dışarıdan bitişik prefabrike geçmesi gerekiyor. Isıtması olmayan bu soğuk odada kimse yok, camı donmuş pencere ile üstünde bir bilgisayar bir de kupa bulunan masa dışında bakılacak hiçbir şey de yok, Eilish elinin titreyişini gizlemeye çalışırken dışarıdan gelen seri ayak seslerini ve bastırılan öksürüğü duyuyorlar, görevli odaya girip karşılarına bir sandalye çekerken Molly annesinin elini tutup sıkıyor, bu kanca burunlu sevimsiz adamın açık renkli gömleğinin yaka düğmeleri açık, onun görevinin ne olduğunu bilmiyor Eilish, polis mi, subay mı, rütbesiz bürokrat mı, bilgisayara hızla bir şeyler yazan adam nefesini hızla veriyor, sonra Eilish'e sanki onun ötesinde başka birisini görüyormuş gibi bakıyor. Belgeleri isteyip ekrana dönüyor, bir şeyler yazıyor, Ben serbest kalmak için kıvranıyor, Eilish onu tekrar kucağına çekmeye çalışsa da Ben önce bağırıp sonra tekmeler atıyor, Molly saçlarını açıp elastik tokasını oynasın diye Ben'e veriyor, görevli de çocuğu incelemek ister gibi başını çeviriyor, parmaklarını saçlarından geçiren Molly'ye uzun uzun bakıyor. Arka arkaya sorular soruyor, Eilish hepsine yanıt verirken adam başını hafifçe iki yana sallıyor, tırnağıyla burnunun ucunu kaşıyor, bilgisayara hızla bir şeyler yazıyor, Eilish her seferinde yanlış cevap verdiğini düşünüp dudağını ısırmaya başlıyor. Adamın gri-mavi gözlerine bakıyor, ağzının konuştuğunu duyuyor ama gözleri ağzının sorduğu sorulardan başka bir şey söylüyor, parmak aşağı ok tuşuna basarken gözler Eilish'in kaç para ettiğini bulmaya çalışıyor, Eilish adamın ağzının ucunda hafif bir gülüşün belirdiğini görüyor, sanki düşüncelerini okumuş gibi, birden durumu anlıyor ve mülakatın gerçekliğine inanmıyor artık. Odaya göz gezdirirken her şeyi bir oyun olarak görüyor, bir süredir elinde oynadığı doğum belgesini

elinden bırakıp arkasına yaslanıyor ve tekrar öne eğilirken gülümsemeye çalışıyor. Gelin birbirimize karşı dürüst olalım, diyor, kaç para istiyorsunuz? Adam kaşlarını çatarak şaşırmış gibi yapıyor, Molly'yi süzüyor ve arkasına yaslanırken sessizce cıkcıklar gibi bir ses çıkarıyor. Sınırı geçmenin bir masrafı olacak, diyor, çıkış vergisi de diyebilirsiniz, ama ek bir masraf daha olacak, ülkeden seyahat belgesi olmayan bir çocukla ayrılmaya çalışıyorsunuz ve bu doğum belgesi onun vatandaşlığını ispatlasa da ülkeden ayrılma hakkı vermiyor ve başka ülkelere seyahat ederken bu ülkenin vatandaşı olarak yararlanacağı iltimaslardan mahrum bırakıyor, yapmanız gereken bu çocuğa geçici bir pasaport satın almak, bugünden sonra o pasaportun yasal bir etkisi kalmayacak, daha sonra yeni ikamet yerinizden tam pasaport başvurusu yapmanız gerekecek, tabii bunun da bir ücreti olacak, böyle şeylerin daima ücreti oluyor. Eline bir kalem alan adam, bir dosya kâğıdına hızla bir şeyler yazıp Eilish'e uzatıyor, kâğıdı tersten okuyan Eilish sonra döndürüyor ve ağlamaya başlıyor, kâğıda tekrar bakıyor, başını iki yana sallayıp gözlerini kapatıyor, geceleyin sınırdan dayak yiyerek geçtiklerini görüyor, askerî devriyeler, havlayan köpekler, Molly onun elini tutuyor ama Eilish geri çekiyor elini. Bende böyle bir para yok, diyor, kimse bu kadar olacağını söylemedi bize. Adam burnundan hızla nefes verirken kalemiyle bir şeyler çiziktiriyor, Eilish adamın bilinçaltından bir şey çıkarmaya zaman bulan ele bakıyor, geometrik bir şekil bozulup kuru çalıya dönüşüyor, adam gözlerini kaldırırken ağzı bir düşünceyle kıvrılmaya başlıyor. Sizi sınırdan gece geçirmesi için kaçakçılara çok daha fazla vermeniz gerekir, o paranın da yarısı buraya döner. Eilish adama bakıyor, konuşamıyor, adam tekrar iç çekip dışarı çıkacakmış gibi ayağa kalkıyor. Benim vaktim yok bununla uğraşmaya, diyor. Bekleyin, diyor Eilish ve görevli karşılarında duruyor, Eilish tekrar konuştuğunda adam ağzının ucunu yalayıp başını yavaşça iki yana sallayarak onu reddediyor. O para oğlunuzun geçici pasaportunu ve çıkış vizenizi karşılar

ama kızınızın masrafını karşılamaz. Dışarıda konuşan insanlar var, hem konuşmalar hem de sınırın üstünden öteki tarafa düzenli biçimde ilerleyenlerin ayak sesleri, Eilish dilini ısırıyor, adamın gözlerinde hiçbir şey yok, acı bir gülüş yüzüne ağır ağır yayılmakta. Ama lütfen, diyor Eilish, elbet anlaşırız bir fiyatta, neyim varsa veririm size. Görevli onu uzun uzun inceliyor, sonra Molly'ye bakıp başını ona sallıyor. Seninle yalnız başına mülakat yapmak isterim, diyor. Eilish önce kızına doğru, sonra adamın gözlerine bakıyor ama adam ekranda bir şeylere tıklıyor, belki de futbol maçlarının skorlarına, yararsız bir söylentiye bakıyor, Eilish de midesinin aniden bulandığını hissederek donuk pencereye doğru bakıyor. Ben'i Molly'ye verip prefabrikten çıkmasını söylüyor. Çıkar çocuğu dışarı dedim sana. Molly önce kaşlarını çatarak bakıyor, ardından Ben'i dışarı çıkarıp kapıyı kapatıyor, o sırada Eilish görevliyi inceliyor. Kızla yalnız başına mülakat yapmak istiyorsun yani, diyor, neden yalnız başına istiyorsun? Adam kapıya bakarken Eilish'in ses tellerinin ucu düğümleniyor, tek kelime etmeden başını iki yana sallıyor adam, sonra burnunun ucunu kaşıyor. Aileniz hakkında verdiğiniz bilgilerde tutarsızlıklar var, onunla yalnız başına konuşursam en iyisi. Oturduğu yerde yana eğilerek ekrana bakıyor Eilish, adamın Solitaire oynadığını görüyor. Peki onunla ne süreyle yalnız başına konuşmak istiyorsun, diyor, beni tek başıma alsan mülakata, dudaklarımı da boyayabilirim onu istiyorsan, saçımı da düzeltebilirim, ama istediğin ben değilim, öyle değil mi, belki de istediğin şey sadece bir çocuktan alabileceğin bir şeydir. Önündeki yüz tamamen sabit kalıyor, sonra ağız konuşmaya kalkıyor ama kekeliyor, masayı görmese de eli kalemi aranıyor, o sırada Eilish karnına bağlı seyahat çantasının fermuarını açıyor, masaya bir tomar banknot bırakıyor. Bak, diyor, bütün param bu, bizden her şeyimizi aldığına göre bu kadarı yeter elbet. Görevlinin yüzü öfkeyle kızarıyor ve Eilish bu öfkenin altından belki de utancın gelişini görüyor, adam iki elini de masaya koyarken nefesini

sertçe veriyor. Benim bunlarla uğraşacak vaktim yok, diyor, bütün gün burada oturabilir miyim sence, bu mülakat bitmiştir, parayı masaya bırak, bekleme odasına dön.

Sınırı geçerlerken kendi kendisine arkaya bakmamasını söylüyor Eilish ama arkasına dönüyor ve ağzında bir taş bitiyor, o yüzden fısıltıyla konuşması gerekiyor, belgeleri gösterirken taş boğazından aşağı kaydığı için nefesini onun etrafından alması gerekiyor, öteki taraftaki asker katı ama kibar, onları bir Nissen barakasındaki kayıt merkezine yönlendiriyor. Eilish görüşmeleri gereken adam için etrafa göz gezdiriyor, kontrol noktasının ardında, kaldırım boyu arabalar park edilmiş, yakınlarda bekleyen bir avuç insan sınırı geçenleri seyrediyor, insanların yüzlerini şöyle bir başlarını sallarlar mı, gülümserler mi diye tarıyor Eilish ama hiç karşılık bulamıyor, Ben'i göğsünde taşıyan Molly'ye bakıyor, ne yapması gerektiğini bilmiyor, talimatlar hiç net değil, başka bir asker onları beraberinde götürüyor ve Eilish kendisini ileri sürüklenirken buluyor. Birisi yanına gelmiş, dirseğine dokunuyor, yankılı ve gülümseyen bir ses diyor ki, oraya girmek istemezsin. Eilish dönüyor ve üstüne yünlü bir şey giymiş genç bir adam onu kendisine çekip sarılıyor, Eilish çantasını yere bırakıyor ve ellerini yanında bırakıp adam onu bırakana dek geri çekilmemeye çalışıyor, başka bir bedenin zorla teması, ter ve kolonya kokusu - adam Molly ile Ben'e gülümsüyor. Eilish, diyor, sizleri görmek çok güzel, gelin hemen, araba bu tarafta. Adam el çantasını alıyor ve omzu çantanın ağırlığıyla aşağı çekilerek yürüyor, onun peşinden suyolunun dibine park edilmiş kestane rengi Ford'a doğru gidiyorlar. Buluşacakları söylenen adam değil bu, ismi Gary, kapıları onlar için açıyor, Molly'ye Ben'i çocuk koltuğuna koymasını işaret ediyor. Çantaları bagaja koyduktan sonra arabaya geçip kapı cebini ve koltukların arasındaki taşınır bölmeyi karıştırıyor, gözlüğünü bulup takıyor ve

dönüp Ben'e gülümsüyor. Evet, diyor, kusura bakmayın, sınırı geçtiğinizi görmedim. Dönüp emniyet kemerini ayarlıyor ve elleri hâlâ kucağında, beti benzi atmış hâlde oturan Eilish'in üstünde duruyor gözleri, boğazındaki taş büyüdüğü için nefes alamıyor Eilish, kalbinin durduğunu düşünüyor. Ne oldu? diyor Gary ama konuşamıyor Eilish, adam yardım için Molly'ye bakıyor, o da öne eğilip annesinin omzunu çekiyor. Anne, diyor, ne oldu? Eilish başını iki yana sallıyor, nefes alıyor ve yavaşça veriyor, o sırada Gary de eline hafifçe vuruyor. Endişelenme canım, doğrusunu yapıyorsunuz, o kayıt binasına girip bir imzayla hayatınızı heba etmek yanlış olurdu, sizi otobüse bindirip hapis gibi bir yere gönderirlerdi, kimbilir ne zamana kadar kamplarda mahsur kalırdınız, Kuzey İrlanda'dan çıkış hakkınız da olmazdı, hayat boyu o çadırlardan birinde yaşayabilirdiniz, yağmur bütün gün tepenize yağardı, şimdi hiç olmazsa bizim işimiz bittiğinde istediğiniz yere gitmekte özgür olacaksınız, doğrusunu yapıyorsunuz, yani rahatla, her şey ayarlandı.

Yolu seyrederek uyuşuk uyuşuk oturuyor Eilish, kıyı gök mavisi, dalgalar köpürüyor, süt isteyen Ben ağlıyor ama Eilish'in ona verebileceği hiçbir şey yok, Gary yolda durmayı öneriyor. Gözlerini kapatan Eilish ne bir şey düşünebiliyor ne de hissedebiliyor, içinde onu ileri götürecek bir yol arıyor, gölgelerde Bailey yanına geliyor, Eilish onun yüzüne dokunuyor, saçını okşuyor ve kendi vücudundaki uyuşukluk şişerek gözlerini açmasına neden olan bir acıya dönüyor, dikiz aynasında Molly'yi görüyor, saçlarını fırçalayan kız ardından gözlerine kalem çekmek için el aynasını açıyor, Eilish birden koltukların arasından uzanıp aynayı Molly'nin ellerinden alıyor, çat diye kapatıyor ve yolun uzak tarafındaki benzin istasyonunu işaret ediyor. Sorun olmazsa şurada duralım isterim. İki parmağını montunun astarına atıp sigara gibi rulo ettiği banknotları çıkarıyor. Meyve alıyor, süt alıyor,

tuvaletin anahtarıyla birlikte arabaya dönüyor, Ben'in şişesini doldurduğunda çocuk onu kızgın bir yüzle seyrediyor. Eilish önce bagajı sonra çantasının fermuarını açıyor, oval bir kutu çıkarıp pencereyi tıklatıyor, Molly'ye onu takip etmesini işaret ediyor. Beyaz boyalı tuvalet leş gibi idrar ve limonlu çamaşır suyu kokuyor, aynada kendi yansıması gözüne çarpınca geleceğinin hayaletine bakıyor, kutudan makas çıkardığında Molly'nin yüzünde apaçık bir rahatsızlık görüyor. Anne, diyor Molly, neler oluyor? Sabit dur, hareket etme, diyor Eilish, sana bir daha kimsenin bakmamasını sağlayacağım. Molly makasın yükseldiğini görünce suratını büzüyor, sırtını duvara yaslıyor, saçını tutup kesmeye başlayan Eilish'i ittiriyor, tokatlıyor annesini, çığlığı basıyor, sonra da gevşiyor, yüzünü elleriyle kapatıyor. Eilish yapacağını yaptığında aynaya dönüyor ve kendi saçına girişiyor, vahşi darbeleri ardı ardına indiriyor, karşısında orantısız berbat bir kesim görene kadar, Gary kapıyı çalıyor. İçeride misiniz? diyor, epeydir oradasınız, artık yola çıkmamız lazım. Gary, Ford'un yan kapısına dayanmış, telefonunda bir şeyler yaparken, Molly yüzünü elleriyle kapatmış hâlde dışarı çıkıyor, Gary ona bakıyor, ne oluyor be, diyor ve başını iki yana sallayarak Eilish'e bakıyor, Molly'nin makyaj çantasını çöpe atan Eilish'i izliyor. Arabaya oturduğunda bakmıyor Eilish'e, sessizce sürüyor arabayı, ara sıra dikiz aynasından Molly'ye bakıyor, Eilish kollarını kavuşturmuş, dosdoğru ileri bakıyor. İrade yok artık, hâkimiyet de yok, güç de yok, yalnızca camdan yansıyan içi boş bir beden var, meraların ve tarıma elverişli arazilerin, sıradan ağaçların ve çalı çitlerin arasından geçen yolda ileri sürüklenen bir beden var, yolun kenarında astar sıvalı evler, içeride dışarı bırakılmak için havlayan köpekler, araba Sperrin Dağları'na doğru sorunsuzca gidiyor. Saatine bakan Gary, el yordamıyla taşınır bölmedeki telefonunu arıyor, kulaklık takıp birilerini arıyor. Çok kalmadı artık sıpa, diyor, on beş dakika versen yeter bize. Araba virajı alıyor, tepelere çıkıyorlar ve kısa süre sonra yolun bir tarafında gökyüzü ile sivri

köknarlardan başka hiçbir şey kalmıyor. Araba yavaşlayıp ormanlık alana dönüyor ve Ford'un içi kararıyor, Gary aynaya baktığında Molly'nin huzursuz yüzünü görüyor. Tasalanma, diyor, her şey yolunda, birazdan oradayız. Çökük yol bir açıklığa çıkıyor, buraya beyaz bir nakliye kamyonu park edilmiş, ön camın ardında top sakallı bir yüz onları dikkatli gözlerle izliyor. Burada ayrılıyoruz, diyor Gary, şu arkadaşla biraz konuşayım, sonra yola çıkacaksınız. Eilish onun kamyona gidişini izliyor, arkasına dönen Gary onlara dışarı çıkmalarını işaret ediyor. Eilish, Ben'i uyandırmaya çalışıyor, onu kollarına alıyor ama çocuk burnunu annesinin burnuna sürtüp uykusuna geri dönüyor, top sakallı bet suratlı adam kamyondan iniyor, Eilish onun başını eğip uzun adımlarla kamyonun arka tarafına gidişini ve arka kapıyı bir çatırtıyla yukarı kaldırışını izliyor. İçerisi insan dolu, Eilish binmek istemiyor, şoför çantalarını tutup içeri bırakıyor, sonra da başparmağıyla onlara yukarı tırmanmalarını işaret ediyor ama Eilish hareket edemiyor, Molly top sakallı adamın karşılarında hiddetli bir yüzle duruşunu izliyor, giysisinin kolunu ağzına sürten adam, hadi binin artık siktiğimin kamyonuna, diye bağırıyor. Eilish artık insan değil eşya, böyle düşünüyor, kolunda çocukla kamyona binen bir şey, Molly de arkasından tırmanıyor, kapaklar kapanırken arkalarındaki ağaçlardan tuhaf bir ağlama sesi geliyor.

Kamyonun karanlığından bir fabrika bahçesine iniyorlar, grafitili gri binaların camları kırık, yabani otlar çimentoyu yeşillendirirken, parkalı zayıf bir adam arkasına dönmeden telefonla konuşuyor, gözleri bir beyzbol şapkasının altında saklı. Ben, Eilish'in kollarından kurtulmak için tekmeler savuruyor, ciyaklamaya başlıyor, Eilish onu yere bıraktığında çocuk koşmaya başlıyor ve Eilish'in onu yakaladığında koltukaltında yanlamasına taşıması gerekiyor. Şoför kamyonun arka tarafına çıkıyor, tek başına duran bir spor çantayı bir tek-

meyle kenara gönderiyor, sonra aşağı atlıyor, telefondaki adamı işaret ediyor. Şu adam Moruk olur, o ne diyorsa öyle yapın, hiçbir derdiniz olmaz. Metal bir kapıdan içeri giren Moruk'u takip ediyorlar, boyası dökülen koridor boyunca ilerleyip çıplak bir sanayi odasına giriyorlar, rutubet ve pislik kokuyor, beton zeminde mukavva paletler, kahverengi battaniyeler, bir bahçeye bakan, parmaklıklı üç yeni pencere camı. Pencerelerden birinin altında bir yere oturan Molly, çantasını bırakıyor ve Ben için kollarını kaldırıyor, o sırada biçimsiz bir kadın iki ergen oğlunu onların karşısındaki paletlere gönderiyor ve Eilish'e göz atıyor, kendisini Mona diye tanıtıyor ve Eilish kadının gözlerini incelediğinde tek kelime edilmesine gerek kalmadan onun hayat hikâyesini anlıyor. Kapı ağzında telefonuyla bir şeyler yapan Moruk, iki parmağını kaldırıp sessizce sayım yapıyor, ardından boğazını temizliyor. Evet millet, dinleyin şimdi, vaziyet şu, sizler burada sadece birkaç gün kalacaksınız ama buradan kimse dışarı çıkmayacak, bu kapı da sürekli kilitli olacak, şu odada tuvalet var, bir duş da ayarlandı, köşede iki de çöp kutusu var, gitme zamanı gelene kadar günde üçer öğün yemek alacaksınız, küçük çocukları olanlar, siz de istediklerinizin listesini yapın, bebek bezi, mama, falan filan, biraz sonra listeleri almak için döneceğim. Tüvit ceketli bir adam kucağında çocukla öne çıkarak tuvaleti işaret ediyor. Alay mı ediyorsun sen? diyor, burası yaşanmaya uygun değil, burada kaç tane bebek var, küçük çocuk var, bir bak, tek bir ısıtıcı bile yok, bir tanecik ufak lavabo var, delirmişsin sen herhâlde. Moruk, adamın karşısında dururken yüzünde anlaşılmaz bir ifade, elini yüzüne kaldırıp kirli sakalından geçirirken gözlerini adamdan ayırmıyor. Saçma sapan konuşma lan amcık, diyor, adam da aşağı bakıp söylene söylene uzaklaşıyor. Eilish, Moruk'u izlerken, şapkanın gölgesindeki gözleri ararken göğsünün daraldığını hissediyor, adam dışarı çıkıp kapıyı kilitlerken Eilish onun gözlerinin olmadığını hayal ediyor. Birden içinde panik hissediyor, parmaklıklı pencerelere dönüyor, elini cama koyuyor, avlunun

ardındaki binanın köşesine, binanın ardındaki kestane rengi konteynerlere ve daha da ötedeki böğürtlen tarlasına, tepelere, gökyüzüne bakıyor. Yirmi üç kişi var odada, akşam olduğunda sayı kırk yediye çıkıyor, karanlık yoğun bir yağışla bastırıyor, hamile bir kadının yere oturması için yardıma ihtiyacı oluyor, insanlar küçük gruplar oluşturmaya başlıyorlar bile. Kimseyle konuşmak istemiyor Eilish, telefonlarını şarj etmek için yeterince priz de yok, Áine haber almak ister bizden. Saçının bir tutamı ağarmış küçük bir çocuk, tuvalet kuyruğunun en başında, ellerini bacaklarının arasında birleştirmiş hâlde beklerken, babası içeri seslenip kapıyı tıklatıyor. Ben akşam yemeği için sızlanıyor ama Eilish'in yanında sadece tek bir kraker kaldı, yemeğin ne zaman geleceğini kimse bilmiyor. Yaşlı bir adam oda kapısına vuruyor, bağırarak yemek için acele etmelerini söylüyor, cevap gelmiyor, sekizi çeyrek geçe kapı kilidinin açıldığını duyuyorlar ve ordunun üretim fazlası montlarından birini giymiş, atkuyruklu, keyifsiz bir genç adam içeri giriyor, ellerinde paket yemeklerle dolu plastik poşetler, insanlar başına üşüşünce gözlerinde panik beliriyor. Hasiktir ya, diyor, biraz açılır mısınız. Poşetleri masaya koyuyor ve biraz daha getiriyor. Ellerini kaldırıp odadakileri düzenli davranmaya davet eden Mona oluyor. Her grubun bir üyesinin öncülüğünde kuyruğa girilmesi üzerine anlaşılıyor. Molly gidiyor, Çin usulü pilavla dönüyor ve kaşıkla kâğıt tabaklara koyuyor. Eilish azıcık yiyebiliyor, Molly'nin ise ne zamandır böyle yediğini görmüyordu, Ben bir avuç pilavı yere fırlatıyor, Eilish oradan eliyle alıyor. Dışarıda, camın ardında yoğun bir karanlık var, oda ise parlak ışık altında kalıyor, tuvaletin nasıl kullanılacağına karar verilmesi için toplantı yapılıyor, grupların teker teker kullanmasına karar veriliyor, ışıkların ne zaman kapatılacağı konusunda kimse anlaşamıyor, çocuklar ağlıyorlar, uyuyamıyorlar. Ayağa kalkan bir adam, saat dokuzu geçti bile, diyor. Şu ışıkları kapatıp çocuklarımın uyumasına müsaade etmezseniz ben temelli kapatacağım.

Günler geçiyor ve Eilish nehir gibi çağıldayan yağmurun aydınlığını seyrediyor, kış geçen her günden bütün günlerin bildiği şeyi alıyor ama kalbin bildikleri, Eilish'in yasıyla davul gibi gümbürdeyen kalbin bildikleri baki kalıyor. Moruk gitme vaktinin ne zaman geleceği hakkında hiçbir şey söylemiyor, insanlar gruplar hâlinde toplaşıyor, bazıları gündüz uyuyor, Ben'i bazı oyuncaklarla eğlendirmeye çalışıyor Eilish, Ben dışarı çıkmak istiyor ama Eilish durumu açıklayamıyor. Molly'yi seyrederken Bailey'yi gördüğünü fark ediyor Eilish, kısa saçlar, benekli gözler, dar ağızda ayrık dişler, sadece kalkık ince burun oturmuyor ama burnun altında Eilish'in doğumda çizdiği filtrum uzanıyor. Onu izliyor Eilish, onun yanında ve bu önemsiz bakış boşluğunda Bailey'nin yanında kalmak istiyor, Molly ona garip garip baktıktan sonra öteye dönüyor. Eilish şimdi gözlerini kapadığında sadece geçmişi görüyor, başka birine ait bu geçmiş, Eilish ise soğuk ve dipsiz bir karanlıktan orayı seyreden bir boşluk, dünyanın katlanılmaz bir yer olduğu hissine kapılıyor, kocasıyla büyük oğlunun amansız bir sessizliğe esir oluşlarını izliyor, sanki kapının biri hiçliğe açılmış, ikisi de kapıdan geçip yok olmuş. Her gün telefonunun başında oturup rejimin yayınladığı günlük ölüm kayıtlarının arasında geziyor, Larry'nin isminin görünmesini bekliyor ama görünmediğinde duyduğu rahatlama, yasını daha da ağırlaştırıyor. Yağmur pencereleri dövüyor, kahvaltıda dilimlenmiş beyaz ekmek, paket tereyağı ve soğuk pişirilmiş sosis var. Onlar tuvalet sırasında beklerken sırtını duvara yaslamış bir genç sigarasını çekip tepeye üflüyor, göğsünde çocukla duran bir kadın ona bağırıp sigarayı söndürmesini söylüyor, genç de oflaya puflaya ayağa kalkıp bir grup adama katılıyor. Tuvalet kapısında kilit yok, duş duvardaki bir musluğa bağlı ve soğuk su açık bir gidere akıyor, Eilish'te yalnızca küçük bir sabun parçası var, kurulanmak için de bir el havlusu, Molly yıkanmayı reddediyor, annesi Ben'i soğuk suyla sabunlarken havada çırpınan çocuğu o tutuyor.

Odada hasta bir çocuk var, her gece ağlayan da aynı çocuk, Mona çocuğun anne babasının etrafında toplanan gruptan geri dönüyor. Çocuğu tutan kadın yoğun bakım hemşiresiymiş, diyor, çocuğun hastaneye gitmesi lazım ama annesiyle babası ne yapacaklarını bilmiyorlar. Genç, kapıdan içeri girdiğinde onu hemşire karşılayıp çocuğu ve annesiyle babasını işaret ediyor, gencin elleri plastik poşetlerle dolu, kapüşonunu indirmeye de vakti olmamış. Hemşire onun peşinden masaya giderken genç, suratını asıyor. Saat üçü geçerken Moruk elinde anahtar şıngırdatarak odaya giriyor. Çiftin yanında çömeliyor, şapkasını çıkarıp kısık gözlerini ve kazınmış kafasını sergiliyor, Eilish'in zannettiğinden daha yaşlı, ayağa kalkıp sorgulayan gözlerle bakarken başını iki yana sallıyor. Buraya doktor getiremem, diyor, hava düzelir düzelmez gideceksiniz zaten, o zaman istediğiniz kadar doktor bulursunuz. Hemşire, Moruk'a doğru gidiyor, onun kolunu tutuyor ama Moruk öfkeli gözlerle kurtarıyor kolunu. Sizi hastaneye götürürsem dönüşü olmaz, duyuyor musunuz, verdiğiniz parayı da geri alamazsınız, söz konusu bile olmaz, hatta para benim de değil ki geri vereyim, yani gitmek istiyorsanız kendi başınıza gidersiniz, yalnız kalırsınız, sizi hastaneye bırakacak birilerini de ayarlarım, söyleyin ne yapmak istediğinizi. Moruk'un elinde şangırdayan anahtarların müziği, anne baba karar veremiyor, anne başını eğip ağlamaya başlıyor. Tövbe estağfurullah, diyor Moruk, karar almanız için bir saat veriyorum size. Eilish babanın kollarındaki hareketsiz çocuğu seyrediyor, ufak bir çocuk sadece, diye düşünüyor, onlar için nasıl bir kayıp olabilir ki, onunla pek bir şey yaşayacak vakitleri bile olmamış, sonra ufak ellere bakıp ağlamaya başlıyor, Mona dizlerinin üstünde yaklaşıp Ben'i almayı teklif ediyor, onu kucağında hoplatıyor. Çok güzel bir çocuksun sen, değil mi, kocamansın, güçlüsün, iyi atlet olur senden kesin. Yüzü kaskatı kesilen kadın bir an boşluğa bakıyor, sonra başını iki yana sallıyor. Bunca ızdırap, diye fısıldıyor, kocam mesela, bir daha

görmedim onu, kardeşim, birinci dereceden kuzenim, onun eşi, çocukları. Bir an kadının yüz kasları çökecekmiş gibi görünse de ardından Mona çaba gösterip toparlıyor. Bize vize teklif edilmişti biliyor musun, Avustralya vizesi, reddetmiştik, kocam hayır dedi, o kadar, o sırada gitmenin imkânsız olduğunu söyledi, haklıydı da herhâlde, zaten nereden bilebilirdi ki, olacakları herhangi birimiz nereden bilebilirdik, gerçi bazısı biliyor gibiydi, ama ben onların nasıl o kadar emin olabildiklerini hiç anlayamadım, yani aklına gelmezdi ki insanın, kırk sene düşünsen gelmez aklına onca şey olacağı, çekip gidenleri de hiç anlayamadım, nasıl gidebiliyorlardı çat diye, her şeyi arkalarında bırakıp, onca hayatı, onca yaşantıyı, o zaman öyle yapmak imkânsızdı bizim için ve düşündükçe de yapabileceğimiz bir şey olmadığı hissi güçleniyor zaten, yani diyorum ki eyleme geçme fırsatı hiç olmadı, o vize zamanı mesela, onca işimiz gücümüz, sorumluluğumuz varken nasıl gidecektik ki, işler kötüleşince de manevra yapmaya fırsat olmadı, yani galiba şunu demeye çalışıyorum, ben eskiden özgür iradeye inanırdım, tüm bunlar olmadan önce sorsan derdim ki kuşlar kadar özgürüm, ama artık o kadar emin değilim, şimdi, böyle bir canavarlığa maruz kalmışken özgür iradenin nasıl mümkün olabileceğini göremiyorum, her şey arka arkaya birbirine bağlanıyor, sonra bütün olay kendi ivmesini kazanıyor, yapabileceğin hiçbir şey olmuyor, şimdi görebiliyorum özgürlük sandığım şeyin aslında sadece mücadele olduğunu ve özgürlük diye bir şeyin hiç olmadığını, ama bak, diyor Ben'i elinden tutup dans ettirerek, şimdi buradayız değil mi, birçokları gitti, biz daha iyi bir hayat arayan şanslı insanlarız, artık sadece önümüze bakacağız, değil mi, belki bu düşüncede biraz özgürlük bulunur çünkü hiç değilse düşüncelerinde gelecek kendine ait olabilir ama geriye bakarsak bir açıdan ölürüz, hâlbuki yaşanacak günler var hâlâ, iki oğlum, şunlara bak, ikisi de babasının aynısı, onların da yaşayacakları hayatları var ve ben bunun için ne gerekiyorsa yapacağım, senin

çocukların da öyle, onların da yaşaması lazım— ay, lütfen ağlama Eilish, kusuruma bakma seni üzecek bir şey söylediysem, bak, izin ver saçını düzelteyim, buraya geldiğimizden beri bakıyorum, belli ki kendin kesmişsin, birazcık düzeltilmesi lazım sadece, o kadar, çok eskiden öğrenciyken yazları kuaförlerde el altından çalışırdım ben, elim değmişken kızının saçını da düzeltirim hem.

Anne kollarında çocukla Moruk'un peşinden gidip baba yüklerle birlikte arkada kalırken Eilish pencere kenarında, dışarıyı seyrediyor, yağmur betona vuruyor, pencereye boncuk boncuk düşüyor, Eilish de camdaki yansımasını seyrediyor, yaşlanmış bir suratın, bir başkasının yüzünün gölgesini görüyor. Gökyüzüne bakıyor, boşluktan inen yağmuru izliyor, harap avluda kendini dayatan dünya dışında görülecek hiçbir şey yok, usul usul ufalanan çimento alttan yükselen bitkiye yer açıyor, bahçe geçilince de dünyanın dayatması sürecek, dünya bunun rüya olmadığında ısrar ederken, bakan göze ne bu rüyadan ne de yaşamın bedeli olan ızdıraptan kaçmak mümkün zaten, özveri ve sevgi dolu bir dünyaya gelen çocuklarının dehşet dolu bir dünyaya mahkûm olduklarını görüyor Eilish, bitmesini istiyor bu dünyanın, yerin dibine geçsin istiyor bu dünya, sonra da bebek oğluna bakıyor, hâlâ masum olan çocuğa bakıyor ve kendisiyle nasıl ters düştüğünü görerek buz kesiyor, dehşetten merhamet, merhametten sevgi geldiğini ve dünyanın sevgiyle tekrar kurtarılabileceğini görüyor, dünyanın sonunun gelmediğini de görüyor, dünyanın sen yaşarken ani bir olayla yıkılacağını düşünmenin kibir olduğunu anlıyor, biten senin hayatın, sadece senin hayatın, peygamberlerin söylediği şarkının çağlar boyunca söylenenle aynı olduğunu anlıyor Eilish, kılıcın inişi, yanıp yıkılan dünya, öğle vakti dünyaya çarpan güneş ve karanlığa savrulan dünya, peygamberin ağzında vücut bulan bir tanrının uzaklara defedilecek kötülüğe kustuğu öfkesi, pey-

gamber aslında dünyanın sonunu değil, yaşananları ve yaşanacakları, bazılarının başına gelse de bazılarının muaf tutulduğu şeyleri haber veriyor, dünyanın sonu daima tekrar tekrar gelir ama tek bir yerde, başka yerde değil, dünyanın sonu her zaman sınırlı bir olay olmuştur, ülkenize gelir, şehrinizi ziyaret eder, evinizin kapısını çalar, başkalarınaysa yalnızca uzak bir ikaz olur, bültenlerdeki kısa bir haber, olanların halkta ağızdan ağza yayılan bir yankısı, arkasından Ben'in kahkahası gelince Eilish dönüyor ve Molly'nin onu kucağında gıdıkladığını görüyor, oğlunu seyreden Eilish onun gözlerinde yıkıntıdan önceki dünyayı anlatan güçlü bir pırıltı görüyor ve dizlerinin üstüne çöküp Molly'nin elini tutarak ağlamaya başlıyor. Çok özür dilerim, diyor, ona kaşlarını çatarak bakan Molly başını iki yana salladıktan sonra annesini kendisine çekip sarılıyor. Ama özür dilemen gereken hiçbir şey yok ki anne, Molly onun gözlerini silerken Eilish gülümsemeye çalışıyor. Saat kaç oldu? diyor, Áine'ye mesaj atman lazım. Ben'i kollarına alıyor ve dönüp telefonunda yüksek sesle tekno müzik açmış bir gence acımasız gözlerle bakıyor, bunun duracağı var mı dersin? diyor Molly'ye.

Kapının kilidi açıldığında ışıklar kapalı, Moruk elindeki feneri duvara tutarak içeri giriyor. Işıklar nerede ulan? diyor ve adamın biri, bu tarafta, diye cevap veriyor. İnsanlar aniden parlayan ışık karşısında gözlerini ovuşturarak doğrulurken, Moruk uyuyan bedenlerin arasından odanın ortasına geliyor. Evet millet, dinleyin bakalım, bu gece buradan ayrılıyorsunuz, gecenin tam ikisi gibi geleceğiz, o yüzden dışarıda tek sıra hâlinde dizilmeye hazır olmanız lazım, çocukları da sessiz tutun, çantalarınıza yer olmayacak, sadece birer küçük sırt çantası veya el çantası taşıyabilirsiniz kişi başı, buna çocuklar için de birer çanta dâhil, dediğimizi yapmazsanız çantalarınız alınacak, çantasız gideceksiniz, söyleyeceklerim bu kadar. Adam gitmek üzere

arkasına döndüğünde bir kadın sesleniyor, ne demekmiş yahu bu çanta işi böyle, kimse söylemedi bize çanta meselesini, başkaları da itiraza başlıyor ama Moruk ellerini havaya kaldırıp durduruyor onları. Kişi başı bir çanta, bu konuda söyleyebileceklerim bu kadar. Moruk kapıdan dışarı çıktığında insanlar ona söve söve girişiyor çantalarına, Eilish her şeyi yere yayarken Ben uyumaya devam ediyor, Molly kollarını kavuşturmuş oturuyor. Anne, ne alacağımı bilemiyorum, gitmek istemiyorum. İki yedek giysi al, daha sonra kıyafet alabilirsin, yenisini alamayacağın şeyleri koyman lazım çantaya. Elinde bir fotoğraf çerçevesi var, çevirip arkasını çekerek açıyor, fotoğrafı pasaportunun içine koyuyor, Molly onu izliyor, sonra da gözyaşları içinde yere bakıyor. Anne, diyor, lütfen, neden gitmemiz gerekiyor ki, ben gitmek istemiyorum, biliyorsun güvenli olmadığını, bunca insan— Eilish uzanıp onun elini sıkıyor. Yeterince konuştuk bunu, değil mi? diyor, bütün gece de konuşabiliriz, Áine ayarladı her şeyi, bizim için başka bir yol yok, olmaz artık. Gece ikide kapı kilidi açılıyor, bir el ışığa uzanıyor, Moruk değil bu, İskoç aksanıyla insanlara sessiz kalmalarını söyleyen, balıkçı şapkalı, tıraşsız bir adam, Eilish'in göğsünde Ben uyuyor, sırtında bir çanta, elinde de Ben'in ihtiyaç duyacağı her şeyi taşıdığı bir çanta, dönüp eşyalarına bakıyor, oda terk edilmiş valizlerle, çöplerle, mahvolmuş kartonlarla dolu, havada terle karışık ıslak bebek bezlerinin ağır kokusu, dışarıda ferahlatıcı bir soğuk hava, bulutlar yok olmuş. Adamın peşinden arsanın arka tarafına gidiyorlar, burada belden kırmalı bir kamyon park edilmiş, elinde fener tutan bir adam onlara konteynere çıkmalarını söylüyor, insanlar ayaklı merdiveni tırmanmaya başlarken bir çocuk ağlıyor, Molly ilerlemeyince Eilish onu dürtüyor, devam etmesini söylüyor, sırtından ittiriyor ve Molly sonunda boyun eğip basamağı çıkıyor, yollarını telefon ışığıyla görüyor, içeriye oturak niyetine paletler yerleştirilmiş, herkes balıkçı şapkalı adamı izlerken adam kapıda durup, iş uzun sürmeyecek, diyor, kamyon durduğunda sessiz kalın, dalmayın, çocukları

da sessiz tutun. Menteşeleri gıcırdayan kapılar savrularak kapanıyor ve yolcular konteynerin içine kilitlenirken bir çocuk feryadı basıyor, içeride bir yerlerde bir kadın dua etmeye başlıyor, kontak açıldığında Molly annesinin elini kavrıyor. Eilish, Larry'ye fısıldıyor, ona her şeyin yoluna gireceğini söylüyor, gözlerini açtığında konteynerin içi telefon ışıklarıyla dolmuş, insanlar mesaj atıyor ve kamyonun rotasını takip ediyor, bir süre sonra kamyon yavaşlayıp dönüyor, bir yolda alçak hızda devam ediyor ve nihayet iniltili bir sesle duruyor. Sürgüsü çekilen arka kapı loş bir ışığa açılıyor ve adamın biri içeridekilere sessizce dışarı çıkmalarını söylüyor, konteynerde yürürlerken Molly annesinin elini tutuyor. Şafakla bir olma arzusu, doğmayı bekleyen yeni günün verdiği bir his var. Bir adam Eilish'e el veriyor ve Eilish elleri ceplerinde duran Moruk'u siluetinden tanıyarak iniyor. Karanlıkta kurşun rengi eski bir bungalov, gece dingin, onları sürükleyen esinti hariç ifadesiz dünya. Yakında şafak sökecek, dar yolda kollarında çocuklarla grupça yürüyorlar, tek kelime eden yok, Moruk'un fener ışığı bir an yanıyor, tekrar sönüyor. İşte o anda deniz görülüyor, bir yolun karşısına geçip tepeciklerin arasındaki kumluk yolu takip ederek sahile inerlerken okyanusun sesi şiddetli esintiyle iç içe, Eilish biliyor bu kumsalın ismini, daha önce çok geldi buraya, açık renkli parkasının başlığını örtmüş bir adam, telefonunda mesaj yazıyor, Eilish suyun kenarında iki şişme bot görüyor, burnun üstünde beyaz köpüklerle kırılan dalgalar hariç ıssız görünen karanlık okyanusu görünce içinde bir şey kopuyor. Adam bir şeyler söylüyor ama dedikleri duyulmuyor, Eilish kumsala dizilmiş can yeleklerine doğru giden ötekileri takip ediyor, herkese yetecek kadar yok, Eilish, Molly için bir tane alıyor ama Molly yeleği giymeyi reddediyor, başını iki yana sallıyor, bak, diyor Eilish, Ben göğsüme bağlı duruyor, ben istesem de giyemem yeleği, parkalı adam her botun pilotajı için bir adamı görevlendirirken Molly açık açık ağlıyor ve parkalı adam görev verdiği her adama birer GPS aygıtı verirken Eilish onun dediklerini

duyuyor, motoru koordinatlara yönlendirin, hemen varırsınız. Molly yeleğini giymekte zorlanıyor, elleri havada çırpınıyor, Eilish kayışları ayarlayıp kızının yüzüne bakıyor. Bir an dünya susturulmuş gibi oluyor, yalnızca denize ve ötesindeki ufkun engin karanlığına ait bir sessizlik bu, Molly gitmemek için yalvarıyor ona, bağırmaya başlıyor, anne lütfen, gitmek istemiyorum, bunu yapmak istemiyorum, Eilish bir an durup botlara binen insanları seyrediyor, rüzgârın onlardan bir şey koparmak istercesine ağızlarına doğru hiddetle estiğini görüyor, eğimli loş burnu seyrediyor ve uzaklarda bir tarladaki açık mavi bir at durduğunu görüyor, bu mavi atı izliyor ve bir şeyi kavrıyor. Molly'nin gözlerini arıyor, doğru kelimeleri bulamıyor, söylemek istediğini anlatacak sözcük yok, göğe doğru baktığında yalnızca karanlığı görüyor, bu karanlıkla ne zamandır uyum içinde olduğunu ve hepsinin yaşamasını isterken burada kalmanın karanlıkta kalmaya denk düşeceğini biliyor, oğlunun başına dokunuyor, Molly'nin ellerini tutuyor, hiç bırakmayacağını söyler gibi sıkıyor ve denize dönüp diyor ki, denize gitmemiz lazım, deniz hayattır.

Peygamberin Şarkısı

Paul Lynch

"Peki kim bu insanlar, gelecek karşısında gözleri körleşmiş, ateşle karanlığın arasında mahsur kalmış insanlar?"

Bir akşam dört çocuk annesi biliminsanı Eilish Stack'ın kapısını İrlanda istihbaratının yeni kurulan biriminden iki polis memuru çalar. Öğretmenler Sendikası'nda yönetici olan kocası Larry'nin sorgusu için gelmişlerdir. Ülke, giderek otoriterleşen bir hükümetin pençesine düşmüş, uçuruma sürüklenirken sorgunun ardından kocasından bir daha haber alamayan Eilish, hızla çözülen bir toplumun ve kâbusun içinde bulur kendini. Yakında ailesini güvende tutmak için ne kadar ileri gideceğine karar vermek zorunda kalacaktır.

Paul Lynch'in insanı okurken soluksuz bırakan romanı, bir ülkenin çöküşünü ve en karanlık zamanlarda bile insan ruhunun direncinin dokunaklı bir portresini sunuyor. Yazar, 2023 Booker Ödülü'nü alan romanında, dünyamız ve zamanımız hakkında böylesine zor bir konuyu dilin sınırlarını zorlayarak işliyor. Anlatımının ritmi ve şiirselliğiyle de edebiyatta hem içeriği hem de estetiği önemsediğini ortaya koyuyor.

"Duygusal hikâye anlatıcılığının zaferi... Ruhu sarstığı kadar da gerçek."

Esi Edugyan, 2023 Booker Ödülü Jüri Başkanı

ISBN: 978-625-6084-02-5

Deli Dolu
delidolu.com.tr
delidolukitap
Delidolu Yayınları